

IZVJEŠĆE
2023.

IZVJEŠĆE O RADU
I POSLOVANJU
HRVATSKOG ZAVODA
ZA MIROVINSKO
OSIGURANJE ZA 2023.

hzmo.

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

UVODNA RIJEČ RAVNATELJA

Poštovani,

pred vama je Izvješće o radu i poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2023. godinu, koje vjerno daje uvid u stanje i provedbu sustava obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj temeljenog na generacijskoj solidarnosti (I. stup), kao glavnog čimbenika sustava socijalne sigurnosti.

U 2023. godini Zavod je poslovaao u skladu s pozitivnim zakonskim propisima, Financijskim planom i Godišnjim planom rada. Unatoč značajnom porastu broja zahtjeva za ostvarivanje prava, što je izazov s kojim smo se uspješno nosili, ostvarena je visoka razina rješavanja tih zahtjeva. Naime, u Zavodu je riješeno približno 650 tisuća zahtjeva korisnika, što je gotovo 190 tisuća riješenih zahtjeva više nego u 2022. godini. Prilika je to da zahvalim svim našim radnicima na predanom radu, stručnosti i visokoj motivaciji.

Što se tiče podataka vezanih uz stanje mirovinskog sustava, uzimajući u obzir izazove koje donose demografska kretanja, važno je naglasiti pozitivan trend u kretanju odnosa broja osiguranika i korisnika mirovina koji je u protekloj godini bio 1,35 : 1, što je najpovoljniji odnos od pred krize 2008. godine, kada je zabilježen odnos od 1,40 : 1.

Od pozitivnih aktivnosti koje su obilježile 2023. godinu posebno bih istaknuo usklađivanje mirovina, pri čemu je prosječna godišnja stopa usklađivanja iznosila rekordnih 14,16 %. Ovaj postotak pridonio je povećanju ukupnih mirovinskih primanja, kao i brojne zakonske izmjene, od kojih ću spomenuti samo neke – uvođenje novog modela obiteljskih mirovina prema kojem je korisnicima osobne mirovine omogućeno korištenje dijela obiteljske mirovine od 27 %, povećanje obiteljskih mirovina za 10 %, povećanje najnižih mirovina za 3 %, ukidanje dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje na mirovine, prestanak primjene smanjenja mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju.

Uz redovne poslove, u Zavodu su prioritetno obavljene aktivnosti koje su omogućile provedbu zakonodavnih izmjena, prije svega Zakona o mirovinskom osiguranju, Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, Zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju. Osim toga, nastavila se, kao i pre-

hodnih godina, provedba (šest) odluka Vlade Republike Hrvatske o isplatama jednokratnih novčanih primanja korisnicima mirovina i doplatka za djecu. Tijekom 2023. godine, u sklopu paketa mjera pomoći radi ublažavanja rasta troškova života i cijena energenata, isplaćena su jednokratna novčana primanja korisnicima mirovina u ukupnom iznosu od 210,48 milijuna eura te korisnicima doplatka za djecu u ukupnom iznosu od 18,72 milijuna eura.

Istaknuo bih naše uspješne projekte usmjerene na unaprjeđenje rada Zavoda i uvođenje novih elektroničkih usluga. Od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, Zavod je nadležan za poslove određivanja mjerodavnog zakonodavstva, odnosno za izdavanje potvrde A1, kao dokaz da se doprinosi za osiguranika plaćaju u državi članici koja je izdala potvrdu. U 2023. godini zabilježen je porast broja zahtjeva za izdavanje potvrde A1. Osluškajući potrebe korisnika, u sklopu sustava elektroničkog poslovanja HZMO Lana, omogućili smo jednostavnije i brže podnošenje zahtjeva za izdavanje potvrde A1, kao i njegovo preuzimanje u elektroničkom obliku u roku od 24 sata.

U skladu sa zadanim poslovnim ciljevima završena su dva važna projekta sufinancirana sredstvima Europskog socijalnog fonda: projekt *Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Zavoda*, kojim su unapri-

jeđeni procesi i procedure za upravljanje ljudskim potencijalima i uređeni i opremljeni prostori za Centre za razvoj karijera i selekciju u Zagrebu, Rijeci, Osijeku, Varaždinu i Splitu te projekt *Moja mirovina – Unaprjeđenje usluga REGOS-a na tržištu rada* na kojem je Zavod sudjelovao kao partner, a u sklopu kojega su osnovani Mirovinski informativni centri u Zagrebu, Osijeku Rijeci i Splitu, razvijen portal *Moja mirovina* te su edukativnim aktivnostima dodatno ojačani interni kapaciteti.

Nastavlja se rad na provedbi projekata financiranih u sklopu Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, kao što je *Modernizacija IKT podrške Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – eHZMO*, koji će donijeti značajna unaprjeđenja u našim poslovnim procesima te *Digitalizacija arhive Zavoda* kojim će se poboljšati sustav zaštite i očuvanja arhivskog i dokumentarnog gradiva.

U godini koja je pred nama s jednakom predanošću i entuzijazmom nastavljamo raditi na unaprjeđenju sustava mirovinskog osiguranja, pritom uvijek vodeći brigu o kvaliteti naših usluga radi poboljšanja ukupnog korisničkog iskustva.

Ivan Serdar

RAVNATELJ

MISIJA

Provedba mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti na zakonskoj osnovi, u zakonom zadanim rokovima i uz prihvatljiv trošak.

VIZIJA

Izgradnja HZMO-a u modernu javnu ustanovu koja kao javni servis građana, uz korištenje suvremene tehnologije i informatizacije, jamči zakonitost, ažurnost i kvalitetu poslovanja.

SADRŽAJ

I. UVOD	9
II. STANJE SUSTAVA MIROVINSKOG OSIGURANJA MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI	15
III. USTROJSTVO, LJUDSKI POTENCIJALI I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA	41
1. Ustrojstvo Zavoda	43
2. Ljudski potencijali	45
3. Informacijska i komunikacijska tehnologija Zavoda	48
IV. UPRAVLJANJE ZAVODOM – RAD UPRAVNOG VIJEĆA	51
V. OSTVARIVANJE PRAVA I RAD STRUČNE SLUŽBE ZAVODA	55
1. Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja, o pravu na nacionalnu naknadu za starije osobe i doplatku za djecu u upravnom postupku	56
<i>Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)</i>	58
<i>Rješavanje o pravima na doplatku za djecu</i>	66
<i>Provedba uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju</i>	67
2. Matična evidencija osiguranika i staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	74
3. Imovinskopravno poslovanje	78
4. Javnost rada Zavoda i odnosi s javnošću	80
VI. FINACIJSKO POSLOVANJE	85
VII. PORTFELJ ZAVODA	91
1. Portfelj Zavoda na dan 31. prosinca 2023.	92
2. Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. i Kapitalni fond d.d.	95
VIII. OSVRT NA IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA ZAVODA ZA 2023.	98
IX. SAŽETAK	111
X. TABLIČNI PRILOG	133
XI. Prilog izvješću financijskog poslovanja	149
- Godišnji izvještaj o izvršenju Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2023. godinu koji sadrži opći dio, posebni dio, obrazloženje i posebne izvještaje	150

HRVATSKI ZAVOD ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE

1.

UVOD

Sustav mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj uređen je i provodi se kao obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti te kao obvezno i dobrovoljno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje. Predmet ovoga Izvješća je obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i rad Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod). Poslovi iz mjerodavnosti Zavoda u 2023. godini obavljali su se u skladu s propisima i Financijskim planom Zavoda te prema Godišnjem planu rada Zavoda koje je donijelo Upravno vijeće Zavoda.

Na dan 31. prosinca 2023. u Zavodu je bilo evidentirano 1 225 246 korisnika i 1 648 877 osiguranika, tako da je omjer između te dvije skupine bio 1 : 1,35 (u 2021. godini omjer je bio 1 : 1,28, a u 2022. bio je 1 : 1,31). U razdoblju od 2008. do 2014. odnos broja osiguranika i korisnika mirovina smanjio se, sa 1,40 : 1 u 2008. na 1,14 : 1 u 2014. godini, a nakon toga uslijedilo je razdoblje postupnog povećanja broja osiguranika u odnosu na broj korisnika mirovina. Unatoč nepovoljnim demografskim kretanjima, kretanje odnosa broja osiguranika i korisnika mirovina pokazuje pozitivan trend u posljednjih nekoliko godina.

Ukupni prihodi Zavoda iznosili su 7,476 mlrd. EUR, a rashodi 7,472 mlrd. EUR. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 7,212 mlrd. EUR, a u odnosu na 2022. godinu veći su za 16 %.

Od 1. siječnja 2023. mirovine su usklađene za 5,37 %, a od 1. srpnja 2023. za 8,42 % (ukupna godišnja stopa usklađivanja mirovina bila je 14,16 %).

Prosječna sveukupna mirovina (mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju¹ - u daljnjem tekstu: ZOMO, mirovine Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane), bez mirovina ostvarenih primjenom uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, za prosinac 2023. iznosila je 551,42 EUR, a udio te mirovine u netoplaći iznosio je 46,3 %.

Prosječna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) za prosinac 2023., bez mirovina ostvarenih primjenom uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, iznosila je 511,31 EUR ili 42,93 % prosječne netoplaće.

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) za prosinac 2023., bez mirovina ostvarenih primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, iznosila je 547,37 EUR ili 45,96 % prosječne netoplaće.

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) određena na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina, bez mirovina ostvarenih prema uredbama EU i međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, za prosinac 2023. iznosila je 816,88 EUR ili 68,59 % prosječne netoplaće.

Na temelju Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe Zavod je od 1. siječnja 2021. nadležan za rješavanje zahtjeva za priznanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe. U 2023. rashodi za nacionalnu naknadu za starije osobe iznosili su 9,94 mil. EUR. U odnosu na 2022. godinu veći su za 1,98 mil. EUR

¹ Zakon o mirovinskom osiguranju – Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19, 84/21 i 119/22

ili 24,9 % zbog redovitog godišnjeg usklađivanja nacionalne naknade za starije osobe od 1. siječnja 2023., koje je iznosilo 10,8 %, te zbog većeg broja korisnika naknade u odnosu na prethodnu godinu.

Rashodi za doplatu za djecu za 2023. (uključujući jednokratno novčano primanje korisnicima doplatka za djecu) iznosili su 164,68 mil. EUR, a u odnosu na 2022. godinu manji su za 4,7 % zbog smanjenog broja korisnika doplatka za djecu i smanjenog broja djece. U 2023. doplata za djecu koristila su prosječno 113 464 korisnika za prosječno 221 765 djece, a doplata za djecu iznosio je prosječno 54,80 EUR po djetetu.

Tijekom 2023. Zavodu su podnesena ukupno 677 304 zahtjeva za ostvarivanje prava u prvom i drugom stupnju (tuzemno i inozemno osiguranje, matična evidencija, doplata za djecu i nacionalna naknada za starije osobe), što je čak 194 427 zahtjeva više nego u 2022. godini. Zajedno s neriješenim predmetima iz prethodnog razdoblja, u Zavodu je u 2023. na rješavanju bilo ukupno 739 908 zahtjeva, od kojih je riješeno 649 680 zahtjeva ili 87,81 %. To znači da je u 2023. godini riješeno gotovo 190 tisuća zahtjeva više nego u 2022. godini, kada je riješenih zahtjeva bilo ukupno 462 896.

Uz redovite poslove rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja, o doplatu za djecu i nacionalnoj naknadi za starije osobe u prvom i drugom stupnju, obavljeni su i prioritetni poslovi vezani uz izmjene i dopune Zakona o mirovinskom osiguranju, Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, Zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i Zakona o smanjenju mirovina određenih odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju, te poslovi provedbe odluka Vlade Republike Hrvatske o isplatama jednokratnih novčanih primanja korisnicima mirovine ostvarene u Republici Hrvatskoj u obveznom mirovinskom osiguranju koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj i korisnicima doplatka za djecu ostvarenog u Republici Hrvatskoj. Tijekom 2023. isplaćena su jednokratna novčanog primanja korisnicima mirovinskih primanja u ukupnom iznosu od 210,48 mil. EUR te korisnicima doplatka za djecu u ukupnom iznosu od 18,72 mil. EUR.

Na dan 31. prosinca 2023.

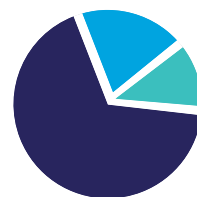
1 225 246

korisnika mirovine

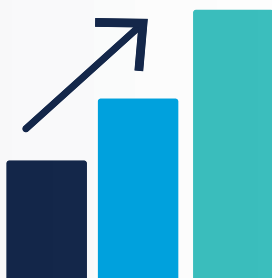

1 648 877

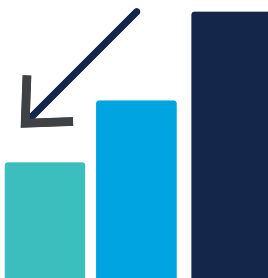
osiguranika

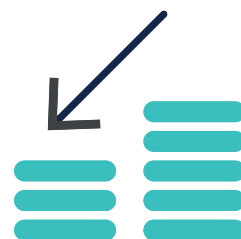
1 : 1,35
omjer

7,476 mlrd. EUR
ukupni prihodi Zavoda

7,472 mlrd. EUR
ukupni rashodi Zavoda

7,212 mlrd. EUR
rashodi za mirovine i
mirovinska primanja

prosječna sveukupna mirovina (mirovine ostvarene prema ZOMO, mirovine Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane), bez mirovina ostvarenih primjenom uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, za prosinac 2023. iznosila je 551,42 EUR, a udio te mirovine u neto plaći (1.191,00 EUR) iznosio je 46,3 %.

prosječna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) za prosinac 2023., bez mirovina ostvarenih primjenom uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, iznosila je 511,31 EUR ili 42,93 % prosječne netoplaće.

prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) za prosinac 2023., **bez** mirovina ostvarenih primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, iznosila je 547,37 EUR ili 45,96 % prosječne netoplaće.

prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) određena na temelju mirovinskog **staža od 40 i više godina** za prosinac 2023., bez mirovina ostvarenih prema uredbama EU ili međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, iznosila je 816,88 EUR ili 68,59 % prosječne netoplaće

rashodi za **nacionalnu naknadu** za starije osobe iznosili su u 2023. godini 9,94 mil. EUR

rashodi za **doplatak za djecu** za 2023. (uključujući jednokratno novčano primanje korisnicima doplatka za djecu) iznosili su 164,68 mil. EUR

doplatak za djecu koristila su prosječno 113 464 korisnika, za prosječno 221 765 djece, a doplatak za djecu iznosio je prosječno 54,80 EUR po djetetu.

Tijekom 2023. Zavodu su podnesena ukupno 677 304 zahtjeva za ostvarivanje prava u prvom i drugom stupnju (tuzemno i inozemno osiguranje, matična evidencija, doplatak za djecu i nacionalna naknada za starije osobe).

Zajedno s neriješenim predmetima iz prethodnog razdoblja, u Zavodu je u 2023. na rješavanju bilo ukupno 739 908 zahtjeva, od kojih je riješeno 649 680 zahtjeva ili 87,81 %.

U 2023. riješeno je gotovo 190 tisuća zahtjeva više nego u 2022. godini.

HRVATSKI ZAVOD ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE

2.

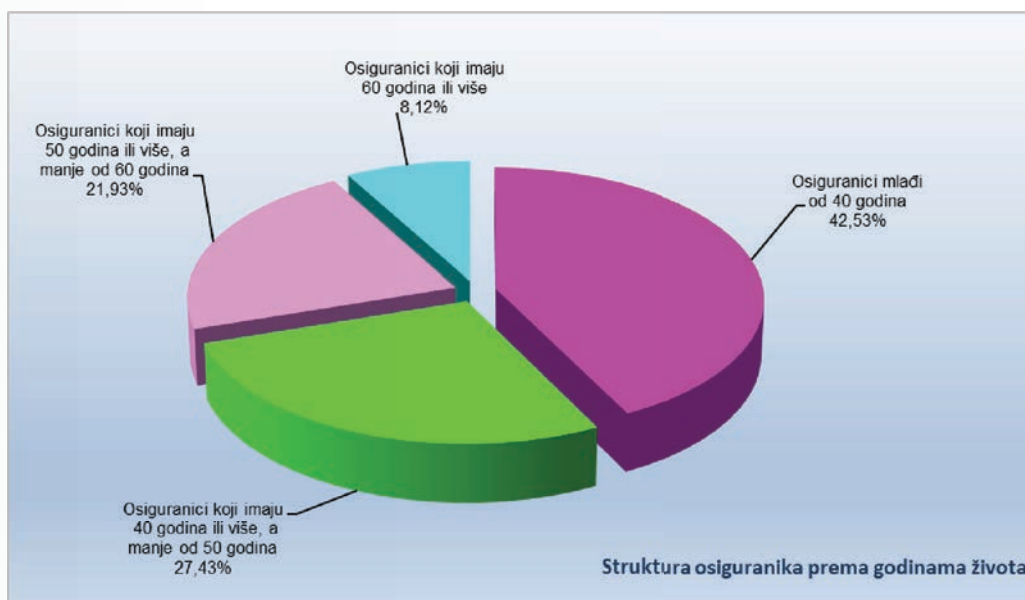
STANJE SUSTAVA MIROVINSKOG OSIGURANJA MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

STANJE SUSTAVA MIROVINSKOG OSIGURANJA GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

Osiguranici na dan 31. prosinca 2023.

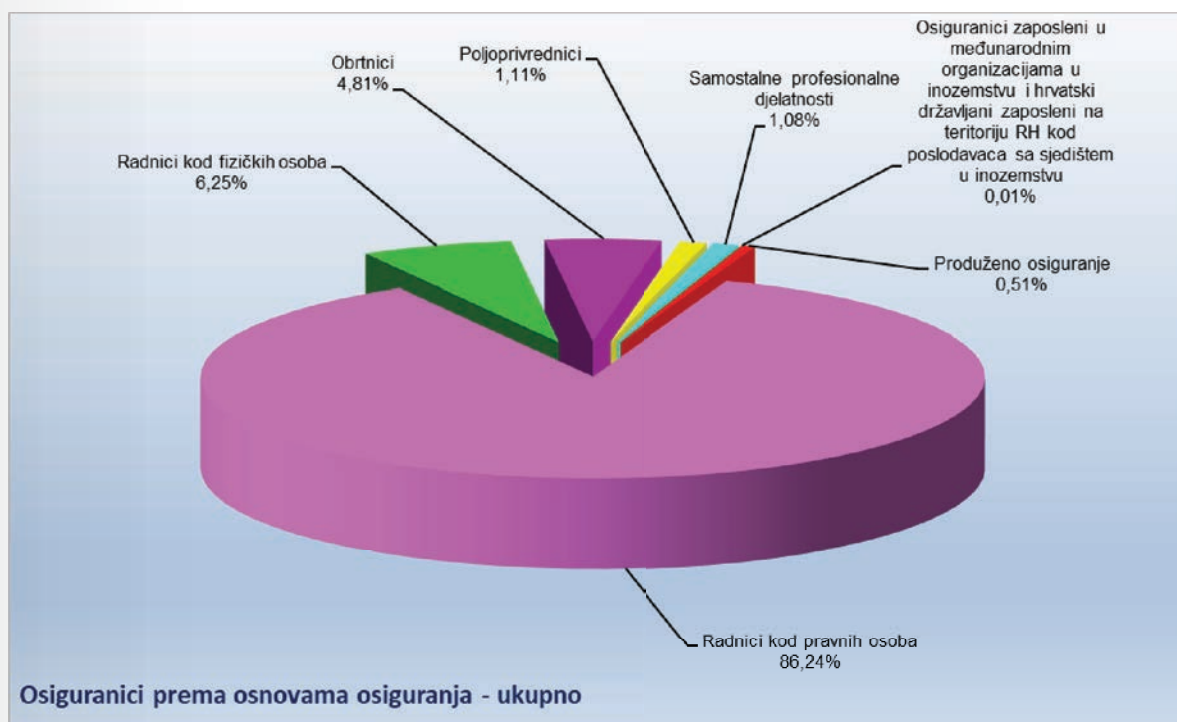
Na dan 31. prosinca 2023. u Zavodu je evidentirano 1 648 877 osiguranika. Od tog su broja prema godinama života evidentirana 701 244 (42,53 %) osiguranika mlađa od 40 godina, 452 234 (27,43 %) osiguranika u dobi od 40 do 49 godina, 361 536 (21,93 %) osiguranika u dobi od 50 do 59 godina i 133 863 (8,12 %) osiguranika u dobi od 60 i više godina.

Slika 1 - Osiguranici prema dobi na dan 31. prosinca 2023.

Prema osnovama osiguranja, evidentirano je 1 421 966 (86,24 %) osiguranika zaposlenih kod pravnih osoba, 103 017 (6,25 %) osiguranika zaposlenih kod fizičkih osoba, 79 249 (4,81 %) obrtnika, 18 370 (1,11 %) poljoprivrednika, 17 726 (1,08 %) osiguranika koji obavljaju samostalnu profesionalnu djelatnost, 170 (0,01 %) osiguranika zaposlenih u međunarodnim organizacijama u inozemstvu i hrvatskih državljana zaposlenih na teritoriju Republike Hrvatske kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu i 8 379 (0,51 %) osiguranika prijavljenih na produženo osiguranje.

Slika 2 - Osiguranici prema osnovi osiguranja na dan 31. prosinca 2023.

Odnos broja osiguranika i korisnika mirovina

U razdoblju od 2008. do 2014. godine broj osiguranika bio je u stalnom padu, a od 2015. broj osiguranika ponovo je u porastu te je u 2022. prešao broj osiguranika iz 2008. godine. Nakon kontinuiranog rasta broja osiguranika od 2015. do 2019. godine, u 2020. godini zabilježen je blagi pad, prvenstveno zbog usporavanja ekonomske aktivnosti povezane s pandemijom bolesti COVID-19, te je tada bilo evidentirano 1 536 300 osiguranih osoba. U 2021. godini uslijedio je gospodarski oporavak te je broj osiguranika u toj godini porastao za 2,3 % i iznosio je 1 571 672, a u 2022. godini zabilježen je daljnji porast broja osiguranika za 2,3 % te su na dan 31. prosinca 2022. bila evidentirana 1 607 734 osiguranika. U 2023. godini nastavljen je trend rasta ukupnog broja osiguranika te je na dan 31. prosinca 2023. bilo evidentirano 1 648 877 osiguranika, što predstavlja godišnji rast za 2,6 %.

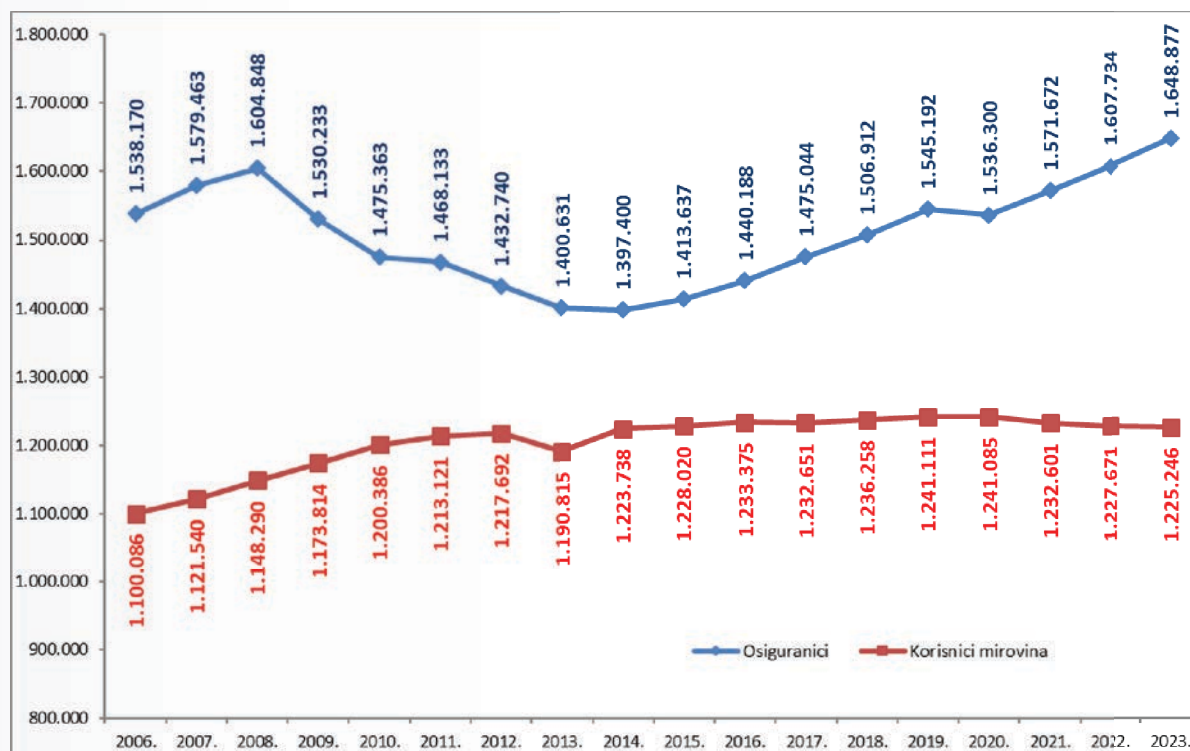
U razdoblju od 2006. do 2016. godine usporen je rast ukupnog broja korisnika mirovina, a u 2017. je prvi put smanjen broj korisnika.¹ U 2018. godini broj korisnika blago se povećao, za 0,3 %, a slična kretanja bila su i u 2019. godini, kada se broj korisnika mirovina povećao za 0,4 % i iznosio je 1 241 111 korisnika. U 2020. zaustavljen je rast broja korisnika iz prethodnih godina te je broj korisnika mirovina ostao na razini 2019. godine. U 2021. godini broj korisnika mirovina pao je za 0,7 % u odnosu na 2020. godinu, u 2022. pao je za 0,4 % u odnosu na 2021., a u 2023. pao je za 0,2 % u odnosu na 2022. godinu, te je na dan 31. prosinca 2023. bilo evidentirano 1 225 246 korisnika mirovina (Slika 3).

¹ Privremeni pad broja korisnika mirovina u 2013. godini nastao je zbog činjenice da je zbog nedostavljenog OIB-a iz obrade mirovina za prosinac 2013. obustavljena isplata mirovina za 26 932 korisnika mirovina i mirovinskih primanja. Korisnici koji su Zavodu naknadno dostavili OIB, ponovno su uključeni u isplatu sa svim neisplaćenim mirovinama i mirovinskim primanjima.

U razdoblju od 2008. do 2014. godine, odnos broja osiguranika i korisnika mirovina smanjio se sa 1,40 : 1 u 2008. na 1,14 : 1 u 2014. godini, a zatim je uslijedilo razdoblje u kojem se postupno povećavao broj osiguranika u odnosu na broj korisnika mirovina. Unatoč nepovoljnim demografskim kretanjima, kretanje odnosa broja osiguranika i korisnika mirovina pokazuje pozitivan trend u posljednjih nekoliko godina.

Na dan 31. prosinca 2020. evidentirano je ukupno 1 536 300 osiguranika i 1 241 085 korisnika mirovine te je omjer iznosio 1,24 : 1, a na dan 31. prosinca 2021. evidentirana su 1 571 672 osiguranika i 1 232 601 korisnik mirovine te je omjer iznosio 1,28 : 1. Na dan 31. prosinca 2022. evidentirana su 1 607 734 osiguranika i 1 227 671 korisnik mirovine te je omjer iznosio 1,31 : 1, a na dan 31. prosinca 2023. evidentirano je 1 648 877 osiguranika i 1 225 246 korisnika mirovine te je omjer iznosio 1,35 : 1.

Slika 3 - Broj osiguranika i korisnika mirovine, stanje na dan 31. prosinca

Tablica 1. Broj osiguranika i korisnika mirovina u razdoblju od 2006. do 2023. godine

Stanje na dan 31. prosinca

Godine	Osiguranici	Korisnici mirovina	Odnos
0	1	2	3
2006.	1538170	1100086	1,40
2007.	1579463	1121540	1,41
2008.	1604848	1148290	1,40
2009.	1530233	1173814	1,30
2010.	1475363	1200386	1,23
2011.	1468133	1213121	1,21
2012.	1432740	1217692	1,18
2013.	1400631	1190815	1,18
2014.	1397400	1223738	1,14
2015.	1413637	1228020	1,15
2016.	1440188	1233375	1,17
2017.	1475044	1232651	1,20
2018.	1506912	1236258	1,22
2019.	1545192	1241111	1,25
2020.	1536300	1241085	1,24
2021.	1571672	1232601	1,28
2022.	1607734	1227671	1,31
2023.	1648877	1225246	1,35

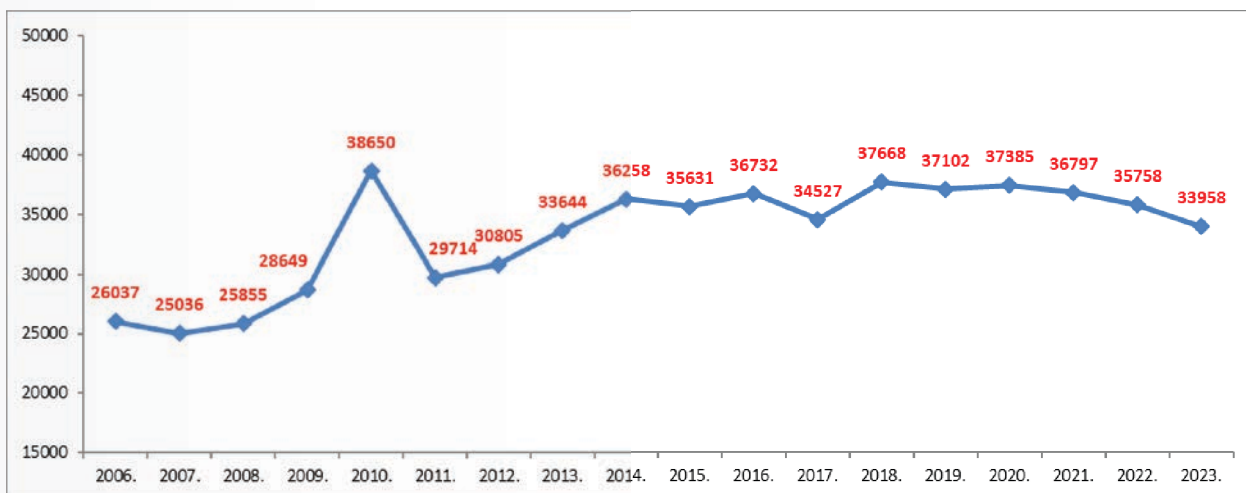
Kretanje broja korisnika mirovina

U razdoblju od 2006. do 2010. godine povećao se priljev novih korisnika, koji je zbog gospodarske krize i povećane nezaposlenosti bio najizraženiji tijekom 2009. i 2010. godine, kada se broj novih korisnika povećao zbog stupanja na snagu novih, strožih odredbi koje se odnose na prijevremenu starosnu mirovinu. Nakon 2010. godine nepovoljan trend rasta broja novih korisnika mirovina ublažen je i relativno je bio stabilan do 2020. godine. Na povećanje broja korisnika mirovina u navedenom razdoblju utjecala je i činjenica da je u mirovinu odlazila najbrojnija, tzv. *baby-boom* generacija, rođena u prvom desetljeću nakon II. svjetskog rata. U 2021., 2022. i 2023. godini pada broj novih korisnika starosnih i prijevremenih starosnih mirovina, između ostalog, zbog demografskih promjena i činjenice da su generacije koje navršavaju dob za odlazak u mirovinu malobrojnije od generacija koje su odlazile u mirovinu u posljednja dva desetljeća. Na smanjenje priljeva novih korisnika starosnih mirovina utječe i povećana zakonska dob za odlazak u starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu za žene za 3 mjeseca svake godine, zbog čega sve veći broj korisnika odgađa odlazak u mirovinu.

U 2023. godini ukupno su evidentirana 43 073 korisnika koja su prvi put ostvarila pravo na mirovinu (33 958 starosnih i prijevremenih starosnih mirovina, 2 090 invalidskih mirovina i 7 025 obiteljskih mirovina).

Na *Slici 4* prikazan je broj novih korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine u razdoblju od 2006. do 2023. godine.

Slika 4 - Broj novih korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine

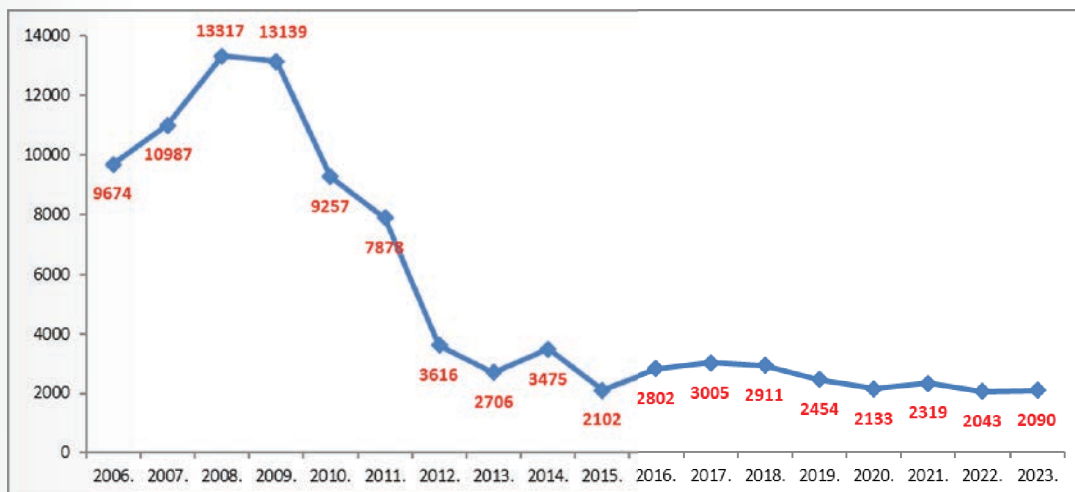

U 2023. godini evidentirano je 2 090 novih korisnika invalidske mirovine, što predstavlja povećanje u odnosu na 2022. godinu za 2,30 % (u 2022. godini evidentirana su 2 043 nova korisnika invalidske mirovine). Priljev novih korisnika invalidske mirovine znatno se smanjio u odnosu na broj novih korisnika prije mirovinske reforme, s iznimkom u 1999. godini kada su dotadašnjim invalidima rada prevedena prava na invalidsku mirovinu.

Zbog povećanja dobne granice za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu i starije životne dobi osiguranika kod kojih češće nastaje smanjenje ili gubitak radne sposobnosti, nakon 2000. godine ponovno se ubrzano povećavao broj novih korisnika invalidske mirovine, što je kulminiralo krizne 2008. i 2009. godine.

Na povećani priljev invalidskih mirovina utjecali su i socijalni razlozi i nezaposlenost, što je osobito bilo izraženo tijekom gospodarske krize tijekom 2009. i 2010. godine, kao i činjenica da se invalidska mirovina povoljnije određuje od prijevremene starosne mirovine. Ovaj nepovoljni trend zaustavljen je nakon 2012. godine, kada se primjenom strožih kriterija za ocjenu radne sposobnosti priljev korisnika invalidske mirovine višestruko smanjio u odnosu na prethodna razdoblja.

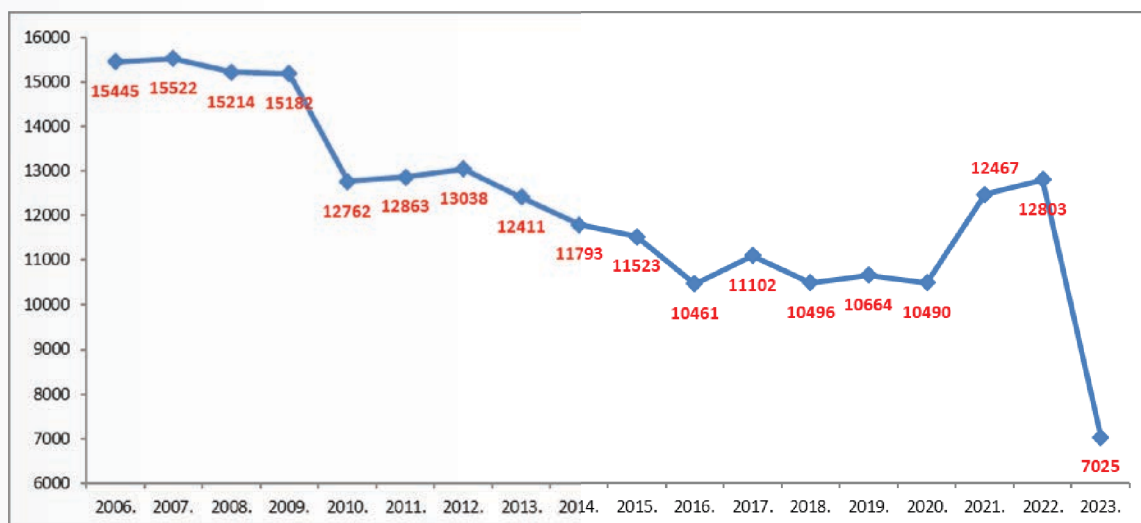
Posljednjih pet godina broj novih korisnika invalidske mirovine znatno je smanjen (prosječno je bilo 2 208 novih korisnika godišnje) te je nastavljen trend kontinuiranog smanjenja priljeva ove kategorije korisnika u mirovinski sustav (*Slika 5*).

Slika 5 - Broj novih korisnika *invalidske* mirovine

Kao posljedica povećanja ukupnog broja korisnika mirovina i povećanja prosječne životne dobi korisnika, do 2006. godine postupno se povećavao broj novih korisnika *obiteljske mirovine* da bi se potom broj tih korisnika blago smanjivao s obzirom na to da je određenom broju korisnika povoljnija osobna starosna, odnosno prijevremena starosna mirovina od obiteljske mirovine. Međutim, zbog povećanog broja smrti korisnika starosne mirovine, nakon koje članovi obitelji preminulog mogu ostvariti pravo na obiteljsku mirovinu, broj novih korisnika obiteljske mirovine značajnije se povećao u 2021. i 2022. godini u odnosu na prethodno razdoblje.

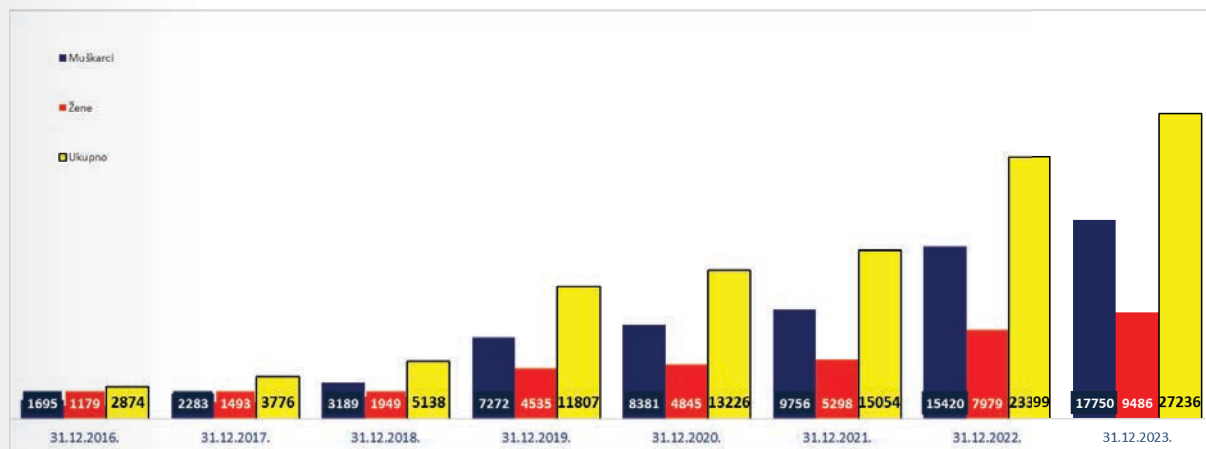
U 2023. godini broj novih korisnika obiteljske mirovine značajnije pada, prvenstveno zbog novog modela obiteljske mirovine koji je stupio na snagu 1. siječnja 2023., a koji je omogućio udovicama odnosno udovcima da uz svoju osobnu mirovinu, s navršених 65 godina života ostvare pravo na dio obiteljske mirovine nakon preminulog bračnog druga, zbog čega je značajan broj novih korisnika odabrao mogućnost korištenja osobne i dijela obiteljske mirovine (*Slika 6*).

Slika 6 - Broj novih korisnika *obiteljske* mirovine

Izmjenama ZOMO-a od 1. siječnja 2014. korisnicima starosne mirovine omogućeno je zapošljavanje do polovice punog radnog vremena, a izmjenama ZOMO-a od 1. siječnja 2019. to je omogućeno i korisnicima starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika i korisnicima prijevremene starosne mirovine. Izmjenama ZOMO-a od 1. kolovoza 2021. zapošljavanje do polovice punog radnog vremena omogućeno je i korisnicima obiteljskih mirovina, korisnicima mirovina ostvarenih prema posebnim propisima o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba i korisnicima mirovina ostvarenih prema posebnim propisima o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Zbog navedenih izmjena ZOMO-a u posljednjih nekoliko godina znatno je porastao broj korisnika koji rade do polovice punog radnog vremena. Na dan 31. prosinca 2016. evidentirana su 2 874 korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine ostvarene prema ZOMO-u koji rade do polovice punog radnog vremena, a na dan 31. prosinca 2023. evidentirano je 27 236 korisnika (u koji broj su uključeni svi korisnici mirovina koji rade do polovice punog radnog vremena), što je povećanje za 24 362 korisnika u navedenom razdoblju.

Slika 7 – Osiguranici/korisnici mirovina koji rade do polovice punog radnog vremena**Napomena:**

Od ožujka 2019. u podatke su uključeni korisnici prijevremenih starosnih mirovina ostvarenih prema ZOMO-u koji su tijekom korištenja prava zaposleni do polovice punog radnog vremena i primaju mirovinu.

Od prosinca 2021. u podatke su uključeni korisnici obiteljskih mirovina ostvarenih prema ZOMO-u koji su tijekom korištenja prava zaposleni do polovice punog radnog vremena i primaju mirovinu.

Od siječnja 2022. u podatke su uključeni korisnici mirovina ostvarenih prema DVO-u i ZOHBDR-u koji su tijekom korištenja prava zaposleni do polovice punog radnog vremena i primaju mirovinu.

Korisnici mirovina prema godinama mirovinskog staža i trajanju korištenja mirovine

Prosječan mirovinski staž korisnika starosne mirovine iznosi 32 godine, korisnika prijevremene starosne mirovine 36 godina, korisnika invalidske mirovine 22 godine, a prosječan mirovinski staž na temelju kojeg je određena obiteljska mirovina iznosi 28 godina.

Prosjek mirovinskog staža svih korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u iznosi 31 godinu, a u posljednjih deset godina prosječni mirovinski staž povećao se za dvije godine (Tablica 2.), na što je povoljno utjecala činjenica da novi korisnici mirovina imaju u prosjeku dulji mirovinski staž od prosječnog staža svih korisnika mirovine (prosječan mirovinski staž novih korisnika koji su ostvarili mirovinu u 2023. godini iznosi 32 godine i 11 mjeseci). Udio ukupnog broja korisnika s navršenim mirovinskim stažem od 40 i više godina u ukupnom broju korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u postupno se povećavao te je u 2014. iznosio 13,57 %, a do 31. prosinca 2023. njihov udio povećao se na 19,85 %.

Tablica 2. Broj korisnika prema vrstama mirovina i mirovinskom stažu – ZOMO

Stanje: 31. prosinca

Godina	V R S T E M I R O V I N A														
	Starosna			Prijevremena starosna			Invalidska			Obiteljska			UKUPNO		
	Broj korisnika mirovina	Lažani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lažani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lažani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lažani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lažani indeks	Prosječan staž, broj godina
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2006.	517523	100,4	32	55013	113,3	34	236847	100,9	23	233733	101,3	27	1043116	101,3	29
2007.	517317	100,0	32	61169	111,2	34	239972	101,3	23	235364	100,7	27	1053822	101,0	29
2008.	517626	100,1	32	69743	114,0	34	246566	102,7	23	237021	100,7	27	1070956	101,6	29
2009.	514501	99,4	32	83397	119,6	35	252345	102,3	24	237793	100,3	27	1088036	101,6	29
2010.	513895	99,9	32	105910	127,0	35	254555	100,9	23	237993	100,1	27	1112353	102,2	29
2011.	510704	99,4	32	119741	113,1	35	254437	100,0	23	239217	100,5	27	1124099	101,1	29
2012.	508132	99,5	32	132792	110,9	35	248537	97,7	23	238839	99,8	28	1128300	100,4	29
2013.	494377	97,3	32	146706	110,5	36	231498	93,1	23	226774	95,0	28	1099355	97,4	30
2014.	510159	103,2	32	160374	109,3	36	229191	99,0	23	231600	102,1	28	1131324	102,9	30
2015.	600186	117,6	32	170715	106,4	36	134665	58,8	22	229600	99,1	27	1135166	100,3	30
2016.	602802	100,4	31	179931	105,4	36	129613	96,2	22	227617	99,1	28	1140124	100,4	30
2017.	602982	100,0	32	186589	103,7	36	125510	96,8	22	225105	98,9	28	1140414	100,0	30
2018.	607022	100,7	31	193492	103,7	36	120101	95,7	22	222230	98,7	28	1142845	100,2	30
2019.	615224	101,4	31	199032	102,9	36	113127	94,2	22	219739	98,9	28	1147122	100,4	31
2020.	619657	100,7	31	203545	102,3	36	107357	94,9	22	216511	98,5	28	1147070	100,0	31
2021.	616956	99,6	32	206342	101,4	36	101888	94,9	22	213910	98,8	29	1139096	99,3	31
2022.	617351	100,1	32	207718	100,7	36	96878	95,1	22	211079	98,7	29	1133026	99,5	31
2023.	629943	102,0	32	211666	101,9	36	93584	96,6	22	194716	92,2	28	1129909	99,7	31

Napomena:

U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane.

U prijevremenu starosnu mirovinu nisu uključeni korisnici prema članku 36. Zakona o mirovinskom osiguranju.

Za obiteljske mirovine staž se odnosi na staž umrlog korisnika od kojega je određeno pravo na mirovinu.

Iako se postupno povećava prosječna životna dob za odlazak u starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu, u razdoblju od 2006. do 2023. godine zabilježen je trend stalnog povećavanja prosječnog trajanja korištenja svih vrsta mirovina, prvenstveno zbog povećanja prosječne životne dobi korisnika mirovina. U 2023. godini prosječno korištenje starosne mirovine iznosilo je 22 godine i 1 mjesec, invalidske mirovine 20 godina i 3 mjeseca, a korištenje obiteljske mirovine iznosilo je 18 godina i 9 mjeseci (Tablica 3.).

Tablica 3. Prosječno korištenje mirovine (broj godina i mjeseci) – ZOMO

Stanje: 31. prosinca

Godina	Vrste mirovine						
	Starosna			Invalidska			Obiteljska
	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	
0	1	2	3	4	5	6	7
2006.	16 11	15 10	19 02	19 03	17 06	24 05	16 05
2007.	17 02	16 00	19 10	19 04	17 06	24 04	16 05
2008.	17 06	16 04	20 00	19 00	17 05	23 10	16 06
2009.	17 11	16 08	20 07	19 02	17 04	24 04	16 08
2010.	18 01	16 10	20 09	19 04	17 07	24 03	16 10
2011.	18 07	17 04	21 02	19 01	17 00	24 06	17 00
2012.	19 00	17 07	21 10	19 05	17 08	24 05	17 03
2013.	19 07	18 01	22 02	20 04	18 05	25 03	17 03
2014.	19 04	17 09	21 11	20 08	18 06	26 00	17 07
2015.	20 05	18 06	23 03	19 08	17 03	23 07	17 10
2016.	20 07	18 09	23 05	17 11	16 10	22 03	17 09
2017.	20 11	18 11	24 00	18 03	17 02	22 03	18 00
2018.	21 01	18 11	24 03	18 08	17 05	23 04	18 02
2019.	21 02	18 11	24 05	18 06	17 08	22 02	18 03
2020.	21 03	18 10	24 08	19 03	18 01	23 04	18 08
2021.	21 03	18 10	24 09	19 06	18 08	23 00	18 03
2022.	21 08	19 00	25 04	20 01	19 03	23 02	18 06
2023.	22 01	18 10	26 00	20 03	18 11	24 06	18 09

Napomena: U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane.

Dobna struktura korisnika mirovina

Kao posljedica reforme mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti iz 1999. godine i promjena u mirovinskom sustavu u dosadašnjem razdoblju te postupnog povećanja prosječnog životnog vijeka, postupno se povećava prosječna životna dob umirovljenika.

U 2023. godini prosječna životna dob korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u je 72 godine i 5 mjeseci (žene 71 godina i 9 mjeseci, muškarci 72 godine i 11 mjeseci).

Prosječna životna dob korisnika starosne mirovine je 73 godine i 3 mjeseca, korisnika invalidske mirovine 63 godine i 8 mjeseci, a korisnika obiteljske mirovine 72 godine i 11 mjeseci.

U ukupnom broju korisnika mirovina prema ZOMO-u, najveći broj korisnika je u dobnoj skupini od 65 do 69 godina (274 044 korisnika odnosno 24,25 %), udio korisnika u mlađim dobnim skupinama blago se smanjuje, a istodobno se povećava udio korisnika u starijim dobnim skupinama. Takav trend očekuje se i ubuduće, zbog starenja stanovništva i smanjivanja broja stanovnika u mlađim dobnim skupinama.

Tablica 4. Korisnici mirovina (starosna, invalidska i obiteljska mirovina) prema dobnim skupinama

Stanje: 31. prosinca 2023.

Red. br.	Dobne skupine	Ukupno		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24	8130	0,72	3818	0,78	4312	0,67
2.	25-29	648	0,06	294	0,06	354	0,06
3.	30-34	583	0,05	366	0,07	217	0,03
4.	35-39	1353	0,12	884	0,18	469	0,07
5.	40-44	3058	0,27	1926	0,39	1132	0,18
6.	45-49	5689	0,50	3562	0,73	2127	0,33
7.	50-54	12194	1,08	6682	1,37	5512	0,86
8.	55-59	31026	2,74	13012	2,66	18014	2,81
9.	60-64	122898	10,87	47867	9,79	75031	11,70
10.	65-69	274044	24,25	128045	26,18	145999	22,77
11.	70-74	256403	22,68	119277	24,39	137126	21,39
12.	75-79	177394	15,69	76736	15,69	100658	15,70
13.	80-84	131573	11,64	51861	10,60	79712	12,43
14.	85 i više	105301	9,32	34781	7,11	70520	11,00
15.	Nepoznato	0		0		0	
UKUPNO		1130294	100,00	489111	100,00	641183	100,00

Napomena: U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane.

Slika 8 – Korisnici mirovina (starosna, invalidska i obiteljska mirovina) prema dobnim skupinama

Stanje: 31. prosinca 2023.

Tablica 5. Korisnici **starosne** mirovine prema dobnim skupinama i spolu

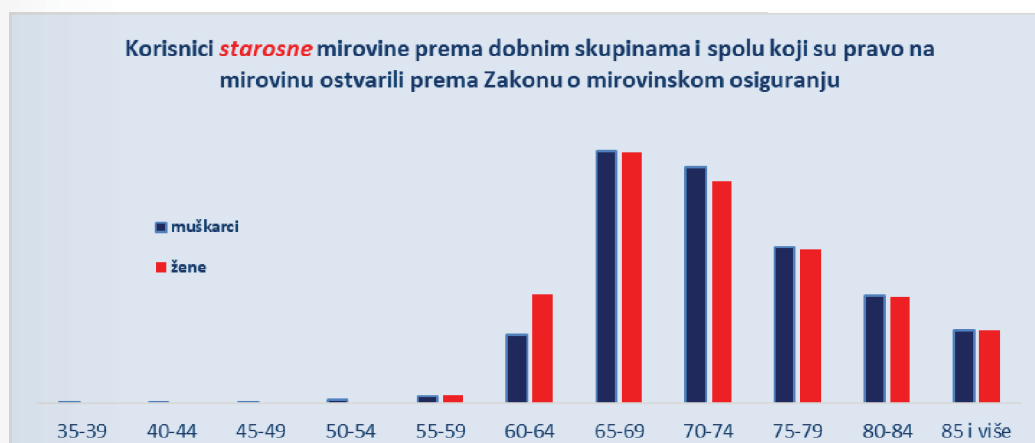
Stanje: 31. prosinca 2023.

Red. br.	Dobne skupine	Ukupno		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	25-29	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	30-34	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4.	35-39	4	0,00	3	0,00	1	0,00
5.	40-44	73	0,01	73	0,02	0	0,00
6.	45-49	393	0,05	372	0,09	21	0,00
7.	50-54	1741	0,21	1622	0,39	119	0,03
8.	55-59	7376	0,88	3229	0,78	4147	0,97
9.	60-64	82010	9,74	31643	7,60	50367	11,83
10.	65-69	231323	27,47	116018	27,86	115305	27,09
11.	70-74	210264	24,97	108307	26,01	101957	23,95
12.	75-79	142459	16,92	71894	17,27	70565	16,58
13.	80-84	98986	11,76	49699	11,94	49287	11,58
14.	85 i više	67365	8,00	33511	8,05	33854	7,95
15.	Nepoznato	0	0,00	0	0,00	0	0,00
UKUPNO		841994	100,00	416371	100,00	425623	100,00

Napomena: U broj korisnika starosnih mirovina uključeni su korisnici prijevremenih starosnih mirovina, a nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane.

Slika 9 - Struktura korisnika starosne mirovine prema dobnim skupinama i spolu

Stanje: 31. prosinca 2023.

Tablica 6. Korisnici *invalidske* mirovine prema dobnim skupinama i spolu

Stanje: 31. prosinca 2023.

Red. br.	Dobne skupine	Ukupno		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24	6	0,01	6	0,01		0,00
2.	25-29	39	0,04	31	0,05	8	0,02
3.	30-34	185	0,20	134	0,23	51	0,14
4.	35-39	700	0,75	504	0,87	196	0,55
5.	40-44	1788	1,91	1190	2,04	598	1,69
6.	45-49	3615	3,86	2328	4,00	1287	3,64
7.	50-54	6849	7,32	4069	6,99	2780	7,87
8.	55-59	15199	16,24	8703	14,94	6496	18,38
9.	60-64	24603	26,29	14879	25,55	9724	27,52
10.	65-69	19026	20,33	10805	18,55	8221	23,26
11.	70-74	14362	15,35	9809	16,84	4553	12,88
12.	75-79	4906	5,24	3884	6,67	1022	2,89
13.	80-84	1572	1,68	1354	2,32	218	0,62
14.	85 i više	734	0,78	550	0,94	184	0,52
15.	Nepoznato						
UKUPNO		93584	100,00	58246	100,00	35338	100,00

Napomena: U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane.

Slika 10 - Struktura korisnika *invalidske* mirovine prema dobnim skupinama i spolu

Stanje: 31. prosinca 2023.

Tablica 7. Korisnici obiteljske mirovine prema dobnim skupinama i spolu

Stanje: 31. prosinca 2023.

Red. br.	Dobne skupine	Ukupno		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24	8124	4,17	3812	26,30	4312	2,39
2.	25-29	609	0,31	263	1,81	346	0,19
3.	30-34	398	0,20	232	1,60	166	0,09
4.	35-39	649	0,33	377	2,60	272	0,15
5.	40-44	1197	0,61	663	4,57	534	0,30
6.	45-49	1681	0,86	862	5,95	819	0,45
7.	50-54	3604	1,85	991	6,84	2613	1,45
8.	55-59	8451	4,34	1080	7,45	7371	4,09
9.	60-64	16285	8,36	1345	9,28	14940	8,29
10.	65-69	23656	12,15	1188	8,20	22468	12,47
11.	70-74	31777	16,32	1161	8,01	30616	16,99
12.	75-79	30029	15,42	958	6,61	29071	16,13
13.	80-84	31015	15,93	808	5,57	30207	16,76
14.	85 i više	37202	19,11	720	4,97	36482	20,24
15.	Nepoznato	39		34		5	
UKUPNO		194716	99,98	14494	99,77	180222	100,00

Slika 11 – Struktura korisnika obiteljske mirovine prema dobnim skupinama i spolu

Stanje: 31. prosinca 2023.

Značajna novina u mirovinskom sustavu koja je uvedena u 2023. godini odnosi se na uvođenje novog modela obiteljskih mirovina, koji je omogućio korištenje osobne i dijela obiteljske mirovine. Ukupan broj korisnika koji je u 2023. godini ostvario pravo na isplatu osobne (starosne ili invalidske) mirovine i dijela obiteljske mirovine iznosio je 96 555, što predstavlja 7,88 % svih korisnika mirovina.

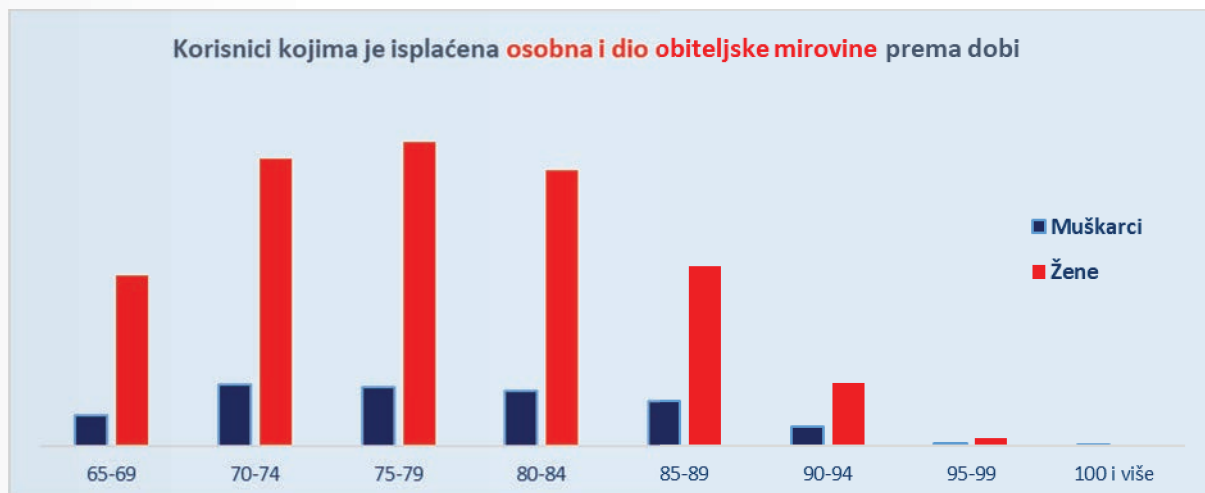
Tablica 8. Struktura korisnika kojima je isplaćena osobna i dio obiteljske mirovine (DOM) prema dobnim skupinama i spolu

Stanje: 31. prosinca 2023.

Red. br.	Dobne skupine	Ukupno		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	65-69	12710	13,16	1958	11,47	10752	13,53
2.	70-74	21469	22,23	3852	22,56	17617	22,16
3.	75-79	22414	23,21	3680	21,55	18734	23,57
4.	80-84	20402	21,13	3404	19,94	16998	21,39
5.	85-89	13901	14,40	2837	16,62	11064	13,92
6.	90-94	4984	5,16	1148	6,72	3836	4,83
7.	95-99	626	0,65	178	1,04	448	0,56
8.	100 i više	49	0,05	16	0,09	33	0,04
UKUPNO		96555	100,00	17073	100,00	79482	100,00

Slika 12 – Struktura korisnika kojima je isplaćena osobna i dio obiteljske mirovine (DOM) prema dobnim skupinama i spolu

Stanje: 31. prosinca 2023.

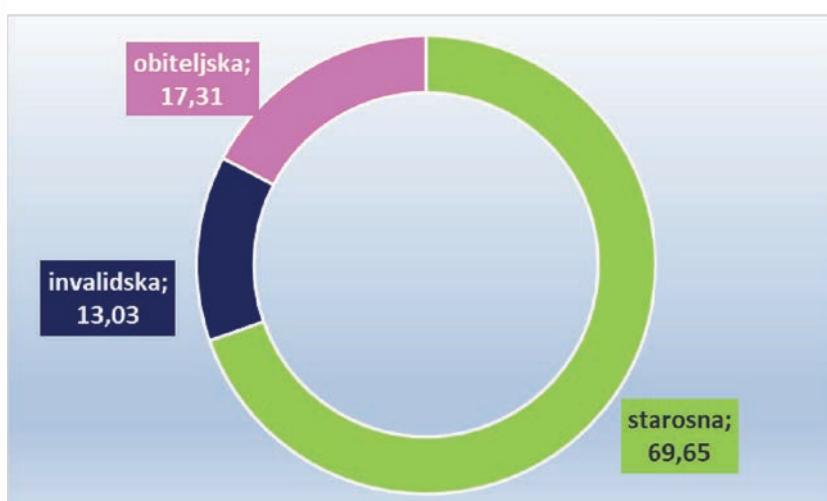
Korisnici mirovina prema vrstama mirovina na dan 31. prosinca 2023.

Od ukupno 1 225 246 korisnika mirovine na dan 31. prosinca 2023., u koji broj su uključeni i korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane, evidentirano je 853 400 (69,65 %) korisnika starosne mirovine, uključujući 77 642 korisnika kojima je s navršenom životnom dobi za starosnu mirovinu invalidska mirovina prevedena na starosnu mirovinu. Invalidsku mirovinu ostvarilo je 159 698 korisnika (13,03 %), a obiteljsku mirovinu ostvarilo je 212 148 korisnika (17,31 %).

Zbog smanjenog priljeva novih korisnika invalidske mirovine i prevedenih invalidskih mirovina na starosne mirovine izražen je trend smanjenja broja korisnika invalidske mirovine i njihovog udjela u ukupnom broju korisnika mirovine. Također, blago je smanjen udio korisnika obiteljskih mirovina u ukupnom broju korisnika.

Slika 13 – Korisnici prema vrstama mirovina (u %)

Stanje: 31. prosinca 2023.

Ostala prava iz mirovinskog osiguranja

Prema propisima koji su bili na snazi do 31. prosinca 1998., u sustavu mirovinskog osiguranja ostvarivala su se, uz mirovinu, i druga prava: zaštitni dodatak uz mirovinu, novčana naknada zbog tjelesnog oštećenja te doplatka za tuđu pomoć i njegu. Od 1. siječnja 1999. u sustavu mirovinskog osiguranja od navedenih prava ostvaruje se samo pravo na novčanu naknadu zbog tjelesnog oštećenja nastalog kao posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, a ostala navedena prava ukinuta su ili se ostvaruju u drugim sustavima. Stoga se broj korisnika ovih prava postupno smanjuje.

Na dan 31. prosinca 2023. evidentirano je 23 950 korisnika zaštitnog dodatka uz mirovinu, s prosječnom svotom od 89,44 EUR, i 49 203 korisnika novčane naknade zbog tjelesnog oštećenja i 3 595 korisnika doplatka za pomoć i njegu, s prosječnom svotom od 155,98 EUR (Tablica 9.).

Tablica 9. Korisnici ostalih primanja iz mirovinskog osiguranja

Stanje: 31. prosinca 2023.

Redni broj	Vrste prava	Broj korisnika	Prosječna svota naknade u eurima (EUR)
0	1	2	4
1.	Korisnici kojima se uz mirovinu isplaćuje zaštitni dodatak ostvaren prema zakonima koji su se primjenjivali do 31. prosinca 1998.		
	Starosna	14478	87,14
	Invalidska	1414	106,84
	Obiteljska	8058	90,51
	UKUPNO	23950	89,44
2.	Naknada zbog tjelesnog oštećenja ostvarena prema ZOMIO-u koji se primjenjivao do 31. prosinca 1998.		
	Pravo uz mirovinu	38517	24,89
	Samostalno pravo	4780	22,83
	UKUPNO	43297	24,67
3.	Naknada zbog tjelesnog oštećenja ostvarena prema ZOMO-u		
	Pravo uz mirovinu	3882	49,03
	Samostalno pravo	1927	40,21
	UKUPNO	5809	46,11
4.	Naknada zbog tjelesnog oštećenja ostvarena prema ZOMIO-u i ZOMO-u	97	64,36
5.	Doplatka za pomoć i negu ostvaren prema ZOMIO-u koji se primjenjivao do 31. prosinca 1998.		
	a) Pravo uz mirovinu	3272	155,08
	b) Samostalno pravo - slijepe osobe	124	203,36
	c) Samostalno pravo - ostali	199	141,28
	UKUPNO (b+c)	323	165,11
	UKUPNO (a+b+c)	3595	155,98

Za pokriće dijela obveza mirovinskog osiguranja koje nastaju priznanjem i određivanjem mirovina prema uvjetima povoljnijim od uvjeta propisanih općim propisima sredstva se osiguravaju u državnom proračunu. Na taj način financiraju se mirovine ili dijelovi mirovina za ukupno 186 209 korisnika: hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, sudionika NOR-a, pripadnika Hrvatske domovinske vojske 1941. - 1945., bivših političkih zatvorenika, pripadnika bivše JNA, zastupnika u Hrvatskom saboru i članova Vlade, pripadnika HV-a, ovlaštenih službenih osoba u tijelima unutarnjih poslova i drugih skupina korisnika mirovina (Tablica 10.).

Tablica 10. Korisnici mirovina koji su mirovinu ostvarili prema posebnim propisima

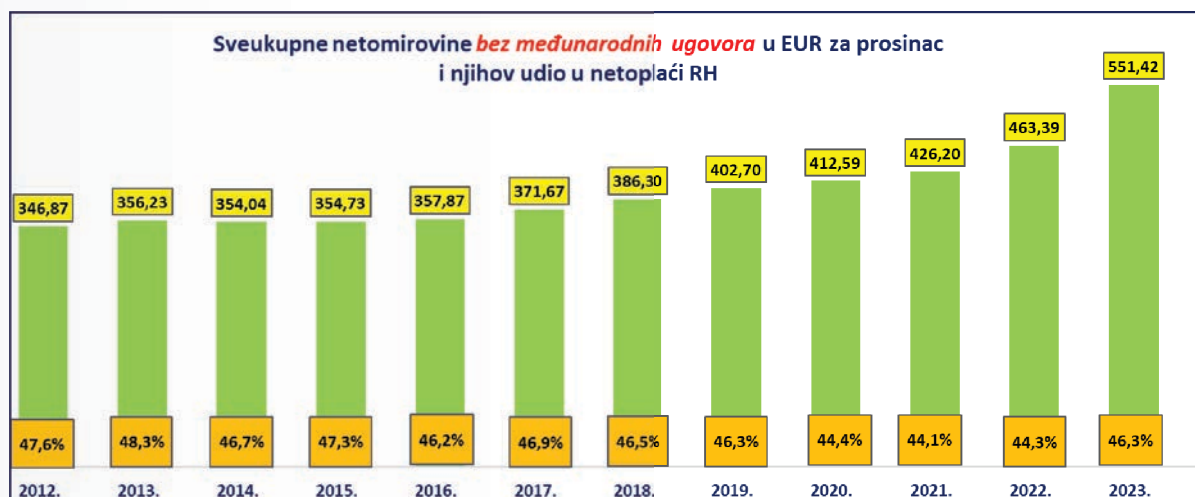
Stanje: 31. prosinca 2023.

Red. br.	Kategorije korisnika kojima su mirovine priznate i/ili određene prema posebnim propisima	Broj korisnika	Prosječna netomirovina u EUR	Prosječan staž
0	1	2	3	4
1.	Radnici na poslovima ovlaštenih službenih osoba u tijelima unutarnjih poslova i pravosuđa, kao i na poslovima razminiranja:			
	a) radnici na poslovima ovlaštenih službenih osoba u tijelima unutarnjih poslova i pravosuđa, kojima je pravo na mirovinu priznato prema propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu Zakona o pravima DVO, PS i OSO	6841	815,05	31 09 23
	b) radnici na poslovima policijskih službenika, ovlaštenih službenih osoba pravosuđa i službene osobe s posebnim dužnostima i ovlastima u sigurnosno-obavještajnom sustavu RH koji su pravo na mirovinu ostvarili prema Zakonu o pravima DVO, PS i OSO	9716	767,61	36 03 00
	c) radnici na poslovima razminiranja	676	733,16	31 06 09
2.	Korisnici koji pravo na mirovinu ostvaruju prema Zakonu o vatrogastvu (NN 125/19)	394	881,56	–
3.	Djelatne vojne osobe - DVO	16187	694,83	31 03 07
4.	Pripadnici Hrvatske domovinske vojske od 1941. do 1945. godine	1650	470,06	33 05 19
5.	Bivši politički zatvorenici	1959	731,67	33 03 04
6.	Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata - ZOHBDR	71529	1.046,08	18 08 16
7.	Mirovine priznate prema općim propisima, a određene prema ZOHBDR - u iz 2017. (čl. 27., 35., 36., 48. i 49. stavak 2.)	59900	506,44	30 04 06
8.	Pripadnici bivše Jugoslavenske narodne armije - JNA	3388	589,77	–
9.	Pripadnici bivše Jugoslavenske narodne armije - JNA - čl. 185. ZOMO	153	579,65	38 06 02
10.	Sudionici Narodnooslobodilačkog rata - NOR	4432	539,71	29 08 11
11.	Zastupnici u Hrvatskom saboru, članovi Vlade, suci Ustavnog suda i glavni državni revizor	685	1.864,42	32 09 06
12.	Članovi Izvršnog vijeća Sabora, Saveznog izvršnog vijeća i administrativno umirovljeni javni službenici	60	642,98	29 01 12
13.	Bivši službenici u savezima bivše SFRJ - članak 38. ZOMO	17	674,65	–
14.	Redoviti članovi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti - HAZU	120	1.716,58	42 00 04
15.	Radnici u Istarskim ugljenokopima "Tupljak" d.d. Labin	244	669,42	29 07 10
16.	Radnici profesionalno izloženi azbestu	811	562,54	27 09 20
17.	Osiguranici - članovi posade broda u međunarodnoj plovidbi i nacionalnoj plovidbi - članak 129.a stavak 2. Pomorskog zakonika	209	364,42	28 11 00
18.	Korisnici koji pravo na mirovinu ostvaruju prema Zakonu o kazalištima (NN 23/23)	2	816,99	–
19.	Pripadnici Hrvatskog vijeća obrane - HVO	7236	583,26	06 08 25
UKUPNO		186209	–	–

Prosječne mirovine i udio mirovine u plaći

Prosječna sveukupna mirovina (mirovine ostvarene prema ZOMO-u, mirovine Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane), bez mirovina ostvarenih primjenom uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, za prosinac 2023. iznosila je 551,42 EUR, a za prosinac 2012. godine iznosila je 346,87 EUR, što predstavlja rast za 204,55 EUR, odnosno 59 %. U istom razdoblju udio prosječne mirovine u netoplaći blago se smanjio za oko 1,3 postotna poena, sa 47,6 % u 2012. godini na 46,3 % u 2023. godini, prvenstveno zbog činjenice da je u navedenom razdoblju stopa rasta netoplaća u prosjeku bila veća od stope usklađivanja mirovina. Snažan rast prosječnih netoplaća osobito je bio izražen u razdoblju od 2018. do 2023. godine.

Slika 14 – Prosječne sveukupne netomirovine bez međunarodnih ugovora u EUR za prosinac i njihov udio u netoplaći RH

Prosječna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) za prosinac 2023., bez mirovina ostvarenih prema uredbama EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, iznosila je 511,31 EUR ili 42,93 % prosječne netoplaće.

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) bez mirovina ostvarenih primjenom uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, iznosila je 547,37 EUR ili 45,96 % prosječne netoplaće (Tablica 11.).

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) određena na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina, bez mirovina ostvarenih prema uredbama EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, za prosinac 2023. iznosila je 816,88 EUR ili 68,59 % prosječne netoplaće.

Tablica 11. Pregled broja korisnika mirovina i prosječnih mirovina na dan 31. prosinca 2023.
(korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)

Vrsta mirovine	Broj korisnika	Prosječna netomirovina u EUR	Udio prosječne mirovine umanjene za porez i prirez u netoplaći za prosinac 2023.	Bez međunarodnih ugovora		
				Broj korisnika	Prosječna netomirovina u EUR	Udio prosječne mirovine umanjene za porez i prirez u netoplaći za prosinac 2023.
0	1	2	3	4	5	6
Starosna mirovina	501087	482,49	40,51%	406472	562,97	47,27%
Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika - čl. 35.	52912	615,17	51,65%	46800	645,31	54,18%
Starosna mirovina prevedena iz invalidske mirovine	75944	423,97	35,60%	65995	475,69	39,94%
Ukupno starosna mirovina	629943	486,58	40,85%	519267	559,30	46,96%
Prijevremena starosna mirovina	211666	462,94	38,87%	175919	512,23	43,01%
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36.	385	505,71	42,46%	377	506,12	42,50%
Sveukupno starosna mirovina	841994	480,65	40,36%	695563	547,37	45,96%
Invalidska mirovina	93584	358,83	30,13%	88526	374,43	31,44%
Obiteljska mirovina	194716	377,17	31,67%	161873	431,23	36,21%
UKUPNO korisnika koji su pravo na mirovinu ostvarili prema Zakonu o mirovinskom osiguranju	1130294	452,74	38,01%	945962	511,31	42,93%
SVEUKUPNO korisnici mirovina ostvarenih prema zakonima o mirovinskom osiguranju	1225246	491,34	41,25%	1040737	551,42	46,30%

Napomena: U sveukupan broj korisnika mirovina **uključeni su** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane.

Najniži udio prosječne mirovine u prosječnoj plaći zabilježen je 2000. godine (37,62 %). U 2001. godini udio se povećao nakon primjene Zakona o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima, kada su mirovine ostvarene do 31. prosinca 1998. povećane od 0,5 % do 20 %. Nakon smanjenja u 2002. i 2003. godini, udio prosječne mirovine u prosječnoj plaći povećao se 2004. godine nakon uračunavanja u mirovinu dodatka od 100 kn i 6 %. U studenome 2007. počeo se isplaćivati dodatak u iznosu od 4 % na mirovine ostvarene u 1999. godini do 27 % na mirovine ostvarene od 1. siječnja 2010. prema ZOMO-u, što je poboljšalo životni standard tzv. novih korisnika mirovina i ublažilo razlike među mirovinama ostvarenima u različitim razdobljima.

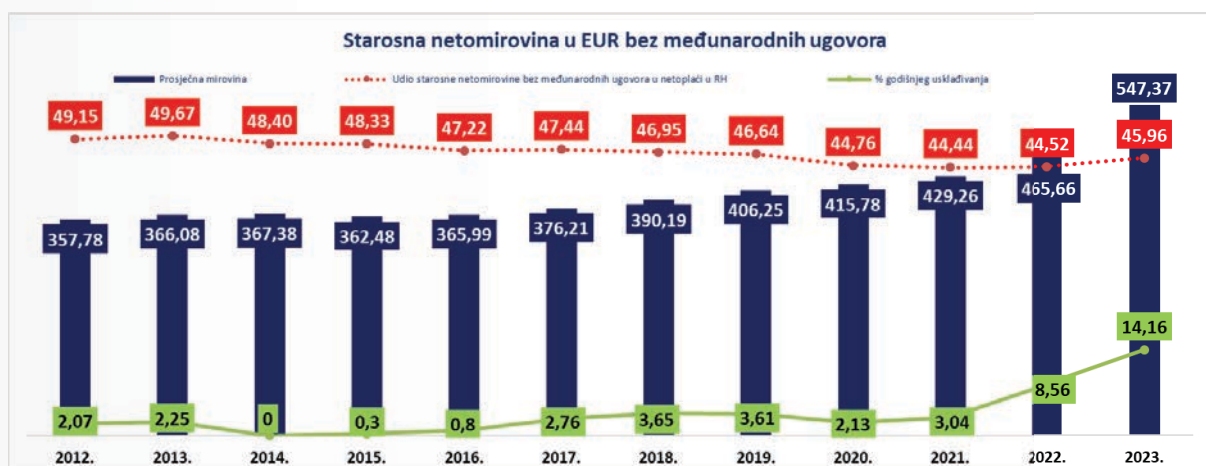
Tijekom 2010. i 2011. godine obustavljeno je usklađivanje mirovina, a od 1. siječnja 2012. mirovine se ponovno redovito usklađuju, u skladu s odredbama ZOMO-a. Međutim, zbog neznatnog, odnosno negativnog rasta plaća i potrošačkih cijena, mirovine se nisu usklađivale tijekom 2014. i u prvoj polovici 2015. godine, a od 1. srpnja 2015. usklađene su za 0,30 %.

Od 1. siječnja 2016. mirovine su usklađene za 0,46 %, a od 1. srpnja 2016. za 0,35 %. Od 1. siječnja 2017. mirovine su usklađene za 0,65 %, a od 1. srpnja 2017. za 2,1 %. Od 1. siječnja 2018. mirovine su usklađene za 0,94 %, a od 1. srpnja 2018. za 2,7 %.

Od 1. siječnja 2019. mirovine su usklađene za 1,15 %, a od 1. srpnja 2019. za 2,44 %. Od 1. siječnja 2020. mirovine su usklađene za 0,70 %, a od 1. srpnja 2020. za 1,41 %. Od 1. siječnja 2021. mirovine su usklađene za 0,56 %, a od 1. srpnja 2021. za 2,46 %. Od 1. siječnja 2022. mirovine su usklađene za 2,24 %, a od 1. srpnja 2022. za 6,18 %. Od 1. siječnja 2023. mirovine su usklađene za 5,37 %, a od 1. srpnja 2023. za 8,42 %.

Unatoč tome što je ukupna godišnja stopa usklađivanja mirovina u 2017. (2,76 %), 2018. (3,65 %), 2019. (3,61 %) i u 2020. (2,13 %) bila veća nego u prethodnim godinama, nastavljen je trend smanjivanja udjela prosječne mirovine u prosječnoj plaći, što je posljedica ubrzanog rasta plaća u tom razdoblju. U posljednje dvije godine zaustavljen je pad udjela prosječne starosne mirovine u prosječnoj plaći, te je ovaj udio u 2023. godini iznosio 45,96 %, što je rezultat, između ostalog, usklađivanja mirovina u 2021. godini (3,04 %), 2022. godini (8,56 %) i 2023. godini (14,16 %).

Slika 15 – Prosječna starosna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju bez međunarodnih ugovora

Na prosječnu svotu mirovine nepovoljno utječe činjenica da se posljednjih petnaestak godina, brže od povećanja ukupnog broja korisnika, povećava broj korisnika koji su mirovinu ostvarili primjenom uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ili međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.

Na dan 31. prosinca 2023. evidentirano je 184 509 korisnika s mirovinom ostvarenom primjenom uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ili međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i njihov udio u sveukupnom broju korisnika mirovina iznosio je 15,06 %. Prosječna mirovina navedenih korisnika iznosi 152,49 EUR i određena je na temelju približno 11 godina mirovinskog staža ostvarenog u Republici Hrvatskoj, a uz tu mirovinu korisnici su ostvarili i mirovinu od inozemnog nositelja osiguranja.

Prema podacima o visini mirovina ostvarenih prema ZOMO-u, navedenim u *Tablici 10.*, najveći broj korisnika prima mirovinu u svoti od 400,01 EUR do 470,00 EUR, ukupno 133 441 ili 12 % korisnika. Mirovinu u svoti do 200,00 EUR ostvarilo je 185 036 ili 16 % korisnika, što je posljedica kratkotrajnog mirovinskog staža i niskih plaća, odnosno niskih osnovica osiguranja tih korisnika, kao i činjenice da se u ovoj kategoriji nalazi većina korisnika mirovina ostvarenih primjenom uredbi EU ili međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, koji u prosjeku imaju relativno kratkotrajan mirovinski staž ostvaren u Hrvatskoj.

Među korisnicima mirovina kojima se mirovina isplaćuje u svoti do 200,00 EUR najzastupljenije su sljedeće skupine korisnika:

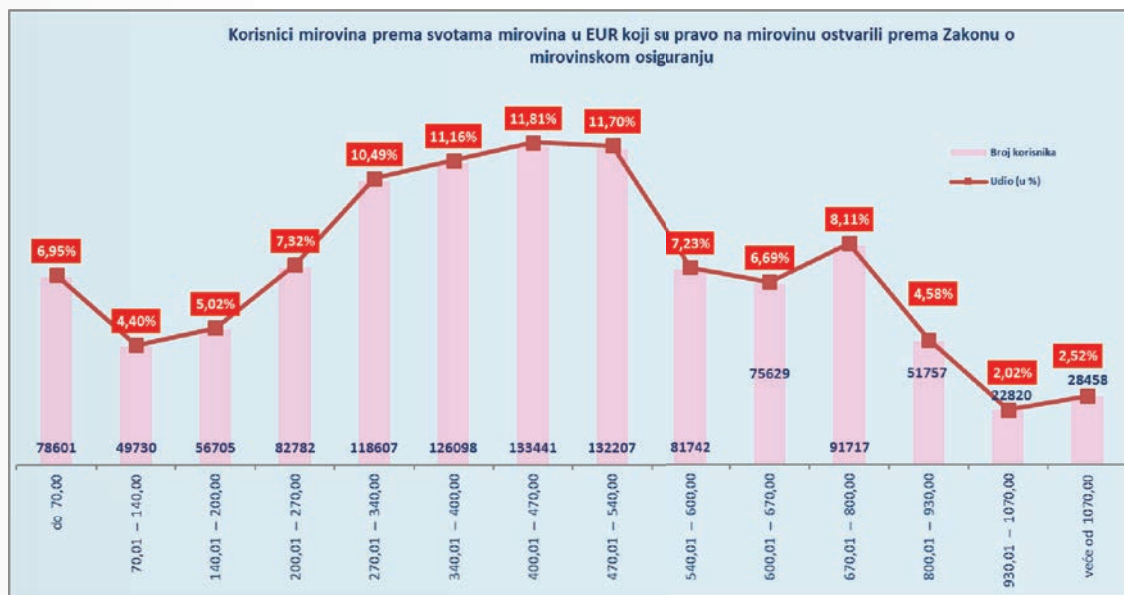
- korisnici mirovina ostvarenih primjenom uredbi EU ili međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, koji primaju i mirovine od inozemnih nositelja osiguranja
- korisnici najniže mirovine s mirovinskim stažem kraćim od 20 godina, koji korištenjem najniže mirovine ostvaruju veću mirovinu od mirovine koju bi ostvarili na temelju svojih ostvarenih plaća, odnosno osnovica osiguranja
- poljoprivrednici koji su mirovinu ostvarili na temelju prosječno 22 godine mirovinskog staža, na temelju niskih osnovica, u visini najniže osnovice za obračun doprinosa
- zaposleni korisnici invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti, odnosno profesionalne nesposobnosti za rad, koji uz mirovinu primaju i plaću
- ostali korisnici koji su zbog kratkotrajnog mirovinskog staža i niskih plaća/osnovica ostvarili malu mirovinu.

Tablica 12. Korisnici mirovina ostvarenih prema ZOMO-u i svote mirovina prema vrstama mirovina na dan 31. prosinca 2023.

Razredi svota netomirovina u EUR	Ukupno		Starosna		Invalidska		Obiteljska	
	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Broj korisnika	Prosječna mirovina
0	1		2	3	4	5	6	7
do 70,00	78601	34,04	56971	34,13	3656	39,72	17974	32,58
70,01 – 140,00	49730	104,36	35316	103,92	3577	105,30	10837	105,51
140,01 – 200,00	56705	175,59	36271	173,99	4719	173,21	15715	180,00
200,01 – 270,00	82782	235,78	51368	235,62	10912	237,88	20502	235,07
270,01 – 340,00	118607	308,55	74318	309,56	22253	308,49	22036	305,18
340,01 – 400,00	126098	372,41	84876	371,48	16151	372,55	25071	375,44
400,01 – 470,00	133441	433,12	92829	434,31	12388	428,92	28224	431,06
470,01 – 540,00	132207	504,87	104361	505,24	11172	503,65	16674	503,40
540,01 – 600,00	81742	569,65	67136	569,87	3615	567,97	10991	568,83
600,01 – 670,00	75629	632,74	64735	632,94	2380	629,34	8514	632,20
670,01 – 800,00	91717	728,93	81107	729,40	1658	721,42	8952	726,11
800,01 – 930,00	51757	860,69	47102	860,92	581	857,20	4074	858,46
930,01 – 1070,00	22820	991,66	19855	991,47	277	988,83	2688	993,40
veće od 1070,00	28458	1.329,50	25749	1.338,51	245	1.244,26	2464	1.243,81
UKUPNO	1130294	452,74	841994	480,65	93584	358,83	194716	377,17

Napomena: U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane.

Slika 16 – Korisnici mirovina ostvarenih prema ZOMO-u prema svotama mirovina

Novi model obiteljskih mirovina, koji je uveden u 2023. godini, značajno je poboljšao primjerenost mirovina za nešto manje od 300 000 korisnika. Korisnicima obiteljske mirovine ostvarene prema ZO-MO-u prosječna mirovina povećana je za 10 %, odnosno u prosjeku za otprilike 35 EUR, dok je korisnicima osobne mirovine i dijela obiteljske mirovine prosječan brutoiznos dijela obiteljske mirovine iznosio 101 EUR.

Tablica 13 – Korisnici kojima je isplaćena osobna mirovina i dio obiteljske mirovine (DOM) prema spolu za prosinac 2023.

Vrsta osobne mirovine prema spolu	Broj korisnika	Prosječni brutoiznos* iz obaveznog mirovinskog osiguranja u RH u eurima (EUR)	Prosječni brutoiznos* dijela obiteljske mirovine (DOM) u eurima (EUR)	Prosječni ukupni isplaćeni netoiznos u eurima (EUR)
Starosna mirovina	93059	486,13	101,33	573,20
Muškarci	15770	550,94	85,11	616,88
Žene	77289	472,90	104,64	564,28
Invalidska mirovina	3496	416,43	89,22	499,98
Muškarci	1303	509,18	83,36	581,55
Žene	2193	361,32	92,70	451,50
Sveukupno	96555	483,60	100,89	570,55

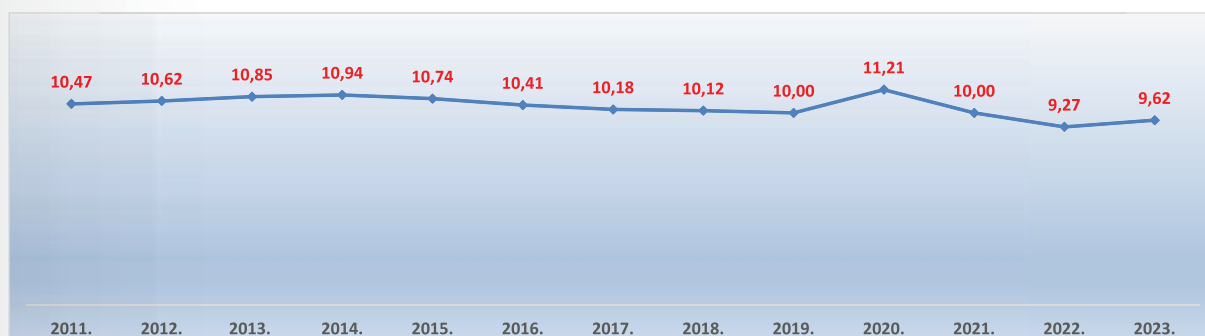
*Iznosi su prikazani u brutu jer se tek njihovim zbrajanjem dobije jedinstveni iznos koji podliježe daljnjem oporezivanju.

Udio mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu

U razdoblju 2011. - 2014., kao rezultat usporavanja rasta broja korisnika mirovina i relativno niskih stopa usklađivanja mirovina te pojedinih razdoblja u kojima mirovine nisu usklađivane zbog nepovoljnih gospodarskih kretanja, ukupni mirovinski rashodi nisu znatnije rasli. U istom razdoblju postupno se povećavao udio mirovinskih rashoda (uključujući i rashode poslovanja) u bruto domaćem proizvodu (BDP) zbog stagnacije, odnosno pada BDP-a te je ovaj udio u 2014. godini iznosio 10,94 %. U 2015. godini udio mirovinskih rashoda u BDP-u neznatno se smanjio, na 10,74 %, a u 2016. smanjio se na 10,41 %. U 2017. godini i dalje se bilježi pad udjela mirovinskih rashoda u BDP-u, i to na 10,18 %, što je posljedica rasta BDP-a i stagnacije ukupnog broja korisnika mirovina tijekom 2017. godine. Sličan trend nastavljen je i u 2018. i 2019. godini. U 2020. godini udio mirovinskih rashoda u BDP-u znatno se povećao i iznosio je 11,21 %, prvenstveno zbog pada nominalnog BDP-a u 2020. godini, koji je posljedica krize izazvane pandemijom bolesti COVID-19. U 2021. i 2022. godini nastupio je oporavak hrvatskog gospodarstva i značajniji rast BDP-a te je zabilježen osjetan pad ukupnog broja korisnika mirovina, što je rezultiralo smanjenjem udjela mirovinskih rashoda u BDP-u na 10,00 % u 2021. i 9,27 % u 2022. godini.

U 2023. godini zabilježeno je blago povećanje udjela mirovinskih rashoda u BDP-u na 9,62 %, prvenstveno kao rezultat rekordnog godišnjeg usklađivanja mirovina te uvođenja novog modela obiteljskih mirovina i dodatnog povećanja najnižih mirovina za 3 %, što je pridonijelo podizanju sveukupne razine primjerenosti mirovina u RH (Slika 17).

Slika 17 - Udio ukupnih mirovinskih rashoda u BDP-u (%)

Napomena: Izvor podataka - Državni zavod za statistiku i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Demografsko starenje stanovništva Republike Hrvatske dugoročno će nepovoljno utjecati na omjer broja osiguranika i korisnika mirovina te na financijsko stanje u sustavu obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti. Unatoč tome, sljedećih godina očekuje se usporavanje rasta mirovinskih rashoda s obzirom na to da se do 2030. godine postupno izjednačavaju uvjeti za starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu za žene i muškarce. Osim toga, uvjeti ostvarivanja i način određivanja mirovina potiču dulji ostanak u svijetu rada i kasniji odlazak u mirovinu, što je još izraženije nakon mirovinske reforme od 1. siječnja 2019.

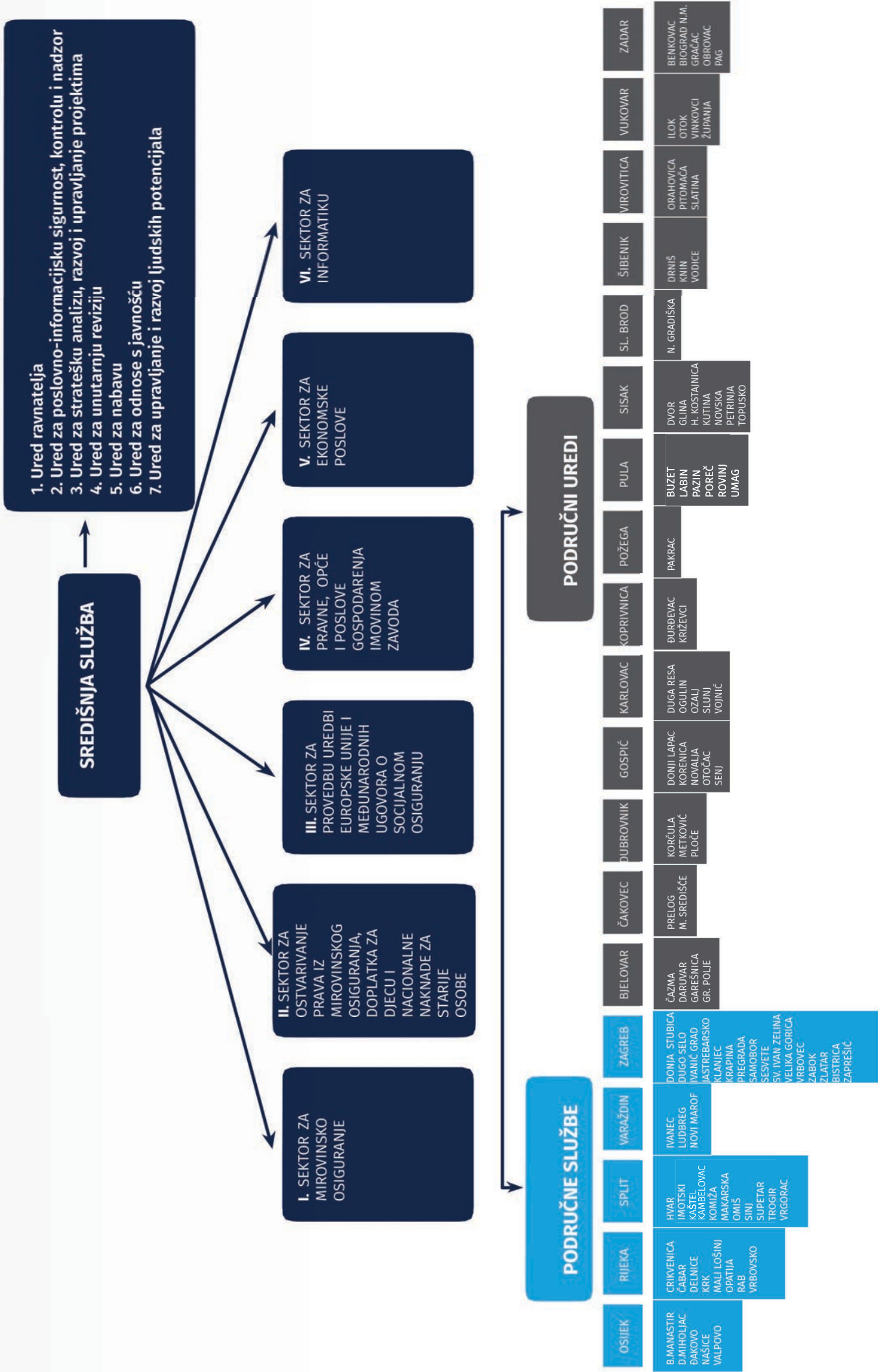
Rast rashoda za mirovine i mirovinska primanja usporava se i zbog kontinuiranog smanjivanja broja korisnika prava koja se više ne ostvaruju prema ZOMO-u ili se ostvaruju kao druga, u prosjeku novčano manja prava – tjelesno oštećenje uzrokovano bolešću ili ozljedom, dodatak za pomoć i njegu, naknade iz invalidskog osiguranja te minimalna mirovina i zaštitni dodatak uz mirovinu.

Rast ukupnih mirovinskih rashoda posljednjih godina ublažen je racionalizacijom poslovanja Zavoda, kojom se postupno smanjio udio rashoda za administraciju mirovinskog sustava u ukupnim rashodima za mirovinsko osiguranje generacijske solidarnosti na približno 1 %.

3.

USTROJSTVO ZAVODA, LJUDSKI POTENCIJALI I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

1. USTROJSTVO ZAVODA

Ustrojstvo Zavoda, prava, obveze i odgovornosti tijela upravljanja i vođenja Zavoda te obavljanje stručno-administrativnih, pravnih i ostalih poslova uređeno je ZOMO-om, Statutom Zavoda¹ te drugim aktima Zavoda. Zavod je javna ustanova koja ima javne ovlasti u rješavanju o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu i nacionalne naknade za starije osobe, u poslovima ostvarivanja prava osiguranih osoba, u provedbi uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te u provedbi i osiguravanju zakonitosti ostvarivanja prava osiguranih osoba. Zavod pruža stručnu pomoć pri ostvarivanju prava, provodi politiku razvitka i unaprjeđenja sustava mirovinskog osiguranja te obavlja druge poslove u vezi s provedbom i ostvarivanjem prava. U obavljanju svoje djelatnosti, surađuje i razmjenjuje podatke s povezanim institucijama (Središnji registar osiguranika, Ministarstvo financija – Porezna uprava, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, FINA itd.) i glavni je nositelj obrade statističkih podataka iz područja mirovinskog osiguranja.

Prema ZOMO-u, Zavodom upravlja Upravno vijeće sastavljeno od devet članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske. Djelokrug, ustrojstvo, ovlasti, odgovornosti i tijela Zavoda utvrđeni su Statutom koji donosi Upravno vijeće, a potvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Za zakonitost rada Zavoda odgovoran je ravnatelj. Ravnatelj rukovodi Zavodom i u okviru svoje mjerodavnosti organizira rad i poslovanje Zavoda, predstavlja i zastupa Zavod te poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Zavoda. Ravnatelj predlaže osnove poslovne politike, financijski plan i godišnji plan rada, donosi odluke vezane uz poslovanje Zavoda, osim onih odluka o kojima odlučuje Upravno vijeće. Donosi sve opće akte, osim onih akata za koje je prema Statutu HZMO-a nadležno Upravno vijeće, te obavlja druge poslove propisane ZOMO-om i Statutom. Ravnatelj ima zamjenike i šest pomoćnika (za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu i nacionalne naknade za starije osobe, za mirovinsko osiguranje, za provedbu uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, za pravne, opće i poslove gospodarenja imovinom Zavoda, za ekonomske poslove i za informatiku) koji vode, koordiniraju, organiziraju i kontroliraju poslove sektora kojim rukovode, pružaju stručnu pomoć ravnatelju u obavljanju poslova iz svojega djelokruga i ovlašteni su davati naloge i upute za rad iz svojega područja rada predstojnicima područnih službi/ureda, načelnicima i drugim radnicima Zavoda. Ravnatelja, zamjenike ravnatelja i pomoćnike ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske na mandat od četiri godine.

U područnoj službi/područnom uredu poslove vodi i organizira predstojnik područne službe/područnog ureda u okviru prava i dužnosti utvrđenih Statutom. Predstojnika područne službe/područnog ureda imenuje ravnatelj Zavoda na temelju javnog natječaja i uz suglasnost ministra nadležnog za mirovinski sustav.

Zavod ima kolegijalno stručno tijelo - Stručno vijeće, sastavljeno od ravnatelja, zamjenika i pomoćnika ravnatelja, koje djeluje i u proširenom sastavu, s predstojnicima područnih službi i područnih ureda Zavoda. Stručno vijeće raspravlja o stručnim pitanjima vezanim uz rad Zavoda, daje Upravnom vijeću i

¹ Statut Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – Narodne novine, br. 28/14, 24/15, 73/19 i 147/20

ravnatelju stručna mišljenja i prijedloge rješenja iz područja organizacije rada i obavljanja djelatnosti Zavoda te utvrđuje prijedloge općih akata.

Radi obavljanja stručno-administrativnih, pravnih, ekonomskih i drugih poslova, Zavod je ustrojen tako da osigurava nesmetano, racionalno i uspješno obavljanje svoje djelatnosti, na način dostupan svim osiguranim osobama, korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja, korisnicima doplatka za djecu i korisnicima nacionalne naknade za starije osobe. Osnovni zadatak Zavoda je da na zakonit način i u zakonom utvrđenim rokovima rješava o pravima osiguranika, tj. donosi rješenja o pravu te osigurava pretpostavke za redovitu isplatu mirovina i drugih primanja iz mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu i nacionalne naknade za starije osobe. Zavod obavlja poslove u jedinstvenoj stručnoj službi koja je organizirana, prema teritorijalnom načelu, u Središnju službu, sa sjedištem u Zagrebu, područne službe (5), područne urede (14), uglavnom sa sjedištem u gradovima – sjedištima županija, i ispostave (92), sa sjedištem u gradovima i općinama u Republici Hrvatskoj.

U Središnjoj službi obavljaju se sljedeći poslovi: koordinacija i nadzor primjene zakona, Statuta i drugih općih akata Zavoda te uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, provedba politike razvoja i unaprjeđenja mirovinskog osiguranja, sudjelovanje u međudržavnim pregovorima i pregovorima s inozemnim nositeljima socijalnog osiguranja i pružanje međunarodne pravne pomoći, izrada prijedloga općih akata za provedbu mirovinskog osiguranja i drugih općih akata Zavoda, poslovi rješavanja u drugom stupnju o pravu na mirovinsko osiguranje, o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja, o pravu na doplatka za djecu i o pravu na nacionalnu naknadu za starije osobe te o pravima primjenom uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na području mirovina, obiteljskih davanja (doplatka za djecu) i određivanja mjerodavnog zakonodavstva te međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, poslovi revizije rješenja o svojstvu osiguranika i mirovinskom stažu, osiguravanje informatičke podrške poslovnom sustavu, provedba platnog prometa preko sustava Državne riznice i financijsko poslovanje, upravljanje i raspolaganje imovinom Zavoda, pravni poslovi u vezi s imovinom Zavoda i drugi imovinskopравни poslovi, poslovi upravljanja i razvoja ljudskih potencijala, poslovi unutarnje revizije te poslovi razvoja i koordinacije financijskog upravljanja i kontrole, poslovi javne nabave, informiranja javnosti, izdavanja stručno-informativnih publikacija o djelatnosti Zavoda i dr.

U područnim službama i područnim uredima, prema nadležnostima utvrđenima Statutom Zavoda, obavljaju se poslovi rješavanja u prvom stupnju o pravu na mirovinsko osiguranje, o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja, o pravu na doplatka za djecu, o pravu na nacionalnu naknadu za starije osobe, o pravima primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na području mirovinskog osiguranja, poslovi vođenja matične evidencije o osiguranicima i korisnicima prava, poslovi vezani uz isplatu mirovina te drugi poslovi.

U ispostavama, organiziranim u sklopu područnih službi i područnih ureda, obavljaju se poslovi prijama stranaka i rješavanja zahtjeva vezanih uz osiguranje (prijava, odjava, promjena) te poslovi pružanja pravne pomoći osiguranicima u vezi s provedbom mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu, nacionalne naknade za starije osobe i ostvarivanjem prava.

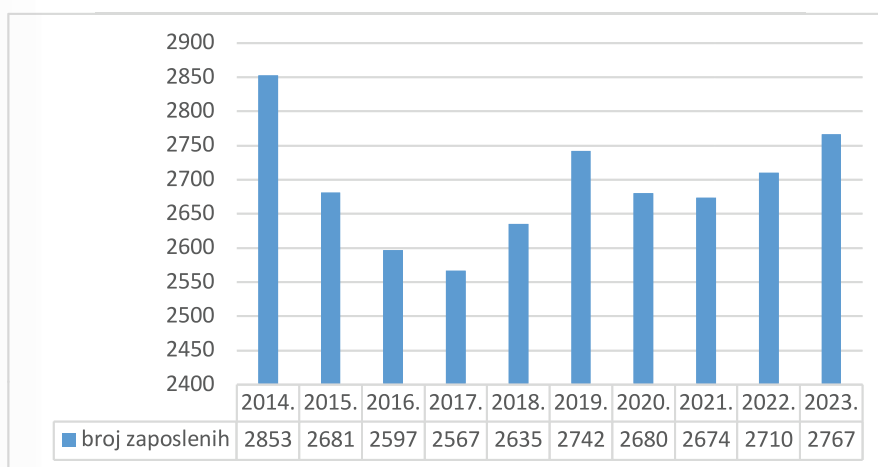
2. LJUDSKI POTENCIJALI

Struktura zaposlenih

Na kraju 2023. godine u Zavodu je bilo zaposleno 2768 radnika, 58 više nego na kraju 2022., odnosno broj zaposlenih povećan je za 2,1 %. Tijekom 2023. godine radni odnos prestao je za ukupno 160 radnika, i to: za 60 radnika zbog odlaska u mirovinu, za 61 radnika zbog sporazumnog prestanka ugovora o radu, za 13 radnika zbog isteka ugovora o radu na određeno vrijeme, za 19 radnika zbog drugih razloga prestanka ugovora o radu, a za 7 radnika zbog smrti. Radi održavanja kontinuiteta poslovanja Zavoda u 2023. godini, zbog prestanka radnog odnosa navedenih radnika, prema javnim natječajima iz 2022. i 2023., na temelju suglasnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, tijekom 2023. zaposleno je 217 radnika, i to: na poslovima VSS 98 radnika, na poslovima VŠS 57 radnika i 62 radnika na poslovima SSS.

Raspisani su javni natječaji za imenovanje pomoćnika ravnatelja za pravne, opće i poslove gospodarenja imovinom Zavoda i za imenovanje predstojnika područne ustrojstvene jedinice, za Područni ured u Dubrovniku.

Slika 1 - Pregled kretanja broja zaposlenih od 2014. do 2023.

Na dan 31. prosinca 2023. u Zavodu je bio zaposlen 81 radnik koji ima potvrđen status osobe s invaliditetom, prema članku 4. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom².

² Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom - Narodne novine, broj 75/18

Stanje zaposlenosti u stručnoj službi Zavoda

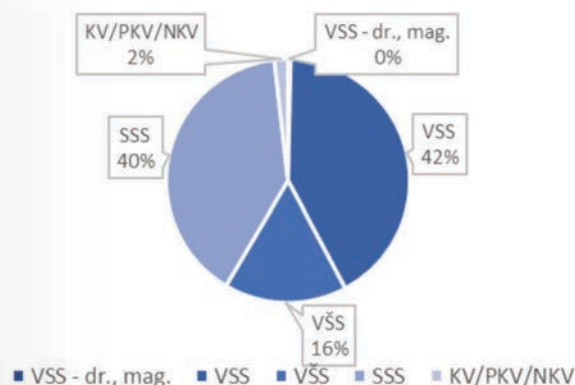
Na dan 31. prosinca 2023. u stručnoj službi Zavoda - područnim službama/uredima i Središnjoj službi, bilo je zaposleno 2715 radnika na neodređeno vrijeme i 52 radnika na određeno vrijeme – 1,8 % u odnosu prema ukupnom broju zaposlenih (ukupno 2767 radnika).

Slika 2 - Pregled broja zaposlenih u stručnoj službi Zavoda (stanje 31. prosinca 2023.)

Kvalifikacijska struktura radnika Zavoda

U Zavodu je u 2023. godini bilo 42,06 % radnika s visokom stručnom spremom (uključujući doktorate i magisterije), 16,24 % s višom stručnom spremom, 39,54 % sa srednjom stručnom spremom te 1,80 % radnika s nižim stupnjem stručne spreme.

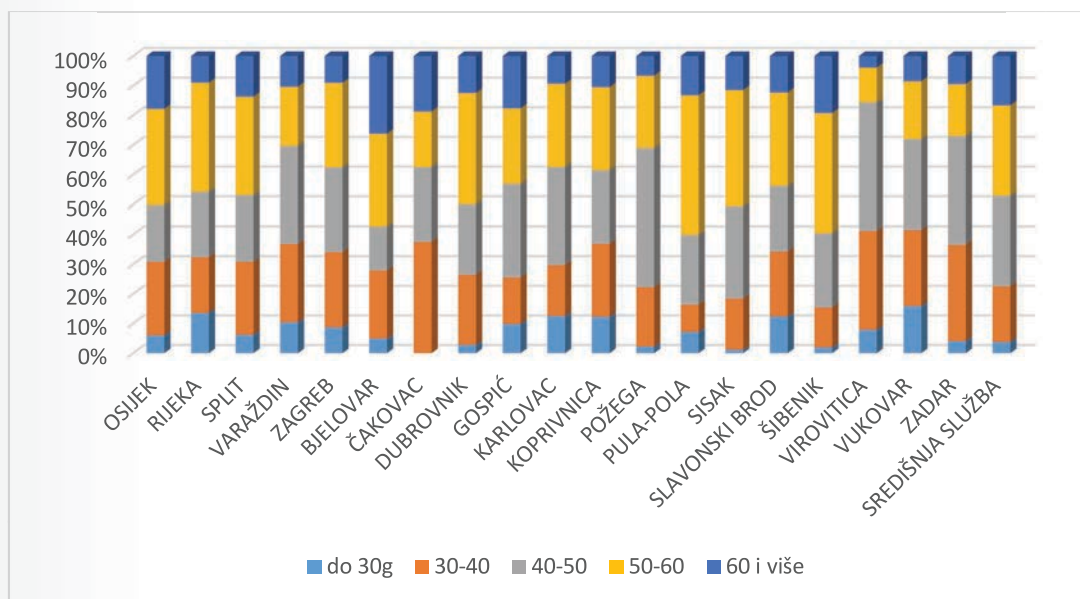
Slika 3 - Pregled broja zaposlenih prema kvalifikacijskoj strukturi (stanje 31. prosinca 2023.)

Stručna sprema	Broj radnika
VSS - dr., mag.	10
VSS	1158
VŠS	451
SSS	1098
KV/PKV/NKV	50
UKUPNO	2767

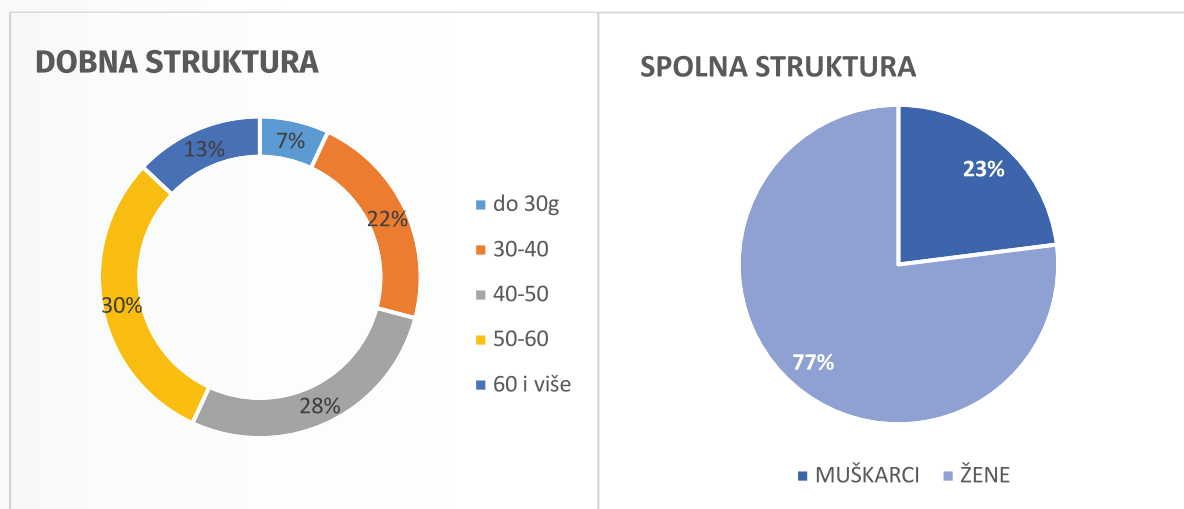
Struktura radnika stručne službe Zavoda prema životnoj dobi

Podaci o strukturi radnika stručne službe Zavoda prema životnoj dobi potvrđuju da je većina radnika Zavoda starije životne dobi. Na dan 31. prosinca 2023., od 2767 radnika, u dobi do 30 godina života bila su zaposlena 193 radnika ili 7 %, između 30 i 40 godina života 612 radnika ili 22 %, između 40 i 50 godina života 769 radnika ili 28 %, između 50 i 60 godina života 834 radnika ili 30 % te u dobi od 60 i više godina života 359 radnika ili 13 %.

U Zavodu je postotak zaposlenih žena (77 %) veći u odnosu na postotak zaposlenih muškaraca (23 %).

Slika 4 - Pregled broja radnika Zavoda prema životnoj dobi u područnim ustrojstvenim jedinicama (stanje na dan 31. prosinca 2023.)

Slika 5 - Dobna i spolna struktura radnika Zavoda (stanje na dan 31. prosinca 2023.)

3. INFORMACIJSKA I KOMUNIKACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA

Informacijska i komunikacijska tehnologija Zavoda bitni je i sastavni dio provedbe mirovinskog osiguranja. Poslovi provedbe mirovinskog osiguranja, nacionalne naknade za starije osobe i doplatka za djecu u informatičkom sustavu Zavoda u 2023. ostvarivali su se u uvjetima pouzdanog informacijskog sustava kao podrške svim zahtjevima ovih poslovnih procesa. Tijekom 2023., informatički su podržavani postupci zaprimanja zahtjeva, kompletiranja spisa, izračuna mirovina, automatskog donošenja rješenja, automatske naknadne doznake i redovitih doznaka preko Hrvatske pošte i banaka. Informatička projektna rješenja usklađivala su se s informacijskim sustavom REGOS-a, Porezne uprave i ostalih povezanih institucija.

Podrška poslovnom sustavu

Tijekom 2023., poslovi upravljanja i podrške informacijskim sustavima Zavoda odvijali su se paralelno u području podrške informacijskim sustavima Zavoda i u području razmjene podataka s drugim institucijama u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu s kojima Zavod ima sklopljen ugovor o razmjeni podataka.

U okviru poslova izrade novih i održavanja postojećih transakcija i skupnih obrada koje su podrška informacijskim sustavima Zavoda (podrška informacijskim sustavima radi poboljšanja informatiziranih poslovnih procesa zbog promjena u zakonodavstvu i u unutarnjem ustrojstvu Zavoda), kao najvažniji u 2023. godini ističu se:

- provedba Zakona o prestanku važenja Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju
- izrada aplikativnog rješenja za određivanje dijela obiteljske mirovine i automatiziranje procesa donošenja rješenja i isplate zaostalih svota dijela obiteljske mirovine

- isplate jednokratnih novčanih primanja korisnicima mirovina na temelju odluka Vlade Republike Hrvatske radi ublažavanja posljedica rasta troškova života, pri čemu je automatiziran proces pretvaranja fizičkih obrazaca za dostavu svota inozemnih mirovina u digitalne za korisnike koji primaju samo inozemnu mirovinu
- omogućavanje podnošenja zahtjeva za izdavanje prenosivog dokumenta A1 elektroničkim putem u sustavu HZMO Lana
- prilagodba poslovnih procesa uvođenju EUR kao službene valute u Republici Hrvatskoj (dvojno iskazivanje valuta/prestanak dvojnog iskazivanja valuta)
- nastavak rada na implementaciji novog sustava za neupravni postupak
- izgradnja novog sustava za imovinsko-pravno poslovanje
- uspostava novih *elektroničkih* usluga na portalu e-Usluge Zavoda kojima se poslovnim korisnicima omogućuje uvid u prijavno-odjavne podatke osiguranika.

Tijekom 2023. u Sektoru za informatiku zaprimljeno je 5 477 pisanih korisničkih zahtjeva vezanih uz održavanje postojećih aplikacija i nove poslove/projekte.

Informatičko-komunikacijska oprema, računalna mreža i sistemska podrška

Prioritetni ciljevi u području sistemske podrške su osiguravanje cjelovitosti, raspoloživosti i tajnosti složenog informacijskog sustava Zavoda. Osim sustavnog održavanja svih ICT komponenti sustava, provode se aktivnosti unaprjeđenja te prilagodbe novim zahtjevima, kako poslovno-procesnim tako i tehnološkim. Kontinuirano se radi na ojačavanju sustava za upravljanje informacijskom sigurnošću (tzv. ISMS) i usklađenosti informacijskog sustava sa zahtjevima međunarodne norme ISO/IEC 27001:2013.

Dovršeni su i stavljeni u produkciju sljedeći poslovi/projekti:

- implementacija novih sigurnosnih kontrola u smislu otkrivanja nepravilnosti koje mogu rezultirati prijevarama na podacima iz mirovinskog osiguranja
- mrežno povezivanje pričuvne DR (*Disaster recovery*) lokacije sa središnjim računalnim sustavom Zavoda u okviru plana oporavka od katastrofe.

Podrška korisnicima

Odjel za podršku korisnicima pruža uslugu radnicima Zavoda u području održavanja informatičke opreme (popravci, zamjena i servis opreme), instalacije specifičnih softvera, podrške radnicima u radu s aplikacijama, preseljenje i rukovanje informatičkom opremom i druge servise. Radnici za prijavu zahtjeva koriste aplikaciju Servisni centar i tijekom 2023. godine putem te aplikacije zaprimljeno je i uspješno riješeno 38 915 zahtjeva radnika Zavoda.

Osim prijave problema u radu s aplikacijama i informatičkom opremom, putem aplikacije ažuriraju se i podaci o smještaju informatičke opreme u Zavodu, koje ima 6 795 komada, od toga 3 295 osobnih i prijenosnih računala i 1 128 laserskih pisaa u vlasništvu Zavoda.

Odjel za podršku korisnicima pruža i tehničku podršku za prijave osoba na mirovinsko osiguranje i odjave osoba s mirovinskog osiguranja (e-prijave), a u 2023. godini zaprimljeno je i obrađeno 5 713 zahtjeva.

HRVATSKI ZAVOD ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE

4.

UPRAVLJANJE ZAVODOM RAD UPRAVNOG VIJEĆA ZAVODA

Sastav i način imenovanja Upravnog vijeća Zavoda uređen je člankom 146. Zakona o mirovinskom osiguranju. Upravno vijeće ima devet (9) članova, koji su imenovani rješenjima¹ Vlade Republike Hrvatske kojoj odgovaraju za svoj rad. Mandat članova Upravnog vijeća propisan je ZOMO-om i traje četiri godine, a djelokrug, ovlasti i odgovornosti uređeni su Statutom Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje te drugim općim aktima Zavoda prema kojima Upravno vijeće:

- donosi Statut, druge opće akte za provedbu ZOMO-a te opće akte o unutarnjem nadzoru, imovinsko-pravnim tražbinama i o postupku s predstavkama i pritužbama
- donosi godišnji financijski plan i plan rada Zavoda, godišnje izvješće o radu i poslovanju, polugodišnje i godišnje financijsko izvješće Zavoda te nadzire izvršenje plana rada i financijskog plana Zavoda
- odlučuje o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za stjecanje, opterećenje ili otuđenje imovine Zavoda u slučajevima utvrđenima Statutom, odnosno imovine pravne osobe čiji je Zavod osnivač, u skladu s aktom o osnivanju te pravne osobe
- odlučuje o osnivanju druge pravne osobe te o korištenju novčanih sredstava (dobiti) ostvarenih poslovanjem pravnih osoba koje je osnovao Zavod, za namjene utvrđene zakonom
- odlučuje o drugim pitanjima utvrđenima zakonom, Statutom i drugim općim aktima Zavoda.

Za provedbu obveznoga mirovinskog osiguranja Upravno vijeće donosi opće akte:

- o utvrđivanju aktualne vrijednosti mirovine
- o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja
- o načinu i postupku evidentiranja podataka o poslovima i osiguranicima iz članka 38. ZOMO-a
- o metodološkim načelima i kodeksu šifara za vođenje matične evidencije, nakon pribavljenog mišljenja Državnog zavoda za statistiku
- o vođenju matične evidencije o osiguranicima, korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja i obveznicima doprinosa te o tajnosti podataka unesenih u matičnu evidenciju
- o postupku i načinu kontrole podataka o stažu osiguranja, osnovicama za obračun doprinosa i o uplaćenim doprinosima koji služe za ostvarivanje prava te o drugim pitanjima utvrđenima ZOMO-om, drugim propisima i općim aktima Zavoda.

Obavješćivanje javnosti o radu Upravnog vijeća također je uređeno Statutom Zavoda, a način rada i odlučivanja te obavješćivanje javnosti o radu Upravnog vijeća pobliže su uređeni Poslovníkom o radu Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.² Rad Upravnog vijeća odvija se na sjednicama, odluke donosi natpolovičnom većinom ukupnog broja članova, a u njegovu radu, bez prava odlučivanja, sudjeluje ravnatelj, zamjenici i pomoćnici ravnatelja.

¹ Rješenje Vlade Republike Hrvatske – Narodne novine, br. 124/19, 138/20, 147/20, 45/21, 26/22, 31/22 i 128/22

² Poslovník o radu Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje od 19. prosinca 2017. i od 19. studenoga 2020.

Važniji poslovi iz nadležnosti Upravnog vijeća

U 2023. Upravno vijeće održalo je 12 e-sjednica (devet sjednica putem Skypea i tri elektroničkim putem) i razmotrilo je ukupno 77 točaka dnevnog reda.

Tablica 1. Pregled rada Upravnog vijeća Zavoda u 2023.

Redni broj	Redni broj sjednice	Datum sjednice	Broj članova nazočnih na sjednici	Broj točaka dnevnog reda
1.	23.	13. veljače 2023.	7	5
2.	24.	24. veljače 2023.*	8	1
3.	25.	3. ožujka 2023.	6	8
4.	26.	4. travnja 2023.	7	8
5.	27.	16. svibnja 2023.*	8	2
6.	28.	20. lipnja 2023.	5	7
7.	29.	12. srpnja 2023.	6	8
8.	30.	23. kolovoza 2023.	8	5
9.	31.	11. listopada 2023.	7	10
10.	32.	23. studenoga 2023.	5	9
11.	33.	18. prosinca 2023.	5	12
12.	34.	27. prosinca 2023.*	9	2
UKUPNO			7	77

* sjednice održane elektroničkim putem

Vezano uz opća pitanja, Upravno vijeće donijelo je *Godišnji plan rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2024. te Izvješće o radu i poslovanju Zavoda za 2022.*, koje je dostavljeno Hrvatskom saboru, nadležnom ministarstvu te umirovljeničkim udrugama.

U sklopu problematike *financijskog poslovanja Zavoda*, Upravno vijeće donijelo je *Odluku o usvajanju Izmjena i dopuna Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2023. (20. lipnja 2023. i 23. studenoga 2023.)*, *Odluku o usvajanju Prijedloga izmjena i dopuna Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2023. (11. listopada 2023.)*, *Odluku o usvajanju Prijedloga financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2024. i projekcije za 2025. i 2026. godinu (11. listopada 2023.)* te *Odluku o usvajanju Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2024. i projekcija za 2025. i 2026. godinu (18. prosinca 2023.)*. Razmotrilo je i prihvatilo *Izvješće o financijskom poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2022. godinu* te *Polugodišnji izvještaj o izvršenju Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2023. godinu*. Upravno

vijeće kontinuirano je nadziralo financijsko poslovanje Zavoda te je ocijenilo da se financijsko poslovanje odvijalo u skladu i u okvirima financijskog plana, planiranih mjera štednje i u skladu s mjerama smanjenja materijalnih rashoda Zavoda.

Upravno vijeće donijelo je odluke o usklađivanju mirovina od 1. siječnja 2023. i 1. srpnja 2023., odluke o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža od 1. siječnja 2023. i 1. srpnja 2023., odluke o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja od 1. siječnja 2023. i 1. srpnja 2023., *Odluku o visini najniže mirovine hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata za godinu 2023.*, *Odluku o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog boda prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za godinu 2022.*, *Odluku o faktoru osnovne mirovine od 1. siječnja 2023.* te *Odluku o usklađivanju svote nacionalne naknade za starije osobe od 1. siječnja 2023.*

Vezano uz *normativnu djelatnost*, Upravno vijeće donijelo je četiri (4) pravilnika, i to: *Pravilnik o kontroli, instruktaži i nadzoru u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje*, *Pravilnik o mjerilima i načinu korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje*, *Pravilnik o vođenju matične evidencije Hrvatskoga zavoda za mirovinsko osiguranje* (proveden je postupak savjetovanja s javnošću putem WEB-stranice Zavoda) i *Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o imovinskopравnim tražbinama*.

Razmatralo je i donijelo odluke (37) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za sklapanje ugovora, odluke (10) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za prodaju nekretnina – poslovnih prostora i stanova, odluku (1) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za prijenos prava (su)vlasništva na nekretnini i odluke (2) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za zakup poslovnog prostora.

U okviru *kadrovske problematike*, Upravno vijeće donijelo je *Odluku o bitnim sastojcima Ugovora o radu između Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i ravnatelja*.

Nadalje, Upravno vijeće donijelo je i *Odluku o uplati dijela kumulirane zadržane dobiti Hrvatskog mirovinskog investicijskog društva d.o.o. radi izdavanja udjela Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje u HMID PLUS otvorenom alternativnom investicijskom fondu s privatnom ponudom, Zagreb, Bakačeva 5*.

Sjednice Upravnog vijeća prezentirane su javnosti priopćenjima sredstvima javnog priopćavanja (medijima) te objavom donesenih općih akata na internetskoj stranici Zavoda.

5.

OSTVARIVANJE PRAVA I RAD STRUČNE SLUŽBE ZAVODA

1. RJEŠAVANJE O PRAVIMA IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA, O PRAVU NA NACIONALNU NAKNADU ZA STARIJE OSOBE I DOPLATAK ZA DJECU U UPRAVNOM POSTUPKU

Djelatnost Zavoda je provedba obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti (tuzemno osiguranje i prava iz mirovinskog osiguranja primjenom uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju), provedba postupaka za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe i postupaka za ostvarivanje prava na doplatak za djecu.

Tablica 1. Pregled ukupnog broja vođenih postupaka prema vrstama postupaka (prvi i drugi stupanj)

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Mirovinsko osiguranje - tuzemno	339 845	379 777	318 873	83,96	60 904
2.	Mirovinsko osiguranje - inozemno	148 929	163 381	142 949	87,49	20 432
3.	Doplatak za djecu	184 797	192 723	184 364	95,66	8 359
4.	Nacionalna naknada za starije osobe	3 733	4 027	3 494	86,76	533
UKUPNO		677 304	739 908	649 680	87,81	90 228
5.	Mirovinsko osiguranje, tuzemno + inozemno	488 774	543 158	461 822	85,03	81 336

U tuzemnom osiguranju, u izvještajnom razdoblju, u prvom i drugom stupnju podneseno je 339 845 novih zahtjeva, što je značajno povećanje (104,56 %) u odnosu na 2022. godinu, kada je bilo podneseno 166 136 zahtjeva, te je sa zahtjevima prenesenim iz prethodne godine na rješavanju bilo ukupno 379 777 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja. Od toga su riješena 318 873 zahtjeva (171 961 više nego prethodne godine), a na kraju 2023. ostala su neriješena 60 904 zahtjeva.

U poslovima provedbe uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju je u prvom i drugom stupnju podneseno 148 929 zahtjeva (23 381 zahtjev više nego u 2022.), tako da je ukupno sa zahtjevima prenesenima iz prethodne godine na rješavanju bio 163 381 zahtjev. Od toga je riješeno 142 949 zahtjeva ili 87,49 %, a neriješena su bila 20 432 zahtjeva. U navedene podatke, osim zahtjeva za ostvarivanje prava na mirovinu, uključeni su i zahtjevi za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom uredbi Europske unije, odstupanje primjenom članka 16. Uredbe 883/2004 i stavljanje izvan snage potvrde A1, poništavanje ili ukidanje.

Nacionalna naknada za starije osobe - U skladu sa Strategijom socijalne skrbi za starije osobe u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017. do 2020. godine donesen je **Zakon o nacionalnoj naknadi za starije osobe**¹ radi osiguravanja odgovarajućeg primanja starijim osobama koje si zbog objektivnih ili subjektivnih razloga u radno sposobnom razdoblju nisu osigurale prihod za starost. Od 1. siječnja 2021., kada je navedeni Zakon stupio na snagu, Zavod je nadležan za provedbu postupaka za priznavanje novog prava – nacionalne naknade za starije osobe (dalje u tekstu: nacionalna naknada). Nacionalna naknada je novčano primanje koje može ostvariti hrvatski državljanin koji je navršio 65 godina života s prebivalištem na području Republike Hrvatske u neprekidnom trajanju od deset godina neposredno prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava i pod uvjetima propisanim člankom 5. navedenoga Zakona.

Tijekom treće godine primjene navedenoga Zakona, u Zavodu je ukupno na rješavanju bilo 4 027 zahtjeva za priznanje prava na nacionalnu naknadu (u prvom i drugom stupnju), od kojih su riješena 3 494 zahtjeva ili 86,76 %, a na kraju 2023. neriješena su ostala 533 zahtjeva.

Izmjenama Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe, koje su stupile na snagu 1. siječnja 2024., omogućena je isplata nacionalne naknade preko Hrvatske pošte na adresu korisnika, na njegov zahtjev.

Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju² uvedena je nova osnova osiguranja za osobe koje su ostvarile pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe te je uspostavljena elektronička razmjena podataka o korisnicima nacionalne naknade između Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje radi provođenja prijave na obvezno zdravstveno osiguranje.

Tablica 2. Pregled ukupnog broja vođenih postupaka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj)

Stanje: 31. prosinca 2023.

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Prvi stupanj	670 600	730 965	642 366	87,88	88 599
2.	Drugi stupanj	6 704	8 943	7 314	81,78	1 629
UKUPNO		677 304	739 908	649 680	87,81	90 228

Tijekom 2023. u Zavodu je na rješavanju bilo ukupno 739 908 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje, matična evidencija, doplatak za djecu i nacionalna naknada, prvi i drugi stupanj), a ukupno je riješeno 649 680 zahtjeva ili 87,81 %.

¹ Zakon o nacionalnoj naknadi za starije osobe – Narodne novine, broj 62/20 i 156/23

² Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju - Narodne novine, broj 33/23

S obzirom na uobičajenu praksu raskida radnog odnosa i odlaska u mirovinu s 30. ili 31. prosinca tekuće godine, u Zavodu se tijekom studenoga i prosinca zaprimi veći broj zahtjeva koji se zbog objektivnih razloga ne mogu svi riješiti do kraja kalendarske godine, što bitno utječe na prikazivanje ukupnog radnog rezultata na kraju izvještajnog razdoblja. Također, zbog činjenice da dio postupaka rješavanja o pravima uključuje i postupak vještačenja, koji obavlja Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, kao i zbog činjenice da se prema odredbi članka 37. stavka 2. ZOMO-a zahtjev za priznanje prava na starosnu mirovinu i prijevremenu starosnu mirovinu može podnijeti najranije jedan mjesec prije prestanka osiguranja, na kraju izvještajnog razdoblja uvijek postoji određeni broj predmeta koji zbog objektivnih razloga nisu mogli biti riješeni.

U razdoblju od siječnja do rujna 2023. određeni broj radnika zaposlenih na poslovima rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja privremeno je obavljao i poslove rješavanja zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu. Bez ovakve organizacije poslovanja najveći dio poslova vezanih uz rješavanje novih zahtjeva za priznanje prava na doplatak za djecu i zahtjeva za prevođenje prava korisnicima doplatka za djecu od 1. ožujka 2023. ne bi se mogao obaviti u najkraćem mogućem roku. Navedenom preraspodjelom poslova (uz referente doplatka za djecu, poslove rješavanja o pravu na doplatak za djecu obavljao je i dio referenata koji obavljaju poslove rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja u prvom stupnju) povećana je ažurnost u rješavanju predmeta doplatka za djecu te je s obzirom na udio ovih predmeta u ukupnom broju predmeta i znatno veći ukupan broj riješenih zahtjeva u izvještajnom razdoblju.

Naknadna kontrola i instruktaža

Poslovi kontrole rada i instruktaže područnih službi obavljani su prema planu rada. Stručni suradnici specijalisti za mirovinsko osiguranje obavili su instruktažu u područnim službama Zavoda u kojima je bila potrebna pomoć u rješavanju o pravima iz tuzemnog osiguranja i u rješavanju o pravima primjenom uredbe EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.

Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja – tuzemno osiguranje

Tablica 3. Pregled rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Prvi stupanj TUZ	334 811	372 924	313 187	83,98	59 737
2.	Drugi stupanj TUZ	5 034	6 853	5 686	82,97	1 167
UKUPNO		339 845	379 777	318 873	83,96	60 904

Iz podataka u *Tablici 3.* vidi se da je u izvještajnom razdoblju u tuzemnom osiguranju, zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine, na rješavanju u prvom i drugom stupnju (bez doplatka za djecu i nacionalne naknade) bilo ukupno 379 777 predmeta, što je čak 192 961 predmet više na rješavanju nego u 2022. godini (kada ih je bilo 186 816). Usprkos tako iznimnom povećanju broja zahtjeva, od ukupnog broja predmeta riješena su 318 873 ili 83,96 %.

Na povećanje broja zahtjeva i rješenja donesenih po službenoj dužnosti te općenito na povećanje opsega poslova u najvećoj mjeri utjecali su:

1. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju³ (u daljnjem tekstu: ZID ZOMO), koji stupio je na snagu 1. siječnja 2023. i čijom implementacijom je nastavljen proces mirovinske reforme. Navedenim ZID ZOMO-om je:

- dodatno proširen krug korisnika mirovina koji mogu raditi do polovice punog radnog vremena i istovremeno primati mirovinu, s ciljem da se i tim korisnicima omogući dodatni prihod i tako smanji rizik od siromaštva zbog malih mirovina, odnosno da ih se uključi u svijet rada uz zadržavanje isplate mirovine, a time ujedno i omogući dodatna radna snaga na tržištu rada koja će stečena znanja prenijeti na mlađe radnike
- propisano povećanje najniže mirovine, tako da se najniža mirovina određuje za svaku godinu mirovinskog staža u visini 103 % aktualne vrijednosti mirovine na dan određivanja mirovine. Također je propisano da će se po službenoj dužnosti zatečenim korisnicima najniže mirovine od 1. siječnja 2023. odrediti nova svota najniže mirovine bez donošenja rješenja. Zavod je izvršio svoju zakonsku obvezu te je za 256 209 korisnika najniže mirovine određena veća svota najniže mirovine.
- izmijenjen stavak 1. točka 13., stavak 2. i 3. članka 87. ZOMO-a tako da su propisani novi mirovinski faktori za određivanje obiteljske mirovine u slučaju ako mirovina pripada samo udovici, odnosno udovcu i djeci osiguranika ili samo roditeljima ili braći, sestrama i drugoj djeci bez roditelja uzetoj na uzdržavanje (ako mirovinu koristi jedan član obitelji mirovinski faktor iznosi 0,77; za dva člana obitelji mirovinski faktor iznosi 0,88; za tri člana obitelji mirovinski faktor iznosi 1,0; za četiri i više članova obitelji mirovinski faktor iznosi 1,1). U skladu s tom zakonskom odredbom Zavod je od 1. siječnja 2023. odredio novu svotu obiteljske mirovine za 219 712 korisnika obiteljske mirovine.
- povećan polazni faktor za korisnika koji prvi put stječe pravo na mirovinu nakon navršene starosne dobi propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu prema ZOMO-u i ima 35 godina mirovinskog staža - povećanje polaznog faktora je po mjesecu za 0,45 % (članak 7. ZID ZOMO, izmjena članka 85. stavka 3. ZOMO-a)
- povećan polazni faktor za određivanje starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika koji prvi put stječe pravo na mirovinu nakon navršene 60. godine života i ima 41 godinu staža osiguranja u efektivnom trajanju - povećanje polaznog faktora je 0,15 % po mjesecu za svaki mjesec nakon navršenih godina života propisanih za stjecanje prava na tu mirovinu, a najviše za 5 godina (čl. 7. ZID ZOMO, novi stavak 4. članka 85. ZOMO-a)

³ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju - Narodne novine, broj 119/22

- povećan polazni faktor za određivanje starosne mirovine za osiguranika koji prvi put stječe pravo na mirovinu i koji je navršio 41 godinu staža osiguranja u efektivnom trajanju prije navršene starosne dobi propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu prema ZOMO-u, tako da se polazni faktor povećava za 0,15 % po mjesecu za svaki mjesec nakon navršenih godina života propisanih za stjecanje prava na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika. Nakon navršenih godina propisanih za stjecanje prava na starosnu mirovinu, polazni faktor povećava se za 0,45 % po mjesecu i može iznositi najviše 1,27 (članak 7. ZID ZOMO, novi stavak 5. članka 85. ZOMO-a).
- korisniku starosne mirovine kojemu je bila obustavljena isplata starosne mirovine za vrijeme zaposlenja i koji ima 35 godina mirovinskog staža, polazni faktor na temelju kojeg je bila određena prijašnja starosna mirovina povećan za 0,25 % za svaki mjesec za koji je mirovina bila obustavljena, a može iznositi najviše 1,15 (članak 12. ZID ZOMO, izmjena članka 100. stavka 5. ZOMO-a)
- propisano da se pri određivanju nove starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika korisniku kojemu je isplata mirovine bila obustavljena zbog zaposlenja polazni faktor na temelju kojeg je bila određena prijašnja starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika povećava za 0,15 % za svaki mjesec za koji je mirovina bila obustavljena, a može iznositi najviše 1,09 (članak 12. ZID ZOMO, izmjena članka 100. stavka 6. ZOMO-a)
- korisniku starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika koji je navršio uvjet godina života iz članka 33. ZOMO-a (starosna mirovina) polazni faktor povećan za 0,25 % za svaki mjesec obustave isplate mirovine zbog zaposlenja, s tim da povećanje polaznog faktora za vrijeme zaposlenja može iznositi najviše 1,15 (članak 12. ZID ZOMO, izmjena članka 100. stavka 6. ZOMO-a)
- uvedena novina u mirovinski sustav Republike Hrvatske – omogućeno je da se udovici/udovcu uz starosnu, prijevremenu starosnu ili invalidsku mirovinu isplaćuje i dio obiteljske mirovine, pa je do 31. prosinca 2023. zaprimljeno 159 069 zahtjeva za isplatu dijela obiteljske mirovine. Da bi se osiguralo promptno rješavanje tako velikog broja zahtjeva, izrađena je posebna aplikacija za isplatu dijela obiteljske mirovine te je do 31. prosinca 2023. riješeno 146 085 zahtjeva ili više od 91 %.

2. Zakon o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju⁴

Ovaj Zakon stupio je na snagu 1. srpnja 2023. i njime je propisano da se od 1. srpnja 2023. smanjuje postotak smanjenja mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju sa 10 % na 5 %. Nova, veća svota mirovine određena je od 1. srpnja 2023., a isplaćena u kolovozu 2023. automatskim putem za 73 827 korisnika mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju.

⁴ Zakon o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju – Narodne novine, broj 47/23

Također, za 27 256 korisnika za koje je utvrđeno da im je u isplati bila mirovina smanjena i limitirana na 464,53 EUR (3.500,00 kn), a kod kojih je stvarni postotak smanjenja bio 5 % ili manji od 5 %, nije određena nova svota mirovine od 1. srpnja 2023., već je nova, veća svota mirovine određena od 1. siječnja 2024. S obzirom na to da je Zakon o smanjenju mirovina prestao važiti 31. prosinca 2023., od 1. siječnja 2024. svim korisnicima mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima određena je nova svota mirovine bez smanjenja, koja je isplaćena u veljači 2024. (isplata mirovine za siječanj 2024.).

3. Zakon o izmjeni Zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju⁵

Ovaj Zakon stupio je na snagu 1. siječnja 2024. Njime je propisano da se korisnicima mirovine kojima je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona određen dodatak na osnovnu mirovinu, s danom stupanja na snagu ovoga Zakona određuje dodatak na osnovnu mirovinu, pripadajuću od 1. siječnja 2024., u iznosu od 27 % od osnovne mirovine, ako je mirovina u isplati. Stoga je, po službenoj dužnosti, automatskim putem, svim korisnicima osnovne mirovine ostvarene u razdoblju od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2023. određena nova svota osnovne mirovine s dodatkom u visini od 27 % (bez donošenja rješenja) te im je ta uvećana svota mirovine isplaćena u veljači 2024. (isplata mirovine za siječanj 2024.).

4. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji⁶

Odredbama ovoga Zakona:

- omogućeno je da se za vrijeme zaposlenja do polovice punog radnog vremena mirovina ne obustavlja niti smanjuje korisnicima invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti uzrokovane u cijelosti ili dijelom sudjelovanjem u obrani suvereniteta Republike Hrvatske
- mirovinski faktor za izračun obiteljske mirovine nakon umrlog hrvatskog branitelja usklađen je s mirovinskim faktorima za izračun obiteljske mirovine propisanim ZOMO-om
- propisano je da se korisnicima obiteljske mirovine, ostvarene prema ZOHBDR-u ili ZOMO-u, koji su nastavili raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjeni ugovor o radu ili koji se tijekom korištenja prava zaposle do polovice punog radnog vremena isplata mirovine ne obustavlja niti se iznos mirovine smanjuje
- korisnicima najniže mirovine za vrijeme rada do polovice punog radnog vremena omogućeno je korištenje najniže mirovine, pa je Zavod korisnicima mirovine kojima je isplata najniže mirovine za vrijeme zaposlenja bila obustavljena uspostavio isplatu najniže mirovine bez donošenja rješenja, ako je to povoljnije za korisnika.

⁵ Zakon o izmjeni Zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju – Narodne novine, broj 156/23

⁶ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji – Narodne novine, broj 156/23

5. Zakon o kazalištima⁷

Zakon o kazalištima stupio je na snagu 8. ožujka 2023., a njime je uređeno obavljanje kazališne djelatnosti, osobito osnivanje kazališta, kazališnih družina i kazališnih kuća, ustrojstvo i upravljanje kazalištem i kazališnom družinom, položaj kazališnih umjetnika i radnika te pitanja od značenja za kazališnu djelatnost. S obzirom na to da se poslovi baletnog i plesnog kazališnog umjetnika ne mogu na siguran način obavljati nakon 40. godine života, utvrđen je poseban status plesnih kazališnih umjetnika u izvođačkom dijelu ansambla, kao i plesača - pjevača Ansambla narodnih plesova i pjesama Hrvatske Lado koji su zaposleni u izvođačkom dijelu Ansambla. Stoga su, prema novom Zakonu o kazalištima, baletni i plesni kazališni umjetnici zaposleni u izvođačkom dijelu ansambla nova posebna kategorija osiguranika koja u sustavu mirovinskog osiguranja ostvaruje pravo na starosnu mirovinu pod povoljnijim uvjetima i ima pravo na povoljniji izračun mirovine u odnosu na osiguranike navedene u Zakonu o kazalištima, kojima se pravo priznaje prema općem propisu.

6. Odluke Vlade RH o isplati jednokratnog novčanog primanja

- Odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica rasta troškova života⁸ - Prva automatska obrada podataka za isplatu jednokratnog novčanog primanja (dalje u tekstu: JNP) provedena je sredinom travnja 2023. za sve korisnike mirovine s prebivalištem u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: RH) koji su prema podacima Zavoda na dan 31. ožujka 2023. zatečeni u isplati u RH te im je JNP isplaćen 28. travnja 2023. Korisnicima mirovine kojima se uz mirovinu ostvarenu u RH isplaćuje i mirovina iz država s kojima RH ima sklopljen međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju ili koje primjenjuju uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, a kojima ukupno mirovinsko primanje ostvareno u RH i u inozemstvu ne prelazi netoiznos od 610,00 EUR (korisnici su do 30. lipnja 2023. morali dostaviti dokaze o netoiznosu inozemne mirovine za mjesec ožujak 2023. godine), JNP je isplaćen u srpnju 2023. U srpnju je isplaćen i JNP korisnicima kojima su postupci ostvarivanja prava na mirovinu bili u tijeku, a priznato im je pravo na isplatu mirovine na dan 31. ožujka 2023. ili ranije te su zatečeni u isplati na dan 15. lipnja 2023.

Odlukom o dopuni Odluke o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica rasta troškova života (Narodne novine, broj 56/23) određena je isplata JNP-a korisnicima mirovine kojima se mirovina isplaćuje samo iz država s kojima RH ima sklopljen međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju ili država koje primjenjuju uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na transakcijski račun u poslovnoj banci u RH i kojima ukupno mirovinsko primanje iz inozemstva isplaćeno za mjesec travanj 2023. na transakcijski račun korisnika otvoren u banci u RH ne prelazi iznos od 610,00 EUR. Korisnici mirovine bili su obvezni Zavodu najkasnije do 31. kolovoza 2023. dostaviti dokaz o iznosu mirovine za mjesec travanj 2023. koju je isplatio inozemni nositelj osiguranja kao i broj transakcijskog računa korisnika mirovine otvorenog u banci u RH radi isplate JNP-a.

⁷ Zakon o kazalištima – Narodne novine, broj 23/23

⁸ Odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica rasta troškova života - Narodne novine, broj 31/23 i 56/23

- Odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovina radi ublažavanja posljedica rasta troškova života⁹ - Ovom Odlukom određena je isplata JNP-a korisnicima mirovine koji su zaposleni, odnosno obavljaju djelatnost na temelju koje postoji obveza osiguranja i kojima zbroj ukupnog prihoda ostvarenog po osnovi zaposlenja odnosno obavljanja djelatnosti i mirovine za mjesec rujan 2023. ne prelazi iznos od 700,00 EUR. Automatska obrada podataka za isplatu JNP-a provedena je 17. listopada 2023. za sve korisnike s prebivalištem u RH koji su prema podacima Zavoda na dan 30. rujna 2023. zatečeni u isplati u RH te im je JNP isplaćen 23. listopada 2023. Korisnicima mirovine kojima se uz mirovinu ostvarenu u RH isplaćuje i mirovina iz država s kojima RH ima sklopljen međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju ili koje primjenjuju uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i kojima ukupno mirovinsko primanje ostvareno u RH i u inozemstvu ne prelazi netoiznos od 700,00 EUR (koji su morali dostaviti dokaze o netoiznosu inozemne mirovine za mjesec rujan 2023. godine do 30. studenoga 2023.), JNP je isplaćen 22. prosinca 2023.

U prosincu 2023. JNP je isplaćen i korisnicima kojima su postupci ostvarivanja prava na mirovinu bili u tijeku, a priznato im je pravo na isplatu mirovine na dan 30. rujna 2023. ili ranije te su zatečeni u isplati na dan 15. studenoga 2023. Također, JNP je isplaćen i korisnicima mirovine kojima se mirovina isplaćuje samo iz država s kojima RH ima sklopljen međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju ili država koje primjenjuju uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti. Ovim korisnicima JNP je isplaćen 28. prosinca 2023.

- Odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica rasta troškova života¹⁰ - Prva automatska obrada podataka za isplatu JNP-a provedena je 21. prosinca 2023. za sve korisnike s prebivalištem u RH koji su prema podacima Zavoda na dan 30. rujna 2023. zatečeni u isplati u RH te im je JNP isplaćen 28. prosinca 2023. Korisnicima mirovine kojima se uz mirovinu ostvarenu u RH isplaćuje i mirovina iz država s kojima RH ima sklopljen međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju ili koje primjenjuju uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i kojima ukupno mirovinsko primanje ostvareno u RH i u inozemstvu ne prelazi netoiznos od 840,00 EUR (koji su morali dostaviti dokaze o netoiznosu inozemne mirovine za mjesec rujan 2023. godine do 30. studenoga 2023.), JNP je isplaćen u ožujku 2024.

- Odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima doplatka za djecu radi ublažavanja posljedica porasta cijena energenata¹¹ - Automatska obrada podataka za isplatu JNP-a korisnicima prava na doplatu za djecu provedena je 18. travnja 2023. za sve korisnike doplatka za djecu koji su prema podacima Zavoda zatečeni u isplati doplatka za djecu u mjesecu travnju 2023., a JNP je isplaćen 21. travnja 2023. U lipnju je isplaćen i JNP korisnicima kojima su postupci ostvarivanja prava na doplatu za djecu bili u tijeku, a pravo na doplatu za djecu im je priznato do 30. travnja 2023.

⁹ Odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovina radi ublažavanja posljedica rasta troškova života – Narodne novine, broj 107/23

¹⁰ Odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovina radi ublažavanja posljedica rasta troškova života – Narodne novine, broj 155/23

¹¹ Odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima doplatka za djecu radi ublažavanja posljedica porasta cijena energenata – Narodne novine, broj 31/23

- Odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima doplatka za djecu radi ublažavanja posljedica porasta cijena energenata¹² - Automatska obrada podataka za isplatu JNP-a korisnicima prava na doplatu za djecu provedena je 16. listopada 2023. za sve korisnike doplatka za djecu koji su zatečeni u isplati doplatka za djecu za mjesec rujan 2023., a JNP je isplaćen 19. listopada 2023. U studenome je isplaćeno i jednokratno novčano primanje korisnicima kojima su postupci ostvarivanja prava na doplatu za djecu bili u tijeku, a pravo na isplatu doplatka za djecu priznato im je do 30. rujna 2023.

- Odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima prava u sustavu socijalne skrbi, mirovinskome sustavu i sustavu skrbi o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata radi ublažavanja posljedica rasta troškova života¹³ - Ovom Odlukom uređena je isplata JNP-a korisnicima doplatka za tuđu pomoć i njegu ostvarenog u mirovinskome sustavu prema propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju koji su važili do 31. prosinca 1998., zatečenima u isplati za mjesec rujan 2023. Automatska obrada podataka za isplatu JNP-a provedena je 24. listopada 2023., a JNP je isplaćen 31. listopada 2023.

Rješavanje o pravima u drugom stupnju

Tablica 4. Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Mirovinsko osiguranje - tuzemno	5 034	6 853	5 686	82,97	1 167
2.	Mirovinsko osiguranje - inozemno	1 040	1 326	1 016	76,62	310
3.	Doplatu za djecu	509	624	506	81,09	118
4.	Nacionalna naknada za starije osobe	121	140	106	75,71	34
UKUPNO		6 704	8 943	7 314	81,78	1 629

¹² Odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima doplatka za djecu radi ublažavanja posljedica porasta cijena energenata – Narodne novine, broj 107/23

¹³ Odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima prava u sustavu socijalne skrbi, mirovinskome sustavu i sustavu skrbi o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata radi ublažavanja posljedica rasta troškova života – Narodne novine, broj 107/23

Tijekom 2023. u Zavodu su vođena ukupno 8 943 drugostupanjska postupka, u koje su uključeni i postupci prema zahtjevima za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, a u podatke o doplatku za djecu uključeni su i podaci o žalbama na rješenja o priznanju prava na doplatak za djecu primjenom uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju. Od ukupnog broja predmeta riješeno je 7 314 predmeta ili 81,78 %. Na rješavanju je bilo 140 žalbi podnesenih na prvostupanjska rješenja donesena u povodu zahtjeva za priznanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, od kojih je riješeno 106 žalbi ili 75,71 %.

Postupanje prema presudama Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i regionalnih upravnih sudova

Presude upravnih sudova kojima su uvažene tužbe protiv drugostupanjskih rješenja Zavoda uglavnom su se odnosile na postupanje u rješavanju zahtjeva o pravima prema ZOMO-u, s tim da je nešto veći broj tužbi bio u vezi s ostvarivanjem prava na invalidsku mirovinu.

Sve presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i regionalnih upravnih sudova kojima su poništena drugostupanjska rješenja Zavoda imaju prioritetan status u rješavanju te je njihovo brzo rješavanje uobičajena praksa Zavoda. U tim predmetima, a i u svim drugima u kojima se odmah može postupiti prema sudskoj odluci, žalbe se uvažavaju, a predmeti se ili meritorno rješavaju u Središnjoj službi ili se dostavljaju područnim službama / područnim uredima radi upotpunjavanja postupka i izvršenja presude.

Tablica 5. Pregled odgovora na tužbe (tuzemno osiguranje)

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Odgovori na tužbe (MIO, DD i NN - tuzemni)	393	433	368	84,98	65

Tijekom 2023. na rješavanju su bile ukupno 433 tužbe podnesene na drugostupanjska tuzemna rješenja Zavoda. Od toga je riješeno, tj. odgovoreno je na tužbu i spis je upućen na regionalne upravne sudove radi donošenja presude, odnosno Visokom upravnom sudu radi rješavanja žalbe na prvostupanjsku presudu, u ukupno 368 predmeta ili 84,98 %. Na kraju 2023. ostalo je 65 predmeta u kojima nije dan odgovor na tužbu kojom je pokrenut upravni spor. Odgovore na tužbe Zavod daje putem aplikacije Ministarstva pravosuđa i uprave za elektroničku komunikaciju sa sudovima (*e-Komunikacija*).

Medicinsko vještačenje u mirovinskom osiguranju (tuzemno i inozemno, prvi i drugi stupanj)

U skladu sa Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja¹⁴, svi poslovi vještačenja od 1. siječnja 2015. u nadležnosti su Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Rokovi za rješavanje zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja u kojima je potrebno prethodno pribaviti nalaz i mišljenje Vijeća vještaka odnosno Vijeća viših vještaka dulji su jer uključuju cjelokupni postupak vještačenja, kao i postupke u mjerodavnim revizijskim tijelima (Povjerenstvo za reviziju ocjene radne sposobnosti Ministarstva hrvatskih branitelja i Samostalni sektor za reviziju i nadzor medicinskog vještačenja Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike).

Tablica 6. Pregled medicinskog vještačenja

Stanje: 31. prosinca 2023.

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Prvi stupanj	51 383	70 322	41 666	59,25	28 656
2.	Drugi stupanj	2 304	3 399	2 831	83,29	568
UKUPNO		53 687	73 721	44 497	60,36	29 224

Napomena: Podaci se odnose na vještačenje u tuzemnom i inozemnom osiguranju te na vještačenje u predmetima doplatka za djecu.

Rješavanje o pravima na doplatku za djecu (tuzemno osiguranje)

U provedbi Zakona o doplatku za djecu, u 2023. godini na rješavanju su u prvom i drugom stupnju u tuzemnom osiguranju zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine bila ukupno 179 322 zahtjeva. Od toga je ukupno riješeno 173 450 zahtjeva ili 96,73 %, što pokazuje nastavak trenda visokog postotka rješavanja ove vrste zahtjeva.

¹⁴ Zakon o jedinstvenom tijelu vještačenja - Narodne novine, broj 85/14 i 95/15

Tablica 7. Pregled rješavanja o pravima na doplatu za djecu (tuzemno osiguranje)

Stanje: 31. prosinca 2023.

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Prvi stupanj	173 576	178 751	172 979	96,77	5 772
2.	Drugi stupanj	468	571	471	82,49	100
UKUPNO		174 044	179 322	173 450	96,73	5 872

S obzirom na socijalno-zaštitni karakter ovoga davanja, i dalje prioritet i posebnu važnost imaju poslovi vezani uz provedbu Zakona o doplatu za djecu, što se vidi iz prikazanih podataka u Tablici 7.

Pregled rješavanja o pravima u prvom stupnju

U izvještajnom razdoblju, u prvom stupnju na rješavanju je bio 178 751 zahtjev za priznanje prava na doplatu za djecu. Od toga je riješeno 172 979 zahtjeva ili 96,77 %, što pokazuje postojanu ažurnost u rješavanju zahtjeva za priznanje prava na doplatu za djecu.

Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

Tijekom 2023. ukupno je na rješavanju bila 571 žalba na tuzemna prvostupanjska rješenja o pravu na doplatu za djecu. Od toga je riješena 471 žalba ili 82,49 %, što je također nastavak trenda ažurnog rješavanja o pravu na doplatu za djecu i u drugostupanjskim postupcima.

Provedba uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju
Pregled rješavanja o pravima na mirovinu u prvom stupnju

U 2023. godini zaprimljeno je 64 170 novih zahtjeva za priznanje prava na mirovinu iz hrvatskog mirovinskog osiguranja primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, što je 55,31% više nego u 2022. godini. Na rješavanju je bilo ukupno 77 414 zahtjeva, od toga je riješen 58 121 zahtjev, odnosno 75,08%, a neriješena su ostala 19 293 zahtjeva, odnosno 45,94% više nego na kraju 2022. godine.

Tablica 8. Pregled rješavanja o pravima na mirovinu primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora u 2023.

Redni broj	Vrste postupaka	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Mirovine - prvi stupanj	64 170	77 414	58 121	75,08	19 293

Značajan porast broja zaprimljenih kao i broja neriješenih zahtjeva na kraju 2023. odraz je izvanrednog priljeva velikog broja novih zahtjeva povezanih s provedbom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, odnosno njegovih odredaba koje su korisnicima starosnih, prijevremenih starosnih ili invalidskih mirovina omogućile da uz mirovinu primaju i dio obiteljske mirovine, ako ispunjavaju uvjete za stjecanje prava na nju. Povećanje broja zahtjeva na rješavanju pratilo je i značajno povećanje broja riješenih zahtjeva (58 121 riješen zahtjev u 2023. u odnosu na 41 262 zahtjeva riješena u 2022., što je povećanje od 40,86 %).

Provedba Zakona o prijenosu mirovinskih prava u 2023. godini

Tijekom 2023. godine zaprimljeno je 27 zahtjeva za prijenos mirovinskih prava iz sustava obveznog mirovinskog osiguranja u RH u sustav mirovinskog osiguranja EU, na temelju Zakona o prijenosu mirovinskih prava¹⁵. Od toga su u 24 predmeta donesena rješenja o prijenosnoj vrijednosti mirovinskih prava, a riješeni su i svi zahtjevi iz 2022. godine. U 2023. godini nisu zaprimljeni novi zahtjevi za prihvrat mirovinskih prava stečenih u sustavu mirovinskog osiguranja EU u sustav obveznog mirovinskog osiguranja u RH nakon prestanka službe u Europskoj komisiji.

Pregled rješavanja zahtjeva za određivanje mjerodavnog zakonodavstva

Od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju (1. srpnja 2013.), Zavod je nadležan za poslove koji se odnose na primjenu uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti vezano uz određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika.

Tijekom 2023. Zavod je zaprimio 83 719 zahtjeva za određivanje mjerodavnog zakonodavstva (izdavanje potvrde A1 - izaslani radnici te čl. 13. i 16. Uredbe EU 883/2004), što je 1 % više nego u 2022. godini (82 889). Ukupno je na rješavanju bio 84 641 zahtjev. Od toga je riješeno 83 812 zahtjeva, odnosno 99,02 %, s tim da je od tog broja 82 055 (97,90 %) zahtjeva riješeno u roku do dva mjeseca (u pravilu se zahtjevi za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika rješavaju u najkraćem mogućem roku, često i u roku 24 sata). Na kraju godine neriješeno je ostalo 829 zahtjeva.

¹⁵ Zakon o prijenosu mirovinskih prava - Narodne novine, broj 117/17

Tablica 9. Pregled rješavanja zahtjeva za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora u 2023.

Redni broj	Vrste postupaka	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Mjerodavno zakonodavstvo prema propisima EU – izaslani radnici te čl. 13. i čl. 16. Uredbe 883/2004	83 719	84 641	83 812	99,02	829

Rješavanje o pravima na doplatak za djecu (prema uredbama EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju)

Tijekom 2023. zaprimljeno je 10 712 zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu primjenom uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u upravnom postupku, što je 7,24 % više nego u prethodnoj godini. Ukupno je na rješavanju bilo 13 348 zahtjeva, a od toga je riješeno 10 879 zahtjeva (81,50 %), odnosno 8,55 % više nego u 2022. godini (10 022). Na kraju 2023. godine bilo je 2 469 neriješenih zahtjeva, što znači da je unatoč povećanju broja zaprimljenih zahtjeva broj neriješenih zahtjeva smanjen u odnosu na kraj prethodne kalendarske godine (2 636).

Uz zahtjeve za priznanje prava na doplatak za djecu u Republici Hrvatskoj (upravni postupci), u Zavodu se u skladu s uredbama EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti vode i nepravni postupci kada je zahtjev za obiteljsko davanje podnesen u nekoj drugoj državi članici EU, a članovi obitelji imaju prebivalište ili uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj. Nakon što je ranije iz godine u godinu u Zavodu bilježen porast broja takvih postupaka, u 2022. zaprimljeno je nešto manje zahtjeva nego 2021., a u 2023. godini nastavljen je trend smanjivanja broja zahtjeva te ih je zaprimljeno 9 465, odnosno nešto manje nego u prethodnoj godini (10 929). Ukupno je na rješavanju bilo 15 545 predmeta. Riješeno ih je 10 222, te su na kraju 2023. neriješena ostala 5 323 predmeta (12,35 % manje nego na kraju 2022. godine).

Neriješenih zahtjeva/predmeta doplatka za djecu prema uredbama EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju ukupno je na kraju 2023. bilo 7 792, što je 10,53 % manje nego na kraju prethodne 2022. godine (8 709).

Tablica 10. Pregled rješavanja o pravima na doplatu za djecu primjenom uredbi EU (upravni postupak, prvi stupanj i neupravni postupak)

Redni broj	Vrste postupaka	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Upravni postupak DD-INZ EU - prvi stupanj	10 712	13 348	10 879	81,50	2 469
2.	Neupravni postupak DD-INZ EU	9 465	15 545	10 222	65,76	5 323
UKUPNO		20 177	28 893	21 101	73,03	7 792

Iz navedenih podataka može se uočiti da je nastavljen trend smanjivanja broja neriješenih zahtjeva. Nakon što je s početkom 2021. godine nadležnost za ove postupke proširena s Područne službe u Zagrebu na sve područne službe i urede, osim na PU u Karlovcu i Sisku, u 2022. godini u rješavanje ovih predmeta uključen je i Područni ured u Karlovcu, a u 2023. i Područni ured u Sisku, te je na taj način dovršen proces decentralizacije ovih poslova.

Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

Na rješenja donesena primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (mirovine, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplata za djecu), tijekom 2023. godine zaprimljena je ukupno 1 081 žalba, što je 21,32 % manje nego 2022. godine. Na rješavanju je u 2023. godini ukupno bilo 1 379 žalbi, od toga je riješena 1 051, što je 76,21 % od ukupnog broja žalbi na rješavanju.

Tablica 11. Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora

Redni broj	Vrste postupaka	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Mirovine i mjerodavno zakonodavstvo	1 040	1 326	1 016	76,62	310
2.	Doplata za djecu	41	53	35	66,04	18
UKUPNO		1 081	1 379	1 051	76,21	328

U odnosu prema ukupnom broju od 152 812 riješenih zahtjeva u prvom stupnju (58 121 za mirovine, 83 812 za određivanje mjerodavnog zakonodavstva i 10 879 za doplatu za djecu – upravni postupak), relativno je mali postotak podnesenih žalbi (1 081) – svega 0,71 %.

Isplata mirovina u inozemstvo i razmjena podataka s inozemnim nositeljima osiguranja

Zavod je tijekom 2023. isplatio mirovine za 175 459 korisnika s prebivalištem u 53 države, što je 0,99 % više nego u 2022. godini (173 728). Najveći broj, 140 932 korisnika prebiva u državama bivše SFRJ (u Bosni i Hercegovini 65 431, Srbiji 61 452, Sloveniji 10 048, Crnoj Gori 2 137 i Sjevernoj Makedoniji 1 864), što je 80,45 % svih isplata u inozemstvo.

Od drugih država ističemo SR Njemačku u koju su isplaćene mirovine za 15 684 korisnika, Australiju u koju su isplaćene za 6 097 korisnika i Republiku Austriju u koju su isplaćene mirovine za 4 421 korisnika.

Radi sprječavanja neprikladnih isplata, Zavod je uspostavio redovitu elektroničku razmjenu podataka o činjenici smrti sa Slovenijom, Njemačkom, Poljskom, Bosnom i Hercegovinom, Srbijom, Crnom Gorom, Sjevernom Makedonijom, Australijom, Austrijom i Švicarskom.

Uz prethodno navedeno, tijekom 2023. godine obavljani su i sljedeći poslovi:

- priprema i davanje suglasnosti za izuzeća primjenom članka 16. Uredbe Europske unije br. 883/2004 te davanje suglasnosti na negativna rješenja u povodu zahtjeva za izdavanje potvrde A1
- sudjelovanje u radu Radne skupine za analizu stanja mirovinskog sustava
- posredovanje - Zavod - Porezna uprava – Zavod - nadležna ustanova u inozemstvu, odnosno vođenje postupaka u okviru ovlasti tijela za vezu koji se odnose na prisilnu provedbu ovršnih odluka (sudskih i upravnih tijela) vezano uz naplatu doprinosa, kamata i drugih troškova iz svih sektora socijalne sigurnosti, tzv. *recovery*
- sudjelovanje u radu Radne skupine (u svojstvu člana) za izradu Nacrta prijedloga Nacionalnog plana razvoja odnosa Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske do 2027. godine
- pružanje pravne pomoći inozemnim nositeljima mirovinskog osiguranja, osiguranicima, korisnicima i poslodavcima te Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
- administriranje e-adresa: hzmo-EU@mirovinsko.hr, hzmo-inz@mirovinsko.hr i oib.hzmo@mirovinsko.hr, te administriranje uz pružanje korisničke podrške za e-adrese: A1-podrska@mirovinsko.hr i eessi-podrska@mirovinsko.hr.

U poslovima provedbe uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju na području mirovina, prijenosa mirovinskih prava, određivanja mjerodavnog zakonodavstva (izaslani radnici, obavljanje djelatnosti u dvije ili više država) i obiteljskih davanja (doplatka za djecu), uz rješavanje o pravima, od osobitog su značaja i poslovi bilateralne i multilateralne međunarodne suradnje te pružanje pravne pomoći nositeljima osiguranja i odgovarajućim srodnim institucijama u drugim državama. U okviru međunarodne suradnje obavljani su sljedeći poslovi:

- kontinuirana suradnja s inozemnim nositeljima osiguranja (rješavanje spornih pitanja u konkretnim slučajevima, razmjena požurnica radi okončanja postupaka rješavanja o pravima, razmjena informacija među nositeljima mirovinskih osiguranja i dr.)
- sudjelovanje na virtualnim sjednicama Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti Europske unije i na sastancima odgovarajućih radnih skupina (vezano uz mirovine, mjerodavno zakonodavstvo i obiteljska davanja)

- sudjelovanje u radu upravljačkog odbora skupine država koje su odlučile zajednički angažirati izvođača usluge podrške, održavanja i daljnjeg razvoja aplikacije RINA te sudjelovanje u provedbi javnog natječaja za nabavu te usluge (aplikacija RINA koristi se kao nacionalna aplikacija za razmjenu podataka u sustavu EESSI - *Electronic Exchange of Social Security Information*)
- sudjelovanje na *online* radionicama i drugim sastancima vezanim uz tematiku organizacije i funkcioniranja sustava EESSI te za uspostavu i provedbu Europskih digitalnih inicijativa: Jedinstveni digitalni pristupnik (*Single Digital Gateway*), Europski novčanik za digitalni identitet (*EU Digital Identity Wallet*), Europska propusnica socijalne sigurnosti (*European Social Security Pass - ESSPA-SS*) i drugih
- sudjelovanje na 31. Konferenciji Europskog foruma za osiguranje od nesreća na radu i profesionalnih bolesti u Helsinkiju i prezentacija predstojećeg supredsjedanja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u lipnju 2023.
- sudjelovanje na sastancima Radne skupine za zakonodavstvo Europskog foruma za osiguranje od nesreća na radu i profesionalnih bolesti, preuzimanje supredsjedanja Europskim forumom za osiguranje od nesreća na radu i profesionalnih bolesti, organizacija i održavanje hibridnog (*online* i uživo) sastanka direktora ustanova članica foruma te provedba pripremnih aktivnosti vezanih za predstojeće održavanje sastanka Europskog foruma za osiguranje od nesreća na radu i profesionalnih bolesti u Zagrebu, čija je organizacija povjerena Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje
- sudjelovanje na 13. Susretu direktora/ravnatelja fondova/zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje država nastalih na području bivše SFRJ u organizaciji Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, održanog od 21. do 22. rujna 2023. u Budvi
- održavanje međunarodnih savjetodavnih dana na kojima su predstavnici austrijske ustanove za mirovinsko osiguranje (*Pensionsversicherungsanstalt*), predstavnici *Deutschea Rentenversicherunga*, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, bosanskohercegovačkih nositelja osiguranja (Federalni zavod za MIO/PIO i Fond PIO RS) te Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Srbije u suradnji s predstavnicima Zavoda strankama odgovarali na pitanja i pružali informacije vezano uz ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja
- održavanje Međunarodnih savjetodavnih dana u Düsseldorfu u organizaciji njemačke ustanove (*Deutsche Rentenversicherung Bund*), na kojima su sudjelovali predstavnici Zavoda i predstavnici *Deutschea Rentenversicherung Bunda* iz Berlina, *Deutschea Rentenversicherunga Bayern Süda* iz Landshuta te predstavnica službe za informacije i savjetovanje *Deutschea Rentenversicherung Bunda* iz Düsseldorfa
- sudjelovanje na radnom sastanku s predstavnicima austrijskog i slovenskog nositelja mirovinskog osiguranja održanom 2. veljače 2023. u Ljubljani
- sudjelovanje na sastancima tijela za vezu s Fondom penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, Federalnim zavodom za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje i Fondom za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Zavodom za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije i Fondom na penziskoto in invalidskoto osiguruvanje na Severna Makedonija

- sudjelovanje u razmjeni stručnih savjetnika s Odjelom za usluge u socijalnom osiguranju Ministarstva rada, skrbi i socijalnog osiguranja Republike Cipar i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u organizaciji Europske uprave za rad (*European Labour Authority* – ELA)
- održavanje radnog sastanka s predstavnicima nizozemske nadležne ustanove Banke za socijalno osiguranje (*Sociale Verzekeringsbank* – SVB) putem Skypea 20. ožujka 2023.

Također, u koordinaciji s Ministarstvom rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (MRM-SOSP), tijekom 2023. provedene su sljedeće aktivnosti:

- sudjelovanje u radu Stalne međuresorne radne skupine za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti
- sudjelovanje u pregovorima za sklapanje dvostranih ugovora o socijalnoj sigurnosti s Argentinom, Izraelom i Kosovom
- sudjelovanje u studijskom posjetu delegacije Azerbajdžana u sklopu *twinning* projekta koji Republika Litva provodi u Republici Azerbajdžanu
- sudjelovanje u pregovorima o prijenosu mirovinskih prava s Europskom središnjom bankom
- sudjelovanje u radu Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti i sudjelovanje u pripremi nota za Administrativnu komisiju
- sudjelovanje na forumu o upućenim radnicima u organizaciji Europske uprave za rad (*European Labour Authority* - ELA)
- sudjelovanje na radionici *Basics of EU Labour Mobility Training* na Malti
- izrada očitovanja na upite mreže SOLVIT (mreža SOLVIT je usluga koju pružaju tijela državne uprave u svim državama članicama EU te na Islandu, u Lihtenštajnu i Norveškoj)
- ažuriranje podataka za Međunarodnu organizaciju za socijalnu sigurnost (ISSA) – opis sustava mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu te za tablice MISSOC
- sudjelovanje u „misiji utvrđivanja činjenica“ (*fact finding mission*) u sklopu pregovora o pristupanju Republike Hrvatske Organizaciji za ekonomsku suradnju i razvoj (*Organisation for Economic Co-operation and Development* – OECD).

2. MATIČNA EVIDENCIJA OSIGURANIKA I STAŽ OSIGURANJA KOJI SE RAČUNA S POVEĆANIM TRAJANJEM

Na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju i Pravilnika o vođenju matične evidencije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje¹⁶, Zavod je obvezan voditi matičnu evidenciju o osiguranicima, obveznicima plaćanja doprinosa i korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja. Na dan 31. prosinca 2023. u matičnoj evidenciji evidentirano je 1 648 877 aktivnih osiguranika.

Podaci koji se obrađuju u matičnoj evidenciji odnose se na:

- početak, prestanak i promjene tijekom poslovanja obveznika plaćanja doprinosa
- početak, prestanak i promjene podataka tijekom osiguranja
- podatke o utvrđenom stažu osiguranja, plaći, osnovici osiguranja, naknadi plaće za vrijeme bolovanja na teret zdravstvenog osiguranja i stažu osiguranja nakon prestanka zaposlenja
- promjene podataka o stažu osiguranja i plaći te osnovici osiguranja i naknadi plaće za vrijeme bolovanja iz zdravstvenog osiguranja
- podatke o invalidima rada s pravom na profesionalnu rehabilitaciju.

Obveznici podnošenja prijava dužni su Zavodu dostavljati podatke za vođenje matične evidencije u propisanim zakonskim rokovima.

U prvom stupnju obavljaju se poslovi koji obuhvaćaju kontrolu i obradu prijava na osiguranje, donošenje rješenja o stažu i svojstvu osiguranika, kontrolu podataka o stažu osiguranja i plaćama osiguranika zaposlenih kod pravnih i fizičkih osoba, utvrđivanje staža osiguranja za samostalne obveznike na temelju plaćenih doprinosa, utvrđivanje staža osiguranja s povećanim trajanjem, pripremu dokumentacije za snimanje na mikrofilm i korištenje snimljene dokumentacije, izdavanje potvrda osiguranicima i stranim nositeljima osiguranja, kompletiranje spisa s podacima o utvrđenom stažu osiguranja, plaći, osnovicama osiguranja i naknadama plaće.

Kontinuirano se obavljaju poslovi prikupljanja podataka i ažuriranja Baze podataka aktivnih osiguranika radi skraćivanja postupaka ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja.

Podaci evidentirani u matičnoj evidenciji Zavoda koriste se za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja, odnosno u razmjenama s povezanim institucijama, REGOS-om i Poreznom upravom. O pravodobno prikupljenim podacima ovise gotovo sve daljnje aktivnosti u provedbi osiguranja, kao što su priznanje svojstva osiguranika, zaduženje i kontrola doprinosa u Poreznoj upravi, utvrđivanje staža i plaća koje služe za izračun mirovine, pregledi i potvrde o stažu koje se izdaju na zahtjev osiguranika te na zahtjev stranih nositelja osiguranja, kao i podataka potrebnih za statistiku i druge strateške odluke vezane uz broj aktivnih osiguranika i osnove osiguranja.

¹⁶ Pravilnik o vođenju matične evidencije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – Narodne novine, broj 159/13, 22/15, 57/15, 125/15, 19/17, 22/19, 145/20 i 151/22

Mirovinsko osiguranje

Sustav e-Prijava kontinuirano se unaprjeđuje te je omogućena uspostava svih prijava za vođenje matične evidencije elektroničkim putem. Tijekom 2023. godine obrađeno je ukupno 2 135 910 prijava, od toga je e-prijava 2 001 363 ili 93,70 %.

Zavod je svojim korisnicima omogućio i uvid putem sustava e-Građani u osobne podatke, podatke o radno-pravnom statusu, izdavanje ERPS potvrda, potvrda o stažu osiguranja i plaći te obavijesti o ostvarenom drugom dohotku.

Funkcionalnost elektroničkog poslovanja Zavoda proširena je omogućavanjem poslodavcima da putem e-Usluga u sustavu HZMO Lana elektroničkim putem obave uvid u prijavno-odjavne podatke svojih radnika. Time je, jačanjem dvosmjerne komunikacije s obveznicima, osigurano efikasnije i brže prijavljivanje/ispravljanje nedostajućih/pogrešno evidentiranih podataka u prijavama/ e-prijavama u bazi podataka Zavoda.

U 2023. godini, kao prvoj godini primjene navedene usluge, ukupno su podnesena 17 473 zahtjeva, od toga 3 795 po obvezniku i 13 678 po osiguraniku.

Tijekom 2023. redovito su se u propisanim rokovima obrađivale sve vrste prijava koje se odnose na mirovinsko osiguranje. Prosječni obuhvat prijava o utvrđenom stažu osiguranja i plaći za zaposlene radnike u odnosu na prijave na osiguranje je 98,31% za razdoblje od 1970. do 2021. Također, izvedeni su podaci o stažu osiguranja i osnovicama za 2022. za 97,18% radnika zaposlenih kod pravnih i fizičkih osoba te podaci o stažu osiguranja i osnovicama na temelju godišnjeg obračuna za pomorce za 2022. godinu s obuhvatom od 98,75.

U postupcima kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja, redovitom kontrolom obuhvaćeno je 873 945 osiguranika zaposlenih kod 16 587 obveznika (pravnih i fizičkih osoba) te je izrađeno 18 480 zapisnika o obavljenoj kontroli. Od toga je 518 zapisnika dostavljeno Poreznoj upravi na daljnju nadležnost zbog utvrđenih nepravilnosti. Za kontrolirane godine ukupno je izvedena 818 751 prijava MPP-1, a prikupljeno je 59 511 MPP-1 prijava.

U 2023. kao drugoj godini korištenja nove digitalne usluge za poslodavce e-Kontrola, kojom je radnicima Zavoda omogućena kontrola podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja elektroničkim putem, sastavljeno je 11 005 e-zapisnika.

U okviru poslova matične evidencije ažurno su vođeni postupci utvrđivanja staža i svojstva osiguranika. Tijekom 2023. riješen je ukupno 22 201 zahtjev za utvrđivanje staža i svojstva osiguranika te 997 zahtjeva za utvrđivanje staža osiguranja sezonskih radnika u poljoprivredi.

Tablica 12. Pregled rješavanja zahtjeva u prvom stupnju

Redni broj	Postupak	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Utvrđivanje svojstva osiguranika i staža	22 296	23 415	22 201	94,82	1 214

U okviru poslova matične evidencije redovito su se obavljali i poslovi kompletiranja podataka u područnim službama i područnim uredima. Kompletiranje se obavljalo za potrebe tuzemnog i inozemnog osiguranja u povodu zahtjeva za priznanje prava na mirovinu ili u povodu zahtjeva inozemnih nositelja osiguranja za izdavanje potvrda o navršenom stažu osiguranja u Republici Hrvatskoj. Također su se obavljali i poslovi kompletiranja podataka na temelju obavijesti osiguranika o namjeri podnošenja zahtjeva za priznanje prava na starosnu odnosno prijevremenu starosnu mirovinu te je tijekom 2023. zaprimljeno 23 397 novih zahtjeva za pretkompletiranje (obavijesti), a na rješavanju je bilo ukupno 27 586 zahtjeva, od kojih je riješeno 23 110 zahtjeva.

U nadležnosti područnih službi / područnih ureda, tijekom izvještajnog razdoblja izdano je ukupno 128 155 potvrda za potrebe ovršnog postupka, 139 068 potvrda o stažu osiguranja i plaći, od toga 137 595 potvrda u elektroničkom obliku, i 15 767 obavijesti o ostvarenom drugom dohotku, od kojih je 14 818 u elektroničkom obliku. Također, izdano je 1 107 308 potvrda o radno-pravnom statusu osiguranika, od toga je 674 271 potvrda izdana u elektroničkom obliku.

Tablica 13. Podaci o izdanim potvrdama

Vrsta potvrde	Broj izdanih potvrda		
Potvrda za potrebe ovršnog postupka	128 155		
		Potvrde izdane u elektroničkom obliku	Udio potvrda u elektroničkom obliku
Potvrda o stažu osiguranja i plaći	139 068	137 595	98,94%
Potvrda o radno-pravnom statusu	1 107 308	674 271	60,89%
Obavijest o drugom dohotku	15 767	14 818	93,98%

Osiguranici - poljoprivrednici

Na dan 31. prosinca 2023. u matičnoj evidenciji bilo je zabilježeno 18 370 osiguranika poljoprivrednika, što je približno broju zabilježenome u 2022., kad je u osiguranju bilo 18 577 osiguranika poljoprivrednika.

Osiguranici - obrtnici

U Bazi podataka osiguranika na dan 31. prosinca 2023. evidentirano je 79 249 aktivnih osiguranika obrtnika, što predstavlja značajan rast broja ovih osiguranika u odnosu na prethodnu godinu kad su bila evidentirana 73 742 osiguranika obrtnika. Tijekom 2023. godine redovito su za ovu kategoriju osiguranika obrađivane različite prijave na osiguranje te su se vodili postupci utvrđivanja, stjecanja, odnosno prestanka svojstva osiguranika. Valja napomenuti da je u ovoj kategoriji, uspoređujući podatke iz prethodnih godina, od 2016. nadalje kontinuirano prisutan porast broja osiguranika.

Samostalne profesionalne djelatnosti i ostale kategorije osiguranika

Na dan 31. prosinca 2023. evidentirano je 17 726 aktivnih osiguranika samostalnih profesionalnih djelatnosti, 170 osiguranika bilo je zaposleno u međunarodnim organizacijama u inozemstvu, odnosno hrvatskih državljana zaposlenih na teritoriju RH kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu, i u produženom osiguranju bilo je zabilježeno 8 379 osiguranika.

Rješavanje zahtjeva u drugom stupnju

U 2023. u drugostupanjskom postupku u matičnoj evidenciji riješeno je 720 žalbi, a u postupku revizije predmeta o prizatom svojstvu osiguranika odnosno mirovinskom stažu, koja se obavljala u skladu s člankom 136. ZOMO-a, revidirano je ukupno 17 327 predmeta, od toga je u 197 predmeta odlučeno rješenjem.

Tablica 14. Pregled rješavanja zahtjeva u drugom stupnju

Redni broj	Postupak	
0	1	2
1.	Rješavanje u povodu žalbe	720
2.	Revizija rješenja	17 327
3.	Rješenja donesena u postupku revizije	197

Naknadna kontrola i instruktaža

Tijekom 2023. godine obavljene su naknadne kontrole i instruktaže predviđene godišnjim programom, a obuhvaćeni su postupci kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja, unos prijave za vođenje matične evidencije, upravni postupci utvrđivanja svojstva osiguranika i staža te postupci kompletiranja i pretkompletiranja u povodu obavijesti o namjeri podnošenja zahtjeva za starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu.

3. IMOVINSKOPRAVNO POSLOVANJE

Imovinskopravno poslovanje Zavoda u pretežnom dijelu obuhvaća rješavanje predmeta naknade štete i stjecanja bez osnove, u skladu s člankom 161. i člankom 166. ZOMO-a, raskide ugovora i povrat neopravdanih sredstava dodijeljenih za zapošljavanje invalida rada, sudske sporove u vezi s nekretninama Zavoda, zastupanje Zavoda u svim postupcima koji se vode protiv Zavoda (tzv. pasivni sporovi), pružanje pravne pomoći inozemnim nositeljima osiguranja, postupke u vezi sa Zakonom o nastavku isplate dokupljenih mirovina¹⁷ itd.

Tijekom 2023. nastavljen je rad na predmetima prisilne naplate tražbina u inozemstvu preko angažiranih odvjetničkih ureda u BiH i Republici Sloveniji s obzirom na to da pravni zastupnici koji zastupaju Zavod nemaju ovlasti, odnosno zakonske mogućnosti za zastupanje Zavoda pred stranim sudovima.

Najznačajniji dio imovinskopravnog poslovanja i nadalje se odnosi na naknadu štete koja je nanesena Zavodu isplatom invalidske mirovine, obiteljske mirovine i naknade zbog tjelesnog oštećenja kada je invalidnost ili smrt osiguranika nastala štetnom radnjom treće osobe (npr. ozljedom na radu, prometnom nesrećom i slično). Ovu štetu Zavod potražuje na osnovi isplata mirovinskih primanja koja se odnose na određeno razdoblje ili potražuje ukupnu odnosno kapitaliziranu štetu u mirnom postupku podnošenjem odštetnog zahtjeva, a u slučaju neuspjeha, ako se šteta ne podmiri u mirnom postupku, pokreću se sudski postupci prema odgovornima za štetu (osiguravajućim društvima, poslodavcima ili fizičkim osobama).

U predmetima naknade štete s inozemnom oznakom (INZ) rješavaju se odštetni zahtjevi uz postojanje inozemnog elementa u slučajevima kada se ozljeda dogodila u inozemstvu ili je ozljedu u Republici Hrvatskoj uzrokovao strani državljanin – osiguranik inozemnog osiguravajućeg društva. Odštetni zahtjev tada se podnosi izravno inozemnom osiguravajućem društvu ili poslodavcu, odnosno Hrvatskom uredu za osiguranje ili nekom hrvatskom osiguravajućem društvu (ovisno o Zakonu o osiguranju).

Pasivni sporovi su sporovi koji se vode protiv Zavoda i u kojima je Zavod tuženik ili ovršenik. To su, primjerice, radni sporovi, sporovi zbog neisplaćenih mirovina za vrijeme ratnih zbivanja na okupiranim područjima Republike Hrvatske, sporovi zbog neisplaćenih mirovina zbog prekida platnog prometa s republikama bivše SFRJ, sporovi u vezi s isplatom mirovina zbog neusklađenosti mirovina prema Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998., sporovi zbog isplate razlike mirovine hrvatskim braniteljima, sporovi zbog isplate razlike mirovine pripadnicima HVO te drugi sporovi i postupci u kojima je Zavod tužena strana.

U svim sudskim postupcima pravni zastupnici Zavoda otpremaju podneske sudu putem sustava e-Komunikacija sa sudovima.

U predmetima pružanja pravne pomoći inozemnim nositeljima socijalnog osiguranja (najčešće njemačkog i slovenskog nositelja) provodi se postupak naplate tražbina na temelju zahtjeva inozemnih nositelja socijalnog osiguranja prema uredbama EU, i to prema Uredbi (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamen-

¹⁷ Zakon o nastavku isplate dokupljenih mirovina – Narodne novine, broj 130/17

ta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (skraćeno: Osnovna uredba) i Uredbi (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (skraćeno: Provedbena uredba), kojima je uređen postupak provedbe ovršnih odluka upravnih tijela koje se odnose na povrat nepripadnih mirovinskih primanja, kamata i troškova. Pravna se pomoć, osim državama članicama EU, pruža i drugim državama ugovornicama na temelju sklopljenih međunarodnih ugovora.

U 2023. za Zavod je u predmetima naknade štete i nepripadnih isplata mirovinskih primanja i doplatka za djecu **naplaćen** iznos od **ukupno 4.710.502,65 EUR**, od toga:

- naplaćena potraživanja nepripadnih isplata mirovinskih primanja iznose 1.829.097,67 EUR
- naplaćena potraživanja nepripadnih isplata doplatka za djecu iznose 168.089,89 EUR
- naplaćena potraživanja za naknadu štete iznose 2.713.315,09 EUR.

Tablica 15. Pregled imovinskopravnog poslovanja

Redni broj	Vrste postupaka	Broj primljenih predmeta tijekom godine	Ukupno predmeta na rješavanju u godini	Ukupno riješeno		Ukupno predmeta na rješavanju krajem godine
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Naknada štete	1 228	2 458	1 071	43,57	1 387
2.	Nepripadne isplate	2 280	2 740	2 307	84,20	439
3.	Pasivni i ostali sporovi	964	1 066	971	91,09	95
UKUPNO		4 472	6 264	4 349	69,43	1 915

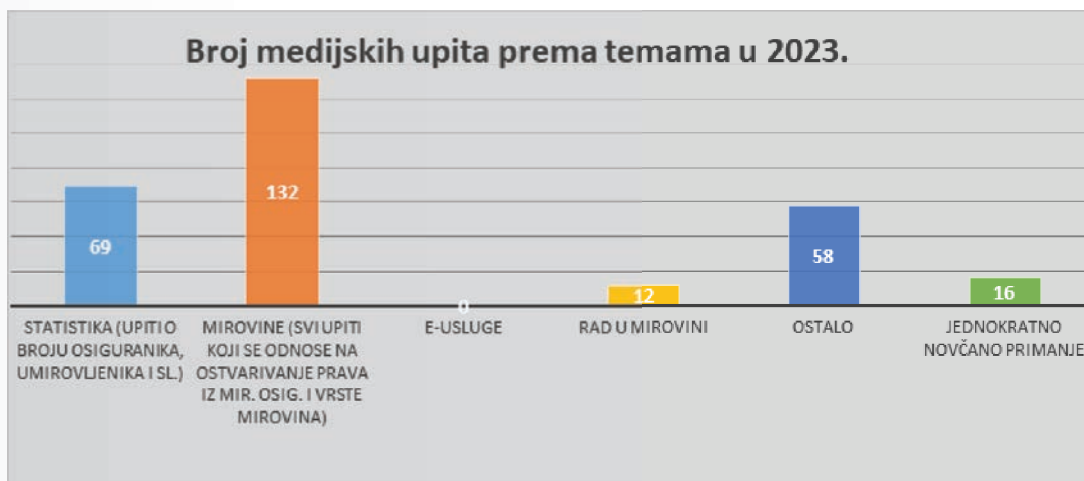
Specifičnosti imovinskopravnog poslovanja

U *Tablici 15.* prikazan je broj zaprimljenih i riješenih imovinskopravnih predmeta u 2023. godini, iako su zbog specifičnosti imovinskopravnog poslovanja i dugotrajnosti sudskih postupaka predmeti u postupku više godina. Potraživanja Zavoda s osnove naknade štete naplaćuju se sukcesivno, prema isplatama pojedinih davanja u određenom razdoblju (u pravilu, kalendarska godina), sve dok korisnik ostvaruje pravo na mirovinu ili drugo primanje, što znači da nakon naplate štete za proteklo obračunsko razdoblje Zavod pokreće novi postupak i podnosi novi odštetni zahtjev, odnosno tužbu za naplatu potraživanja u sljedećem obračunskom razdoblju.

4. JAVNOST RADA ZAVODA I ODNOSI S JAVNOŠĆU

Uređena zakonom i Statutom Zavoda, javnost rada Zavoda osigurava se obvezom izvješćivanja Hrvatskog sabora, osiguranika i korisnika prava o njegovu radu te dostupnošću podataka sredstvima javnog priopćavanja i objavom Statuta i općih akata Zavoda u Narodnim novinama. Poslovi koji proizlaze iz javnosti rada Zavoda u 2023. godini obuhvaćali su suradnju s medijima, komunikaciju s osiguranicima i korisnicima prava putem infotelefona i elektroničke pošte, objave općih akata u Narodnim novinama, objave podataka i informacija u publikacijama i na internetskoj stranici Zavoda, rješavanje zahtjeva za pristup informacijama te izdavanje stručno-informativnih publikacija Zavoda (pisanih i elektroničkih). Interno obavješćavanje radnika Zavoda provodilo se objavama na oglasnim pločama i na intranetskoj stranici Zavoda.

U sklopu odnosa s *medijima*, Zavod je javnosti davao priopćenja o aktualnim informacijama o radu i poslovanju Zavoda, o radu tijela Zavoda te o radu stručne službe Zavoda. U 2023. poslana su 73 priopćenja za medije i odgovoreno je na 287 upita novinara. Na svakodnevne upite iz medija odgovaralo se u najkraćem mogućem roku, odnosno prema traženju, organizirani su nastupi čelnika i stručnjaka iz Zavoda u medijima (TV i radijske emisije) itd. Medijske objave kontinuirano su se pratile radi bolje pripreme tema važnih za javnost te zbog ocjene medijske uspješnosti predstavljanja rada Zavoda javnosti. Prema analizama, Zavod je i u 2023. postigao pozitivan medijski (PR) učinak.

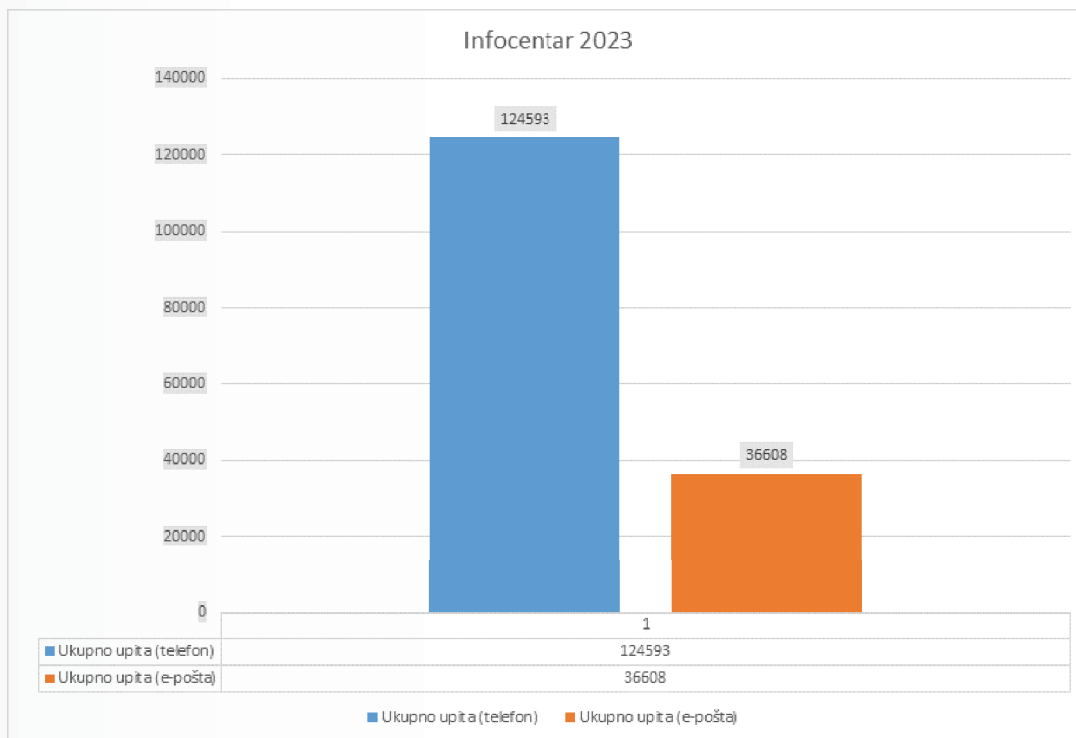
U 2023. godini bile su pojačane promotivne aktivnosti vezano uz *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju* (1. siječnja 2023.), s posebnim naglaskom na novi model obiteljskih mirovina i isplatu dijela obiteljske mirovine, *Zakon o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju* (1. srpnja 2023.), *Zakon o izmjenama Zakona o doprinosima* (1. travnja 2023.), a u prosincu 2023. započela je i priprema za informativnu kampanju vezano uz *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe* (1. siječnja 2024.). Vezano uz izmjene i dopune ZOMO-a, pojačana kampanja započeta u prosincu 2022. nastavila

se i dalje, a sve relevantne informacije objavljivale su se na mrežnim stranicama HZMO-a, u sredstvima javnog priopćavanja, kroz gostovanja u TV i radijskim emisijama, emitiran je radiospot, tiskani su i distribuirani plakati i letci, objavljivani su informativni tekstovi, infografika i prikazivani su videi na društvenim mrežama. Osim suradnje s Maticom umirovljenika Hrvatske (MUH) i Sindikatom umirovljenika Hrvatske (SUH), s predstojnicima područnih službi i područnih ureda Zavoda dogovorena je suradnja na lokalnoj razini s domovima za starije (i nemoćne) osobe te su održane radionice na kojima su štićenici domova mogli saznati najvažnije informacije o izmjenama ZOMO-a koje su stupile na snagu 1. siječnja 2023., te kada i na koje sve načine mogu podnijeti zahtjev za isplatu dijela obiteljske mirovine.

Tijekom 2023. godine pojačane su bile i (promotivne) aktivnosti vezane uz isplatu jednokratnog novčanog primanja (JNP) korisnicima mirovina (odluke Vlade RH iz ožujka, rujna i prosinca 2023.) i korisnicima doplatka za djecu (odluke Vlade RH iz ožujka i rujna 2023.).

Naglasak je i dalje na elektroničkim uslugama Zavoda, u sklopu sustava e-Građani, putem kojeg su korisnicima (fizičkim i/ili pravnim osobama) dostupne sljedeće e-Usluge: elektronički zapis o radno-pravnom statusu (ERPS), informativni izračun mirovine, e-Prijave, eMPP-1, e-Kontrola, Prijavno-odjavni podaci, izdavanje prenosivog dokumenta A1, e-Zahtjev za odstupanje od pravila koja se primjenjuju pri određivanju mjerodavnog zakonodavstva prema članku 16. Uredbe EU 883/2014 za pomorce, uvid u podatke o stažu, plaći i osnovici koje je za pojedine godine prijavio poslodavac, uvid u podatke o drugom dohotku na koji se plaća doprinos za mirovinsko osiguranje, e-Potvrde iz mirovinskog sustava (Potvrda o stažu i plaći, Obavijest o ostvarenom drugom dohotku i Potvrda o korištenju prava iz mirovinskog osiguranja), Kalkulator doplatka za djecu, e-Zahtjev za ostvarivanje prava na doplatku za djecu, e-Zahtjev za starosnu/prijevremenu starosnu mirovinu, e-Zahtjev za invalidsku mirovinu, e-Zahtjev za privremenu invalidsku mirovinu, e-Zahtjev za obiteljsku mirovinu iza osiguranika, e-Zahtjev za obiteljsku mirovinu iza korisnika i e-Zahtjev za nacionalnu naknadu za starije osobe, dostava obavijesti u Osobni korisnički pretinac te uvid u podatke o školovanju radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu.

Komunikacija s osiguranicima odvijala se putem redovitih komunikacijskih kanala Zavoda, tj. infotelefona, internetskih stranica Zavoda te pisanim i elektroničkim putem, a dinamika i intenzitet bili su vezani uz aktualnost problematike. U 2023. putem infotelefona (dostupni svakog radnog dana od 8 do 16 sati) preuzeta su 124 593 poziva. Na najveći broj pitanja odgovoreno je u izravnom telefonskom kontaktu s pozivateljem, a kada je trebalo provjeriti i utvrditi činjenično stanje, odgovori su dani naknadno, u kratkom roku. Osnovni je cilj komunikacije putem infotelefona jačanje otvorenosti institucije prema javnosti.

Na internetskoj stranici, kao jednom od bitnih komunikacijskih kanala, putem koje se najšira javnost informira o radu Zavoda te o aktualnim događajima vezanim uz mirovinsko osiguranje, doplatu za djecu i nacionalnu naknadu za starije osobe, objavljuju se osnovne informacije i podaci o Zavodu te pružaju usluge WEB-servisa korisnicima koji posjeduju korisničko ime i lozinku (vjerodajnice e-Pass).

Podaci o posjetima korisnika više nisu usporedivi s podacima iz ranijih godina jer je od 2019. obvezna privola (tzv. politika kolačića) za prikupljanje podataka. Od tada se „prikupljaju“ podaci samo o posjetiteljima koji Zavodu to dopuste, tj. daju privolu (traka kolačića), pa tako ne raspolažemo relevantnim podacima ni o broju posjeta korisnika ni o broju pregledanih stranica.

O radu Zavoda javnost je informirana i preko profila Zavoda na društvenim mrežama: LinkedIn (117 objava), Facebook (160 objava), Instagram (155 objava) i YouTube (videozapisi tijekom 2023. godine ostvarili su 152 862 pregleda, vrijeme gledanja je 1 911 sati, i 312 novih pretplatnika). U rubrici *Postavite pitanje* (WEB-obrazac), elektroničkim putem u 2023. odgovoreno je na 36 608 upita. Najveći broj pitanja odnosio se na novi model obiteljskih mirovina, isplatu dijela obiteljske mirovine, ostvarivanje prava na doplatu za djecu (tuzemni i inozemni), mirovine, rad uz mirovinu, staž i prijave na osiguranje te isplatu jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine i korisnicima doplatu za djecu.

Pisanim putem odgovaralo se na zahtjeve za pristup informacijama. Zavodu je u 2023. podneseno 66 zahtjeva prema Zakonu o pravu na pristup informacijama. Svi zahtjevi su riješeni, a odgovoreno je na način i u roku (15 dana) utvrđenom Zakonom.

U ostvarivanju javnosti rada važno mjesto i u 2023. godini imalo je izdavanje *stručno-informativnih publikacija* Zavoda. Uz digitalnu publikaciju *Statističke informacije HZMO-a* (koja se objavljuje mjesečno), redovito je objavljivani i mjesečni prilog *Mirovinski vodič HZMO u Hrvatskom umirovljeničkom listu* i *info. HZMO* u publikaciji SUH-a *Glas umirovljenika*. Nadalje, izrađeno je 16 informativnih plakata, pet brošura i jedan letak iz različitih područja rada Zavoda, koji su dostupni na infošalterima u područnim službama/područnim uredima/ispostavama, Središnjoj službi i MIC-evima te na internetskoj stranici Zavoda www.mirovinsko.hr.

Na *intranetu HZMO-a*, koji je temeljni interni komunikacijski kanal, radnicima se na jednom mjestu pravodobno daju sve relevantne i aktualne informacije, objavljuju interni akti, natječaji i dr., a radnici svoje prijedloge, primjedbe ili pitanja mogu dostaviti e-poštom, što pridonosi dvosmjernoj komunikaciji. Tijekom 2023. godine zabilježene su 160 634 korisničke posjete stranicama intraneta.

HRVATSKI ZAVOD ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE

6.

FINANCIJSKO POSLOVANJE

Poslovanje Zavoda za 2023. godinu odvijalo se u skladu s Financijskim planom Zavoda za 2023. godinu¹, koji je sastavni dio Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu, u skladu s preraspodjelama sredstava na temelju Suglasnosti ministra financija od 23. veljače, 31. ožujka, 15. rujna, 15. prosinca, 21. prosinca i 22. prosinca 2023.

Zavod je izvanproračunski korisnik I. skupine koji je organizacijski uključen u proračun te se njegovo financijsko poslovanje obavlja preko računa državnog proračuna Republike Hrvatske, odnosno svi prihodi Zavoda uplaćuju se na račun državnog proračuna i svi rashodi se izvršavaju s računa državnog proračuna.

Financijsko poslovanje Zavoda za 2023. godinu koje se odnosi na donošenje, sadržaj i izvršavanje financijskog plana, upravljanje i raspolaganje imovinom, proračunsko računovodstvo, financijsko izvještavanje i polugodišnje i godišnje izvještavanje o izvršenju financijskog plana odvijalo se u skladu sa sljedećim propisima:

- Zakonom o proračunu²
- Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu³
- Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu⁴
- Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu⁵
- Pravilnikom o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana⁶
- Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj⁷.

Osim financijskih izvještaja u skladu s Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Zavod je u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana, koji je stupio na snagu 25. srpnja 2023., izradio i Godišnji izvještaj o izvršenju Financijskog plana Zavoda za 2023. godinu koji sadrži tablični prikaz općeg i posebnog dijela godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana i posebnih izvještaja te obrazloženje općeg i posebnog dijela.

Odredbom članka 52. stavka 10. Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana propisano je: „Godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana dio je godišnjeg izvješća o radu proračunskih korisnika koji su na temelju posebnih zakona dužni podnijeti takvo izvješće Vladi Republike Hrvatske odnosno Hrvatskom saboru“. U skladu s citiranom odredbom, ovom Izvješću

¹ Državni proračun Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcije za 2024. i 2025. godinu - Narodne novine, br. 145/22, 63/23 i 129/23

² Zakon o proračunu - Narodne novine, br. 144/21

³ Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu - Narodne novine, br. 145/22, 63/23 i 129/23

⁴ Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu - Narodne novine, br. 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20

⁵ Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu - Narodne novine, br. 37/22

⁶ Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana - Narodne novine, br. 85/23

⁷ Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj - Narodne novine, broj 57/22 i 88/22

prilaže se Godišnji izvještaj o izvršenju Financijskog plana za 2023. godinu koji sadrži opći dio, posebni dio, obrazloženje i posebne izvještaje, a prikazuje ukupno ostvarene prihode i primitke koji su sastavni dio prihoda proračuna i izvršenje rashoda i izdataka Zavoda unutar Razdjela 086 Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike - Glava 20.

PRIHODI I PRIMICI

Ukupni prihodi i primici planirani su u iznosu od 7.497.950.000 EUR, a u izvještajnom razdoblju ostvareni su u iznosu od 7.476.166.257,03 EUR odnosno 99,7 % planiranog u 2023. godini. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 15,2 % odnosno za 987.011.475,54 EUR.

Prihodi i primici Zavoda odnose se na prihode od doprinosa za mirovinsko osiguranje, opće prihode i primitke, prihode od sredstava učešća za pomoći, vlastite prihode, prihode za posebne namjene, prihode od pomoći EU, prihode iz Europskog socijalnog fonda – ESF, prihode iz mehanizma za oporavak i otpornost i prihode od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja.

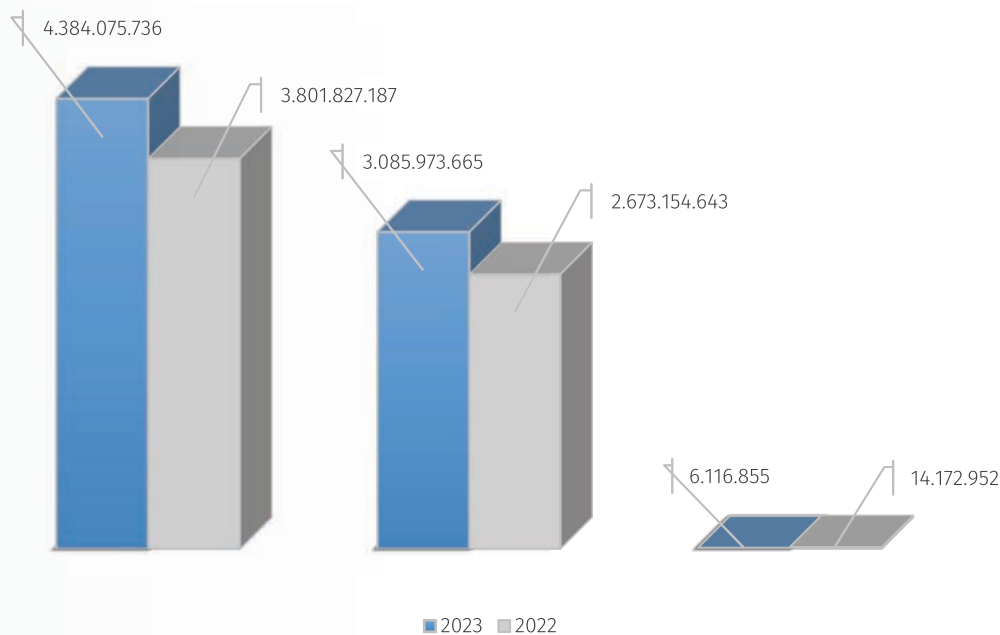
Najveći dio ukupnih prihoda odnosi se na prihode od doprinosa za mirovinsko osiguranje i opće prihode i primitke i čine 99,78 % ukupnih prihoda Zavoda.

Prihodima od doprinosa za mirovinsko osiguranje financiraju se mirovine, novčane naknade i druga primanja iz mirovinskog osiguranja na temelju priznatih prava, troškovi provedbe osiguranja i troškovi administracije Zavoda. U 2023. godini ostvareni su u iznosu od 4.384.075.736,32 EUR odnosno 101,2 % planiranih. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 15,3 % odnosno za 582.248.549,65 EUR.

Općim prihodima i primicima financira se dio obveza mirovinskog osiguranja koje nastaju priznavanjem i određivanjem mirovina prema posebnim propisima, dodaci odnosno povećanje mirovina prema posebnim zakonima koji uređuju ta prava, nedostatak prihoda koji je posljedica uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, nedostatak prihoda po osnovi smanjene stope doprinosa za poljoprivrednike, doprinosi za pojedine kategorije osiguranika, sve u skladu s člankom 155. ZOMO-a, dodatni doprinosi za staž koji se računa s povećanim trajanjem za određene kategorije osiguranika prema odredbama Zakona o stažu s povećanim trajanjem⁸, nedostatak planiranih prihoda od doprinosa, u skladu s člankom 156. stavkom 4. ZOMO-a, doplatka za djecu, nacionalna naknada za starije osobe te jednokratna novčana primanja korisnicima mirovinskih primanja i doplatka za djecu, ostvareni su u iznosu od 3.085.973.665,31 EUR odnosno 97,6 % planiranih u 2023. godini. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 15,4 % odnosno za 412.819.022,26 EUR.

⁸ Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem – Narodne novine, br. 71/99, 46/07, 41/08 i 61/11 te Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem - Narodne novine, br. 115/18 i 34/21

Slika 1 - Prihodi i primici Zavoda u 2023. i 2022. godini (EUR)

RASHODI I IZDACI

Ukupni rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 7.498.565.000 EUR, a izvršenje u izvještajnom razdoblju iznosi 7.471.788.388,40 EUR odnosno 99,6 % planiranog u 2023. godini. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 15,2 % odnosno za 984.474.435,56 EUR.

Rashodi i izdaci odnose se na rashode za mirovine i mirovinska primanja, doplatak za djecu, nacionalnu naknadu za starije osobe, osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika, prijenos mirovinskih prava iz Republike Hrvatske u Europsku uniju, rashode za zaposlene, materijalne rashode, financijske rashode, rashode za nabavu nefinancijske imovine i ostale rashode.

Najveći dio ukupnih rashoda odnosi se na rashode za mirovine i mirovinska primanja i rashode za doplatak za djecu i čine 98,73 % ukupnih rashoda Zavoda. Rashodi za **mirovine i mirovinska primanja** izvršeni su u iznosu 7.212.542.360,67 EUR odnosno 99,8 % planiranih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 16,0 % odnosno za 993.603.048,12 EUR zbog:

- usklađivanja mirovina od 1. siječnja 2023., koje je iznosilo 5,37 %, i usklađivanja mirovina od 1. srpnja 2023. koje je iznosilo 8,42 %⁹

⁹ Aktualna vrijednost mirovine usklađuje se dva puta godišnje (u siječnju i srpnju) prema stopama promjene prosječne bruto plaće i indeksa potrošačkih cijena u prethodnom polugodištu u odnosu na polugodište koje mu prethodi u omjeru 70 % : 30 %, pri čemu se ponder od 70 % daje pokazatelju koji je najviše porastao.

- prenesenog kumuliranog efekta, promjene strukture i broja korisnika mirovina te usklađivanja mirovina iz 2022. godine
- odluka Vlade RH o isplati jednokratnih novčanih primanja korisnicima mirovine¹⁰
- izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju¹¹
- Zakona o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju¹².

Rashodi za doplatka za djecu (uključujući jednokratno novčano primanje korisnicima doplatka za djecu¹³) izvršeni su u iznosu od 164.684.719,20 EUR, što čini 99,6 % planiranih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu rashodi za doplatka za djecu manji su za 4,7 % odnosno za 8.203.294,78 EUR zbog smanjenog broja korisnika doplatka za djecu i smanjenog broja djece.

Tablica 1. Prosječan broj korisnika doplatka za djecu, broja djece i prosječni iznos doplatka za djecu za 2023. i 2022. godinu

Kategorija	2023.	2022.	Indeks
1	2	3	4 (2/3)
Prosječan broj korisnika doplatka za djecu	113 464	126 584	89,6
Prosječan broj djece koja primaju doplatka za djecu	221 765	248 546	89,2
Prosječna svota doplatka za djecu (EUR)	54,80	52,54	104,3

Rashodi za nacionalnu naknadu za starije osobe izvršeni su u iznosu od 9.936.358,42 EUR, što čini 99,9 % planiranih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu rashodi za nacionalnu naknadu za starije osobe veći su za 24,9 % odnosno za 1.983.847,75 EUR zbog usklađivanja naknade od 1. siječnja 2023. za 10,8 % te većeg broja korisnika naknade u odnosu na prethodnu godinu.

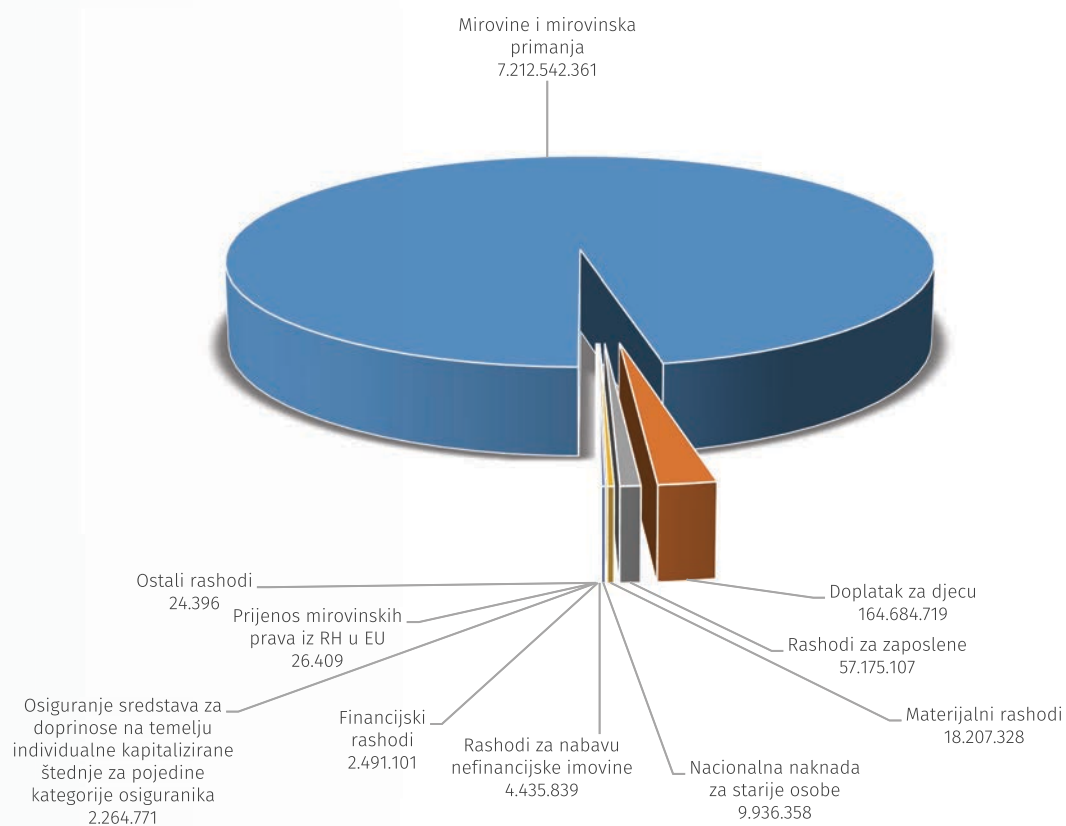
¹⁰ odluke Vlade RH o isplati jednokratnih novčanih primanja korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica rasta troškova života - Narodne novine, broj 152/22, 31/23, 56/23 – dopuna Odluke, 107/23 i 155/23

¹¹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju - Narodne novine, broj 119/22

¹² Zakon o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju - Narodne novine, broj 47/23

¹³ odluke Vlade RH o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima doplatka za djecu radi ublažavanja posljedica porasta cijena energenata - Narodne novine, broj 104/22, 152/22, 31/23 i 107/23

Slika 2 - Rashodi i izdaci Zavoda u 2023. godini (EUR)

7.

PORTFELJ ZAVODA

1. PORTFELJ ZAVODA NA DAN 31. PROSINCA 2023.

Dionice i udjeli u trgovačkim društvima čiji je imatelj Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje dio su državne imovine kojom upravlja u svojstvu zakonskog zastupnika Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP). CERP je osnovan Zakonom o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske¹ kao pravna osoba s javnim ovlastima, a nastavio je s radom u skladu s odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom².

Djelatnost CERP-a je, između ostaloga, upravljanje u svojstvu zakonskog zastupnika dionicama i poslovnim udjelima u trgovačkim društvima čiji je imatelj ili ovlaštenik Republika Hrvatska, a koja nisu utvrđena kao društva od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, te dionicama i poslovnim udjelima čiji su imatelji Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, ako ih je stekla u postupku sanacije i privatizacije banaka te ako upravljanje tom imovinom nije povjereno drugom tijelu posebnim zakonom.

Od stupanja na snagu Zakona o izmjenama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave³ (23. veljače 2023.) Ministarstvo financija utvrđuje smjernice za ostvarivanje vlasničke politike u pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, pa tako i u društvima iz portfelja Zavoda koja su na popisu društava od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, te prati rad, upravljanje, razvoj i ostvarivanje strateške politike u tim društvima i u odnosu na ta društva obavlja druge poslove propisane Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave⁴.

Društva iz portfelja Zavoda koja su na popisu pravnih osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku⁵ su:

- ACI za djelatnost marina d.d. Rijeka
- Hrvatska poštanska banka d.d. Zagreb
- Janaf d.d. Zagreb.

Administrativno-tehničke poslove vezane uz gospodarenje i upravljanje dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava čiji je imatelj Zavod obavlja Hrvatsko mirovinsko osiguranje d.o.o. za poslovno savjetovanje. Zbog ispunjenja Stečajnim zakonom⁶ propisanih stečajnih razloga (nesposobnosti za plaćanje i prezaduženosti), 10. svibnja 2023. podnesen je prijedlog za pokretanje stečajnog postupka nad trgovačkim društvom Hrvatsko mirovinsko osiguranje d.o.o. (postupak se vodi na Trgovačkom sudu u Zagrebu pod brojem St – 1162/2023).

¹ Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske - Narodne novine, br. 94/13, 18/16, 89/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske

² Zakon o upravljanju državnom imovinom – Narodne novine, br. 52/18 i 155/23

³ Zakon o izmjenama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave – Narodne novine, br. 21/23

⁴ Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave – Narodne novine, br. 85/20 i 21/23

⁵ Odluka o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku – Narodne novine, br. 147/21 i 78/23

⁶ Stečajni zakon – Narodne novine br. 71/15, 104/17, 36/22 i 27/24

Struktura i vrijednost portfelja

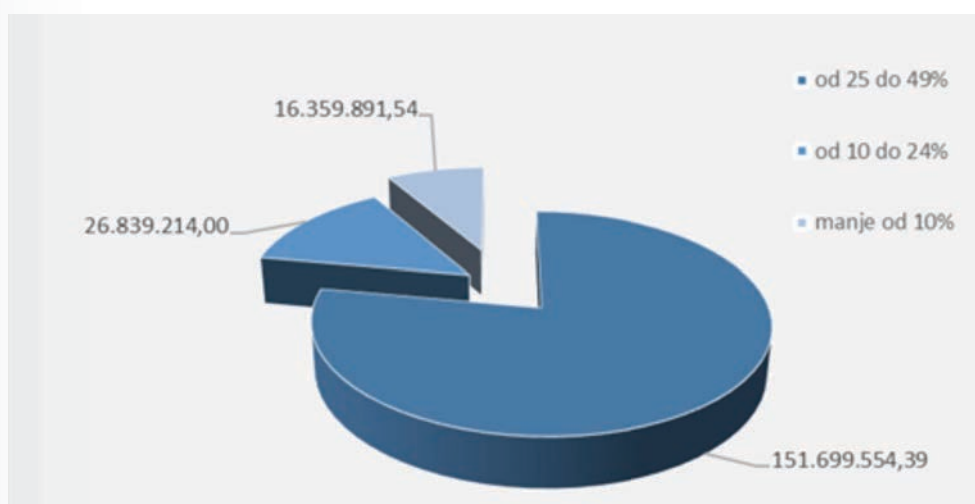
Na dan 31. prosinca 2023. ukupna nominalna vrijednost portfelja Zavoda koji obuhvaća 24 trgovačka društva iznosila je 194.898.659,93 EUR, od toga je 6 društava iz portfelja Zavoda uvršteno na listu Zagrebačke burze.

Tablica 1. Struktura vlasništva Zavoda na dan 31. prosinca 2023.

u EUR

Redni broj	% vlasništva Zavoda	Broj društava	Nominalna vrijednost	%
0	1	2	3	4
1.	od 25 do 49 %	2	151.699.554,39	77,84
2.	od 10 do 24 %	7	26.839.214,00	13,77
3.	manje od 10 %	15	16.359.891,54	8,39
UKUPNO		24	194.898.659,93	100,00

Slika 1 - Struktura vlasništva Zavoda

Vrijednost ukupnog portfelja Zavoda u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. povećana je za 365.729,88 EUR.

Tablica 2. Struktura promjena u portfelju Zavoda u 2023.

u EUR

Red. br.	Opis	Nominalna vrijednost
0	1	2
A	Smanjenje temeljnog kapitala	A
1.	JADROPLOV d.d.	36.540,58
2.	BELVEDERE d.d.	6.886,27
3.	AGROLAGUNA d.d.	6.674,06
4.	ADRIADIESEL d.d.	6.237,36
5.	ĐURO ĐAKOVIĆ GRUPA d.d.	2.159,71
6.	AUTOTRANS LIKA d.d.	29,49
7.	DUBROVAČKO PRIMORJE d.o.o.	1,68
8.	TRGOCENTAR d.o.o.	0,40
9.	GLAS SLAVONIJE d.d.	0,54
	UKUPNO SMANJENJE TEMELJNOG KAPITALA	58.530,09
B	Povećanje temeljnog kapitala	B
1.	PODRAVKA d.d.	582.877,11
2.	HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d.	64.951,67
3.	JANAF d.d.	45.868,01
4.	VETERINARSKA STANICA KLANJEC d.o.o.	20,74
5.	ČILAŠ d.d.	0,48
6.	PALACE HOTEL d.d.	0,46
7.	VETERINARSKA STANICA OZALJ d.o.o.	0,39
8.	IMUNOLOŠKI ZAVOD d.d.	0,35
9.	OLMA d.d.	0,13
10.	TIHA d.o.o.	0,11
11.	GAP GRAĐENJE d.d.	0,33
	UKUPNO POVEĆANJE TEMELJNOG KAPITALA	693.719,78
C	Prodana društva	C
1.	AGRODUHAN d.o.o.	211.290,00
2.	GP KRK d.d.	11.870,73
3.	MEDORA HOTELI I LJETOVALIŠTA d.d.	35.423,72
4.	PROJEKTNI BIRO d.d.	10.870,00
	UKUPNO PRODANA DRUŠTVA	269.454,45
	SVEUKUPNO POVEĆANJE	365.729,88

U 2023. godini, od gospodarenja portfeljem naplaćeno je ukupno 2.029.216,18 EUR, od toga s osnove naplate dividende 1.876.604,73 EUR te od prodaje portfelja 152.611,45 EUR.

2. HRVATSKO MIROVINSKO INVESTICIJSKO DRUŠTVO d.o.o. I KAPITALNI FOND d.d.

Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima (HMID) je tvrtka u 100%-tnom vlasništvu Zavoda. Osnovano je 1997., a posluje od 1998. godine. Od 1. srpnja 2013. djeluje u skladu sa *Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima*⁷, a od 25. srpnja 2014. ima suglasnost Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) za osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima. Svrha i djelatnost Društva je osnivanje i upravljanje investicijskim, odnosno alternativnim investicijskim fondom u koji je prenesen dio portfelja Zavoda. HMID upravlja s dva alternativna investicijska fonda, a to su Kapitalni fond d. d. zatvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom i od studenoga 2018. HMID PLUS otvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom. Nadzor nad radom HMID-a kao i nad fondovima pod upravljanjem (Kapitalni fond i HMID PLUS) obavlja HANFA.

HMID PLUS je otvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom, čije je osnivanje odobrila HANFA 17. listopada 2018. Fond je s operativnim poslovanjem započeo 21. studenoga 2018. Ulagatelji u Fond mogu biti pravne osobe i/ili poslovni subjekti pod uvjetom da su kvalificirani odnosno profesionalni ulagatelji. Fond nije namijenjen malim ulagateljima.

Ukupno djelovanje HMID-a u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. može se definirati kao nastavak provedbe investicijskog cilja fondova pod upravljanjem, a to je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima.

Osnovni prihod HMID-a je naknada za upravljanje fondovima, koja iznosi 2 % godišnje od prosječne vrijednosti imovine fondova pod upravljanjem, smanjena za financijske obveze.

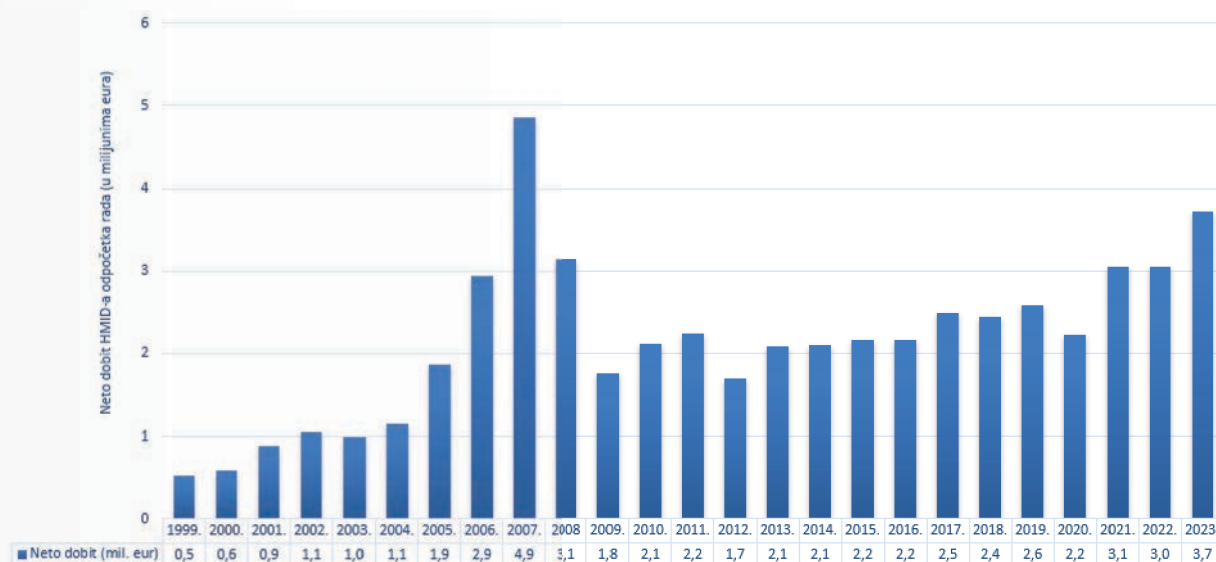
Tablica 3. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti HMID-a za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. (u eurima)

	31. 12. 2022.	31. 12. 2023.	2022./2023. (promjena u %)
UKUPNI PRIHODI	5.232.165	6.363.473	21,62 %
UKUPNI RASHODI	1.508.756	1.826.322	21,05 %
Dobit ili gubitak prije oporezivanja	3.723.409	4.537.151	21,85 %
Porez na dobit	673.846	821.387	21,90 %
Neto dobit ili gubitak	3.049.563	3.715.764	21,85 %
Ostala sveobuhvatna dobit	-1.603	4.551	383,90 %
UKUPNA SVEOBUHVATNA DOBIT	3.047.960	3.720.315	22,06 %

⁷ *Zakon o alternativnim investicijskim fondovima* - Narodne novine, br. 16/13 i 143/14 – prestao važiti 10. ožujka 2018., od kada je na snazi novi *Zakon o alternativnim investicijskim fondovima* – Narodne novine, br. 21/18, 126/19, 110/21 i 83/23

U 2023. HMID je ostvario neto dobit u iznosu od 3.715.764 EUR. Od početka rada HMID-a do danas, vlasniku (Zavodu) je isplaćeno sveukupno 49,43 milijuna EUR dobiti iz poslovanja HMID-a.

Slika 2 – Neto dobit HMID-a od početka rada (u milijunima EUR)

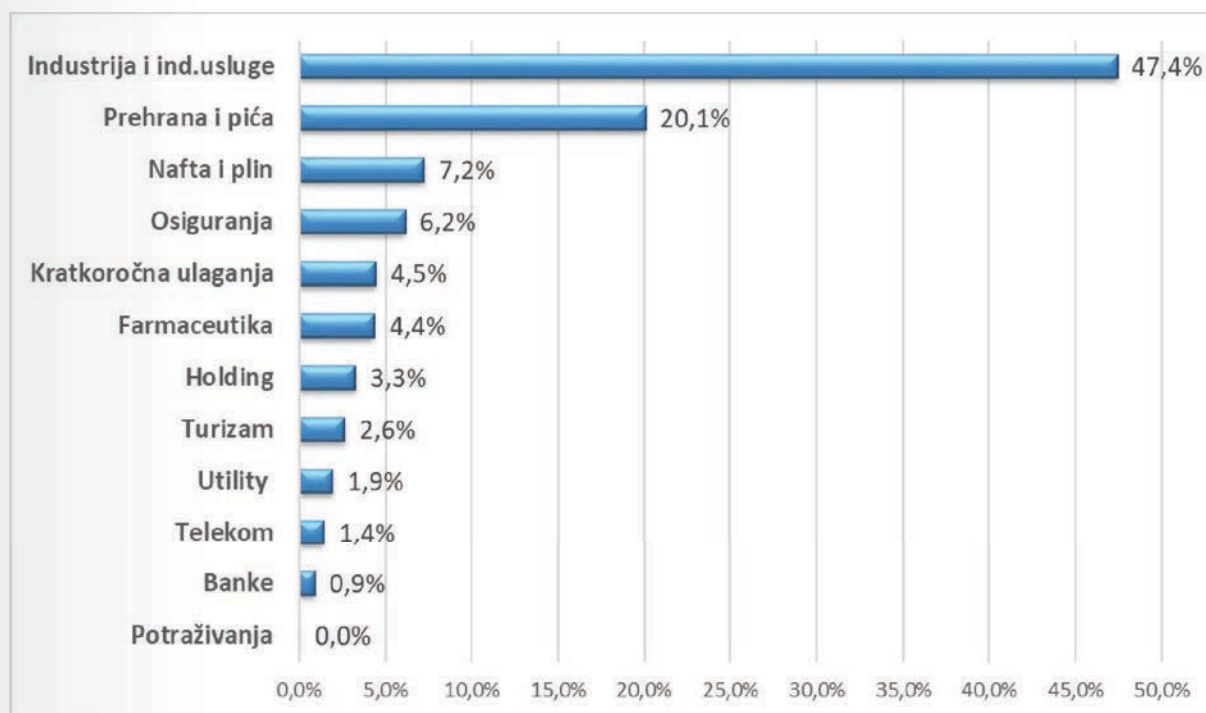
Kapitalni fond d. d. je zatvoreni alternativni investicijski fond, osnovan 26. ožujka 1999. prijenosom dijela dionica iz portfelja Zavoda, koji je Zavodu pripao na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Stoga je Zavod 100%-tni vlasnik Kapitalnog fonda. U skladu sa Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima, na temelju odobrenja HANFA-e od 5. studenoga 2014., Kapitalni fond posluje kao *zatvoreni alternativni investicijski fond s javnom ponudom*, a na temelju odobrenja iste Agencije od 2. listopada 2015. kao *zatvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom*. Investicijski cilj Fonda je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima.

Neto imovinska vrijednost (NIV) Kapitalnog fonda na dan 31. prosinca 2023. iznosila je 285.104.294 EUR. U 2023. godini, Kapitalni fond ostvario je dobitak nakon oporezivanja od 8.267.021 EUR. Ostali sveobuhvatni dobitak iznosi 79.418.868 EUR, a odnosi se na povećanje fer vrijednosti dionica u portfelju. Ukupni sveobuhvatni dobitak u 2023. godini iznosi 87.685.890 EUR, a dobiven je kao zbroj dobiti nakon oporezivanja i ostale sveobuhvatne dobiti. Vrijednost neto imovine Fonda u 2023. godini je za 84.527.665 EUR ili 42,15 % viša nego prethodne godine.

Tablica 4. Rezultati Kapitalnog fonda od početka rada

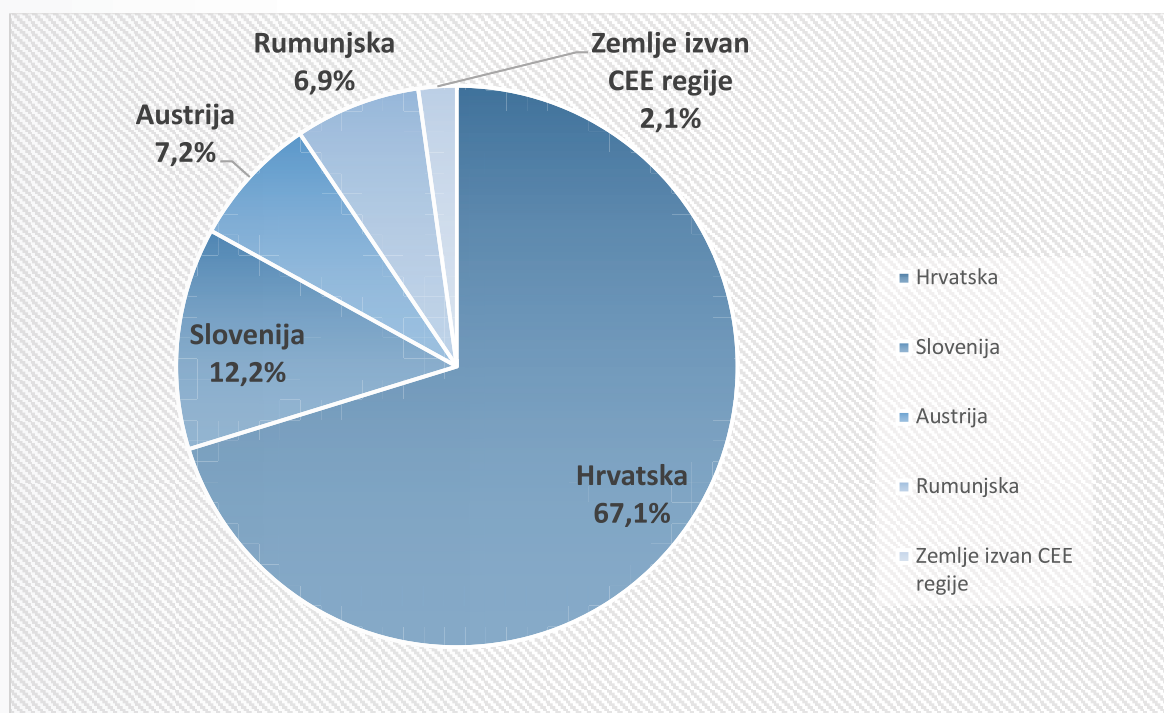
Odnosi se na razdoblje od 26.3.1999. do 31.12.2023.	
Rast neto imovine Fonda	480,82 %
Prosječan godišnji rast neto imovine Fonda, uključujući isplaćenu dividendu	8,50 %
Rast neto imovine Fonda EUR	236,0
Isplaćena dividenda EUR	32,7
Starost Fonda u godinama	24,8

Od početka poslovanja neto imovina Kapitalnog fonda rasla je prema prosječnoj godišnjoj stopi (CAGR) od 8,50 % te je ukupno Kapitalni fond povećao svoju imovinu za **480,82 %** ili za **236,0 milijuna EUR** i isplatio **dioničaru 32,7 milijuna EUR dividende**.

Slika 3 - Struktura portfelja Kapitalnog fonda prema djelatnostima na dan 31. prosinca 2023.

Napomena: U sektoru Holding nalaze se dionice Adris Grupe, a kratkoročna ulaganja čine novac na transakcijskom računu.

Slika 4 - Struktura portfelja Kapitalnog fonda prema državama na dan 31. prosinca 2023.

8.

**OSVRT NA IZVRŠENJE GODIŠNJEG
PLANA ZAVODA ZA 2023.**

Provedbenim programom Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za razdoblje 2021. – 2024. kao jedan od ciljeva definiran je:

CILJ 1.2. ODRŽIV ZDRAVSTVENI I MIROVINSKI SUSTAV,

a kao jedna od mjera usmjerenih na njegovo ostvarenje definirana je:

62. Osiguranje osnovnog socijalno-zaštitnog prihoda na nacionalno definiranoj minimalnoj razini za starije osobe.

Također, Provedbenim programom definiran je i:

CILJ 4.1. UČINKOVITA, TRANSPARENTNA I OTPORNA DRŽAVA,

a mjere za njegovo ostvarenje koje su u mjerodavnosti Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje su:

66. Unaprjeđenje rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

67. Nove elektroničke usluge Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

U okviru CILJA 4.1. definirane su i mjere koje se odnose na potporne procese:

69. Upravljanje promjenama i inovacijama kroz oblikovanje, razvoj i praćenje strateških i operativnih planova te učinkovitim upravljanjem procesima

70. Djelotvorno upravljanje ljudskim resursima

71. Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i građanima i ostalim korisnicima usluga.

Planom rada Zavoda za 2023. razrađene su mjere i aktivnosti radi postizanja ciljeva definiranih Provedbenim programom Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za razdoblje 2021. – 2024. Radi ostvarenja navedenih ciljeva, Godišnjim planom rada Zavoda za 2023. planirana je provedba projekata vezanih uz zakonske izmjene i projekata za unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda te aktivnosti u okviru redovitog poslovanja (mirovinsko osiguranje, ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu i nacionalne naknade za starije osobe, provedba međunarodnih ugovora i propisa Europske unije koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatka za djecu, pravni poslovi, uredsko poslovanje i normativna djelatnost u mjerodavnosti Zavoda, kadrovska politika i ljudski potencijali, upravljanje i gospodarenje imovinom Zavoda, ekonomsko-financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje, nabava i investicije te održavanje i zaštita na radu, unutarnja revizija, kontrola i nadzor, informatički sustav Zavoda, javnost rada Zavoda).

Svi ključni, planirani poslovi obavljeni su planiranom dinamikom i u utvrđenim rokovima.

I. PROVEDBA CILJEVA ODRŽIV ZDRAVSTVENI I MIROVINSKI SUSTAV TE UČINKOVITA, TRANSPARENTNA I OTPORNA DRŽAVA

a) Provedba mjere *Osiguranje osnovnog socijalno zaštitnog prihoda na nacionalno definiranoj minimalnoj razini za starije osobe*

Provedba Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe - Zakon o nacionalnoj naknadi za starije osobe¹ stupio je na snagu 1. siječnja 2021. Zbog obuhvatnosti, projekt provedbe toga Zakona podijeljen je u dvije faze. U prvoj fazi projekta utvrđen je novi poslovni proces i određeni su sudionici u postupku, formirana je baza podataka, potpisani sporazumi i/ili tehnički protokoli o razmjeni podataka s nizom povezanih institucija, izrađena je aplikacija nacionalne naknade za starije osobe te je omogućena isplata nacionalne naknade. Navedene aktivnosti završene su 28. veljače 2021. Druga faza projekta je u tijeku, a obuhvaća, između ostaloga, uspostavu web-servisa za dostavu rješenja iz sustava socijalne skrbi, uspostavu procesa povrata nepravilno isplate, godišnjih kontrola, izradu pomoćne knjiga regresa te nadogradnju Baze imovinskopravnih poslova.

b) Provedba mjera *Unaprjeđenje rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Nove elektroničke usluge Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje te mjera koje se odnose na potporne procese*

Završeni projekti sufinancirani sredstvima Europskog socijalnog fonda:

Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Zavoda – Ovaj projekt provodio se korištenjem sredstava Europskog socijalnog fonda (link: www.esf.hr) kroz Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Prioritetne osi: 1. Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage, Specifičnog cilja: 8.vii.2 Povećanje dostupnosti i kvalitete javno dostupnih informacija i usluga na tržištu rada, uključujući mjere APZ. Ukupna vrijednost osiguranih sredstava za provedbu projekta iznosila je 2.633.884,15 EUR. Projekt je pokrenut radi uspostave sustava za upravljanje ljudskim potencijalima te provođenja edukacija radi osposobljavanja radnika Zavoda za pružanje novih ili poboljšanih usluga. Izmjenom Ugovora o bespovratnim sredstvima produžena je provedba projekta do 31. prosinca 2023. Projekt je uspješno završen u navedenom roku i ostvareni su planirani ciljevi. Projektom su unaprijeđeni procesi i procedure za upravljanje ljudskim potencijalima, odnosno provedena je modernizacija, optimizacija i automatizacija procesa na platformi novog IT alata koji će služiti kao podrška za postizanje strateških ciljeva. Osigurani su prostori za Centre za razvoj karijera i selekciju u područnim ustrojstvenim jedinicama Zavoda u Zagrebu, Rijeci, Osijeku, Varaždinu i Splitu te su opremljeni namještajem i modernom ICT opremom.

¹ Zakon o nacionalnoj naknadi za starije osobe - Narodne novine, broj 62/20 i 156/23

Moja mirovina – Unaprjeđenje usluga REGOS-a na tržištu rada - Zavod je na ovom projektu sudjelovao kao partner REGOS-a. Projekt je završen u 2023., a sufinanciran je sredstvima iz Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020. Kroz projekt su uspostavljeni i opremljeni Mirovinski informativni centri (MIC) u četiri regionalna centra (Zagreb, Osijek, Rijeka i Split), koji predstavljaju temelj za otvorenost i transparentnost mirovinskog sustava prema javnosti, mjesto za jačanje znanja i vještina zaposlenika REGOS-a i Zavoda za pružanje novih i unaprijeđenih usluga na tržištu rada te u konačnici za jačanje mirovinske pismenosti građana.

Projekti u tijeku financirani sredstvima europskih fondova:

Modernizacija IKT podrške Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – eHZMO – Ova investicija je sastavni dio Nacionalnog plana oporavka i otpornosti. Cilj investicije je povećati razinu kvalitete usluga koje se pružaju korisnicima te osigurati veću učinkovitost rada Zavoda modernizacijom informatičkog sustava i temeljnih poslovnih procesa. U projektu je predviđeno šest aktivnosti, od kojih je zasad završena aktivnost *Unaprjeđenje procesa razvoja IKT sustava i procesa upravljanja IKT projektima i promjenama*, a u 2023. potpisan je ugovor s vanjskim izvršiteljem za provedbu aktivnosti *Uspostava procesa i organizacije digitalnog poslovanja HZMO-a*. Vrijednost investicije je 17.081.504,01 EUR, a razdoblje provedbe je siječanj 2021. – lipanj 2026.

Digitalizacija arhive Zavoda – Ova investicija sastavni je dio Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, a njezin cilj je povećanje dostupnosti i kvalitete javno dostupnih informacija i usluga korisnicima na tržištu rada uvođenjem digitalne arhive i racionalizacije administrativnih postupaka u upravljanju arhivskim gradivom te unaprjeđenje sustava zaštite i očuvanja arhivskog i dokumentarnog gradiva. Projektom je predviđeno pet aktivnosti, od kojih je zasad završena aktivnost *Nabava sustava za upravljanje digitalnom arhivom*, što ujedno predstavlja i ostvarenje jednog od postavljenih ciljeva. Tijekom 2023. proveden je postupak javne nabave za aktivnost *Nabava usluge skeniranja i indeksiranja dokumentacije*. Za uspješan završetak investicije potrebno je implementirati modul za upravljanje digitalnom dokumentacijom te digitalizirati 50 mil. stranica. Vrijednost investicije je 6.199.082,09 EUR, a razdoblje provedbe je lipanj 2021. – lipanj 2026.

Završeni su i stavljeni u produkciju sljedeći projekti financirani sredstvima osiguranima u Financijskom planu Zavoda:

Podnošenje zahtjeva za izdavanje prenosivog dokumenta A1 elektroničkim putem - Realizacijom projekta omogućeno je podnošenje zahtjeva za izdavanje prenosivog dokumenta A1 elektroničkim putem te je time ispunjena jedna od obveza Zavoda prema članku 6. Uredbe (EU) 2018/1724 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. listopada 2018. Završetkom projekta, usluga podnošenja zahtjeva elektroničkim putem i usluga dostavljanja prenosivog dokumenta (PD) A1 elektroničkim putem (ako je to podnositelj zahtjeva zatražio) dostupna je kroz dva sustava: sustav e-Građani (za fizičke osobe) i sustav HZMO Lana (za pravne osobe). Provjera autentičnosti dokumenta (PD A1) izdanog u elektroničkom obliku omogućena je putem interneta.

Od 9. siječnja 2023. dostupna je e-usluga Zavoda koja korisnicima olakšava postupak podnošenja zahtjeva za izdavanje prenosivog dokumenta A1, i to:

- e-Zahtjev za izdavanje A1 potvrde – izaslanje zaposlenih osoba u EU
- e-Zahtjev za izdavanje A1 potvrde – izaslanje samozaposlenih osoba u EU
- e-Zahtjev za odstupanje prema članku 16. Uredbe 883/2004
- e-Prijava za izdavanje potvrde A1 za osobe koje rade u dvije ili više država članica EU radi određivanja zakonodavstva koje se primjenjuje
- e-Zahtjev za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje – pomorci
- e-Zahtjev za odstupanje prema članku 16. Uredbe 883/2004 – pomorci

Novu e-uslugu na jednostavan način mogu koristiti postojeći i novi korisnici, ovlaštene osobe obveznika koji su već registrirani ili se prvi put registriraju u elektroničku uslugu e-Prijave HZMO Lana, bez potrebe dolaska na šaltere Zavoda, a detaljne korisničke upute objavljene su na poveznici <https://lana.mirovinsko.hr/upute/html/>.

Preuzimanje prenosivog dokumenta A1 u elektroničkom obliku – Projektom, dovršenim u 2023., korisnicima je od 1. siječnja 2024. pružena nova usluga u aplikaciji HZMO Lana, koju koriste i za podnošenje zahtjeva za izdavanje prenosivog dokumenta A1. Naime, izrađen prenosivi dokument A1 dostavljat će se u elektroničkom obliku, odnosno elektroničke obavijesti o statusu pismena dostavljat će se u sandučić poslodavca u sustavu HZMO Lana, čime je postupak dodatno olakšan, pojednostavljen i ubrzan, te se odvija uz manje troškova i potrebnih aktivnosti i istovremeno uz povećanje učinkovitosti poslovnih procesa u Zavodu.

Usluga razvoja servisa za podršku e-poslovanju HZMO-a (IPP) – Projektom su unaprijeđeni postojeći poslovni procesi imovinskopravnih poslova digitalizacijom spisa koji obuhvaćaju imovinsko-pravne poslove te njihovu integraciju s postojećim podsustavima Zavoda.

Uvođenje novog sustava plaćanja prema SEPA standardima – Završetkom projekta uspostavljena je isplata doplatka za djecu / obiteljskih davanja u skladu sa SEPA pravilima. Isto je zahtijevalo izmjene u obradama podataka i dokumentaciji nastaloj u obradi, izmjene načina dostave podataka o doznakama iz obrada, izmjene načina evidentiranja povrata isplaćenih sredstava u bazama Zavoda te izmjene u načinu knjiženja u Glavnoj knjizi i pomoćnim evidencijama Zavoda.

Prilagodba poslovnih procesa uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj – Projektom je prilagođen poslovni i financijski sustav Zavoda za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj. U skladu s odredbama Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj², projekt je podijeljen u dvije faze. S danom 5. rujna 2022. završena je prva faza projekta, kojom je uvedeno dvojno iskazivanje valuta (kune i eura) u poslovanje Zavoda. Drugom

² Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj - Narodne novine, br. 57/22 i 88/22

fazom projekta svi poslovni procesi Zavoda prilagođeni su uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj te su u 2023. završene aktivnosti vezane uz prilagodbu potpornih poslovnih procesa Zavoda.

Projekti u kojima su aktivnosti u tijeku i čiji rad se iz prethodnih razdoblja nastavlja i u 2024. su:

Automatizacija izrade potvrde o razdobljima osiguranja - Projektom će se omogućiti da se obrasci potvrde o razdobljima osiguranja odnosno strukturirani elektronički dokumenti (SED-ovi) u sustavu za elektroničku razmjenu podataka iz područja socijalne sigurnosti EU automatski popunjavaju podacima koje Zavod vodi u svojim bazama. Na taj će se način povećati brzina njihove izrade i točnost te smanjiti vrijeme potrebno za rad referenta. Izvedba projekta započela je u 2023., a završetak je predviđen u 2024. godini. Potvrda će se moći importirati u odgovarajući predmet u Elektroničkom sustavu za upravljanje dokumentima (ESUD), kako bi se potom mogla otpremiti stranom nositelju osiguranja. Ako je riječ o razmjeni podataka u EESSI sustavu, pripremljenim podacima popunit će se odgovarajući SED P5000, koji će se odgovarajućoj nadležnoj ustanovi slati korištenjem određenih komponenti aplikacije RINA, koja se koristi za pristup EESSI sustavu.

Implementacija informacijskog sustava za neupravni postupak - Digitalnom transformacijom neupravnog postupka zamijenit će se dosadašnji papirnati oblik poslovanja, što će unaprijediti poslovne procese neupravnog postupka.

Implementacija poslovnog procesa nepripadnih isplata mirovinskih primanja u ESUD-u - Cilj projekta je implementirati poslovni proces povrata nepripadnih isplata mirovinskih primanja u ESUD (do slanja obavijesti pravnoj službi o potrebi pokretanja postupka prisilne naplate) te automatizirati pojedine faze poslovnog procesa i ugraditi nove ili poboljšane kontrole. Obuhvatit će se postupak od donošenja rješenja o promjeni opsega prava, odnosno prestanka prava zbog smrti korisnika, preko postupka povrata, utvrđivanja nepripadne isplate rješenjem, do obavijesti pravnoj službi o potraživanju.

Uvid u prijavno-odjavne podatke osiguranika – Zavod je omogućio poslodavcima neposredan uvid u podatke njihovih radnika evidentirane u matičnoj evidenciji Zavoda. Omogućeno je preuzimanje podataka u Excel tablici te ispis i spremanje dokumenta na računalo korisnika. Ovim je projektom Zavod unaprijedio i ubrzao komunikaciju s korisnicima svojih usluga te omogućio poslodavcima jednostavnu kontrolu svojih kadrovskih evidencija te potrebne ispravke podataka kako bi se skratio i pojednostavio postupak ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja njihovih radnika.

II. REDOVITO POSLOVANJE

Mirovinsko osiguranje

Zavod redovito razmjenjuje podatke s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje o prijavama na mirovinsko osiguranje/odjavama s mirovinskog osiguranja, koje su ujedno i prijave na obvezno zdravstveno osiguranje/odjave s obveznog zdravstvenog osiguranja. Podaci se razmjenjuju i s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje radi praćenja posljednjeg statusa osoba prijavljenih u tom Zavodu, zatim sa Središnjim registrom osiguranika (REGOS), s Poreznom upravom radi kontrole uspostavljanja Obrasca JOPPD i radi ostalih poslova vezanih uz evidentiranje, kontrolu i naplatu doprinosa, s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo radi vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom te s Hrvatskom liječničkom komorom. Putem *web*-servisa radnicima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje omogućen je izravan pristup podacima Zavoda. Inspektorima rada u provedbi inspekcijskog nadzora omogućen je izravan uvid u podatke o prijavljenim osiguranicima pojedinih obveznika, uz postavljene parametre za razdoblja za koja se traže podaci putem posebne *web*-aplikacije te uvid u podatke po pojedinom osiguraniku putem *web*-servisa. Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike omogućen je putem *web*-servisa izravan uvid u baze Zavoda vezano uz poslove zaštite na radu. Zavodu je omogućen izravan pristup OIB sustavu putem *web*-servisa, pa je na taj način unaprijeđeno poslovanje Zavoda (preuzimanje podataka o datumu smrti osiguranika i korisnika te datumu brisanja pravnih osoba iz sudskog registra).

U okviru poslova mirovinskog osiguranja i matične evidencije obavljeni su planirani poslovi kontrole staža, plaća i osnovica za zaposlene kod pravnih i fizičkih osoba. Digitalizacijom postupka kontrole omogućena je dostava dokumentacije za kontrolu elektroničkim putem te izrada e-Zapisnika. Tijekom 2023. godine izrađena su ukupno 11 005 e-zapisnika.

Digitalizacijom postupka prikupljanja prijava omogućeno je obveznicima, pravnim i fizičkim osobama podnošenje prijava o utvrđenom stažu osiguranja i plaći elektroničkim putem (eMPP-1) prema zahtjevu Zavoda u svim postupcima prikupljanja nedostajućih prijava. Tijekom 2023. godine ukupno je prikupljena 45 601 elektronička prijava o utvrđenom stažu osiguranja i plaći (eMPP-1). U Akcijskom planu Vlade RH iskazana je procjena financijskog rasterećenja za poslovne subjekte od 67 % digitalizacijom postupka prikupljanja prijava o utvrđenom stažu osiguranja i plaći (eMPP-1) i kontrole podataka (e-Zapisnik). Unaprijeđeno je statističko praćenje te je postignuta ažurnost podataka od 98,95 % za razdoblje od 1970. do 2002. godine i 97,67 % za razdoblje od 2003. do 2021. godine. Dovršena je obrada podataka o stažu i plaći za 2022. godinu, a izvedeni su i podaci prema konačnom obračunu za 2022. godinu za pomorce.

Tijekom 2023., u skladu s planiranim poslovnim aktivnostima, kontinuirano su se po službenoj dužnosti provodili postupci vezani uz utvrđivanje svojstva osiguranika članova uprave trgovačkih društava, hrvatskih i stranih državljana, te osiguranika pasiviziranih obveznika (stečaj i likvidacija).

Nadalje, kako je planirano, naknadne kontrole poslovnog procesa proširene su na poslovni proces kompletiranja podataka o ostvarenom stažu osiguranja i plaći pokrenut u povodu zahtjeva osiguranika za

ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja (kompletiranje podataka za ostvarivanje prava na mirovinu), odnosno u povodu obavijesti osiguranika o namjeri podnošenja zahtjeva za starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu.

Ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu i nacionalne naknade za starije osobe

Uz redovite poslove rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu i nacionalne naknade za starije osobe, u prvom i drugom stupnju, obavljani su i prioritetni poslovi provedbe izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju i Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji te poslovi provedbe odluka Vlade Republike Hrvatske o isplata jednoratnih novčanih primanja korisnicima mirovine ostvarene u Republici Hrvatskoj u obveznom mirovinskom osiguranju koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj i korisnicima doplatka za djecu ostvarenog u Republici Hrvatskoj.

Usporedo s poslovima rješavanja o pravima na doplatku za djecu provodile su se i aktivnosti u vezi s povezivanjem baze podataka doplatka za djecu s Registrom stanovništva, obitelji i kućanstava. Naime, Dodatkom Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, koji je prihvaćen na sjednici Vlade RH 31. kolovoza 2023., prihvaćena je mjera Uspostave Registra stanovništva, obitelji i kućanstava, čime je preuzeta obveza uspostave registra do kraja 2025. uz njegovu punu primjenu do kraja drugog kvartala 2026. Također, radilo se i na uspostavi razmjene podataka između Zavoda i Hrvatskog zavoda za socijalni rad za korisnike doplatka za djecu za djecu s težim ili teškim invaliditetom.

Provedba propisa Europske unije i međunarodnih ugovora koji se odnose na mirovinsko osiguranje, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplatka za djecu te međunarodne aktivnosti

Uz uobičajene poslove provedbe uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora koji se odnose na mirovinsko osiguranje, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplatka za djecu (koji su detaljnije prikazani u poglavlju V. ovoga Izvješća), tijekom 2023. godine na ovom su području provedene i razne aktivnosti vezane uz razvoj i unaprjeđivanje organizacije poslovanja, a Zavod je bio i aktivan sudionik međunarodnih zbivanja u području svoje mjerodavnosti.

U sklopu međunarodnih aktivnosti predstavnici Zavoda sudjelovali su, virtualno ili osobno, na sjednicama Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti Europske unije i odgovarajućih radnih skupina, *AD HOC* grupa za mirovine, mjerodavno zakonodavstvo i obiteljska davanja i *AD HOC* grupe vezane za primopredaju aplikacije RINA državama članicama na upravljanje (u okviru sustava EESSI) kao i na sastancima Upravljačkog odbora (*Management Board*), uspostavljenog Sporazumom o zajedničkoj nabavi između država članica radi budućeg razvoja i održavanja aplikacije RINA.

Posebno intenzivne aktivnosti bile su povezane sa sudjelovanjem u radu Europskog foruma za osiguranje od nesreća na radu i profesionalnih bolesti (zajedno s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje) i njegove Radne skupine za zakonodavstvo (predstavnik Zavoda je imenovan član) te preuzetim supredsjedanjem tim Forumom i organizacijom njegova predstojećeg godišnjeg sastanka, koje je povjereno Republici Hrvatskoj, odnosno Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje.

Ekonomsko-financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje

Aktivnosti za unaprjeđenje sustava unutarnjeg upravljanja i kontrola provodile su se tijekom 2023. prema Godišnjem planu rada Zavoda za 2023., prema Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za proračunsku godinu 2022. te prema preporukama unutarnje revizije.

Budući da zbog velikog broja korisnika SEPA standard nije bio u punoj primjeni u Zavodu, uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj potaknulo je nastavak aktivnosti za prilagodbu postojećih sustava kako bi se omogućila isplata doplatka za djecu i nacionalne naknade za starije osobe izravno na račune korisnika. To je omogućeno novom aplikacijom za masovne isplate, tako da je isplata korisnicima obuhvaćena pokretanjem i izradom jednog zahtjeva za plaćanje prema Državnoj riznici. Razvijen je i novi sustav ORACLE FUSION CLOUD aplikacije isplate koja omogućava izradu, obradu i pripremu SEPA datoteka, koje se nakon kreiranja mogu učitati u FINA-in servis e-Plaćanja te omogućiti isplatu na svaki račun primatelja.

Zbog uvođenja novog modela obiteljskih mirovina od 1. siječnja 2023., u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 119/22) izvršene su potrebne prilagodbe poslovnog i financijskog sustava obračuna i isplate koje su se odnosile na obračun poreza, prireza i ustega, kao i na obračun i postupak povrata nepripadno isplaćenog dijela obiteljske mirovine.

Također, u skladu s odredbama Zakona o izmjenama Zakona o doprinosima (Narodne novine, br. 33/23), kojima je od 1. travnja 2023. ukinuta obveza dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi mirovine, izmijenjen je način obračuna mirovinskih primanja tako da se dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje obračunava samo na dospjele neisplaćene mirovine koje pripadaju korisnicima za razdoblje do 31. ožujka 2023.

Tijekom 2023. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je više odluka o jednokratnim novčanim primanjima korisnicima mirovinskih primanja i korisnicima prava na doplatak za djecu radi ublažavanja posljedica rasta troškova života te odluke o jednokratnim novčanim primanjima korisnicima doplatka za djecu radi ublažavanja posljedica rasta cijena energenata, a za njihovu provedbu zadužila je Zavod. Također, prema odluci Vlade Republike Hrvatske koja se odnosila na korisnike prava u sustavu socijalne skrbi, mirovinskome sustavu i sustavu skrbi o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata, Zavod je zadužen i za isplatu jednokratnog novčanog primanja zatečenim korisnicima prava na doplatak za pomoć i njegu ostvarenog u mirovinskome sustavu prema propisima koji su važili do 31. prosinca 1998. Na temelju:

- Odluke o jednokratnom novčanom primanju korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica rasta troškova života od 16. ožujka 2023. i dopune Odluke od 25. svibnja 2023. rashodi su iznosili ukupno 61.040.562,01 EUR, a isplaćeni su za 679 459 korisnika
- Odluke o jednokratnom novčanom primanju korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica rasta troškova života od 14. rujna 2023. rashodi su iznosili ukupno 72.122.700,00 EUR, a isplaćeni su za 713 869 korisnika
- Odluke o jednokratnom novčanom primanju korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica rasta troškova života od 21. prosinca 2023. rashodi su iznosili ukupno 75.284.500,00 EUR, a isplaćeni su za 791 477 korisnika

- Odluke o jednokratnom novčanom primanju korisnicima doplatka za djecu radi ublažavanja posljedica porasta cijena energenata od 16. ožujka 2023. rashodi su iznosili 7.714.527,29 EUR, a isplaćeni su za 109 422 korisnika
- Odluke o jednokratnom novčanom primanju korisnicima doplatka za djecu radi ublažavanja posljedica porasta cijena energenata od 14. rujna 2023. rashodi su iznosili 10.859.754,82 EUR, a isplaćeni su za 112 504 korisnika
- Odluke o jednokratnom novčanom primanju korisnicima prava u sustavu socijalne skrbi, mirovinskom sustavu i sustavu skrbi o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata radi ublažavanja posljedica rasta troškova života od 14. rujna 2023. rashodi su iznosili 547.050,00 EUR, a isplaćeni za 3 629 korisnika.

Tijekom 2023. isplaćena su i jednokratna novčana primanja korisnicima mirovina na temelju odluka o jednokratnim novčanim primanjima iz prethodnih godina u iznosu od 1.488.490,34 EUR, te su rashodi za jednokratna novčana primanja korisnicima mirovina i korisnicima prava u sustavu socijalne skrbi, mirovinskom sustavu i sustavu skrbi o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata iznosili ukupno 210.483.302,35 EUR.

Tijekom 2023. isplaćena su i jednokratna novčana primanja korisnicima doplatka za djecu na temelju odluka o jednokratnim novčanim primanjima iz prethodnih godina u iznosu od 150.587,40 EUR, te su rashodi za jednokratna novčana primanja korisnicima doplatka za djecu iznosili ukupno 18.724.869,51 EUR.

U 2023., sustav obračuna pripremljen je za izmjene u načinu oporezivanja proizašlih iz odredaba Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 114/23), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2024., jer se od tada više ne obračunava prirez porezu na dohodak na mirovinska primanja već samo na zaostatke mirovina za razdoblje do 30. studenoga 2023. U prosincu 2023. izvršene su potrebne prilagodbe poslovnog i financijskog sustava obračuna i isplate kako bi se u skladu sa Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj iznosi primitaka i naknada umjesto dvojno, u valuti kuna i euro, počev od 1. siječnja 2024. iskazivali samo u valuti euro.

Unutarnja revizija

Ured za unutarnju reviziju je tijekom 2023. godine obavljao pet unutarnjih revizija te završio rad na četiri revizije i izradio četiri revizijska izvještaja, u kojima je dao 13 revizijskih preporuka za unaprjeđenje poslovanja. Također, Ured je pratio provedbu 33 revizijske preporuke proizašle iz revizija provedenih u 2023. i u ranijim godinama. Savjetodavna funkcija unutarnje revizije realizirana je kroz davanje primjedbi i prijedloga na nacрте i prijedloge internih općih akata i pisanih procedura izrađenih u svrhu provedbe revizijskih preporuka te iniciranjem i poticanjem dogovora revidiranih jedinica o načinu provedbe preporuka. Tim aktivnostima unaprijeđeni su kontrolni i izvještajni procesi u revidiranim područjima poslovanja.

U skladu s Programom osiguranja kvalitete i unaprjeđenja aktivnosti Ureda za unutarnju reviziju provedena su stručna usavršavanja unutarnjih revizora, zaposleni su novi revizori i poboljšane su funkcionalnosti IT sustava kojim se Ured koristi u svakodnevnom radu.

Poslovno-informacijska sigurnost, kontrola i nadzor

Poslovna sigurnost - Tijekom 2023. radilo se na razvoju sustava za otkrivanje nepravilnosti (SAS sustav) temeljenog na automatskim kontrolama i automatiziranom otkrivanju nepravilnosti i anomalija s prijateljskim korisničkim sučeljem i razvijenim alatima za pomoć pri trijaži slučajeva koje je potrebno istražiti i s mogućnošću vođenja i upravljanja istragom na temelju automatiziranih ovlaštenja.

U skladu s procjenama stanja ugroženosti, ugrađeni su sustavi tehničke zaštite na objektima Središnje službe i područnih službi u Osijeku i Splitu, a također je nastavljen postupak prosudbe ugroženosti, izrade sigurnosnih elaborata te izvedbenih projekata sustava tehničke zaštite za područne urede.

Informacijska sigurnost - Zavod je u izvještajnom razdoblju proveo detaljan popis i klasifikaciju informacijske imovine te analizu utjecaja na poslovne procese ključne za pružanje usluga korisnicima. Na temelju provedenih analiza utjecaja na poslovanje, izrađen je prijedlog strategije kontinuiteta poslovanja te planovi kontinuiteta poslovanja. Preduvjet za punu implementaciju i testiranje planova kontinuiteta poslovanja je dovršetak zahtjevnog procesa uspostave sekundarne lokacije.

S obzirom na velik broj vanjskih pružatelja usluga koji održavaju ključne sustave Zavoda, povećan je opseg korištenja rješenja za siguran i pojednostavljen način autorizacije svih privilegiranih korisnika koji pristupaju informacijskom sustavu te je osiguran veći stupanj zaštite informacijskog sustava Zavoda.

Nadzor i kontrola - Postupcima nadzora i kontrole obuhvaćeni su svi segmenti poslovanja Zavoda. Na temelju činjenica utvrđenih u postupku nadzora izrađuje se izvješće o provedenom postupku nadzora s prijedlogom mjera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i posljedica nepravilnosti te sprječavanje njihova ponovnog nastanka. Ovisno o utvrđenim činjenicama, provode se aktivnosti radi identifikacije osobe odgovorne za utvrđene nepravilnost i poduzimaju se odgovarajuće mjere (kaznena prijava, prijedlog za pokretanje postupka radi utvrđivanja povrede obveze iz radnog odnosa). Tijekom 2023. u radu je bilo 245 novih predmeta, što je za 27,3 % manje nego u 2022. godini. U 15 predmeta (6,12 %) podnesena je kaznena prijava, a u 2 predmeta (0,81 %) prijedlog za utvrđivanje povrede radne obveze.

Tijekom 2023. zaprimljeno je 35 predstavljenih od pučke pravobraniteljice, od toga 25 novih predstavljenih i 10 ponovljenih upita (požurnice). Od ukupno zaprimljenih 35 predstavljenih, najveći broj predstavljenih odnosio se na problematiku vezanu uz neisplatu jednokratnog novčanog primanja te ostvarivanja prava na nacionalnu naknadu za starije osobe.

U veljači 2023. godine donesen je Pravilnik o kontroli, instruktaži i nadzoru u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje prema kojem svi sektori i pojedini samostalni uredi imaju obvezu donošenja godišnjeg programa rada i terminskog plana kontrola. Na temelju donesenih godišnjih programa rada i terminskih planova kontrola obavljeno je ukupno 46 kontrola u različitim poslovnim područjima. Izvršenje donesenih i usvojenih programa rada i terminskih planova naknadnih kontrola u Zavodu kontinuirano se prati, analiziraju se izvještaji o provedenim kontrolama radi utvrđivanja slabosti i propusta u kontroliranim unutarnjim ustrojstvenim jedinicama i daju se mišljenja i prijedlozi radi ispravljanja uočenih nepravilnosti. O kontrolama koje se provode u pojedinom poslovnim području izrađuje se godišnji izvještaj.

Upravljanje i gospodarenje nekretninama

U 2023. završeni su radovi na rekonstrukciji zgrade Doma za starije i nemoćne osobe Sisak te poslovne zgrade Zavoda u Glini, oštećenih u potresu koji je 29. prosinca 2020. pogodio Sisačko-moslavačku županiju. Na zgradi Doma za starije i nemoćne osobe Petrinja započeli su radovi rekonstrukcije instalacija kao druga faza projekta cjelovite obnove zgrade. U 2023. godini započeli su i radovi na rekonstrukciji poslovne zgrade u kojoj je smješten Područni ured u Bjelovaru, u okviru kojih će se poboljšati energetska učinkovitost zgrade te će se izvršiti arhitektonske prilagodbe prostora i ugraditi dizalo radi omogućavanja pristupa osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti. Saniran je dimnjak kotlovnice poslovne zgrade u Rijeci, Slogin kula 1, a na objektu Središnje službe u Zagrebu, A. Mihanovića 3 uklonjena je stara podizna platforma te je ugrađena nova, koja odgovara zakonskim standardima, čime je omogućen neometan pristup osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti.

Za poslovnu zgradu u Mihanovićevoj 3 u Zagrebu, oštećenoj u potresu koji je 22. ožujka 2020. pogodio Grad Zagreb, izrađena je Studija isplativosti ulaganja u odnosu na isplativost kupnje nove zgrade odnosno gradnju iste, a studijom su obuhvaćeni svi objekti u vlasništvu Zavoda na području Grada Zagreba. U skladu sa zaključcima analize isplativosti poduzimaju se planirane aktivnosti.

Tijekom 2023. odvijali su se radovi na unutarnjem uređenju u centrima za razvoj karijera u Osijeku, Rijeci, Splitu, Varaždinu i Zagrebu. Za lokaciju u Varaždinu 17. studenoga 2023. izvršena je primopredaja izvedenih radova te namještaja i opreme, a uređenje ostalih lokacija u završnoj je fazi.

Nastavljeno je i s prodajom nekretnina koje nisu nužne za obavljanje redovite djelatnosti Zavoda, u skladu s odredbama Pravilnika o prodaji nekretnina, Pravilnika o uvjetima i načinu prodaje stanova u vlasništvu HZMO-a i Pravilnika o uvjetima i načinu prodaje stanova u vlasništvu HZMO-a zaštićenim najmoprimcima te su u 2023. prodana 22 stana te dva poslovna prostora (Kutina i Zadar).

9.

SAŽETAK

1. UVOD

Rad Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (Zavod) i obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti predmet je ovoga Izvješća. Poslove iz svoje mjerodavnosti Zavod je i u protekloj godini obavljao u skladu s propisima te Financijskim planom i Godišnjim planom rada Zavoda za 2023. koje je donijelo Upravno vijeće Zavoda.

Na dan 31. prosinca 2023. u Zavodu je bilo evidentirano 1 225 246 korisnika mirovine i 1 648 877 osiguranika, a omjer između te dvije skupine bio je 1 : 1,35 (u 2021. godini omjer je bio 1 : 1,28, a u 2022. bio je 1 : 1,31).

Ukupni prihodi i primici Zavoda iznosili su 7,476 mlrd. EUR, a rashodi i izdaci 7,472 mlrd. EUR. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 7,212 mlrd. EUR, odnosno 99,8 % planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu veći su za 16 %.

Od 1. siječnja 2023. mirovine su usklađene za 5,37 %, a od 1. srpnja 2023. za 8,42 % (ukupna godišnja stopa usklađivanja mirovina bila je 14,16 %).

Prosječna sveukupna mirovina (mirovine ostvarene prema ZOMO-u, mirovine Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane), bez mirovina ostvarenih primjenom uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, za prosinac 2023. iznosila je 551,42 EUR, a udio te mirovine u netoplaći iznosio je 46,3 %.

Prosječna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) za prosinac 2023., bez mirovina ostvarenih primjenom uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, iznosila je 511,31 EUR ili 42,93 % prosječne netoplaće.

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) za prosinac 2023., bez mirovina ostvarenih primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, iznosila je 547,37 EUR ili 45,96 % prosječne netoplaće.

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) određena na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina, bez mirovina ostvarenih prema uredbama EU i međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, za prosinac 2023. iznosila je 816,88 EUR ili 68,59 % prosječne netoplaće.

Rashodi za nacionalnu naknadu za starije osobe iznosili su 9,94 mil. EUR. U odnosu na 2022. godinu veći su za 1,98 mil. EUR ili 24,9 % zbog redovitog godišnjeg usklađivanja nacionalne naknade za starije osobe od 1. siječnja 2023., koje je iznosilo 10,8 %, te većeg broja korisnika naknade u odnosu na prethodnu godinu.

Osim mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, Zavod provodi i postupke radi ostvarivanja prava na doplatak za djecu. Rashodi za doplatak za djecu (uključujući jednokratno novčano primanje korisnicima doplatka za djecu) za 2023. iznosili su 164,68 mil. EUR. U odnosu na 2022. godinu manji su za 4,7 % odnosno za 8,2 mil. EUR, zbog smanjenog broja korisnika doplatka za djecu i smanjenog broja djece. Doplatak za djecu u 2023. koristila su prosječno 113 464 korisnika, za prosječno 221 765 djece, a doplatak za djecu iznosio je prosječno 54,80 EUR po djetetu.

S obzirom na to da je 25. srpnja 2023. na snagu stupio Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana, Zavod je u skladu s navedenim Pravilnikom i s odredbama Zakona o proračunu pripremio i Godišnji izvještaj o izvršenju Financijskog plana Zavoda za 2023. (u prilogu je ovom Izvješću)

Tijekom 2023. Zavodu su podnesena ukupno 677 304 zahtjeva za ostvarivanje prava u prvom i drugom stupnju (tuzemno i inozemno osiguranje, matična evidencija, doplatka za djecu i nacionalna naknada za starije osobe), što je čak 194 427 zahtjeva više nego u 2022. godini. Zajedno s neriješenim predmetima iz prethodnog razdoblja, u Zavodu je u 2023. na rješavanju bilo ukupno 739 908 zahtjeva, od kojih je riješeno 649 680 zahtjeva ili 87,81 %. To znači da je u 2023. godini riješeno gotovo 190 tisuća zahtjeva više nego u 2022. godini, kada je riješenih zahtjeva bilo ukupno 462 896.

Uz redovite poslove rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja, o doplatku za djecu i nacionalnoj naknadi za starije osobe u prvom i drugom stupnju, obavljeni su i prioritetni poslovi vezani uz izmjene i dopune Zakona o mirovinskom osiguranju, Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, Zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i Zakona o smanjenju mirovina određenih odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju, te poslovi provedbe odluka Vlade Republike Hrvatske o isplata jednoratnih novčanih primanja korisnicima mirovine ostvarene u Republici Hrvatskoj u obveznom mirovinskom osiguranju koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj i korisnicima doplatka za djecu ostvarenog u Republici Hrvatskoj. Tijekom 2023. isplaćena su jednokratna novčanog primanja korisnicima mirovinskih primanja u ukupnom iznosu od 210,48 mil. EUR te korisnicima doplatka za djecu u ukupnom iznosu od 18,72 mil. EUR.

2. STANJE SUSTAVA MIROVINSKOG OSIGURANJA GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

Na dan 31. prosinca 2023. u Zavodu je evidentirano 1 648 877 osiguranika. Od tog su broja prema godinama života evidentirana 701 244 (42,53 %) osiguranika mlađa od 40 godina, 452 234 (27,43 %) osiguranika u dobi od 40 do 49 godina, 361 536 (21,93 %) osiguranika u dobi od 50 do 59 godina i 133 863 (8,12 %) osiguranika u dobi od 60 i više godina.

U 2023. godini ukupno su evidentirana 43 073 korisnika koja su prvi put ostvarila pravo na mirovinu (33 958 starosnih i prijevremenih starosnih mirovina, 2 090 invalidskih mirovina i 7 025 obiteljskih mirovina), što je smanjenje od 14,88 % u odnosu na 2022. godinu, kada su evidentirana 50 604 nova korisnika.

Zbog izmjena ZOMO-a u posljednjih nekoliko godina znatno je porastao broj korisnika koji rade do polovice punog radnog vremena. Na dan 31. prosinca 2016. evidentirana su 2 874 korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine ostvarene prema ZOMO-u koji rade do polovice punog radnog vremena, a na dan 31. prosinca 2023. evidentirano je 27 236 korisnika (u koji broj su uključeni svi korisnici mirovina koji rade do polovice punog radnog vremena), što je povećanje za 24 362 korisnika u navedenom razdoblju.

Prosječan mirovinski staž korisnika starosne mirovine iznosi 32 godine, korisnika prijevremene starosne mirovine 36 godina, korisnika invalidske mirovine 22 godine, a prosječan mirovinski staž na temelju kojeg je određena obiteljska mirovina iznosi 28 godina. Prosjek mirovinskog staža svih korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u iznosi 31 godinu, a u posljednjih deset godina prosječni mirovinski staž povećao se za dvije godine.

U ukupnom broju korisnika mirovina prema ZOMO-u, najveći broj korisnika je u dobnoj skupini od 65 do 69 godina (274 044 korisnika odnosno 24,25 %), udio korisnika u mlađim dobnim skupinama blago se smanjuje, a istodobno se povećava udio korisnika u starijim dobnim skupinama. Takav trend očekuje se i ubuduće, zbog starenja stanovništva i smanjivanja broja stanovnika u mlađim dobnim skupinama.

Od ukupno 1 225 246 korisnika mirovine na dan 31. prosinca 2023., u koji broj su uključeni i korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane, evidentirano je 853 400 (69,65 %) korisnika starosne mirovine, uključujući 77 642 korisnika kojima je s navršenom životnom dobi za starosnu mirovinu invalidska mirovina prevedena na starosnu mirovinu. Invalidsku mirovinu ostvarilo je 159 698 korisnika (13,03 %), a obiteljsku mirovinu ostvarilo je 212 148 korisnika (17,31 %).

Značajna novina u mirovinskom sustavu koja je uvedena u 2023. godini odnosi se na uvođenje novog modela obiteljskih mirovina, koji je omogućio korištenje osobne i dijela obiteljske mirovine. Ukupan broj korisnika koji je u 2023. godini ostvario pravo na isplatu osobne (starosne ili invalidske) mirovine i dijela obiteljske mirovine iznosio je 96 555, što predstavlja 7,88 % svih korisnika mirovina.

Na dan 31. prosinca 2023. evidentirano je 23 950 korisnika zaštitnog dodatka uz mirovinu, s prosječnom svotom od 89,44 EUR, i 49 203 korisnika novčane naknade zbog tjelesnog oštećenja i 3 595 korisnika doplatka za pomoć i njegu, s prosječnom svotom od 155,98 EUR.

Prosječna sveukupna mirovina (mirovine ostvarene prema ZOMO-u, mirovine Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane), bez mirovina ostvarenih primjenom uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, za prosinac 2023. iznosila je 551,42 EUR, a za prosinac 2012. godine iznosila je 346,87 EUR, što predstavlja rast za 204,55 EUR, odnosno 59 %. U istom razdoblju udio prosječne mirovine u netoplaći blago se smanjio za oko 1,3 postotna poena, sa 47,6 % u 2012. godini na 46,3 % u 2023. godini, prvenstveno zbog činjenice da je u navedenom razdoblju stopa rasta netoplaća u prosjeku bila veća od stope usklađivanja mirovina. Snažan rast prosječnih netoplaća osobito je bio izražen u razdoblju od 2018. do 2023. godine.

Prosječna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) za prosinac 2023., bez mirovina ostvarenih prema uredbama EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, iznosila je 511,31 EUR ili 42,93 % prosječne netoplaće.

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) bez mirovina ostvarenih primjenom uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, iznosila je 547,37 EUR ili 45,96 % prosječne netoplaće.

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) određena na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina, bez mirovina ostvarenih prema uredbama EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, za prosinac 2023. iznosi 816,88 EUR ili 68,59 % prosječne netoplaće.

Od 1. siječnja 2023. mirovine su usklađene za 5,37 %, a od 1. srpnja 2023. za 8,42 %.

Na prosječnu svotu mirovine nepovoljno utječe činjenica da se posljednjih petnaestak godina, brže od povećanja ukupnog broja korisnika, povećava broj korisnika koji su mirovinu ostvarili primjenom uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ili međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.

Na dan 31. prosinca 2023. evidentirano je 184 509 korisnika s mirovinom ostvarenom primjenom uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ili međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i njihov udio u sveukupnom broju korisnika mirovina iznosio je 15,06 %. Prosječna mirovina navedenih korisnika iznosi 152,49 EUR i određena je na temelju približno 11 godina mirovinskog staža ostvarenog u Republici Hrvatskoj, a uz tu mirovinu korisnici su ostvarili i mirovinu od inozemnog nositelja osiguranja.

Novi model obiteljskih mirovina, koji je uveden u 2023. godini, značajno je poboljšao primjerenost mirovina za nešto manje od 300 000 korisnika. Korisnicima obiteljske mirovine ostvarene prema ZOMO-u prosječna mirovina povećana je za 10 %, odnosno u prosjeku za otprilike 35 EUR, dok je korisnicima osobne mirovine i dijela obiteljske mirovine prosječan brutoiznos dijela obiteljske mirovine iznosio 101 EUR.

U 2023. godini zabilježeno je blago povećanje udjela mirovinskih rashoda u BDP-u na 9,62 %, prvenstveno kao rezultat rekordnog godišnjeg usklađivanja mirovina te uvođenja novog modela obiteljskih mirovina i dodatnog povećanja najnižih mirovina za 3 %, što je pridonijelo podizanju sveukupne razine primjerenosti mirovina u RH.

3. USTROJSTVO ZAVODA, LJUDSKI POTENCIJALI I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA

Ustrojstvo

Zavodom (prema ZOMO-u) upravlja Upravno vijeće (ima devet članova) koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, a djelokrug, ustrojstvo, ovlasti, odgovornosti i tijela Zavoda utvrđeni su Statutom koji donosi Upravno vijeće, a potvrđuje Vlada Republike Hrvatske. Zavodom rukovodi ravnatelj, koji je odgovoran za zakonitost rada Zavoda. Ravnatelj ima zamjenike i šest pomoćnika (za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu i nacionalne naknade za starije osobe, za mirovinsko osiguranje, za provedbu uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, za pravne, opće i poslove gospodarenja imovinom Zavoda, za ekonomske poslove i za informatiku) koji vode, koordiniraju, organiziraju i kontroliraju poslove sektora kojim rukovode, pružaju stručnu pomoć ravnatelju u obavljanju poslova iz svojega djelokruga i ovlašteni su davati naloge i upute za rad iz svojega područja rada predstojnicima područnih službi/ureda, načelnicima i drugim radnicima Zavoda. Ravnatelja, zamjenike ravnatelja i pomoćnike ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske na mandat od četiri godine. Zavod

obavlja poslove u jedinstvenoj stručnoj službi koja je organizirana prema teritorijalnom načelu u Središnju službu, sa sjedištem u Zagrebu, područne službe (5), područne urede (14), uglavnom sa sjedištem u gradovima – sjedištima županija, i ispostave (92), sa sjedištem u gradovima i općinama u Republici Hrvatskoj.

Ljudski potencijali

Na kraju 2023. godine u Zavodu je bilo zaposleno 2 768 radnika, 58 više nego na kraju 2022., odnosno broj zaposlenih povećan je za 2,1 %. U navedenom razdoblju radni odnos prestao je za ukupno 160 radnika, i to: za 60 radnika zbog odlaska u mirovinu, za 61 radnika zbog sporazumnog prestanka ugovora o radu, za 13 radnika zbog isteka ugovora o radu na određeno vrijeme, za 19 radnika zbog drugih razloga prestanka ugovora o radu, a za 7 radnika zbog smrti. Radi održavanja kontinuiteta poslovanja Zavoda u 2023., zbog prestanka radnog odnosa navedenih radnika, tijekom 2023. prema javnim natječajima iz 2022. i 2023., na temelju suglasnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, zaposleno je 217 radnika, i to: na poslovima VSS 98 radnika, na poslovima VŠS 57 radnika i 62 radnika na poslovima SSS.

Raspisani su javni natječaji za imenovanje pomoćnika ravnatelja za pravne, opće i poslove gospodarenja imovinom Zavoda i za imenovanje predstojnika područne ustrojstvene jedinice, za Područni ured u Dubrovniku.

Na dan 31. prosinca 2023. u Zavodu je bio zaposlen 81 radnik koji ima potvrđen status osobe s invaliditetom, prema članku 4. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom.

U Zavodu je u 2023. godini bilo 42,06 % radnika s visokom stručnom spremom (uključujući doktorate i magisterije), 16,24 % s višom stručnom spremom, 39,54 % sa srednjom stručnom spremom te 1,80 % radnika s nižim stupnjem stručne spreme.

Većina radnika Zavoda starije je životne dobi pa su tako na dan 31. prosinca 2023. od ukupnog broja radnika u dobi do 30 godina života bila zaposlena 193 radnika (7 %), između 30 i 40 godina života 612 radnika (22 %), između 40 i 50 godina života 769 radnika (28 %), između 50 i 60 godina života 834 radnika (30 %) te u dobi od 60 i više godina života 359 radnika (13 %).

Informacijska i komunikacijska tehnologija

Iznimno važan i sastavni dio provedbe mirovinskog osiguranja je informacijska i komunikacijska tehnologija Zavoda. Poslovi provedbe mirovinskog osiguranja, nacionalne naknade za starije osobe i doplatka za djecu u informatičkom sustavu Zavoda u 2023. ostvarivali su se u uvjetima pouzdanog informacijskog sustava kao podrške svim zahtjevima ovih poslovnih procesa. Tijekom 2023. informatički su podržavani postupci zaprimanja zahtjeva, kompletiranja spisa, izračuna mirovina, automatskog donošenja rješenja, automatske naknadne doznake i redovitih doznaka preko Hrvatske pošte i banaka. Informatička projektna rješenja usklađivala su se s informacijskim sustavom REGOS-a, Porezne uprave i ostalih povezanih institucija.

Poslovi upravljanja i podrške informacijskim sustavima Zavoda tijekom 2023. odvijali su se paralelno u području podrške informacijskim sustavima Zavoda i u području razmjene podataka s drugim institucijama u Republici Hrvatskoj i u državama s kojima Zavod ima sklopljen ugovor o razmjeni podataka.

U okviru poslova izrade novih i održavanja postojećih transakcija i skupnih obrada koje su podrška informacijskim sustavima Zavoda (podrška informacijskim sustavima radi poboljšanja informatiziranih poslovnih procesa zbog promjena u zakonodavstvu i u unutarnjem ustrojstvu Zavoda), kao najvažniji u 2023. godini ističu se: provedba Zakona o prestanku važenja Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju; izrada aplikativnog rješenja za određivanje dijela obiteljske mirovine i automatiziranje procesa donošenja rješenja i isplate zaostalih svota dijela obiteljske mirovine; isplate jednokratnih novčanih primanja korisnicima mirovina na temelju odluka Vlade Republike Hrvatske radi ublažavanja posljedica rasta troškova života, pri čemu je automatiziran proces pretvaranja fizičkih obrazaca za dostavu svota inozemnih mirovina u digitalne za korisnike koji primaju samo inozemnu mirovinu; omogućavanje podnošenja zahtjeva za izdavanje prenosivog dokumenta A1 elektroničkim putem u sustavu HZMO Lana; prilagodba poslovnih procesa uvođenju EUR kao službene valute u Republici Hrvatskoj (dvojno iskazivanje valuta/prestanak dvojnog iskazivanja valuta); nastavak rada na implementaciji novog sustava za neupravni postupak; izgradnja novog sustava za imovinsko-pravno poslovanje; uspostava novih *elektroničkih* usluga na portalu e-Usluge Zavoda kojima se poslovnim korisnicima omogućuje uvid u prijavno-odjavne podatke osiguranika.

Tijekom 2023. u Sektoru za informatiku zaprimljeno je 5 477 pisanih korisničkih zahtjeva vezanih uz održavanje postojećih aplikacija i nove poslove/projekte (31,19 % više nego u 2022.).

Prioritetni ciljevi u području systemske podrške su osiguravanje cjelovitosti, raspoloživosti i tajnosti složenog informacijskog sustava Zavoda. Osim sustavnog održavanja svih ICT komponenti sustava, provode se aktivnosti unaprjeđenja te prilagodbe novim zahtjevima, kako poslovno-procesnim tako i tehnološkim. Kontinuirano se radi na ojačavanju sustava za upravljanje informacijskom sigurnošću (tzv. ISMS) i usklađenosti informacijskog sustava sa zahtjevima međunarodne norme ISO/IEC 27001:2013. Dovođeni su i stavljeni u produkciju sljedeći poslovi/projekti: implementacija novih sigurnosnih kontrola u smislu otkrivanja nepravilnosti koje mogu rezultirati prijevarama na podacima iz mirovinskog osiguranja te mrežno povezivanje pričuvne DR (*Disaster recovery*) lokacije sa središnjim računalnim sustavom Zavoda u okviru plana oporavka od katastrofe.

Odjel za podršku korisnicima pruža uslugu radnicima Zavoda u području održavanja informatičke opreme (popravci, zamjena i servis opreme), instalacije specifičnih softvera, podrške radnicima u radu s aplikacijama, preseljenje i rukovanje informatičkom opremom i druge servise. Radnici za prijavu zahtjeva koriste aplikaciju Servisni centar i tijekom 2023. godine putem te aplikacije zaprimljeno je i uspješno riješeno 38 915 zahtjeva radnika Zavoda. Osim prijave problema u radu s aplikacijama i informatičkom opremom, putem aplikacije ažuriraju se i podatci o smještaju informatičke opreme u Zavodu, koje ima 6 795 komada, od toga 3 295 osobnih i prijenosnih računala i 1 128 laserskih pisača u vlasništvu Zavoda.

Odjel za podršku korisnicima pruža i tehničku podršku za prijave osoba na mirovinsko osiguranje i odjave osoba s mirovinskog osiguranja (e-prijave), a u 2023. godini zaprimljeno je i obrađeno 5 713 zahtjeva.

4. UPRAVLJANJE ZAVODOM - RAD UPRAVNOG VIJEĆA ZAVODA

U 2023. Upravno vijeće održalo je 12 e-sjednica (devet sjednica putem Skypea i tri elektroničkim putem) i razmotrilo je ukupno 77 točaka dnevnog reda.

Vezano uz opća pitanja, Upravno vijeće donijelo je *Godišnji plan rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2024. te Izvješće o radu i poslovanju Zavoda za 2022.*, koje je dostavljeno Hrvatskom saboru, nadležnom ministarstvu te umirovljeničkim udrugama.

U sklopu problematike *financijskog poslovanja Zavoda*, Upravno vijeće donijelo je *Odluku o usvajanju Izmjena i dopuna Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2023.* (20. lipnja 2023. i 23. studenoga 2023.), *Odluku o usvajanju Prijedloga izmjena i dopuna Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2023.* (11. listopada 2023.), *Odluku o usvajanju Prijedloga financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2024. i projekcije za 2025. i 2026. godinu* (11. listopada 2023.) te *Odluku o usvajanju Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2024. i projekcija za 2025. i 2026. godinu* (18. prosinca 2023.). Razmotrilo je i prihvatilo *Izvješće o financijskom poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2022. godinu te Polugodišnji izvještaj o izvršenju Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2023. godinu*. Upravno vijeće kontinuirano je nadziralo financijsko poslovanje Zavoda te je ocijenilo da se financijsko poslovanje odvijalo u skladu i u okvirima financijskog plana, planiranih mjera štednje i u skladu s mjerama smanjenja materijalnih rashoda Zavoda.

Upravno vijeće donijelo je odluke o usklađivanju mirovina od 1. siječnja 2023. i 1. srpnja 2023., odluke o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža od 1. siječnja 2023. i 1. srpnja 2023., odluke o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja od 1. siječnja 2023. i 1. srpnja 2023., *Odluku o visini najniže mirovine hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata za godinu 2023.*, *Odluku o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog boda prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za godinu 2022.*, *Odluku o faktoru osnovne mirovine od 1. siječnja 2023.* te *Odluku o usklađivanju svote nacionalne naknade za starije osobe od 1. siječnja 2023.*

Također, Upravno vijeće donijelo je četiri (4) pravilnika, i to: *Pravilnik o kontroli, instruktaži i nadzoru u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje*, *Pravilnik o mjerilima i načinu korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje*, *Pravilnik o vođenju matične evidencije Hrvatskoga zavoda za mirovinsko osiguranje* (proveden je postupak savjetovanja s javnošću putem WEB-stranice Zavoda) i *Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o imovinsko-pravnim tražbinama*.

Razmatralo je i donijelo odluke (37) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za sklapanje ugovora, odluke (10) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za prodaju nekretnina – poslovnih prostora i stanova, odluku (1) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za prijenos prava (su)vlasništva na nekretnini i odluke (2) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za zakup poslovnog prostora.

Nadalje, Upravno vijeće donijelo je *Odluku o bitnim sastojcima Ugovora o radu između Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i ravnatelja te Odluku o uplati dijela kumulirane zadržane dobiti Hrvatskog mirovinskog investicijskog društva d.o.o. radi izdavanja udjela Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje u HMID PLUS otvorenom alternativnom investicijskom fondu s privatnom ponudom*, Zagreb, Bakačeva 5.

Priopćenjima dostavljenim sredstvima javnog priopćavanja (medijima) te objavom donesenih općih akata na internetskoj stranici Zavoda sjednice Upravnog vijeća prezentirane su javnosti.

5. OSTVARIVANJE PRAVA I RAD STRUČNE SLUŽBE ZAVODA

Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja, o pravu na nacionalnu naknadu za starije osobe i doplatak za djecu u upravnom postupku

U izvještajnom razdoblju u tuzemnom osiguranju (u prvom i drugom stupnju) podneseno je 339 845 novih zahtjeva, što je značajno povećanje (104,56 %) u odnosu na 2022. godinu (166 136), te je sa zahtjevima prenesenim iz prethodne godine na rješavanju bilo ukupno 379 777 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja. Od toga su riješena 318 873 zahtjeva (171 961 više nego prethodne godine), a na kraju 2023. ostala su neriješena 60 904 zahtjeva.

U poslovima provedbe uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u izvještajnom razdoblju je u prvom i drugom stupnju podneseno 148 929 zahtjeva (23 381 zahtjev više nego u 2022.). Ukupno s prenesenim zahtjevima iz prethodne godine na rješavanju je bio 163 381 zahtjev, a od toga je riješeno 142 949 zahtjeva ili 87,49 %. Neriješenih zahtjeva na kraju 2023. godine bilo je 20 432. U navedene podatke, osim zahtjeva za ostvarivanje prava na mirovinu, uključeni su i zahtjevi za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom pravnih propisa Europske unije, odstupanje primjenom članka 16. Uredbe 883/2004 i stavljanje izvan snage potvrde A1, poništavanje ili ukidanjem.

Starijim osobama koje si, zbog objektivnih ili subjektivnih razloga, u radno sposobnom razdoblju nisu osigurale prihod za starost, Vlada Republike Hrvatske omogućila je odgovarajuće primanje te je u skladu sa Strategijom socijalne skrbi za starije osobe u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017. do 2020. godine donesen *Zakon o nacionalnoj naknadi za starije osobe*.

Od 1. siječnja 2021., kada je navedeni Zakon stupio na snagu, Zavod je nadležan i za provedbu postupaka za rješavanje još jednog prava – nacionalne naknade za starije osobe. Nacionalna naknada novčano je primanje koje može ostvariti hrvatski državljanin koji je navršio 65 godina života, s prebivalištem na području Republike Hrvatske u neprekidnom trajanju od deset godina neposredno prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava i pod uvjetima propisanim člankom 5. navedenoga Zakona.

Tijekom treće godine primjene navedenoga Zakona, u Zavodu je na rješavanju bilo ukupno 4 027 zahtjeva za priznanje prava na nacionalnu naknadu (u prvom i drugom stupnju), od kojih su riješena 3 494 zahtjeva ili 86,76 %, a na kraju 2023. neriješena su ostala 533 zahtjeva.

Izmjenama Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe, koje su stupile na snagu 1. siječnja 2024., omogućena je isplata nacionalne naknade preko Hrvatske pošte na adresu korisnika, na njegov zahtjev.

Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju uvedena je nova osnova osiguranja za osobe koje su ostvarile pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe te je uspostavljena elektronička razmjena podataka o korisnicima nacionalne naknade između Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje radi provođenja prijave na obvezno zdravstveno osiguranje.

Tijekom 2023. u Zavodu je na rješavanju bilo ukupno 739 908 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje, matična evidencija, doplatak za djecu i nacionalna naknada, prvi i drugi stupanj), a ukupno je riješeno 649 680 zahtjeva ili 87,81 %.

U tuzemnom osiguranju, zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine, na rješavanju u prvom i drugom stupnju (bez doplatka za djecu i nacionalne naknade), u 2023. godini bilo je ukupno 379 777 predmeta, što je čak 192 961 predmet više na rješavanju nego u 2022. godini (kada ih je bilo 186 816). Usprkos tako iznimnom povećanju broja zahtjeva, od ukupnog broja predmeta riješena su 318 873 ili 83,96 %.

Na povećanje broja zahtjeva i rješenja donesenih po službenoj dužnosti te općenito na povećanje opsega poslova u najvećoj mjeri utjecali su: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju, Zakon o izmjeni Zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, Zakon o kazalištima te odluke Vlade RH o isplati jednokratnog novčanog primanja.

Tijekom 2023. u Zavodu su vođena ukupno 8 943 drugostupanjska postupka, u koje su uključeni i postupci prema zahtjevima za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, a u podatke o doplatku za djecu uključeni su i podaci o žalbama na rješenja o priznanju prava na doplatak za djecu primjenom uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju. Od ukupnog broja riješeno je 7 314 predmeta ili 81,78 %. Ukupno je podneseno 140 žalbi na prvostupanjska rješenja donesena u povodu zahtjeva za priznanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, od kojih je riješeno 106 žalbi ili 75,71 %.

Tijekom 2023., na rješavanju su bile ukupno 433 tužbe podnesene na drugostupanjska tuzemna rješenja Zavoda. Od toga je riješeno, tj. odgovoreno je na tužbu i spis je upućen na regionalne upravne sudove radi donošenja presude, odnosno Visokom upravnom sudu radi rješavanja žalbe na prvostupanjsku presudu u ukupno 368 predmeta ili 84,98 %. Na kraju 2023. ostalo je 65 predmeta u kojima nije odgovoreno na tužbu kojom je pokrenut upravni spor.

S obzirom na to da su svi poslovi vještačenja od 1. siječnja 2015. u nadležnosti Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (u skladu sa Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja), rokovi za rješavanje zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja u kojima je potrebno prethodno pribaviti nalaz i mišljenje Vijeća vještaka odnosno Vijeća viših vještaka

dulji su jer uključuju cjelokupni postupak vještačenja, kao i postupke u mjerodavnim revizijskim tijelima (Povjerenstvo za reviziju ocjene radne sposobnosti Ministarstva hrvatskih branitelja i Samostalni sektor za reviziju i nadzor medicinskog vještačenja Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike).

U provedbi Zakona o doplatku za djecu u 2023. godini na rješavanju su u prvom i drugom stupnju u tužemnom osiguranju, zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine, bila ukupno 179 322 zahtjeva. Od toga je ukupno riješeno 173 450 zahtjeva ili 96,73 %, što pokazuje nastavak trenda visokog postotka rješavanja ove vrste zahtjeva. U prvom stupnju na rješavanju je bio 178 751 zahtjev za priznanje prava na doplatu za djecu. Od toga je riješeno 172 979 zahtjeva ili 96,77 %, što pokazuje postojanu ažurnost u rješavanju zahtjeva za priznanje prava na doplatu za djecu. U drugom stupnju ukupno je na rješavanju bila 571 žalba na tužemna prvostupanjska rješenja o pravu na doplatu za djecu. Od toga je riješena 471 žalba ili 82,49 %, što je također nastavak trenda ažurnog rješavanja o pravu na doplatu za djecu i u drugostupanjskim postupcima.

Provedba uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju

U 2023. godini zaprimljeno je 64 170 novih zahtjeva za priznanje prava na mirovinu iz hrvatskog mirovinskog osiguranja primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, što je 55,31 % više nego u 2022. Na rješavanju je bilo ukupno 77 414 zahtjeva. Od ukupnog broja, riješen je 58 121 zahtjev, odnosno 75,08 %, a neriješena su ostala 19 293 zahtjeva, odnosno 45,94 % više nego na kraju 2022. godine.

Tijekom 2023. godine zaprimljeno je 27 zahtjeva za prijenos mirovinskih prava iz sustava obveznog mirovinskog osiguranja u RH u sustav mirovinskog osiguranja EU, na temelju Zakona o prijenosu mirovinskih prava. Od toga su u 24 predmeta donesena rješenja o prijenosnoj vrijednosti mirovinskih prava, a riješeni su i svi zahtjevi iz 2022. godine. U 2023. godini nisu zaprimljeni novi zahtjevi za prihvati mirovinskih prava stečenih u sustavu mirovinskog osiguranja EU u sustav obveznog mirovinskog osiguranja u RH nakon prestanka službe u Europskoj komisiji.

Tijekom 2023. Zavod je zaprimio 83 719 zahtjeva za određivanje mjerodavnog zakonodavstva (izdavanje potvrde A1 - izaslani radnici te čl. 13. i 16. Uredbe EU 883/2004), što je 1 % više nego u 2022. godini (82 889). Ukupno je na rješavanju bio 84 641 zahtjev. Od toga je riješeno 83 812 zahtjeva, odnosno 99,02 %, s tim da je od tog broja 82 055 (97,90 %) zahtjeva riješeno u roku do dva mjeseca (u pravilu se zahtjevi za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika rješavaju u najkraćem mogućem roku, često i u roku 24 sata). Na kraju godine neriješeno je ostalo 829 zahtjeva.

Tijekom 2023. zaprimljeno je 10 712 zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatu za djecu primjenom uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u upravnom postupku, što je 7,24% više nego u prethodnoj godini. Ukupno je na rješavanju bilo 13 348 zahtjeva, a od toga je riješeno 10 879 zahtjeva (81,50 %), odnosno 8,55 % više nego u 2022. godini (10 022). Na kraju 2023. godine bilo je 2 469 neriješenih zahtjeva, što znači da je unatoč povećanju broja zaprimljenih zahtjeva broj neriješenih zahtjeva smanjen u odnosu na kraj prethodne kalendarske godine (2 636).

Uz zahtjeve za priznanje prava na doplatak za djecu u Republici Hrvatskoj (upravni postupci), u Zavodu se u skladu s uredbama EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti vode i neupravni postupci kada je zahtjev za obiteljsko davanje podnesen u nekoj drugoj državi članici EU, a članovi obitelji imaju prebivalište ili uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj. Nakon što je ranije iz godine u godinu u Zavodu bilježen porast broja takvih postupaka, u 2022. zaprimljeno je nešto manje zahtjeva nego 2021., a u 2023. godini nastavljen je trend smanjivanja broja zahtjeva te ih je zaprimljeno 9 465, odnosno nešto manje nego u prethodnoj godini (10 929). Ukupno je na rješavanju bilo 15 545 predmeta. Riješeno ih je 10 222, te su na kraju 2023. neriješena ostala 5 323 predmeta (12,35 % manje nego na kraju 2022. godine).

Neriješenih zahtjeva/predmeta doplatka za djecu prema uredbama EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju ukupno je na kraju 2023. bilo 7 792, što je 10,53 % manje nego na kraju prethodne 2022. godine (8 709).

Na rješenja donesena primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (mirovine, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplatak za djecu), tijekom 2023. godine zaprimljena je ukupno 1 081 žalba, što je 21,32% manje nego 2022. godine. Na rješavanju je u 2023. godini ukupno bilo 1 379 žalbi, od toga je riješena 1 051, što je 76,21% od ukupnog broja žalbi na rješavanju.

U odnosu prema ukupnom broju od 152 812 riješenih zahtjeva u prvom stupnju (58 121 za mirovine, 83 812 za određivanje mjerodavnog zakonodavstva i 10 879 za doplatak za djecu – upravni postupak), relativno je mali postotak podnesenih žalbi (1 081) – svega 0,71 %.

Zavod je tijekom 2023. isplatio mirovine za 175 459 korisnika s prebivalištem u 53 države, što je 0,99 % više nego u 2022. godini (173 728). Najveći broj, 140 932 korisnika prebiva u državama bivše SFRJ (u Bosni i Hercegovini 65 431, Srbiji 61 452, Sloveniji 10 048, Crnoj Gori 2 137 i Sjevernoj Makedoniji 1 864), što je 80,45% svih isplata u inozemstvo.

Od drugih država ističemo SR Njemačku u koju su isplaćene mirovine za 15 684 korisnika, Australiju u koju su isplaćene za 6 097 korisnika i Republiku Austriju u koju su isplaćene mirovine za 4 421 korisnika.

Radi sprječavanja nepripadnih isplata, Zavod je uspostavio redovitu elektroničku razmjenu podataka o činjenici smrti sa Slovenijom, Njemačkom, Poljskom, Bosnom i Hercegovinom, Srbijom, Crnom Gorom, Sjevernom Makedonijom, Australijom, Austrijom i Švicarskom.

Matična evidencija osiguranika i staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem

Na dan 31. prosinca 2023. u matičnoj evidenciji evidentirano je 1 648 877 aktivnih osiguranika, što je 41 143 aktivna osiguranika više nego na isti dan 2022. godine.

Sustav e-Prijava kontinuirano se unaprjeđuje te je omogućena uspostava svih prijava za vođenje matične evidencije elektroničkim putem. Tijekom 2023. godine obrađeno je ukupno 2 135 910 prijava (151 685 više nego u 2022.), a od toga je 2 001 363 e-prijava. Udio e-prijava u ukupnom broju prijava je 93,70 %.

Zavod je svojim korisnicima omogućio i uvid putem sustava e-Građani u osobne podatke, podatke o radno-pravnom statusu, izdavanje ERPS potvrda, potvrda o stažu osiguranja i plaći te obavijesti o ostvarenom drugom dohotku.

Funkcionalnost elektroničkog poslovanja Zavoda proširena je omogućavanjem poslodavcima da putem e-Usluga u sustavu HZMO Lana elektroničkim putem obave uvid u prijavno-odjavne podatke svojih radnika. Time je, jačanjem dvosmjerne komunikacije s obveznicima, osigurano efikasnije i brže prijavljivanje/ispravljanje nedostajućih/pogrešno evidentiranih podataka u prijavama/e-prijavama u bazi podataka Zavoda.

U 2023. godini, kao prvoj godini primjene navedene usluge, ukupno su podnesena 17 473 zahtjeva, od toga 3 795 po obvezniku i 13 678 po osiguraniku.

Tijekom 2023. redovito su se u propisanim rokovima obrađivale sve vrste prijave koje se odnose na mirovinsko osiguranje. Prosječni obuhvat prijave o utvrđenom stažu osiguranja i plaći za zaposlene radnike u odnosu na prijave na osiguranje je 98,31% za razdoblje od 1970. do 2021. Također, izvedeni su podaci o stažu osiguranja i osnovicama za 2022. za 97,18% radnika zaposlenih kod pravnih i fizičkih osoba te podaci o stažu osiguranja i osnovicama na temelju godišnjeg obračuna za pomorce za 2022. godinu s obuhvatom od 98,75.

U postupcima kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja, redovitom kontrolom obuhvaćeno je 873 945 osiguranika zaposlenih kod 16 587 obveznika (pravnih i fizičkih osoba) te je izrađeno 18 480 zapisnika o obavljenoj kontroli. Od toga je 518 zapisnika dostavljeno Poreznoj upravi na daljnju nadležnost zbog utvrđenih nepravilnosti. Za kontrolirane godine ukupno je izvedena 818 751 prijava MPP-1, a prikupljeno je 59 511 MPP-1 prijava.

U 2023. kao drugoj godini korištenja nove digitalne usluge za poslodavce e-Kontrola, kojom je radnicima Zavoda omogućena kontrola podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja elektroničkim putem, sastavljeno je 11 005 e-zapisnika.

U okviru poslova matične evidencije ažurno su vođeni postupci utvrđivanja staža i svojstva osiguranika. Tijekom 2023. riješen je ukupno 22 201 zahtjev za utvrđivanje staža i svojstva osiguranika te 997 zahtjeva za utvrđivanje staža osiguranja sezonskih radnika u poljoprivredi.

Također, obavljani su i poslovi kompletiranja podataka u povodu obavijesti osiguranika o namjeri podnošenja zahtjeva za priznanje prava na starosnu odnosno prijevremenu starosnu mirovinu te je tijekom 2023. zaprimljeno 23 397 novih zahtjeva (obavijesti), a na rješavanju je bilo ukupno 27 586 zahtjeva, od kojih je riješeno 23 110 zahtjeva.

U nadležnosti područnih službi/područnih ureda, tijekom izvještajnog razdoblja izdano je ukupno 128 155 potvrda za potrebe ovršnog postupka, 139 068 potvrda o stažu osiguranja i plaći, od toga 137 595 potvrda u elektroničkom obliku, i 15 767 obavijesti o ostvarenom drugom dohotku, od kojih je 14 818 u elektroničkom obliku. Također, izdano je 1 107 308 potvrda o radno-pravnom statusu osiguranika, od toga je 674 271 potvrda izdana u elektroničkom obliku.

Na dan 31. prosinca 2023. u matičnoj evidenciji bilo je zabilježeno 18 370 osiguranika poljoprivrednika, što je približno broju zabilježenom u 2022. godini, kada je u osiguranju bilo 18 577 osiguranika poljoprivrednika.

U Bazi podataka osiguranika na dan 31. prosinca 2023. evidentirano je 79 249 aktivnih osiguranika obrtnika, što predstavlja značajan rast broja ovih osiguranika u odnosu na prethodnu godinu kad su bila evidentirana 73 742 osiguranika obrtnika. Tijekom 2023. godine redovito su za ovu kategoriju osiguranika obrađivane različite prijave na osiguranje te su se vodili postupci utvrđivanja, stjecanja, odnosno prestanka svojstva osiguranika. Valja napomenuti da je u ovoj kategoriji, uspoređujući podatke iz prethodnih godina, od 2016. nadalje kontinuirano prisutan porast broja osiguranika.

Na dan 31. prosinca 2023. evidentirano je 17 726 aktivnih osiguranika samostalnih profesionalnih djelatnosti, 170 osiguranika bilo je zaposleno u međunarodnim organizacijama u inozemstvu, odnosno hrvatskih državljana zaposlenih na teritoriju RH kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu, i u produženom osiguranju bilo je zabilježeno 8 379 osiguranika.

U drugostupanjskom postupku u matičnoj evidenciji tijekom 2022. godine riješeno je 720 žalbi, a u postupku revizije predmeta o priznatom svojstvu osiguranika odnosno mirovinskom stažu, koja se obavljala u skladu s člankom 136. ZOMO-a, revidirano je ukupno 17 327 predmeta, od toga je u 197 predmeta odlučeno rješenjem.

Imovinskopravno poslovanje

Imovinskopravno poslovanje Zavoda u pretežnom dijelu obuhvaća rješavanje predmeta naknade štete i stjecanja bez osnove, u skladu s člankom 161. i člankom 166. ZOMO-a, raskide ugovora i povrat neopravdanih sredstava dodijeljenih za zapošljavanje invalida rada, sudske sporove u vezi s nekretninama Zavoda, zastupanje Zavoda u svim postupcima koji se vode protiv Zavoda (tzv. pasivni sporovi), pružanje pravne pomoći inozemnim nositeljima osiguranja, postupke u vezi sa *Zakonom o nastavku isplate dokupljenih mirovina* itd.

S obzirom na to da pravni zastupnici koji zastupaju Zavod nemaju ovlasti odnosno zakonske mogućnosti za zastupanje Zavoda pred stranim sudovima, tijekom 2023. godine nastavljen je rad na predmetima prisilne naplate tražbina u inozemstvu preko angažiranih odvjetničkih ureda u BiH i R Sloveniji.

Najznačajniji dio imovinskopravnog poslovanja i nadalje se odnosi na naknadu štete koja je nanesena Zavodu isplatom invalidske mirovine, obiteljske mirovine i naknade zbog tjelesnog oštećenja kada je invalidnost ili smrt osiguranika nastala štetnom radnjom treće osobe (npr. ozljedom na radu, prometnom nesrećom i slično). Ovu štetu Zavod potražuje na osnovi isplata mirovinskih primanja koja se odnose na određeno razdoblje ili potražuje ukupnu odnosno kapitaliziranu štetu u mirnom postupku podnošenjem odštetnog zahtjeva, a u slučaju neuspjeha, ako se šteta ne podmiri u mirnom postupku, pokreću se sudski postupci prema odgovornima za štetu (osiguravajućim društvima, poslodavcima ili fizičkim osobama).

U predmetima naknade štete s inozemnom oznakom (INZ) rješavaju se odštetni zahtjevi uz postojanje inozemnog elementa u slučajevima kada se ozljeda dogodila u inozemstvu ili je ozljedu u Republici Hrvatskoj uzrokovao strani državljanin – osiguranik inozemnog osiguravajućeg društva. Odštetni zahtjev tada se podnosi izravno inozemnom osiguravajućem društvu ili poslodavcu, odnosno Hrvatskom uredu za osiguranje ili nekom hrvatskom osiguravajućem društvu (ovisno o *Zakonu o osiguranju*).

Pasivni sporovi su sporovi koji se vode protiv Zavoda i u kojima je Zavod tuženik ili ovršenik. To su, primjerice, radni sporovi, sporovi zbog neisplaćenih mirovina za vrijeme ratnih zbivanja na okupiranim područjima Republike Hrvatske, sporovi zbog neisplaćenih mirovina zbog prekida platnog prometa s republikama bivše SFRJ, sporovi u vezi s isplatom mirovina zbog neusklađenosti mirovina prema Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998., sporovi zbog isplate razlike mirovine hrvatskim braniteljima, sporovi zbog isplate razlike mirovine pripadnicima HVO te drugi sporovi i postupci u kojima je Zavod tužena strana.

U svim sudskim postupcima pravni zastupnici Zavoda otpremaju podneske sudu putem sustava e-Komunikacija sa sudovima.

U predmetima pružanja pravne pomoći inozemnim nositeljima socijalnog osiguranja (najčešće njemačkog i slovenskog nositelja) provodi se postupak naplate tražbina na temelju zahtjeva inozemnih nositelja socijalnog osiguranja prema uredbama EU, i to prema Uredbi (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (Osnovna uredba) i Uredbi (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (Provedbena uredba), kojima je uređen postupak provedbe ovršnih odluka upravnih tijela koje se odnose na povrat nepripadnih mirovinskih primanja, kamata i troškova. Pravna se pomoć, osim državama članicama EU, pruža i drugim državama ugovornicama na temelju sklopljenih međunarodnih ugovora.

U 2023. za Zavod je naplaćen iznos od ukupno 4.710.502,65 EUR u predmetima naknade štete (2.713.315,09 EUR) te nepripadnih isplata mirovinskih primanja (1.829.097,67 EUR) i doplatka za djecu (168.089,89 EUR).

Javnost rada Zavoda i odnosi s javnošću

Uređena zakonom i Statutom Zavoda, javnost rada Zavoda osigurava se obvezom izvješćivanja Hrvatskog sabora, osiguranika i korisnika prava o njegovu radu te dostupnošću podataka sredstvima javnog priopćavanja i objavom Statuta i općih akata Zavoda u Narodnim novinama. Poslovi koji proizlaze iz javnosti rada Zavoda u 2023. godini obuhvaćali su suradnju s medijima, komunikaciju s osiguranicima i korisnicima prava putem infotelefona i elektroničke pošte, objave općih akata u Narodnim novinama, objave podataka i informacija u publikacijama i na internetskoj stranici Zavoda, rješavanje zahtjeva za pristup informacijama te izdavanje stručno-informativnih publikacija Zavoda (pisanih i elektroničkih). Interno obavješćivanje radnika Zavoda provodilo se objavama na oglasnim pločama i na intranetskoj stranici Zavoda.

U sklopu odnosa s *medijima*, Zavod je obavještavao javnost priopćenjima o aktualnim informacijama o radu i poslovanju, o radu tijela Zavoda te o radu stručne službe. U 2023. poslana su 73 priopćenja za medije te je odgovoreno na 287 (pisanih) upita novinara.

U 2023. godini bile su pojačane promotivne aktivnosti vezano uz *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju* (1. siječnja 2023.), s posebnim naglaskom na novi model obiteljskih mirovina i isplatu dijela obiteljske mirovine, *Zakon o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno*

ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (1. srpnja 2023.), *Zakon o izmjenama Zakona o doprinosima* (1. travnja 2023.), a u prosincu 2023. započela je i priprema za informativnu kampanju vezano uz *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe* (1. siječnja 2024.). Vezano uz izmjene i dopune ZOMO-a, pojačana kampanja započeta u prosincu 2022. nastavila se i dalje, a sve relevantne informacije objavljivale su se na mrežnim stranicama HZMO-a, u sredstvima javnog priopćavanja, kroz gostovanja u TV i radijskim emisijama, emitiran je radiospot, tiskani su i distribuirani plakati i letci, objavljivani su informativni tekstovi, infografika i prikazivani su videi na društvenim mrežama. Osim suradnje s Maticom umirovljenika Hrvatske (MUH) i Sindikatom umirovljenika Hrvatske (SUH), s predstojnicima područnih službi i područnih ureda Zavoda dogovorena je suradnja na lokalnoj razini s domovima za starije (i nemoćne) osobe te su održane radionice na kojima su štićenici domova mogli saznati najvažnije informacije o izmjenama ZOMO-a koje su stupile na snagu 1. siječnja 2023., te kada i na koje sve načine mogu podnijeti zahtjev za isplatu dijela obiteljske mirovine.

Tijekom 2023. godine pojačane su bile i (promotivne) aktivnosti vezane uz isplatu jednokratnog novčanog primanja (JNP) korisnicima mirovina (odluke Vlade RH iz ožujka, rujna i prosinca 2023.) i korisnicima doplatka za djecu (odluke Vlade RH iz ožujka i rujna 2023.).

Naglasak je i dalje na elektroničkim uslugama Zavoda, u sklopu sustava e-Građani, putem kojeg su korisnicima (fizičkim i/ili pravnim osobama) dostupne sljedeće e-Usluge: elektronički zapis o radno-pravnom statusu (ERPS), informativni izračun mirovine, e-Prijave, eMPP-1, e-Kontrola, Prijavno-odjavni podaci, izdavanje prenosivog dokumenta A1, e-Zahtjev za odstupanje od pravila koja se primjenjuju pri određivanju mjerodavnog zakonodavstva prema članku 16. Uredbe EU 883/2014 za pomorce, uvid u podatke o stažu, plaći i osnovici koje je za pojedine godine prijavio poslodavac, uvid u podatke o drugom dohotku na koji se plaća doprinos za mirovinsko osiguranje, e-Potvrde iz mirovinskog sustava (Potvrda o stažu i plaći, Obavijest o ostvarenom drugom dohotku i Potvrda o korištenju prava iz mirovinskog osiguranja), Kalkulator doplatka za djecu, e-Zahtjev za ostvarivanje prava na doplatku za djecu, e-Zahtjev za starosnu/prijevremenu starosnu mirovinu, e-Zahtjev za invalidsku mirovinu, e-Zahtjev za privremenu invalidsku mirovinu, e-Zahtjev za obiteljsku mirovinu iza osiguranika, e-Zahtjev za obiteljsku mirovinu iza korisnika i e-Zahtjev za nacionalnu naknadu za starije osobe, dostava obavijesti u Osobni korisnički pretinac te uvid u podatke o školovanju radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu.

Komunikacija s osiguranicima odvijala se putem redovitih komunikacijskih kanala Zavoda, tj. infotelefona, internetskih stranica Zavoda te pisanim i elektroničkim putem, a dinamika i intenzitet bili su vezani uz aktualnost problematike. U 2023. putem infotelefona (dostupni svakog radnog dana od 8 do 16 sati) preuzeta su 124 593 poziva.

Na internetskoj stranici, kao jednom od bitnih komunikacijskih kanala, putem koje se najšira javnost informira o radu Zavoda te o aktualnim događajima vezanim uz mirovinsko osiguranje, doplatku za djecu i nacionalnu naknadu za starije osobe, objavljuju se osnovne informacije i podaci o Zavodu te pružaju usluge WEB-servisa korisnicima koji posjeduju korisničko ime i lozinku (vjerodajnice e-Pass).

O radu Zavoda javnost je informirana i preko profila Zavoda na društvenim mrežama: LinkedIn (117 obja-

va), Facebook (160 objava), Instagram (155 objava) i YouTube (videozapisi tijekom 2023. godine ostvarili su 152 862 pregleda, vrijeme gledanja je 1 911 sati, i 312 novih pretplatnika). U rubrici *Postavite pitanje* (WEB-obrazac), elektroničkim putem u 2023. odgovoreno je na 36 608 upita. Najveći broj pitanja odnosio se na novi model obiteljskih mirovina, isplatu dijela obiteljske mirovine, ostvarivanje prava na doplatka za djecu (tuzemni i inozemni), mirovine, rad uz mirovinu, staž i prijave na osiguranje te isplatu jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine i korisnicima doplatka za djecu.

Pisanim putem odgovaralo se na *zahtjeve za pristup informacijama*. Zavodu je u 2023. podneseno 66 zahtjeva prema *Zakonu o pravu na pristup informacijama*. Svi zahtjevi su riješeni, a odgovoreno je na način i u roku (15 dana) utvrđenom Zakonom.

U ostvarivanju javnosti rada važno mjesto i u 2023. godini imalo je *izdavanje stručno-informativnih publikacija* Zavoda. Uz digitalnu publikaciju *Statističke informacije HZMO-a* (koja se objavljuje mjesečno), redovito je objavljivani i mjesečni prilog *Mirovinski vodič HZMO u Hrvatskom umirovljeničkom listu i info. HZMO* u publikaciji SUH-a *Glas umirovljenika*. Nadalje, izrađeno je 16 informativnih plakata, pet brošura i jedan letak iz različitih područja rada Zavoda, koji su dostupni na infošalterima u područnim službama/područnim uredima/ispostavama, Središnjoj službi i MIC-evima te na internetskoj stranici Zavoda www.mirovinsko.hr.

6. FINACIJSKO POSLOVANJE

Financijsko poslovanje Zavoda

Ukupni prihodi i primici Zavoda za 2023. godinu ostvareni su u iznosu od **7.476.166.257,03 EUR** (99,7 % planiranih), i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 15,2 %, odnosno za 987.011.475,54 EUR.

Najveći dio ukupnih prihoda čine prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje kojima se financiraju mirovine, novčane naknade i druga primanja iz mirovinskog osiguranja, na temelju priznatih prava, troškovi provedbe osiguranja i troškovi administracije Zavoda, a ostvareni su u iznosu od 4.384.075.736,32 EUR, odnosno 101,0 % planiranih. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 15,3 %, odnosno za 582.248.549,65 EUR.

Opći prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 3.085.973.665,31 EUR, odnosno 97,6 % planiranih; u odnosu na prošlu godinu veći su za 15,4 %, odnosno za 412.819.022,26 EUR, a njima se financira dio obveza mirovinskog osiguranja koje nastaju priznavanjem i određivanjem mirovina prema posebnim propisima, dodatci odnosno povećanje mirovina prema posebnim zakonima koji uređuju ta prava, nedostatak prihoda koji je posljedica uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, nedostatak prihoda po osnovi smanjene stope doprinosa za poljoprivrednike, doprinosi za pojedine kategorije osiguranika u skladu s člankom 155. ZOMO-a, odredbe Zakona o stažu s povećanim trajanjem, nedostatak planiranih prihoda od doprinosa u skladu s čl. 156. st. 4. ZOMO-a, doplatka za djecu, nacionalna naknada za starije osobe te jednokratna novčana primanja korisnicima mirovinskih primanja i doplatka za djecu.

Prihodi od sredstava učešća za pomoći ostvareni su u iznosu od 160.531,32 EUR, odnosno 76,2 % planiranih, a odnose se na učešće R Hrvatske u projektima sufinanciranim sredstvima Europske unije za troškove projekata Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Moja mirovina u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.

Vlastiti prihodi ostvareni su u iznosu od 365.627,75 EUR, odnosno 98,3 % planiranih, a najvećim dijelom odnose se na prihode od zakupnina poslovnih prostora i prihode od najma stanova. U odnosu na 2022. godinu manji su za 18.168,14 EUR, odnosno za 4,7 %.

Prihodi za posebne namjene ostvareni su u iznosu od 58.899,71 EUR, a prihodi od pomoći EU u iznosu od 1.550,04 EUR. Prihodi iz Europskog socijalnog fonda – ESF ostvareni su u iznosu od 909.677,47 EUR, a prihodi iz mehanizma za oporavak i otpornost u iznosu od 610.834,59 EUR. Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja ostvareni su u iznosu od 4.009.734,52 EUR.

Ukupni rashodi i izdaci za 2023. godinu planirani su u iznosu od 7.498.565.000 EUR, a izvršenje u izvještajnom razdoblju iznosi **7.471.788.388,40 EUR** (99,6 % planiranih) i u odnosu na 2022. veći su za 15,2 %, odnosno za 984.474.435,56 EUR.

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja izvršeni su u iznosu od 7.212.542.360,67 EUR, odnosno 99,8 % planiranih rashoda. U odnosu na 2022. veći su za 16,0 %, odnosno za 993.603.048,12 EUR zbog usklađivanja mirovina od 1. siječnja 2023. (koje je iznosilo 5,37 %) i usklađivanja mirovina od 1. srpnja 2023. (koje je iznosilo 8,42 %), prenesenog kumuliranog efekta, promjene strukture i broja korisnika mirovina te usklađivanja mirovina iz 2022. godine, odluka Vlade RH o isplati jednokratnih novčanih primanja korisnicima mirovine, izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju i Zakona o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju.

Rashodi za doplatu za djecu za 2023. (uključujući jednokratno novčano primanje korisnicima doplatka za djecu) izvršeni su u iznosu od 164.684.719,20 EUR, odnosno 99,6 % planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu manji su za 8.203.294,78 EUR ili 4,7 % zbog smanjenog broja korisnika doplatka za djecu i smanjenog broja djece.

Rashodi za nacionalnu naknadu za starije osobe izvršeni su u iznosu od 9.936.358,42 EUR, odnosno 99,9 % planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu veći su za 1.983.847,75 EUR ili 24,9 % prvenstveno zbog redovitog godišnjeg usklađivanja nacionalne naknade za starije osobe od 1. siječnja 2023. (koje je iznosilo 10,8 % te većeg broja korisnika naknade u odnosu na prethodnu godinu).

Rashodi za zaposlene za 2023. godinu izvršeni su u iznosu od 57.175.107,01 EUR, odnosno 99,3 % planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu veći su za 10.279.995,06 EUR ili 21,9 % najvećim dijelom zbog povećanja osnovice za plaću određenom Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama te Dodatkom II. i III. navedenog ugovora.

Materijalni rashodi izvršeni su u iznosu od 18.207.327,61 EUR, financijski rashodi u iznosu od 2.491.100,79 EUR, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 4.435.838,77 EUR.

7. PORTFELJ ZAVODA

Na dan 31. prosinca 2023. ukupna nominalna vrijednost portfelja Zavoda koji obuhvaća 24 trgovačka društva iznosila je 194.898.659,93 EUR, od toga je 6 društava iz portfelja Zavoda uvršteno na listu Zagrebačke burze.

Vrijednost ukupnog portfelja Zavoda u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. povećana je za 365.729,88 EUR.

U 2023. godini, od gospodarenja portfeljem naplaćeno je ukupno 2.029.216,18 EUR, od toga s osnove naplate dividende 1.876.604,73 EUR te od prodaje portfelja 152.611,45 EUR.

Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima (HMID) je tvrtka u 100%-tnom vlasništvu Zavoda. Osnovano je 1997., a posluje od 1998. godine. Od 1. srpnja 2013. djeluje u skladu sa *Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima*, a od 25. srpnja 2014. ima suglasnost Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) za osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima. Svrha i djelatnost Društva je osnivanje i upravljanje investicijskim, odnosno alternativnim investicijskim fondom u koji je prenesen dio portfelja Zavoda. HMID upravlja s dva alternativna investicijska fonda, a to su Kapitalni fond d. d. zatvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom i od studenoga 2018. HMID PLUS otvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom. Nadzor nad radom HMID-a kao i nad fondovima pod upravljanjem (Kapitalni fond i HMID PLUS) obavlja HANFA.

HMID PLUS je otvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom, čije je osnivanje odobrila HANFA 17. listopada 2018. Fond je s operativnim poslovanjem započeo 21. studenoga 2018. Ulagatelji u Fond mogu biti pravne osobe i/ili poslovni subjekti pod uvjetom da su kvalificirani odnosno profesionalni ulagatelji. Fond nije namijenjen malim ulagateljima.

Ukupno djelovanje HMID-a u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. može se definirati kao nastavak provedbe investicijskog cilja fondova pod upravljanjem, a to je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima. Osnovni prihod HMID-a je naknada za upravljanje fondovima, koja iznosi 2 % godišnje od prosječne vrijednosti imovine fondova pod upravljanjem, smanjena za financijske obveze. U 2023. HMID je ostvario neto dobit u iznosu od 3.715.764 EUR. Od početka rada HMID-a do danas, vlasniku (Zavodu) je isplaćeno sveukupno 49,43 milijuna EUR dobiti iz poslovanja HMID-a.

Kapitalni fond d. d. je zatvoreni alternativni investicijski fond, osnovan 26. ožujka 1999. prijenosom dijela dionica iz portfelja Zavoda, koji je Zavodu pripao na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Stoga je Zavod 100%-tni vlasnik Kapitalnog fonda. U skladu sa *Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima*, na temelju odobrenja HANFA-e od 5. studenoga 2014., Kapitalni fond posluje kao *zatvoreni alternativni investicijski fond s javnom ponudom*, a na temelju odobrenja iste Agencije od 2. listopada 2015. kao *zatvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom*. Investicijski cilj Fonda je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se

ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima.

Neto imovinska vrijednost (NIV) Kapitalnog fonda na dan 31. prosinca 2023. iznosila je 285.104.294 EUR. U 2023. godini, Kapitalni fond ostvario je dobitak nakon oporezivanja od 8.267.021 EUR. Ostali sveobuhvatni dobitak iznosi 79.418.868 EUR, a odnosi se na povećanje fer vrijednosti dionica u portfelju. Ukupni sveobuhvatni dobitak u 2023. godini iznosi 87.685.890 EUR, a dobiven je kao zbroj dobiti nakon oporezivanja i ostale sveobuhvatne dobiti. Vrijednost neto imovine Fonda u 2023. godini je za 84.527.665 EUR ili 42,15 % viša nego prethodne godine. Od početka poslovanja neto imovina Kapitalnog fonda rasla je prema prosječnoj godišnjoj stopi (CAGR) od 8,50 % te je ukupno Kapitalni fond povećao svoju imovinu za **480,82 %** ili za **236,0 milijuna EUR** i isplatio **dioničaru 32,7 milijuna EUR dividende**.

8. OSVRT NA IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA ZAVODA ZA 2023.

Provedbenim programom Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za razdoblje 2021. – 2024. kao jedan od ciljeva definiran je CILJ 1.2. ODRŽIV ZDRAVSTVENI I MIROVINSKI SUSTAV, a kao jedna od mjera usmjerenih na njegovo ostvarenje definirana je 62. Osiguranje osnovnog socijalno-zaštitnog prihoda za starije osobe.

Također, Provedbenim programom definiran je i CILJ 4.1. UČINKOVITA, TRANSPARENTNA I OTPORNA DRŽAVA, a mjere za njegovo ostvarenje, koje su u mjerodavnosti Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, su:

66. Unaprjeđenje rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

67. Nove elektroničke usluge Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

U okviru CILJA 4.1. definirane su i mjere koje se odnose na potporne procese:

69. Upravljanje promjenama i inovacijama kroz oblikovanje, razvoj i praćenje strateških i operativnih planova te učinkovitim upravljanjem procesima

70. Djelotvorno upravljanje ljudskim resursima

71. Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i građanima i ostalim korisnicima usluga.

Planom rada Zavoda za 2023. razrađene su mjere i aktivnosti radi postizanja ciljeva definiranih Provedbenim programom Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za razdoblje 2021. – 2024.

Radi ostvarenja navedenih ciljeva, Godišnjim planom rada Zavoda za 2023. planirana je provedba projekata vezanih uz zakonske izmjene i projekata za unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda te aktivnosti u okviru redovitog poslovanja (mirovinsko osiguranje, ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu i nacionalne naknade za starije osobe, provedba međunarodnih ugovora i propisa

Europske unije koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatak za djecu, pravni poslovi, uredsko poslovanje i normativna djelatnost u mjerodavnosti Zavoda, kadrovska politika i ljudski potencijali, upravljanje i gospodarenje imovinom Zavoda, ekonomsko-financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje, nabava i investicije te održavanje i zaštita na radu, unutarnja revizija, kontrola i nadzor, informatički sustav Zavoda, javnost rada Zavoda).

Svi ključni, planirani poslovi obavljeni su planiranom dinamikom i u utvrđenim rokovima.

HRVATSKI ZAVOD ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE

10.

TABLIČNI PRILOG – POPIS TABLICA

Redni broj tablice

<i>Stanje općih podataka o Zavodu (stanje 31. prosinca 2023.)</i>	1
<i>Pregled broja osiguranika i korisnika mirovina prema godinama i vrstama osiguranja</i>	2
<i>Pregled broja korisnika i prosječnih svota mirovina (korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)</i>	3
<i>Pregled ukupnog broja vođenih postupaka prema vrstama postupaka (prvi i drugi stupanj)</i>	4
<i>Pregled ukupnog broja vođenih postupaka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj)</i>	5
<i>Pregled rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)</i>	6
<i>Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju</i>	7
<i>Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu (tuzemno osiguranje)</i>	8
<i>Pregled medicinskog vještačenja</i>	9
<i>Pregled medicinskog vještačenja (tuzemno osiguranje)</i>	10
<i>Pregled rješavanja o pravima primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora</i>	11
<i>Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu primjenom uredbi EU (prvi i drugi stupanj, upravni postupak i neupravni postupak)</i>	12
<i>Pregled broja vođenih postupaka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj) bez doplatka za djecu i nacionalne naknade</i>	13
<i>Pregled broja vođenih postupaka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj) doplatka za djecu</i>	14

STANJE OPĆIH PODATAKA U ZAVODU

Tablica 1

Stanje: 31. prosinca 2023.

Redni broj	Područna služba / područni ured	OSIGURANICI		KORISNICI MIROVINA						DOPLATAK ZA DJECU	
		Broj	Indeks 31.12.2023. 31.12.2022.	UKUPNO		Starosna	Invalidska	Obiteljska	Broj korisnika mirovina na 1000 osiguranika	Broj djece	Broj korisnika
				Broj	Indeks 31.12.2023. 31.12.2022.						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	BJELOVARU	32696	101,7	30501	98,2	22249	2675	5577	933	7924	3800
2.	DUBROVNIKU	47536	104,3	31642	99,4	24444	1687	5511	666	7008	3628
3.	GOSPIČU	16087	103,1	14143	98,2	10079	975	3089	879	2515	1259
4.	KARLOVCU	38217	101,6	35580	99,4	27443	2099	6038	931	5468	2910
5.	KOPRIVNICI	36262	101,9	27056	99,9	19665	2967	4424	746	7785	3774
6.	OSIJEKU - PS	93094	101,9	77019	99,8	54783	6736	15500	827	17917	9459
7.	POŽEGI	19993	99,8	18752	100,9	13126	2021	3605	938	7325	4016
8.	PULI - POLI	95561	103,3	57821	99,8	45619	3714	8488	605	8464	4931
9.	RIJECI - PS	119561	102,4	91413	99,9	71516	5304	14593	765	9717	4940
10.	SISKU	43045	101,8	48432	99,1	34172	3658	10602	1125	10481	5358
11.	SL. BRODU	43544	104,4	34377	101,3	23910	2779	7688	789	5459	2724
12.	SPLITU - PS	162752	103,5	111990	101,1	80333	11956	19701	688	28071	15057
13.	ŠIBENIKU	33766	102,5	30753	99,9	22169	2215	6369	911	6001	3288
14.	VARAŽDINU - PS	113855	101,4	66696	100,5	49073	8328	9295	586	15517	7416
15.	VIROVITICI	21691	99,0	16617	102,5	11543	1563	3511	766	6293	3414
16.	VUKOVARU	44648	101,0	35815	100,3	25866	3064	6885	802	12446	6280
17.	ZADRU	61921	104,6	42201	99,8	32267	2760	7174	682	9998	5146
18.	ZAGREBU - PS *	624648	102,6	359486	99,0	273737	29083	56666	576	50720	26095
UKUPNO		1648877	102,6	1130294	99,7	841994	93584	194716	685	219109	113495
19.	HRVATSKA VOJSKA	-	-	16187	100,6	7016	7895	1276	-	-	-
20.	HRVATSKI BRANITELJI	-	-	71529	100,2	4390	52096	15043	-	-	-
21.	HRVATSKO VIJEĆE OBRANE	-	-	7236	107,0		6123	1113	-	-	-
SVE UKUPNO		1648877	102,6	1225246	99,8	853400	159698	212148	743	219109	113495

NAPOMENA:
Prema Statutu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (NN br. 117/2012) status područne službe imaju: Osijek, Rijeka, Split, Varaždin i Zagreb (dodatna oznaka - PS). Ostale ustrojstvene jedinice Zavoda imaju status područnog ureda.
* Primjena Statuta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (NN br. 28/2014) i Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu HZMO-a od 1. rujna 2014.

PREGLED BROJA OSIGURANIKA I KORISNIKA MIROVINA PREMA GODINAMA I VRSTAMA OSIGURANJA

Tablica 2

Stanje: 31. prosinca 2023.

Godine	Radnici kod pravnih i fizičkih osoba			Obrtnici			Poljoprivrednici			Ukupno		
	Broj osiguranika	Broj korisnika	Odnos	Broj osiguranika	Broj korisnika	Odnos	Broj osiguranika	Broj korisnika	Odnos	Broj osiguranika	Broj korisnika	Odnos
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2001.	1249709	929371	1,34	78783	20355	3,87	73610	82394	0,89	1402102	1032120	1,36
2002.	1274293	939214	1,36	80471	20737	3,88	67217	82241	0,82	1421981	1042192	1,36
2003.	1301994	948523	1,37	82775	21355	3,88	59226	84671	0,70	1443995	1054549	1,37
2004.	1324474	958810	1,38	83840	21958	3,82	51791	84887	0,61	1460105	1065655	1,37
2005.	1368402	973793	1,41	83749	22528	3,72	46726	84250	0,55	1498877	1080571	1,39
2006.	1412215	993460	1,42	82736	23476	3,52	43219	83150	0,52	1538170	1100086	1,40
2007.	1457676	1015766	1,44	81963	24252	3,38	39824	81522	0,49	1579463	1121540	1,41
2008.	1488922	1043262	1,43	79149	25299	3,13	36777	79729	0,46	1604848	1148290	1,40
2009.	1421376	1069059	1,33	75051	26433	2,84	33806	78322	0,43	1530233	1173814	1,30
2010.	1373044	1095354	1,25	70616	27924	2,53	31703	77108	0,41	1475363	1200386	1,23
2011.	1369757	1109336	1,23	67998	29100	2,34	30378	74685	0,41	1468133	1213121	1,21
2012.	1339933	1115867	1,20	65252	29767	2,19	27555	72058	0,38	1432740	1217692	1,18
2013.*	1314437	1091008	1,20	62399	30402	2,05	23795	69405	0,34	1400631	1190815	1,18
2014.*	1315535	1125773	1,17	59951	31170	1,92	21914	66795	0,33	1397400	1223738	1,14
2015.*	1335123	1132614	1,18	57696	31657	1,82	20818	63749	0,33	1413637	1228020	1,15
2016.*	1363997	1140004	1,20	56558	32357	1,75	19633	61014	0,32	1440188	1233375	1,17
2017.*	1398144	1141667	1,22	57412	32920	1,74	19488	58064	0,34	1475044	1232651	1,20
2018.*	1427622	1147442	1,24	59853	33481	1,79	19437	55335	0,35	1506912	1236258	1,22
2019.*	1460981	1154346	1,27	64998	34261	1,90	19213	52504	0,37	1545192	1241111	1,25
2020.*	1450123	1156885	1,25	66963	34729	1,93	19214	49471	0,39	1536300	1241085	1,24
2021.*	1482564	1151883	1,29	70411	34846	2,02	18697	45872	0,41	1571672	1232601	1,28
2022.*	1515415	1149790	1,32	73742	35138	2,10	18577	42743	0,43	1607734	1227671	1,31
2023.*	1551258	1148964	1,35	79249	35164	2,25	18370	41118	0,45	1648877	1225246	1,35

* Provedba Zakona o mirovinskom osiguranju - članak 95. (NN broj 157/13)

**PREGLED BROJA KORISNIKA I PROSJEČNIH SVOTA MIROVINA
(korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)**

Stanje: 31. prosinca 2023.

Vrste mirovina	Broj korisnika mirovina	Prosječna netomirovina u kunama (kn)	Udio prosječne netomirovine u netoplaći za prosinac 2022. (7.878 kn)
0	1	2	3
Starosna	501087	482,49	40,51
Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika - čl. 35.	52912	615,17	51,65
Starosna mirovina prevedena iz invalidske	75944	423,97	35,60
Ukupno starosna	629943	486,58	40,85
Prijevremena starosna mirovina	211666	462,94	38,87
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36.	385	505,71	42,46
Sveukupno starosna	841994	480,65	40,36
Invalidska	93584	358,83	30,13
Obiteljska	194716	377,17	31,67
UKUPNO	1130294	452,74	38,01

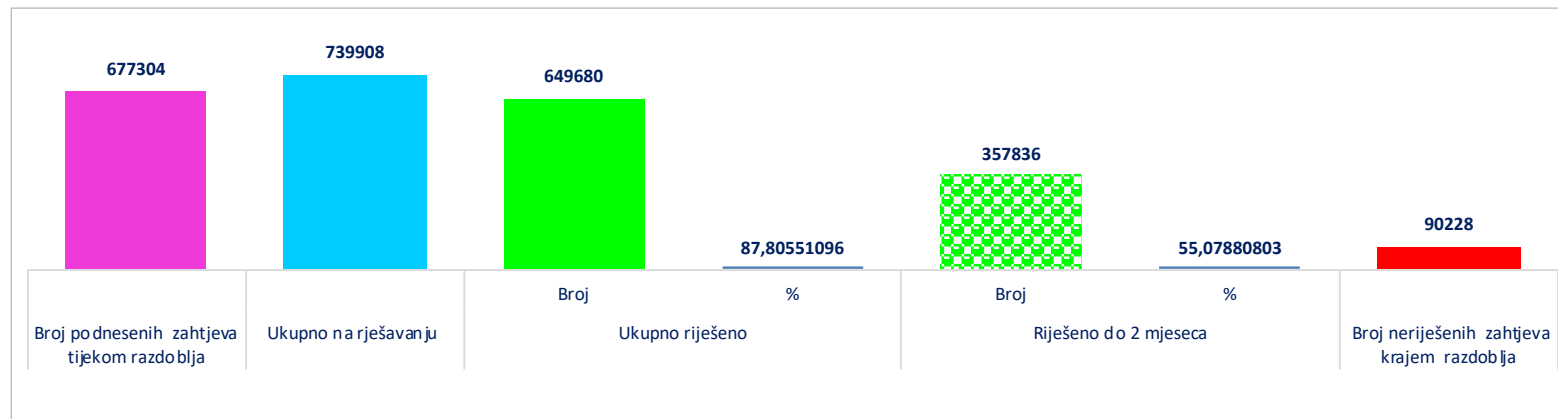
Tablica 4

**PREGLED UKUPNOG BROJA VOĐENIH POSTUPAKA PREMA VRSTAMA POSTUPAKA
(prvi i drugi stupanj)**

Stanje: 31. prosinca 2023.

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Mirovinsko osiguranje - tuzemno	339.845	379.777	318.873	83,96	171.488	53,78	60.904
2.	Mirovinsko osiguranje - inozemno	148.929	163.381	142.949	87,49	115.345	80,69	20.432
3.	Doplatak za djecu	184.797	192.723	184.364	95,66	68.522	37,17	8.359
4.	Nacionalna naknada	3.733	4.027	3.494	86,76	2.481	71,01	533
	UKUPNO	677.304	739.908	649.680	87,81	357.836	55,08	90.228
	Mirovinsko TUZ+INZ	488.774	543.158	461.822	85,03	286.833	62,11	81.336

Pregled ukupnog broja vođenih postupaka prema vrstama postupaka (prvi i drugi stupanj)

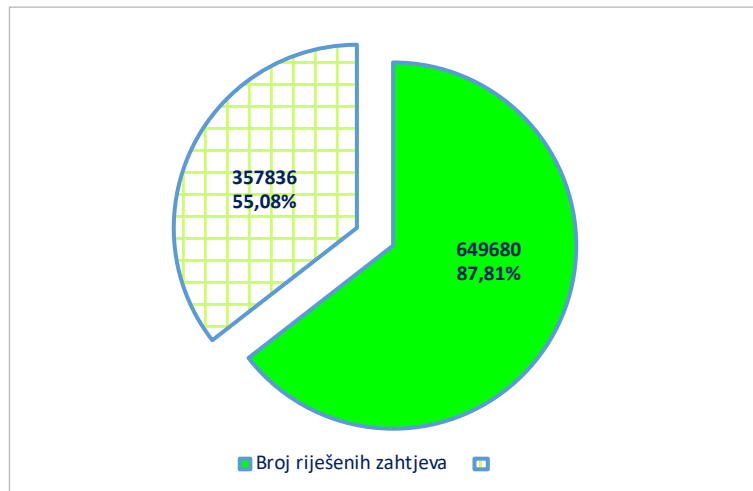
**PREGLED UKUPNOG BROJA VOĐENIH POSTUPAKA U ZAVODU - UPRAVNI POSTUPAK
(prvi i drugi stupanj)**

Stanje: 31. prosinca 2023.

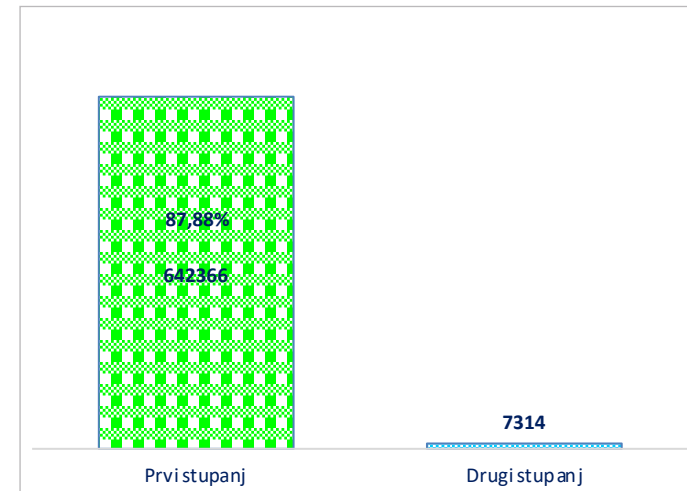
Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj riješenih do 2 mjeseca	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj	670.600	730.965	642.366	87,88	354.793	55,23	88.599
2.	Drugi stupanj	6.704	8.943	7.314	81,78	3.043	41,61	1.629
	UKUPNO	677.304	739.908	649.680	87,81	357.836	55,08	90.228

Napomena: uključeno tuzemno i inozemno osiguranje, matična evidencija, doplati za djecu i nacionalna naknada.

Pregled ukupnog broja vođenih postupaka u Zavodu
- upravni postupak (prvi i drugi stupanj)

Broj riješenih zahtjeva prvog i drugog stupnja

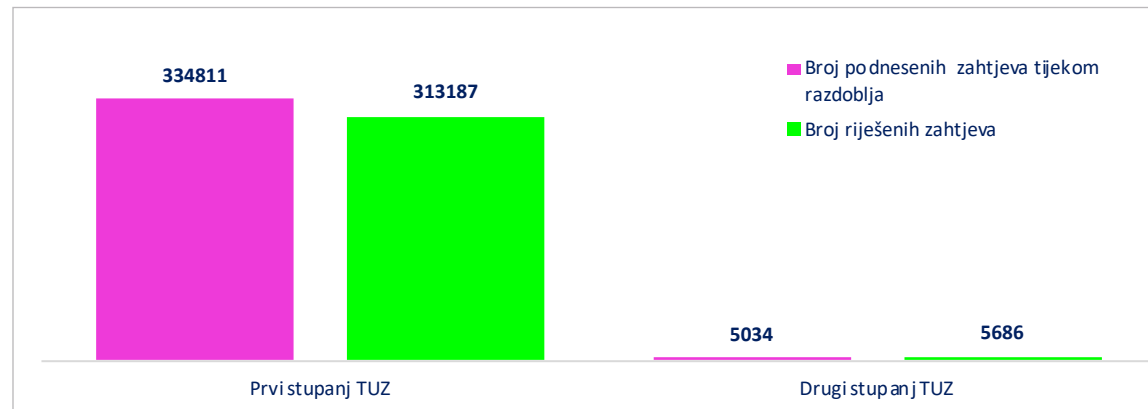
PREGLED RJEŠAVANJA O PRAVIMA IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA (tuzemno osiguranje)

Stanje: 31. prosinca 2023.

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj riješenih do 2 mjeseca	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj	334.811	372.924	313.187	83,98	169.284	54,05	59.737
2.	Drugi stupanj	5.034	6.853	5.686	82,97	2.204	38,76	1.167
	UKUPNO	339.845	379.777	318.873	83,96	171.488	53,78	60.904

Napomena: nije uključen doplati za djecu kao niti nacionalna naknada

Pregled rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)

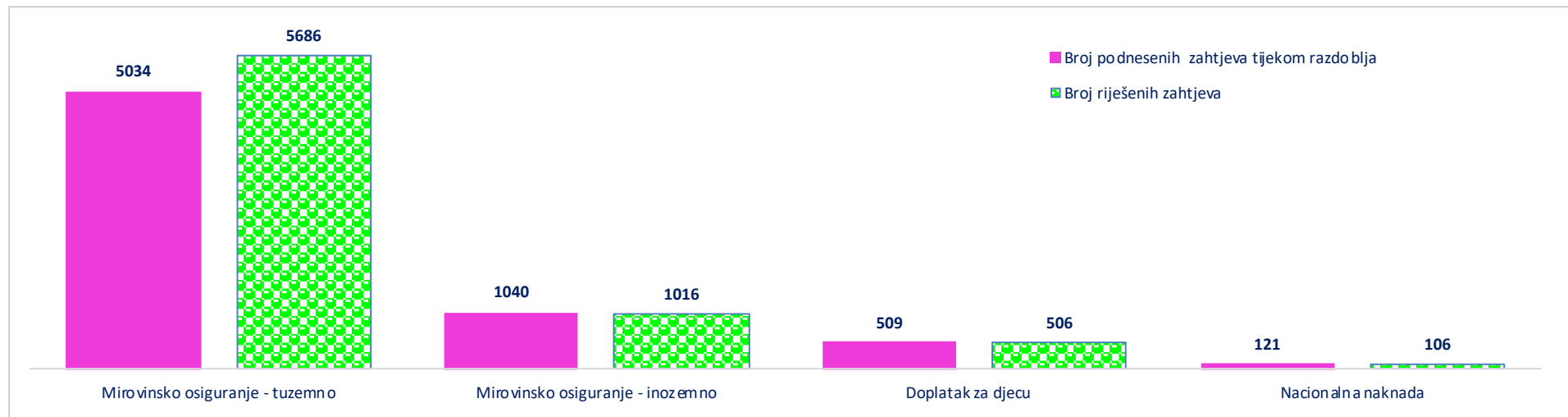

PREGLED RJEŠAVANJA O PRAVIMA U DRUGOM STUPNJU

Stanje: 31. prosinca 2023.

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj riješenih do 2 mjeseca	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Mirovinsko osiguranje - tuzemno	5.034	6.853	5.686	82,97	2.204	38,76	1.167
2.	Mirovinsko osiguranje - inozemno	1.040	1.326	1.016	76,62	555	54,63	310
3.	Doplatak za djecu	509	624	506	81,09	212	41,90	118
4.	Nacionalna naknada	121	140	106	75,71	72	67,92	34
	UKUPNO	6.704	8.943	7.314	81,78	3.043	41,61	1.629

Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

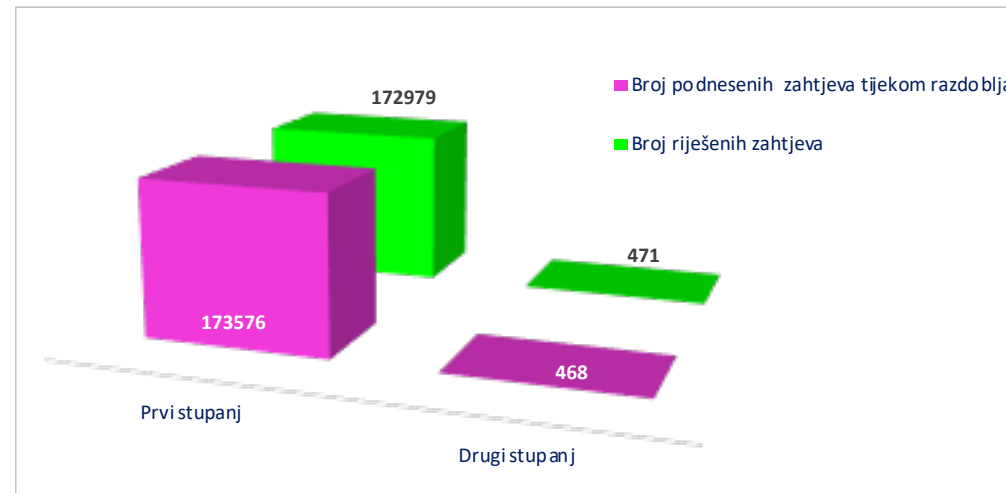
Tablica 8

PREGLED RJEŠAVANJA O PRAVIMA NA DOPLATAK ZA DJECU (tuzemno osiguranje)

Stanje: 31. prosinca 2023.

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	1	2	3	4	5	6
1.	Prvi stupanj	173.576	178.751	172.979	96,77	5.772
2.	Drugi stupanj	468	571	471	82,49	100
	UKUPNO	174.044	179.322	173.450	96,73	5.872

Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu (tuzemno osiguranje)

Tablica 9

PREGLED MEDICINSKOG VJEŠTAČENJA

Stanje: 31. prosinca 2023.

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	1	2	3	4	5	6
1.	Prvi stupanj	51.383	70.322	41.666	59,25	28.656
2.	Drugi stupanj	2.304	3.399	2.831	83,29	568
	UKUPNO	53.687	73.721	44.497	60,36	29.224

Napomena: uključeno tuzemno i inozemno osiguranje te doplati za djecu

Tablica 10

PREGLED MEDICINSKOG VJEŠTAČENJA (tuzemno osiguranje)

Stanje: 31. prosinca 2023.

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	1	2	3	4	5	6
1.	Prvi stupanj	37.561	51.030	27.756	54,39	23.274
2.	Drugi stupanj	1.943	2.863	2.390	83,48	473
	UKUPNO	39.504	53.893	30.146	55,94	23.747

Napomena: nije uključen doplati za djecu

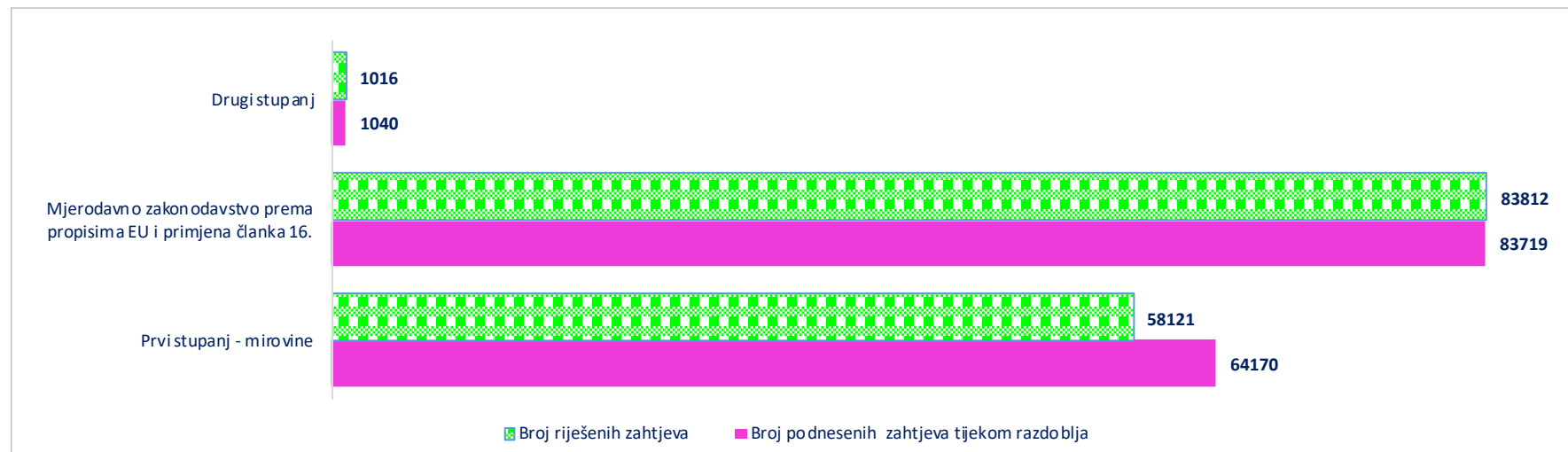
PREGLED RJEŠAVANJA O PRAVIMA PRIMJENOM UREDBI EU I MEĐUNARODNIH UGOVORA

Stanje: 31. prosinca 2023.

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj riješenih do 2 mjeseca	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj - mirovine	64.170	77.414	58.121	75,08	32.735	56,32	19.293
2.	Mjerodavno zakonodavstvo prema propisima EU i primjena članka 16.	83.719	84.641	83.812	99,02	82.055	97,90	829
3.	Drugi stupanj	1.040	1.326	1.016	76,62	555	54,63	310
	UKUPNO	148.929	163.381	142.949	87,49	115.345	80,69	20.432

Napomena: nije uključen doplati za djecu

Pregled rješavanja o pravima primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora

**PREGLED RJEŠAVANJA O PRAVIMA NA DOPLATAK ZA DJECU PRIMJENOM UREDBI EU
(prvi i drugi stupanj, upravni postupak i nepravni postupak)**

Stanje: 31. prosinca 2023.

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj - upravni postupak DD EU	10.712	13.348	10.879	81,50	6.071	55,80	2.469
2.	Drugi stupanj - upravni postupak DD EU	41	53	35	66,04	26	74,29	18
3.	Nepravni postupak DD EU	9.465	15.545	10.222	65,76	4.902	47,96	5.323
	UKUPNO	20.218	28.946	21.136	73,02	10.999	52,04	7.810

Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu primjenom uredbi EU

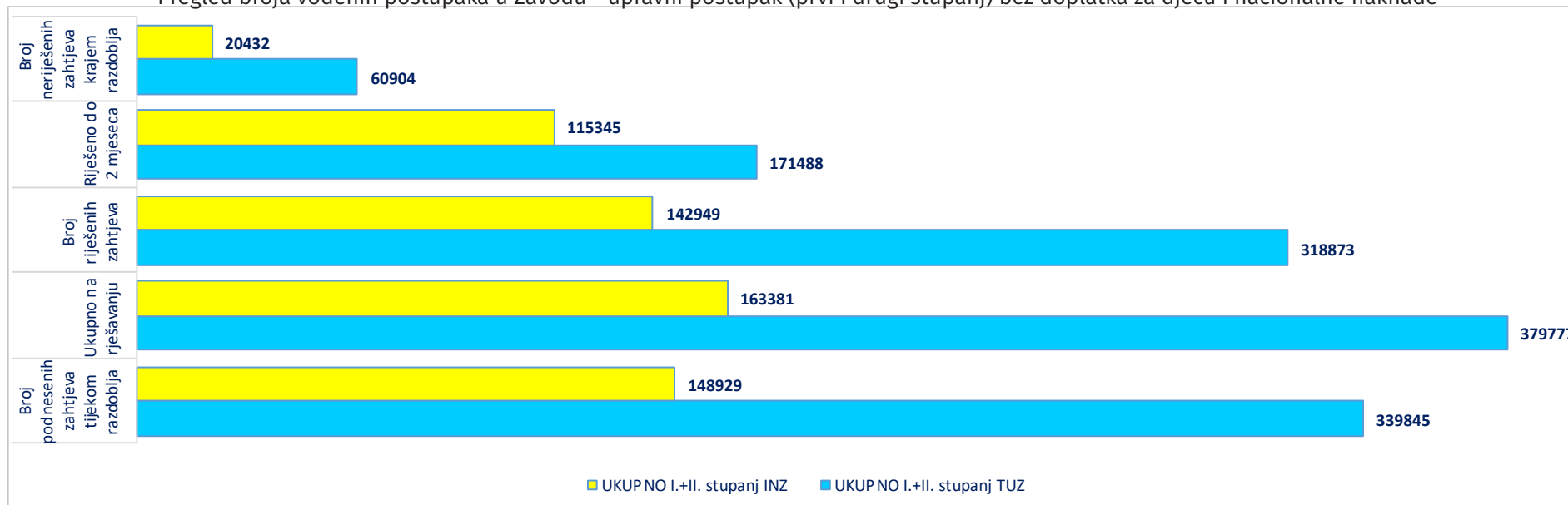
PREGLED BROJA VOĐENIH POSTUPAKA U ZAVODU - UPRAVNI POSTUPAK (PRVI I DRUGI STUPANJ) BEZ DOPLATKA ZA DJECU I NACIONALNE NAKNADE

Stanje: 31. prosinca 2023.

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj	482.700	534.979	455.120	85,07	284.074	62,42	79.859
	* TUZ	334.811	372.924	313.187	83,98	169.284	54,05	59.737
	* INZ	147.889	162.055	141.933	87,58	114.790	80,88	20.122
2.	Drugi stupanj	6.074	8.179	6.702	81,94	2.759	41,17	1.477
	* TUZ	5.034	6.853	5.686	82,97	2.204	38,76	1.167
	* INZ	1.040	1.326	1.016	76,62	555	54,63	310
	UKUPNO I.+II. stupanj (bez DD)	488.774	543.158	461.822	85,03	286.833	62,11	81.336
	UKUPNO I.+II. stupanj TUZ	339.845	379.777	318.873	83,96	171.488	53,78	60.904
	UKUPNO I.+II. stupanj INZ	148.929	163.381	142.949	87,49	115.345	80,69	20.432

Napomena: nije uključen doplati za djecu i nacionalna naknada

Pregled broja vođenih postupaka u Zavodu - upravni postupak (prvi i drugi stupanj) bez doplatka za djecu i nacionalne naknade

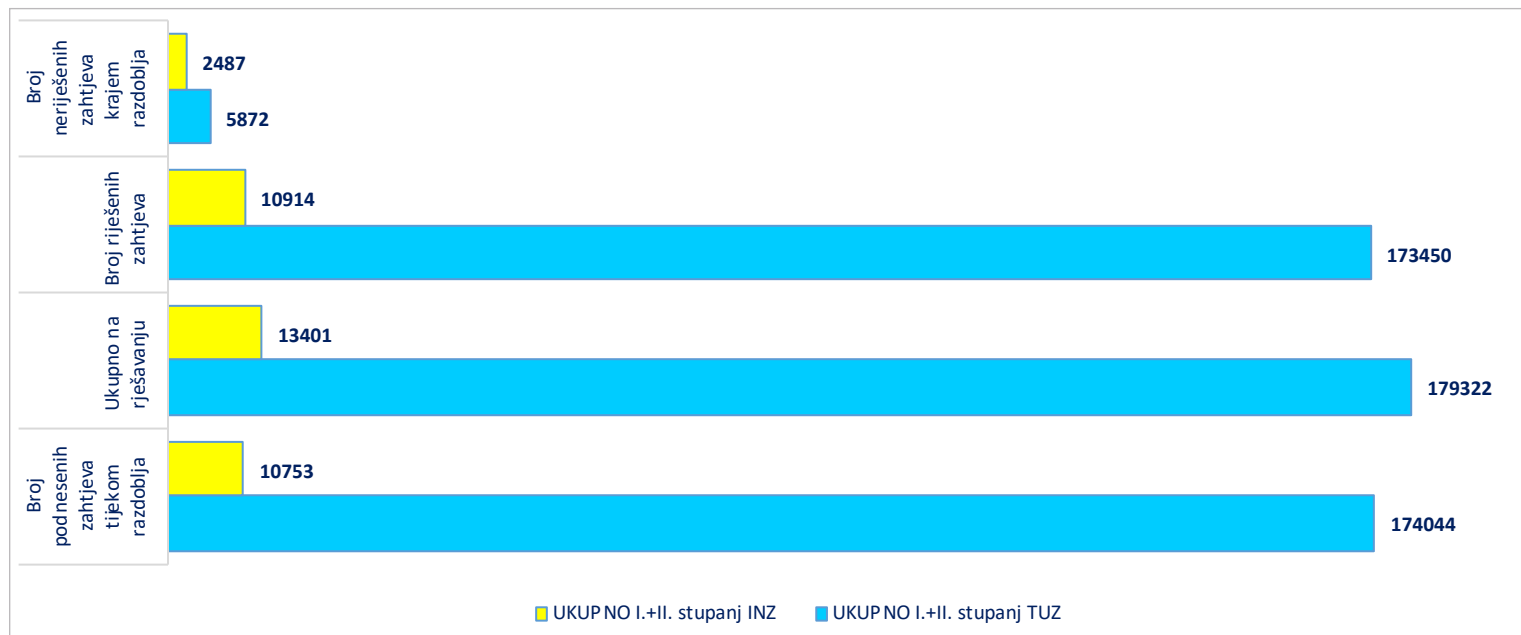
Tablica 14

PREGLED BROJA VOĐENIH POSTUPAKA U ZAVODU - UPRAVNI POSTUPAK (PRVI I DRUGI STUPANJ) DOPLATKA ZA DJECU

Stanje: 31. prosinca 2023.

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	1	2	3	4	5	6
1.	Prvi stupanj	184.288	192.099	183.858	95,71	8.241
	TUZ	173.576	178.751	172.979	96,77	5.772
	INZ	10.712	13.348	10.879	81,50	2.469
2.	Drugi stupanj	509	624	506	81,09	118
	TUZ	468	571	471	82,49	100
	INZ	41	53	35	66,04	18
	UKUPNO I.+II. stupanj doplatka za djecu	184.797	192.723	184.364	95,66	8.359
	UKUPNO I.+II. stupanj TUZ	174.044	179.322	173.450	96,73	5.872
	UKUPNO I.+II. stupanj INZ	10.753	13.401	10.914	81,44	2.487

Pregled broja vođenih postupaka u Zavodu - upravni postupak (prvi i drugi stupanj) doplatka za djecu

HRVATSKI ZAVOD ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE

11.

PRILOG IZVJEŠĆU FINANCIJSKOG POSLOVANJA

Na temelju članka 21. točke 15. Statuta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (Narodne novine, br. 28/14, 24/15, 73/19 i 147/20.) Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, na sjednici održanoj 28. ožujka 2024., donosi

O D L U K U
o usvajanju Godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana Hrvatskog zavoda
za mirovinsko osiguranje za 2023. godinu

Članak 1.

Usvaja se Godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2023. godinu koji glasi:

	Plan	Ostvarenje/izvršenje	EUR Indeks
Prihodi poslovanja	7.496.550.000	7.472.156.522,51	99,67
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.400.000	4.009.734,52	286,41
1. PRIHODI UKUPNO	7.497.950.000	7.476.166.257,03	99,71
Rashodi poslovanja	7.488.145.000	7.467.352.549,63	99,72
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	10.420.000	4.435.838,77	42,57
2. RASHODI UKUPNO	7.498.565.000	7.471.788.388,40	99,64
3. VIŠAK / MANJAK	-615.000	4.377.868,63	-
Primici od financijske imovine i zaduživanja	0	0,00	-
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	0	0,00	-
4. RAZLIKA PRIMITAKA I IZDATAKA	0	0,00	-
Prijenos sredstava iz prethodne godine	17.019.682	17.019.683,42	100,00
Prijenos sredstava u sljedeću godinu/ izvještajno razdoblje	-16.404.682	-21.397.552,05	130,44
5. NETO FINANCIRANJE	615.000	-4.377.868,63	-
6. VIŠAK / MANJAK + NETO FINANCIRANJE	0	0,00	-

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

KLASA: 041-01/24-02/2
URBROJ: 341-99-01/01-24-3
Zagreb, 28. ožujka 2024.

PREDSJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA
HRVATSKOG ZAVODA ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE

Melita Čičak

O B R A Z L O Ž E N J E

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje kao izvanproračunski korisnik I skupine iz članka 4. točke 17. Zakona o proračunu (Narodne novine, broj 144/21., dalje u tekstu: Zakon) na koji se primjenjuju odredbe koje vrijede za proračunske korisnike, dužan je u skladu s člankom 86. stavkom 3. Zakona upravljačkom tijelu dostaviti na usvajanje prijedlog godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana za proteklo razdoblje do 31. ožujka tekuće proračunske godine.

Pravilnikom o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana (Narodne novine, broj 85/23., dalje u tekstu: Pravilnik) koji je stupio na snagu 25. srpnja 2023. propisan je Izgled, sadržaj, obveznici primjene, način i rokovi podnošenja, donošenja i objave polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna i financijskog plana.

U skladu s odredbama Zakona i Pravilnika Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) izradio je prijedlog godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana Zavoda za 2023. godinu koji sadrži opći i posebni dio godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana, obrazloženje općeg i posebnog dijela i posebne izvještaje.

Opći dio sadrži: Sažetak Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja, Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja. U Računu prihoda i rashoda i Računu financiranja prihodi i rashodi, primici i izdaci iskazuju se prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji, a rashodi se dodatno iskazuju prema funkcijskoj klasifikaciji.

Posebni dio sadrži izvršenje rashoda i izdataka iskazanih po izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

U skladu s člankom 43. Pravilnika obrazloženje općeg dijela godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana Zavoda sadrži obrazloženje ostvarenja prihoda i rashoda, primitaka i izdataka u izvještajnom razdoblju i obrazloženje ostvarenog prijenosa sredstava iz prethodne godine i prijenosa sredstava u sljedeću godinu/razdoblje.

Obrazloženje posebnog dijela izvještaja o izvršenju financijskog plana sadrži obrazloženje izvršenja programa koje se daje kroz obrazloženje izvršenja aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima koji su ostvareni provedbom programa i pokazateljima uspješnosti realizacije tih ciljeva koji se sastoje od pokazatelja učinka i pokazatelja rezultata.

U skladu s člankom 46. stavkom 2. Pravilnika Zavod je izradio posebne izvještaje o zaduživanju na domaćem i stranom tržištu novca i kapitala, izvještaj o korištenju sredstava fondova Europske unije i izvještaj o stanju potraživanja i dospjelih obveza te o stanju potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova.

Prema članku 46. stavku 3. Pravilnika s obzirom na to da Zavod u izvještajnom razdoblju nije davao zajmove nije obvezan izraditi izvještaj o danim zajmovima i potraživanjima po danim zajmovima niti izvještaj o danim jamstvima i plaćanjima po protestiranim jamstvima jer ih u izvještajnom razdoblju nije davao.

U skladu s člankom 52. stavkom 7. i 8. Pravilnika Zavod je obvezan Upravnom vijeću dostaviti na usvajanje prijedlog godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana za 2023. godinu do 31. ožujka 2024. nakon čega se dostavlja nadležnom ministarstvu koje prijedlog godišnjeg izvještaja o izvršenju razdjela dostavlja Ministarstvu financija, odnosno upravnom tijelu za financije najkasnije do 15. travnja 2024.

OBRAZLOŽENJE OPĆEG DIJELA FINACIJSKOG PLANA ZA 2023.

08620 Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

PRIHODI I PRIMICI

Ukupni prihodi i primici planirani su u iznosu od 7.497.950.000 EUR, a ostvarenje u izvještajnom razdoblju iznosi 7.476.166.257,03 EUR odnosno 99,7% planiranog u 2023. godini. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 15,2% odnosno za 987.011.475,54 EUR.

Najveći dio ukupnih prihoda čine prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje (izvor financiranja 21) kojima se financiraju mirovine, novčane naknade i druga primanja iz mirovinskog osiguranja na temelju priznatih prava, troškovi provedbe osiguranja i troškovi administracije Zavoda, a ostvareni su u iznosu od 4.384.075.736,32 EUR odnosno 101,2% planiranih u 2023. godini. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 15,3% odnosno za 582.248.549,65 EUR.

Općim prihodima i primicima (izvor financiranja 11) financira se dio obveza mirovinskog osiguranja koje nastaju priznavanjem i određivanjem mirovina prema posebnim propisima, dodaci odnosno povećanje mirovina prema posebnim zakonima koji uređuju ta prava, nedostatak prihoda koji je posljedica uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, nedostatak prihoda po osnovi smanjene stope doprinosa za poljoprivrednike, doprinosi za pojedine kategorije osiguranika sve u skladu s člankom 155. Zakona o mirovinskom osiguranju, odredbe Zakona o stažu s povećanim trajanjem, nedostatak planiranih prihoda od doprinosa u skladu s člankom 156. stavkom 4. Zakona o mirovinskom osiguranju, doplatka za djecu, nacionalna naknada za starije osobe te jednokratna novčana primanja korisnicima mirovinskih primanja i doplatka za djecu, a ostvareni su u iznosu od 3.085.973.665,31 EUR, odnosno 97,6% planiranih u 2023. godini. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 15,4% odnosno za 412.819.022,26 EUR.

Prihodi od sredstava učešća za pomoći (izvor financiranja 12) ostvareni su u iznosu od 160.531,32 EUR, odnosno 76,2% planiranih u 2023. godini, a odnose se na učešće Republike Hrvatske u projektima sufinanciranim sredstvima Europske unije za troškove projekata Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Moja mirovina u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.

Vlastiti prihodi (izvor financiranja 31) ostvareni su u iznosu od 365.627,75 EUR, odnosno 98,3% planiranih u 2023. godini, a najvećim dijelom odnose se na prihode od zakupnina poslovnih prostora i prihode od najma stanova. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 4,7% odnosno za 18.168,14 EUR.

Prihodi za posebne namjene (izvor financiranja 43) ostvareni su u iznosu od 58.899,71 EUR, odnosno 58,9% planiranih u 2023. godini. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 99,5% odnosno za 10.691.660,65 EUR jer su u 2022. godini ostvareni prihodi iz dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih institucija po posebnim propisima koji se odnose na uplatu Kapitalnog fonda d.d. za rezerve kapitala Hrvatskog mirovinskog osiguravajućeg društva d.d.

Prihodi od pomoći EU (izvor financiranja 51) ostvareni su u iznosu od 1.550,04 EUR, odnosno 77,5% planiranih u 2023. godini, a odnosi se na refundaciju troškova službenih putovanja radnika Zavoda sudionika sastanaka Europske komisije.

Prihodi iz Europskog socijalnog fonda – ESF (izvor financiranja 561) ostvareni su u iznosu od 909.677,47 EUR, odnosno 77,8% planiranih u 2023. godini, a odnose se na financiranje projekata Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Moja mirovina u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.

Prihodi iz mehanizma za oporavak i otpornost (izvor financiranja 581) ostvareni su u iznosu od 610.834,59 EUR, odnosno 74,5% planiranih u 2023. godini, a odnose se na financiranje projekata Digitalizacija arhive HZMO-a (eArhiva) i Modernizacija ICT sustava Zavoda (eHZMO) u sklopu Nacionalnog programa oporavka i otpornosti – NPOO.

Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja (izvor financiranja 71) ostvareni su u iznosu od 4.009.734,52 EUR, odnosno 286,4% planiranih u 2023. godini, a odnose se na prihode ostvarene od prodaje stambenih objekata u vlasništvu Zavoda. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 170,5% odnosno za 2.527.531,61 EUR najvećim dijelom zbog prodaje suvlasničkog dijela nekretnine u Zadru i prodaje nekretnine u Kutini.

RASHODI I IZDACI

Ukupni rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 7.498.565.000 EUR, a izvršenje u izvještajnom razdoblju iznosi 7.471.788.388,40 EUR odnosno 99,6% planiranog u 2023. godini. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 15,2% odnosno za 984.474.435,56 EUR.

Najveći dio planiranih i izvršenih rashoda odnosi se na naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (skupina 37) koji su izvršeni u ukupnom iznosu od 7.389.478.568,37 EUR odnosno 99,8% planiranih rashoda u 2023. godini, te čine 99,0% ukupno izvršenih rashoda Zavoda u izvještajnom razdoblju. Najveći dio ovih rashoda odnosi se na mirovine i mirovinska primanja koji su izvršeni u iznosu 7.212.542.360,67 EUR, odnosno 99,8% planiranih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu rashodi za mirovine i mirovinska primanja veći su za 16,0% odnosno za 993.603.048,12 EUR zbog:

- usklađivanja mirovina od 1. siječnja 2023. koje je iznosilo 5,37% i usklađivanja mirovina od 1. srpnja 2023. koje je iznosilo 8,42%,
- prenesenog kumuliranog efekta, promjene strukture i broja korisnika mirovina te usklađivanja mirovina iz 2022. godine,
- odluka Vlade RH o isplati jednokratnih novčanih primanja korisnicima mirovinskih primanja,
- Izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 119/22),
- Zakona o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju.

Ostali rashodi unutar ove skupine odnose se na isplatu doplatka za djecu (uključujući jednokratno primanje korisnicima doplatka za djecu) koji su izvršeni u iznosu od 164.684.719,20 EUR, što čini 99,6% planiranih rashoda, te na isplatu nacionalne naknade za starije osobe koji su izvršeni u iznosu od 9.936.358,42 EUR, što čini 99,9% planiranih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu rashodi za doplatka za djecu manji su za 4,7% odnosno za 8.203.294,78 EUR zbog smanjenog broja korisnika doplatka za djecu i smanjenog broja djece. Rashodi za nacionalnu naknadu za starije osobe veći su za 24,9% odnosno za 1.983.847,75 EUR prvenstveno zbog usklađivanja naknade od 1. siječnja 2023. za 10,8% te većeg broja korisnika naknade u odnosu na prethodnu godinu.

Rashodi za zaposlene (skupina 31) izvršeni su u iznosu od 57.175.107,01 EUR, odnosno 99,3% planiranih u 2023. godini. U odnosu na prethodnu godinu povećani su za 21,9% odnosno za

10.279.995,06 EUR najvećim dijelom zbog povećanja osnovice za plaću određenom Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama te Dodatku II. i III. navedenog ugovora.

Materijalni rashodi (skupina 32) izvršeni su u iznosu od 18.207.327,61 EUR, odnosno 83,6% planiranih u 2023. godini. Odnose se na rashode financiranja poslovanja stručne službe Zavoda, u odnosu prethodnu godinu veći su za 12,4% odnosno za 2.006.253,71 EUR. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rashode za usluge telefona, pošte i prijevoza i rashode za usluge tekućeg i investicijskog održavanja zbog općeg porasta cijena na tržištu.

Financijski rashodi (skupina 34) izvršeni su u iznosu od 2.491.100,79 EUR, odnosno 93,1% planiranih u 2023. godini, a najvećim dijelom odnose se na naknade za isplatu mirovina i mirovinskih primanja korisnicima. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 3,3% odnosno za 84.092,94 EUR zbog smanjenja rashoda za naknadu za isplatu mirovina putem pošte.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (razred 4) izvršeni su u iznosu od 4.435.838,77 EUR, odnosno 42,6% planiranih u 2023. godini. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 51,2% odnosno za 4.650.876,37 EUR. Izvršeni rashodi u 2023. godini najvećim dijelom se odnose na uredsku opremu i namještaj, dodatna ulaganja na građevinskim objektima, ulaganja u računalne programe i nabavu licenci te nemaju kontinuiranu dinamiku izvršenja već ovise o isporukama robe odnosno izvršenim radovima.

PRIJENOS SREDSTAVA IZ PRETHODNE I U SLJEDEĆU GODINU

Donos odnosno prijenos neutrošenih vlastitih prihoda iz 2022. godine iznosio je 1.956.190,68 EUR, a na kraju izvještajnog razdoblja neutrošeni vlastiti prihodi iznose 2.321.363,65 EUR. Planirani odnos neutrošenih vlastitih prihoda iz 2023. u 2024. godinu iznosio je 2.148.191 EUR.

Donos odnosno prijenos neutrošenih ostalih prihoda za posebne namjene iz 2022. godine iznosio je 4.773.584,30 EUR, a na kraju izvještajnog razdoblja neutrošeni ostali prihodi za posebne namjene iznose 4.776.545,44 EUR. Planirani odnos neutrošenih ostalih prihoda za posebne namjene iz 2023. u 2024. godinu iznosio je 4.816.582 EUR.

Donos odnosno prijenos neutrošenih prihoda od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja iz 2022. godine iznosio je 10.289.908,44 EUR, a na kraju izvještajnog razdoblja neutrošeni prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja iznose 14.299.642,96 EUR. Planirani odnos neutrošenih prihoda od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja iz 2023. u 2024. godinu iznosio je 9.439.909 EUR.

UKUPNE I DOSPJELE OBVEZE

Stanje ukupnih obveza na dan 31.12.2023. iznosi 682.810.418,55 EUR, a stanje dospjelih obveza na dan 31.12.2023. iznosi 78.850,48 EUR.

08620 Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Djelatnost Zavoda je provedba obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, postupka ostvarivanja prava na doplatak za djecu i postupka za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe. Prava iz mirovinskog osiguranja ostvaruju radnici, poljoprivrednici, obrtnici i druge osigurane osobe utvrđene Zakonom o mirovinskom osiguranju i drugim propisima. U Zavodu se ostvaruje pravo na mirovinu, profesionalnu rehabilitaciju, novčanu naknadu zbog tjelesnog oštećenja i naknadu putnih troškova u vezi s ostvarivanjem osiguranih prava.

Temeljna djelatnost Zavoda su:

- poslovi mirovinskog osiguranja
- poslovi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu prema hrvatskim propisima te nacionalne naknade za starije osobe
- provedba uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju
- dio ekonomsko-financijskih poslova vezan uz obračun i isplatu mirovinskih primanja, doplatka za djecu i nacionalne naknade za starije osobe

Ukupni rashodi Zavoda za 2023. godinu planirani su u iznosu od 7.498.565.000 EUR, a izvršeni u iznosu od 7.471.788.388 EUR, što čini 99,6% planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu veći su za 15,2% najvećim dijelom zbog povećanih rashoda za mirovine i mirovinska primanja.

	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
08620-Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	6.487.313.953	7.498.565.000	7.471.788.388	99,6	115,2
4001-SOCIJALNE POMOĆI I NAKNADE	7.952.511	9.951.000	9.936.358	99,9	124,9
4011-MATERIJALNO PRAVNA ZAŠTITA	172.888.014	165.333.000	164.684.719	99,6	95,3
4101-PODRŠKA SUSTAVU MIROVINSKOG OSIGURANJA	72.403.756	90.114.000	80.027.118	88,8	110,5
4102-MIROVINE I MIROVINSKA PRIMANJA	6.234.069.673	7.233.167.000	7.217.140.192	99,8	115,8

4001 SOCIJALNE POMOĆI I NAKNADE

	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Index izvršenje 2023./2022.
4001- SOCIJALNE POMOĆI I NAKNADE	7.952.511	9.951.000	9.936.358	99,9	124,9

A789012 NACIONALNA NAKNADA ZA STARIJE OSOBE

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A789012- NACIONALNA NAKNADA ZA STARIJE OSOBE	7.952.511	9.951.000	9.936.358	99,9	124,9

Zakonske i druge pravne osnove

1. Zakon o nacionalnoj naknadi za starije osobe

Opis aktivnosti

Unutar programa 4001 Socijalne pomoći i naknade izvršeni su rashodi za isplatu nacionalne naknade za starije osobe, koji se isplaćuje prema Zakonu o nacionalnoj naknadi za starije osobe (Narodne novine 62/20) od 1. siječnja 2021.

Rashodi za isplatu nacionalne naknade za starije osobe planirani su u iznosu od 9.951.000 EUR, a izvršeni u iznosu 9.936.358 EUR što čini 99,9% planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu veći su za 24,9% zbog redovitog godišnjeg usklađivanja nacionalne naknade za starije osobe od 1. siječnja 2023. koje je iznosilo 10,8%, prenesenog kumuliranog efekta i povećanja broja korisnika nacionalne naknade za starije osobe.

Prosječan broj korisnika kojima je isplaćena nacionalna naknada u 2023. godini iznosio je 6 850.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Sredstva nacionalne naknade za starije osobe upućena na isplatu u odnosu na potrebna sredstva na temelju ostvarenih prava	Isplata nacionalne naknade za starije osobe prema ostvarenom pravu	%	100%	HZMO	100%	100%

4011 MATERIJALNO PRAVNA ZAŠTITA

	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Index izvršenje 2023./2022.
4011-MATERIJALNO PRAVNA ZAŠTITA	172.888.014	165.333.000	164.684.719	99,6	95,3

A753029 DOPLATAK ZA DJECU

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A753029-DOPLATAK ZA DJECU	156.780.376	146.501.000	145.959.850	99,6	93,1

Zakonske i druge pravne osnove

1. Zakon o doplatku za djecu
2. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji
3. Zakon o provedbi uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti

Opis aktivnosti

Zakonom o doplatku za djecu propisani su uvjeti za stjecanje prava na doplatu za djecu i visina doplatka za djecu. Doplatu za djecu predstavlja dodatak obiteljskim prihodima koji kompenzira dio troškova i smanjuje razliku u životnom standardu između obitelji s djecom i onih bez djece. Doplatu za djecu kao oblik potpore obitelji radi uzdržavanja i odgoja djece ima ulogu u prevenciji siromaštva, podizanju kvalitete života obitelji s djecom te održavanje, odnosno poticanje nataliteta kroz pronatalitetni dodatak koji se ostvaruje za treće i četvrto dijete korisnika doplatka za djecu.

Aktivnost A753029 Doplatu za djecu planirana je u iznosu od 146.501.000 EUR-a a izvršena u iznosu od 145.959.850 EUR-a što čini 99,6% planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu rashodi su manji za 6,9% zbog smanjenog prosječnog broja korisnika doplatka za djecu za 10,4% i prosječnog broja djece za 10,8% dok je prosječni iznos doplatka za djecu veći za 4,3%.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Sredstva doplatka za djecu upućena na isplatu u odnosu na potrebna sredstva na temelju ostvarenih prava	Isplata doplatka za djecu prema ostvarenom pravu	%	100%	HZMO	100%	100%

T789018 JEDNOKRATNO PRIMANJE KORISNICIMA DOPLATKA ZA DJECU

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
T789018-JEDNOKRATNO PRIMANJE KORISNICIMA DOPLATKA ZA DJECU	16.107.638	18.832.000	18.724.870	99,4	116,2

Zakonske i druge pravne osnove

1. Odluke o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima doplatka za djecu radi ublažavanja posljedica porasta cijena energenata

Opis aktivnosti

Jednokratno novčano primanje korisnicima doplatka za djecu radi ublažavanja posljedica porasta cijena energenata izvršeno je u iznosu od 18.724.870 EUR-a što čini 99,4% planiranih rashoda, a isplaćeno je na temelju Odluka Vlade RH (Narodne novine, broj 31/23 i 107/23).

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Sredstva jednokratnog primanja korisnicima doplatka za djecu upućena na isplatu u odnosu na potrebna sredstva na temelju ostvarenih prava	Isplata jednokratnog primanja korisnicima doplatka za djecu prema ostvarenom pravu	%	100%	HZMO	100%	100%

4101 PODRŠKA SUSTAVU MIROVINSKOG OSIGURANJA

	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Index izvršenje 2023./2022.
4101-PODRŠKA SUSTAVU MIROVINSKOG OSIGURANJA	72.403.756	90.114.000	80.027.118	88,8	110,5

Obavljanje svih stručnih i administrativnih poslova u cilju nesmetanog, racionalnog i uspješnog obavljanja djelatnosti Zavoda i dostupnosti ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja svim osiguranim osobama.

Program Podrška sustavu mirovinskog osiguranja obuhvaća rashode poslovanja (rashode za zaposlene i materijalne rashode), financijske rashode, rashode za nabavu nefinancijske imovine i ostale naknade.

Rashodi za ovaj program planirani su u iznosu 90.114.000 EUR, a izvršeni su u iznosu 80.027.118 EUR što čini 88,8% planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu izvršenje je veće za 7.623.362 EUR ili za 10,5%.

Cilj 1. Unaprjeđenje provedbe mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti

Opis provedbe cilja programa

Strategija Zavoda je da daljnjom modernizacijom nastavi podizati kvalitetu usluga korisnicima nastojeći pritom povećati ažurnost i učinkovitost poslovanja, približiti Zavod osiguranicima, korisnicima i javnosti, osigurati prava pristupa relevantnim informacijama i podacima, postići ažurnost, potpunost i točnost podataka u evidencijama Zavoda, smanjiti troškove poslovanja, unaprijediti poslovanje primjenom suvremenih informatičkih rješenja i redizajniranjem poslovnih procesa, unaprijediti sustav upravljanja ljudskim potencijalima te osigurati pravilno, učinkovito i ekonomično raspolaganje proračunskim i drugim sredstvima.

U 2023. godini, uz redovno podnošenje zahtjeva radi priznavanja prava na mirovine, Izmjene i dopune Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 119/22) koje se odnose na ostvarivanje prava na isplatu dijela obiteljske mirovine uzrokovale su znatno povećani broj ukupnih zahtjeva što je rezultiralo manjom ostvarenom vrijednošću od ciljane.

Pokazatelji učinka

Pokazatelj učinka	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Povećanje postotka rješenja o pravima iz mirovinskog osiguranja (ukupan broj tuzemnih i inozemnih zahtjeva za starosne i prijevremene starosne mirovine) donesenih u roku od dva mjeseca	Donošenje rješenja u propisanom roku preduvjet je i pokazatelj učinkovitog pružanja usluga, odnosno sa stanovišta osiguranika, ostvarivanja prava	%	64%	HZMO	65%	56%

A688026 ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A688026- ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE	57.574.595	71.019.000	68.242.682	96,1	118,5

Zakonske i druge pravne osnove

1. Statut Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje
2. Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje
3. Zakon o plaćama u javnim službama
4. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama
5. Kolektivni ugovor za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
6. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama
7. Zakon o javnoj nabavi
8. Ugovori s dobavljačima i izvođačima radova

9. Plan nabave Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

Opis aktivnosti

U okviru programa 4101 Podrška sustavu mirovinskog osiguranja najznačajnija aktivnost je A688026 Administracija i upravljanje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje koja se najvećim dijelom sastoji od rashoda za zaposlene i materijalnih rashoda. Rashodi za zaposlene odnose se na plaće, ostale rashode za zaposlene i doprinose na plaće. Materijalni rashodi odnose se na naknade troškova zaposlenima, rashode za materijal i energiju, rashode za usluge i ostale nespomenute rashode poslovanja.

Za 2023. godinu na ovoj aktivnosti planirani su rashodi u iznosu od 71.019.000 EUR, a izvršeni u iznosu od 68.242.682 EUR što čini 96,1% planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu izvršenje je veće za 10.668.087 EUR ili 18,5%, najvećim dijelom zbog povećanja rashoda za zaposlene.

Rashodi za zaposlene planirani su u iznosu od 57.425.000 EUR, a izvršeni u iznosu od 57.014.334 EUR što čini 99,3% planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu veći su za 10.300.679 EUR ili 22,1% najvećim djelom zbog povećanja osnovice za plaće za 4% od isplate u lipnju 2022. (Narodne novine, broj 56/22), povećanja osnovice za 6% od isplate u studenom 2022. (Narodne novine, broj 127/22), povećanja osnovice za 2% od isplate u svibnju 2023. (Narodne novine, broj 127/22), povećanja osnovice za 5% od isplate u studenom 2023. (Narodne novine, broj 128/23), povećanja dodatka na plaću za 2% od isplate u srpnju 2022. prema Kolektivnom ugovoru za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje od 20. lipnja 2022., isplate privremenog dodatka na plaću od srpnja 2023. (Narodne novine, broj 65/23), isplate regresa u iznosu od 300,00 EUR po zaposleniku na temelju Dodatka II Temeljnog kolektivnog ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine, broj 58/23) kao i zbog isplate nagrade za božićne blagdane u iznosu od 300,00 EUR po zaposleniku na temelju Dodatka III Temeljnog kolektivnog ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine, broj 128/23).

Materijalni rashodi planirani su u iznosu od 12.788.000 EUR, a izvršeni u iznosu od 10.687.966 EUR što čini 83,6% planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu veći su za 828.508 EUR ili 8,4% zbog povećanih rashoda za naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život (Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama, Narodne novine, broj 56/22), porasta rashoda za usluge najvećim dijelom zbog porasta cijena za usluge telefona, pošte i prijevoza i usluga tekućeg i investicijskog održavanja.

U 2023. godini nastavljen je rad na poslovima i projektima čija će realizacija omogućiti poboljšanje ažurnosti, daljnju automatizaciju i ubrzanje postupaka što će dovesti do skraćivanja trajanja postupaka rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu i nacionalne naknade za starije osobe.

Na području provedbe zakonodavnog okvira koji uređuje mirovinski sustav generacijske solidarnosti u Zavodu je osigurana provedba Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju. Zavod je sudjelovao i organizirao sastanke tijela za vezu s državama članicama EU i s državama s kojima je međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju na snazi i u primjeni. Radnici Zavoda su sudjelovali u radu Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti pri Europskoj komisiji te u stručnim odborima Administrativne komisije.

K688055 DODATNA ULAGANJA NA GRAĐEVINSKIM OBJEKTIMA

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
K688055-DODATNA ULAGANJA NA GRAĐEVINSKIM OBJEKTIMA	3.562.113	6.400.000	1.584.758	24,8	44,5

Zakonske i druge pravne osnove

1. Zakon o mirovinskom osiguranju
2. Zakon o javnoj nabavi
3. Statut Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

- 4. Ugovori s dobavljačima i izvođačima radova
- 5. Plan nabave Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

Opis aktivnosti

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje obavlja poslovanje u Središnjoj službi sa sjedištem u Zagrebu, u 5 područnih službi, 14 područnih ureda i u 92 ispostave sa sjedištima u gradovima i općinama Republike Hrvatske, uglavnom u poslovnim prostorima u vlasništvu ili suvlasništvu Zavoda. Zavod raspolaže sa 133 poslovna prostora. To su većinom starije zgrade, mnoge su zaštićeno kulturno dobro, koji ne zadovoljavaju potrebe modernog poslovanja i standarde energetske učinkovitosti. Da bi se prilagodili za potrebe poslovanja moderne javne ustanove, nužna su velika ulaganja.

Dodatnim ulaganjima povećava se vrijednost imovine na kojoj je ulaganje izvršeno. Ulaganjem na već postojećoj nefinancijskoj imovini smatraju se sve radnje kojima se produžuje vijek njezine uporabe, povećava kapacitet, mijenja namjena ili znatno poboljšavaju funkcionalna svojstva nefinancijske imovine. Za 2023. godinu na ovoj aktivnosti planirani su rashodi u iznosu od 6.400.000 EUR, a izvršeni u iznosu od 1.584.758 EUR što čini 24,8% planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu izvršenje je manje za 1.977.355 EUR ili 55,5%.

U 2023. godini Zavod je proveo i izvršio značajni broj radova na sanaciji i adaptaciji zgrada područnih službi/ureda Rijeka, Bjelovar, Karlovac, Varaždin i Sisak te zgrada domova umirovljenika u Petrinji i Sisku. Unatoč tome neki radovi nisu provedeni u 2023. godini poput obujmom i financijski zahtjevnijih radova na uređenju, obnovi i rekonstrukciji poslovnih zgrada u Šibeniku i Dubrovniku te sanaciji oštećenja nastalih kao posljedica potresa na poslovnim objektima u Zagrebu i Sisku. Investicije u Bjelovaru i Šibeniku trebale su biti većim dijelom realizirane u 2023. godini ali zbog objektivnih okolnosti koje su onemogućile početak radova u planiranim rokovima realiziran je manji dio. Daljnja provedba spomenutih radova planirana je u 2024. godini.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Broj rekonstruiranih, saniranih i adaptiranih poslovnih prostora	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima Zavoda	broj	0	HZMO	3	1

K688056 INFORMATIZACIJA

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
K688056-INFORMATIZACIJA	9.711.128	10.495.000	8.518.635	81,2	87,7

Zakonske i druge pravne osnove

- 1. Zakon o javnoj nabavi
- 2. Statut Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje
- 3. Ugovori s dobavljačima
- 4. Plan nabave Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

Opis aktivnosti

Kapitalni projekt K688056 Informatizacija sastoji se od rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja informatičke opreme i softvera, licenci i najma softvera, računalnih usluga, računalne opreme, kamate za primljene kredite i zajmove te ulaganja u računalne programe.

U 2023. godini na ovom kapitalnom projektu planirani su rashodi u iznosu od 10.495.000 EUR, a izvršeni u iznosu od 8.518.635 EUR što čini 81,2% planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu izvršenje je manje za 1.192.493 EUR ili 12,3% najvećim dijelom zbog smanjenja rashoda za nabavu nefinancijske imovine. Smanjenje rashoda za nabavu nefinancijske imovine (licence, računalna oprema i ulaganje u računalne programe) najvećim dijelom uzrokovano je nabavom IBM središnjeg računala i softvera u 2022. godini.

U svrhu unapređenja poslovnih procesa omogućeno je podnošenje zahtjeva za uvid u prijavne i objavlne podatke obveznika i zahtjeva za izdavanje prenosivog dokumenta A1 elektroničkim putem nadogradnjom postojeće usluge elektroničkog poslovanja HZMO Lana, razvijen je servis za podršku e-poslovanju HZMO-a, uveden je novi sustav plaćanja prema SEPA standardima i dovršeno je prilagođavanje poslovnih procesa uvođenju EUR-a kao službene valute u RH.

Tijekom 2023. godine Zavod je započeo s prvom fazom razvoja nacionalne aplikacije za povezivanje sa sustavom EESSI (Electronic Exchange of Social Security Information), a s obzirom da se radi o velikom broju poslovnih procesa ova aktivnost odvijat će se i u narednim godinama. U prvoj fazi radi se na razvoju nacionalne aplikacije koja se oslanja na funkcionalnosti tzv. Interface RINA-e, čije je preuzimanje za prvu godinu izvršeno u 2023. godini. Cilj je u budućnosti nacionalnu aplikaciju učiniti neovisnom o RINA-i uz izravno povezivanje sa sustavom EESSI.

T753033 OP UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI 2014.-2020.

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
T753033-OP UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI 2014.-2020.	925.828	1.380.000	1.070.209	77,6	115,6

Zakonske i druge pravne osnove

1. Operativni program "Učinkoviti ljudski potencijali", Uredba (EU) br. 1303/13 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013.
2. Uredba (EU) br. 1304/13 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013.
3. Zakon o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u financijskom razdoblju 2014.–2020.
4. Uredba o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem „Ulaganje u rast i radna mjesta“
5. Pravilnik o prihvatljivosti izdataka u okviru Europskoga socijalnog fonda
6. Odluka Upravljačkog tijela o financiranju operacije

Opis aktivnosti

U okviru tekućeg projekta OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. Zavod je proveo 2 potprojekta: Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima HZMO-a i Moja mirovina (zajedno s REGOS-om) koji su financirani iz Europskog socijalnog fonda po stopi od 85%, dok nacionalno učešće iznosi 15%.

Za 2023. godinu na ovom tekućem projektu planirani su rashodi u iznosu od 1.380.000 EUR, a izvršeni u iznosu od 1.070.209 EUR što čini 77,6% planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu izvršenje je veće za 144.380 EUR ili 15,6% najvećim dijelom zbog povećanja rashoda za nabavu nefinancijske imovine.

Povećanje rashoda za nabavu nefinancijske imovine (uredska oprema i namještaj i ulaganja u računalne programe) najvećim dijelom odnosi se na nabavu namještaja i računalne opreme za opremanje Centra za razvoj karijera i selekciju u okviru projekta „Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima“ i implementaciju novog sustava za upravljanje ljudskim potencijalima. Tijekom 2023. godine provedena je i edukacija zaposlenika Zavoda

iz područja upravljanja privatnim i poslovnim obvezama te izvršena usluga certificiranja Zavoda kao obiteljski odgovornog poslodavca.

Oba potprojekta završena su s danom 31. prosinca 2023. godine.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Broj zaposlenika u institucijama na tržištu rada osposobljenih za pružanje novih ili poboljšanih usluga (Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima HZMO-a)	Jedan od ciljeva je povećati broj radnika HZMO-a koji su osposobljeni za pružanje novih ili poboljšanih usluga	Broj osoba	37	Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava	144	225
Broj novih ili poboljšanih usluga koje pružaju institucije na tržištu rada (Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima HZMO-a)	Jedan od ciljeva je unaprijediti kvalitetu postojećih usluga	Broj	0	HZMO	1	1

T789015 DIGITALNA TRANSFORMACIJA HZMO-a – NPOO

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
T789015-DIGITALNA TRANSFORMACIJA HZMO-a – NPOO	630.090	820.000	610.835	74,5	96,9

Zakonske i druge pravne osnove

1. Plan oporavka i otpornosti, srpanj 2021.
2. Provedbena odluka Vijeća o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Hrvatske
3. Prilog Provedbenoj odluci Vijeća o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Hrvatske
4. Dodatak Nacionalnom planu oporavak i otpornost 2021.-2026.
5. Provedbena odluka Vijeća o izmjeni Provedbene odluke od 28. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Hrvatske

Opis aktivnosti

U okviru tekućeg projekta Digitalna transformacija HZMO-a – NPOO Zavod provodi 2 potprojekta Modernizacija ICT sustava Zavoda – eHZMO i Digitalizacija arhive HZMO-a – eArhiva koja se financiraju iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti.

Za 2023. godinu na ovom tekućem projektu planirani su rashodi u iznosu od 820.000 EUR, a izvršeni u iznosu od 610.835 EUR što čini 74,5% planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu izvršenje je manje za 19.256 EUR ili 3,1% najvećim dijelom zbog smanjenja rashoda za nabavu nefinancijske imovine.

Smanjenje rashoda za nabavu nefinancijske imovine (postrojenje i oprema) najvećim dijelom uzrokovano je nabavom diskovnog sustava u 2022. godini, dok je u 2023. godini realiziran iznosom manji sustav za upravljanje digitalnom arhivom HZMO-a.

Tijekom 2023. godine unutar projekta „Modernizacija ICT sustava Zavoda - eHZMO“ završen je postupak javne nabave i potpisan je ugovor za uslugu uspostave procesa i organizacije digitalnog poslovanja Zavoda, te se kroz održavanje radionica krenulo u realizaciju ugovornih aktivnosti čiji završetak je u većini planiran tijekom 2024. godine, s ciljem modernizacije informacijskog sustava Zavoda migracijom sadašnjeg sustava i aplikativnih rješenja na novu moderniju platformu uz prethodno proveden reinženjering poslovnih procesa.

Unutar projekta "Digitalizacija arhive HZMO-a - eArhiva" u 2023. godini pripremljena je dokumentacija o nabavi za uslugu skeniranja i indeksiranja arhive HZMO-a i proveden je postupak javne nabave, s ciljem smanjenja arhivskog prostora i lakše dostupnosti arhivirane dokumentacije Zavoda.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Uspostavljen i operativan sustav za upravljanje digitalnom arhivom (Digitalizacija arhive HZMO-a)	Jedan od ciljeva je unaprijediti kvalitetu postojećih usluga	Broj	1	Nacionalni plana oporavka i otpornosti HZMO	1	1

4102 MIROVINE I MIROVINSKA PRIMANJA

	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Index izvršenje 2023./2022.
4102-MIROVINE I MIROVINSKA PRIMANJA	6.234.069.673	7.233.167.000	7.217.140.192	99,8	115,8

Program uključuje ukupne rashode za mirovine i mirovinska primanja na osnovi osiguranja, rashode za mirovine priznate ili određene prema posebnim propisima, jednokratno primanje korisnicima mirovinskih primanja, isplate po rješenjima o ovrsi, naknade za isplatu mirovina, osiguranje sredstava za doprinose za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika i prijenos mirovinskih prava iz RH u EU.

Rashodi u programu Mirovine i mirovinska primanja planirani su u iznosu 7.233.167.000 EUR, a izvršeni su u iznosu od 7.217.140.192 EUR, što čini 99,8% planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu veći su za 15,8%.

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja povećani su zbog:

- redovitog usklađivanja mirovina koje je iznosilo 5,37% od 1. siječnja 2023. i 8,42% od 1. srpnja 2023. godine
- prenesenog kumuliranog učinka promjene broja i strukture korisnika mirovina te usklađivanja mirovina iz 2022. godine
- odluka Vlade RH o isplati jednokratnih novčanih primanja korisnicima mirovinskih primanja
- izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 119/22)
- Zakona o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju

Najveći dio rashoda čine rashodi za mirovine i mirovinska primanja ostvarene prema općem propisu u iznosu od 6.009.460.134 EUR.

Udio ukupnih rashoda i izdataka Zavoda za mirovinsko osiguranje za 2023. godinu u bruto domaćem proizvodu prema privremenim podacima Državnog zavoda za statistiku (75,9 mlrd. EUR) iznosio je 9,85%, udio rashoda za mirovine i mirovinska primanja iznosio je 9,51%, udio doplatka za djecu 0,22%, a nacionalne naknade 0,01%.

A688022 NAKNADE ZA ISPLATU MIROVINA

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A688022- NAKNADE ZA ISPLATU MIROVINA	2.371.115	2.391.000	2.302.074	96,3	97,1

Zakonske i druge pravne osnove

- Ugovor i I. i II. Dodatak ugovoru sklopljenih između HZMO-a i Hrvatske pošte o međusobnim odnosima u vezi s isplatom mirovina i drugih primanja iz mirovinskog osiguranja
- Ugovor o bankarskim uslugama - isplata mirovinskih primanja korisnicima u inozemstvo za potrebe HZMO-a

Opis aktivnosti

Izvršenje se odnosi na naknadu za isplatu mirovina i mirovinskih primanja korisnicima na adresu u Republici Hrvatskoj i za isplatu korisnicima u inozemstvo. U odnosu na 2022. godinu manji su za 2,9% zbog smanjenja korisnika kojima se mirovine i mirovinska primanja isplaćuju putem pošte.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Postotak plaćenih naknada dospjelih na naplatu	Plaćene naknade Hrvatskoj pošti i naknade za bankarske usluge	%	100%	HZMO	100%	

A688025 OSIGURANJE SREDSTAVA ZA DOPRINOSI NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE ZA POJEDINE KATEGORIJE OSIGURANIKA

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A688025- OSIGURANJE SREDSTAVA ZA DOPRINOSI NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE ZA POJEDINE KATEGORIJE OSIGURANIKA	1.951.116	2.400.000	2.264.771	94,4	116,1

Zakonske i druge pravne osnove

- Zakon o doprinosima čl. 99. -102, čl. 179. st.3., čl. 196.-198.
- Zakon o mirovinskom osiguranju, čl.14. st. 1. i 2., čl. 28. st.1. toč. 2. i 3.

3. Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (Narodne novine, br. 71/99, 46/07, 41/08., 61/11.) čl. 7.

4. Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (Narodne novine, br. 115/18, 34/21) čl. 3. i 3.a i čl. 26

Opis aktivnosti

Ova aktivnost odnosi se na obračunavanje i plaćanje doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za sljedeće kategorije osiguranika:

1. roditelje, njegovatelje i udomitelje koji obavljaju specijalizirano udomiteljstvo za djecu prema članku 14. stavku 1. i 2. Zakona o mirovinskom osiguranju

2. osiguranike - invalidne osobe iz članka 7. Zakona o stažu osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem i osiguranike – osobe s invaliditetom iz čl. 3., 3a i 26. Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem

3. korisnike naknade plaće u vezi s pravom na profesionalnu rehabilitaciju

Rashodi za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika (II. stup) iznosili su 2.264.771 EUR. U odnosu na 2022. godinu veći su za 16,1% zbog proširenog broja osiguranika i povećane osnovice.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Postotak uplaćenih doprinosa osiguranicima u odnosu na iznos potreban na temelju ostvarenih prava	Uplata doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika	%	100%	HZMO	100%	100%

A688037 MIROVINE HRVATSKE VOJSKE

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A688037-MIROVINE HRVATSKE VOJSKE	55.395.621	61.840.000	61.782.444	99,9	111,5

Zakonske i druge pravne osnove

1. Zakon o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba čl. 4., 5., 6., 6.a i 11.

2. Zakon o mirovinskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika čl. 15., 16. i 35.

3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o službi u oružanim snagama Republike Hrvatske, članak 131.a, 131.b i 131.c, članak 131.j, 131.k, 131.l i 131.m, te 64. do 66.

4. Zakon o mirovinskom osiguranju čl.155.

5. Zakon o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju

Opis aktivnosti

Prosječni broj korisnika kojima su isplaćena sredstva na ovoj aktivnosti iznosio je 16 087.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Postotak sredstava za mirovine upućenih na isplatu u odnosu na potrebna sredstva prema ostvarenom pravu	Isplata mirovine ostvarene prema povoljnijim uvjetima	%	100%	HZMO	100%	100%

A688038 MIROVINE SABORSKIH ZASTUPNIKA

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A688038- MIROVINE SABORSKIH ZASTUPNIKA	7.438.379	8.215.000	8.200.720	99,8	110,2

Zakonske i druge pravne osnove

- 1. Zakon o pravima i dužnostima zastupnika u Hrvatskom saboru čl. 8., 9., 10. i 11.
- 2. Zakon o Vladi RH čl. 34.
- 3. Ustavni zakon o Ustavnom sudu RH
- 4. Zakon o državnoj reviziji čl. 14.
- 5. Zakon o mirovinskom osiguranju čl.155.
- 6. Zakon o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju

Opis aktivnosti

Prosječni broj korisnika kojima su isplaćena sredstva na ovoj aktivnosti iznosio je 682.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Postotak sredstava za mirovine upućenih na isplatu u odnosu na potrebna sredstva prema ostvarenom pravu	Isplata dijela mirovine ostvarene prema povoljnijim uvjetima	%	100%	HZMO	100%	100%

A688039 MIROVINE PRIPADNIKA BIVŠE JNA

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A688039-MIROVINE PRIPADNIKA BIVŠE JNA	23.953.611	24.700.000	24.646.907	99,8	102,9

Zakonske i druge pravne osnove

1. Zakon o ostvarivanju prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja pripadnika bivše JNA čl. 2. i 4.
2. Zakon o mirovinskom osiguranju čl.155.
3. Zakon o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju

Opis aktivnosti

Prosječni broj korisnika kojima su isplaćena sredstva na ovoj aktivnosti iznosio je 3 760.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Postotak sredstava za mirovine upućenih na isplatu u odnosu na potrebna sredstva prema ostvarenom pravu	Isplata mirovine ostvarena prema povoljnijim uvjetima	%	100%	HZMO	100%	100%

A688040 MIROVINE BIVŠIH RADNIKA PROFESIONALNO IZLOŽENIH AZBESTU, UGLJENOKOPA "TUPLJAK" I OSTALO

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A688040-MIROVINE BIVŠIH RADNIKA PROFESIONALNO IZLOŽENIH AZBESTU, UGLJENOKOPA "TUPLJAK" I OSTALO	2.785.239	2.940.000	2.929.283	99,6	105,2

Zakonske i druge pravne osnove

- 1 Zakon o mirovinskom i invalidskom osiguranju čl. 107.
2. Zakon o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja i prava po osnovi nezaposlenosti zaposlenika u Istarskim ugljenokopima "Tupljak" d. d. Labin čl. 2. i 3.
3. Zakon o uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu radnika profesionalno izloženih azbestu

- čl. 1.- 4.
4. Zakon o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju čl. 38.
5. Zakon o kazalištima čl. 43. stavak 2, čl. 46., 47., 50. i čl. 62. stavak 2
6. Zakon o mirovinskom osiguranju čl. 155.
7. Zakon o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju

Opis aktivnosti

Prosječni broj korisnika kojima su isplaćena sredstva na ovoj aktivnosti iznosio je 1 349.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Postotak sredstava za mirovine upućenih na isplatu u odnosu na potrebna sredstva prema ostvarenom pravu	Isplata dijela mirovine ostvarene prema povoljnijim uvjetima	%	100%	HZMO	100%	100%

A688041 MIROVINE BIVŠIH POLITIČKIH ZATVORENIKA

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A688041- MIROVINE BIVŠIH POLITIČKIH ZATVORENIKA	7.613.627	7.925.000	7.905.056	99,7	103,8

Zakonske i druge pravne osnove

1. Zakon o pravima bivših političkih zatvorenika čl. 4.
2. Zakon o mirovinskom osiguranju čl. 155.
3. Zakon o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju

Opis aktivnosti

Prosječni broj korisnika kojima su isplaćena sredstva na ovoj aktivnosti iznosio je 2 054.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Postotak sredstava za mirovine upućenih na isplatu u odnosu na potrebna sredstva prema ostvarenom pravu	Isplata dijela mirovine ostvarene prema povoljnijim uvjetima	%	100%	HZMO	100%	100%

A688042 MIROVINE HAZU

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A688042-MIROVINE HAZU	412.007	505.000	492.677	97,6	119,6

Zakonske i druge pravne osnove

1. Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti čl. 20., 20.a, 20.b, 20.c i 20.d
2. Zakon o mirovinskom osiguranju čl. 155.
3. Zakon o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju

Opis aktivnosti

Prosječni broj korisnika kojima su isplaćena sredstva na ovoj aktivnosti iznosio je 124.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Postotak sredstava za mirovine upućenih na isplatu u odnosu na potrebna sredstva prema ostvarenom pravu	Isplata dijela mirovine ostvarene prema povoljnijim uvjetima	%	100%	HZMO	100%	100%

A688043 MIROVINE BORACA NOR-A

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A688043-MIROVINE BORACA NOR-A	10.772.935	10.190.000	10.163.526	99,7	94,3

Zakonske i druge pravne osnove

1. Zakon o mirovinskom osiguranju čl. 155. i 175. stavku 2.
2. Zakon o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju

Opis aktivnosti

Prosječni broj korisnika kojima su isplaćena sredstva na ovoj aktivnosti iznosio je 4 849.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Postotak sredstava za mirovine upućenih na isplatu u odnosu na potrebna sredstva prema ostvarenom pravu	Isplata dijela mirovine ostvarene prema povoljnijim uvjetima	%	100%	HZMO	100%	100%

A688044 MIROVINE MUP-A

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A688044-MIROVINE MUP-A	59.179.485	66.600.000	66.538.363	99,9	112,4

Zakonske i druge pravne osnove

1. Zakona o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja čl. 1.
2. Zakon o humanitarnom razminiranju, čl. 107. do 111.
- Zakon o protuminskom djelovanju, čl. 109. do 120.
3. Zakon o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba čl. 4., 6., 6.a, 7., 9. i 11.
4. Zakon o unutarnjim poslovima čl. 67. do 69.
5. Zakon o vatrogastvu
6. Zakon o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju

Opis aktivnosti

Prosječni broj korisnika kojima su isplaćena sredstva na ovoj aktivnosti iznosio je 17 577.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Postotak sredstava za mirovine upućenih na isplatu u odnosu na potrebna sredstva prema ostvarenom pravu	Isplata dijela mirovine ostvarene prema povoljnijim uvjetima	%	100%	HZMO	100%	100%

A688045 MIROVINE HRVATSKE DOMOVINSKE VOJSKE

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A688045-MIROVINE HRVATSKE DOMOVINSKE VOJSKE	2.622.199	2.460.000	2.439.041	99,1	93,0

Zakonske i druge pravne osnove

1. Zakon o mirovinskom i invalidskom osiguranju čl.157a koji je bio na snazi do 31. prosinca 1998.
2. Zakona o mirovinskom osiguranju čl. 155. i 175. stavku 2.
3. Zakon o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju

Opis aktivnosti

Prosječni broj korisnika kojima su isplaćena sredstva na ovoj aktivnosti iznosio je 1 854.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Postotak sredstava za mirovine upućenih na isplatu u odnosu na potrebna sredstva prema ostvarenom pravu	Isplata dijela mirovine ostvarene prema povoljnijim uvjetima	%	100%	HZMO	100%	100%

A688046 MIROVINE NA TEMELJU OSIGURANJA - STAROSNE MIROVINE

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A688046-MIROVINE NA TEMELJU OSIGURANJA - STAROSNE MIROVINE	3.924.227.929	4.520.000.000	4.512.368.096	99,8	115,0

Zakonske i druge pravne osnove

Ova aktivnost odnosi se na isplatu mirovina korisnicima starosne i prijevremene starosne mirovine koji su pravo na mirovinu ostvarili temeljem Zakona o mirovinskom osiguranju i korisnicima koji su pravo na invalidsku mirovinu ostvarili zbog opće nesposobnosti za rad jer se prema čl. 175. st. 7. i čl. 58. Zakona o mirovinskom osiguranju to pravo prevodi na starosnu mirovinu s danom navršene starosne dobi.

Prema Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (čl. 36. i čl. 202.), korisnicima koji su ostvarili pravo na invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti to pravo se

prevodi na starosnu mirovinu s danom navršene starosne dobi i to za korisnike kojima su mirovine priznate prema općim propisima, a određene prema spomenutom Zakonu.

Opis aktivnosti

U ukupnim rashodima za mirovine i mirovinska primanja najveći udio od 62,5% čine mirovine na temelju osiguranja – starosne mirovine. Planirane su u iznosu od 4.520.000.000 EUR, a izvršene u iznosu od 4.512.368.096 EUR što čini 99,8% planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu izvršenje je veće za 15%, najvećim dijelom zbog usklađivanja mirovina za 5,37% od 1. siječnja 2023. i za 8,42% od 1. srpnja 2023. te izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Postotak sredstava za mirovine upućenih na isplatu u odnosu na potrebna sredstva prema ostvarenom pravu	Isplata mirovina korisnicima starosne i prijevremene starosne mirovine	%	100%	HZMO	100%	100%

A688047 MIROVINE NA TEMELJU OSIGURANJA - INVALIDSKE MIROVINE

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A688047- MIROVINE NA TEMELJU OSIGURANJA - INVALIDSKE MIROVINE	473.010.923	526.000.000	524.619.580	99,7	110,9

Zakonske i druge pravne osnove

Ova aktivnost odnosi se na isplatu mirovina korisnicima invalidske mirovine temeljem Zakona o mirovinskom osiguranju, a kojima je djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti odnosno profesionalna ili opća nesposobnost za rad nastala zbog bolesti, ozljede izvan rada, ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

Opis aktivnosti

U ukupnim rashodima za mirovine i mirovinska primanja mirovine na temelju osiguranja – invalidske mirovine čine 7,3%. Planirane su u iznosu od 526.000.000 EUR, a izvršene u iznosu od 524.619.580 EUR što čini 99,7% planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu izvršenje je veće za 10,9%, najvećim dijelom zbog usklađivanja mirovina za 5,37% od 1. siječnja 2023. i za 8,42% od 1. srpnja 2023. te izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Postotak sredstava za mirovine upućenih na isplatu u odnosu na potrebna sredstva prema ostvarenom pravu	Isplata mirovine korisnicima invalidske mirovine	%	100%	HZMO	100%	100%

A688048 MIROVINE NA TEMELJU OSIGURANJA - OBITELJSKE MIROVINE

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A688048- MIROVINE NA TEMELJU OSIGURANJA - OBITELJSKE MIROVINE	740.520.943	952.500.000	950.011.416	99,7	128,3

Zakonske i druge pravne osnove

Ova aktivnost odnosi se na isplatu mirovina korisnicima koji su pravo na obiteljsku mirovinu ostvarili nakon smrti osiguranika ili nakon smrti korisnika prijevremene starosne, starosne ili invalidske mirovine stečene zbog djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti temeljem Zakona o mirovinskom osiguranju.

Prema čl. 8. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju mijenja se čl. 87. stavak 1. točka 13. Zakona o mirovinskom osiguranju na način da se povećava mirovinski faktor za korisnike obiteljske mirovine za 10% (za jednog člana sa mirovinskog faktora 0,7 na 0,77, za dva člana obitelji sa 0,8 na 0,88 do maksimalno 1,1 za četiri i više članova obitelji.

Prema čl. 74.a Zakona o mirovinskom osiguranju, udovica, odnosno udovac koji je korisnik starosne, prijevremene starosne ili invalidske mirovine i ispunjava uvjete za stjecanje prava na obiteljsku mirovinu, može koristiti i dio obiteljske mirovine uz ispunjavanje određenih uvjeta.

Opis aktivnosti

Aktivnost A688048 Mirovine na temelju osiguranja – obiteljske mirovine planirana je u iznosu od 952.500.000 EUR, a izvršena u iznosu od 950.011.416 EUR što čini 99,7% planiranih rashoda. U odnosu na 2022. godinu izvršenje je veće za 28,3%, najvećim dijelom zbog usklađivanja mirovina za 5,37% od 1. siječnja 2023. i za 8,42% od 1. srpnja 2023. te izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Postotak sredstava za mirovine upućenih na isplatu u odnosu na potrebna sredstva prema ostvarenom pravu	Isplata mirovine korisnicima koji su ostvarili pravo na obiteljsku mirovinu kao članovi obitelji osiguranika	%	100%	HZMO	100%	100%

A688049 OSTALA MIROVINSKA PRIMANJA (TO I TPNJ)

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A688049- OSTALA MIROVINSKA PRIMANJA (TO I TPNJ)	21.288.326	22.500.000	22.461.042	99,8	105,5

Zakonske i druge pravne osnove

Ova aktivnost odnosi se na isplatu novčane naknade zbog tjelesnog oštećenja i doplatka za pomoć i njegu temeljem čl. 175. Zakona o mirovinskom osiguranju.

Opis aktivnosti

Ova aktivnost odnosi se na isplatu novčane naknade zbog tjelesnog oštećenja i doplatka za pomoć i njegu, za prosječno 54 216 korisnika.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Postotak sredstava za naknade i doplatka upućenih na isplatu u odnosu na potrebna sredstva prema ostvarenom pravu	Isplata novčane naknade zbog tjelesnog oštećenja i doplatka za pomoć i njegu	%	100%	HZMO	100%	100%

A753010 MIROVINE HRVATSKIH BRANITELJA

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A753010- MIROVINE HRVATSKIH BRANITELJA	705.883.494	807.940.000	807.485.074	99,9	114,4

Zakonske i druge pravne osnove

1. Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, stečena prava
2. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji
3. Ugovor između RH i BiH o suradnji na području prava stradalnika rata u BiH, koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članovi njihovih obitelji
4. Zakon o mirovinskom osiguranju
5. Zakon o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju

Opis aktivnosti

Aktivnost A753010 Mirovine hrvatskih branitelja planirana je u iznosu od 807.940.000 EUR, a izvršena u iznosu od 807.485.074 EUR što čini 99,9% planiranih rashoda i 11,2% ukupnih rashoda za mirovine i mirovinska primanja. U odnosu na 2022. godinu izvršenje je veće za 14,4%. Prosječni broj korisnika kojima su isplaćena sredstva na ovoj aktivnosti iznosio je 136 624.

Rashodi za mirovine hrvatskih branitelja povećani su zbog usklađivanja mirovina koje je iznosilo 5,37% od 1. siječnja 2023. i za 8,42% od 1. srpnja 2023. te Zakona o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Postotak sredstava za mirovine upućenih na isplatu u odnosu na potrebna sredstva prema ostvarenom pravu	Isplata dijela mirovine prema posebnom propisu	%	100%	HZMO	100%	100%

A753038 PRIJENOS MIROVINSKIH PRAVA IZ REPUBLIKE HRVATSKE U EUROPSKU UNIJU

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A753038- PRIJENOS MIROVINSKIH PRAVA IZ REPUBLIKE HRVATSKE U EUROPSKU UNIJU	179.325	1.000.000	26.409	2,6	14,7

Zakonske i druge pravne osnove

1. Zakon o prijenosu mirovinskih prava

Opis aktivnosti

Aktivnost se odnosi na prijenos mirovinskih prava u sustav mirovinskog osiguranja Europske unije stečenih u sustavu obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj prije stupanja u službu institucije, tijela, ureda ili agencije Europske unije.

Osiguranik koji ima pravo na prijenos mirovinskih prava stečenih u okviru sustava obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj u Europsku uniju podnosi zahtjev na temelju kojeg Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje utvrđuje prijenosnu vrijednost mirovinskih prava. Osiguranik se može, ali i ne mora odlučiti za prijenos, a rok za isplatu je šest mjeseci od dana zaprimanja obavijesti nadležnog tijela EU-a da je podnositelj zahtjeva prihvatio prijenos tih sredstava. U 2023. godini donesena su rješenja o prijenosnoj vrijednosti mirovinskih prava u ukupnom iznosu približnom planiranim sredstvima, ali Zavod nema utjecaj niti može precizno predvidjeti koliko će se osiguranika, i u kojem iznosu, odlučiti za prijenos što utječe na izvršenje financijskog plana.

Zbog navedenog, na ovoj aktivnosti nije prikazan pokazatelj rezultata, koji bi bio postavljen kao postotak isplaćenih zahtjeva, jer ne bi bio realan pokazatelj na razini jedne proračunske godine

A753039 ISPLATA DUGA ZA DOKUPLJENE MIROVINE

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A753039- ISPLATA DUGA ZA DOKUPLJENE MIROVINE	17.009	1.000	84	8,4	0,5

Zakonske i druge pravne osnove

- 1. Zakon o nastavku isplate dokupljenih mirovina
- 2. Odluku o dopunama Odluke o namjeni korištenja sredstava ostvarenih od povrata mirovina u postupku preračuna mirovina primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju s državama nastalim na području bivše Jugoslavije

Opis aktivnosti

Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 20. rujna 2018. donijela je Odluku o dopunama Odluke o namjeni korištenja sredstava ostvarenih od povrata mirovina u postupku preračuna mirovina primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju s državama nastalim na području bivše Jugoslavije

KLASA: 022-03/18-04/263, URBROJ: 50301-25/05-18-2. Prema navedenoj Odluci sredstva će se koristiti za isplatu duga prema Zakonu o nastavku isplate dokupljenih mirovina (Narodne novine, broj 130/17) koje korisnicima i nasljednicima umrlih korisnika nisu isplaćene u razdoblju od 1. lipnja 2014. do uspostave isplate prema navedenom Zakonu od 1. ožujka 2018.

T753022 JEDNOKRATNO PRIMANJE KORISNICIMA MIROVINSKIH PRIMANJA

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
T753022-JEDNOKRATNO PRIMANJE KORISNICIMA MIROVINSKIH PRIMANJA	183.801.021	213.030.000	210.483.302	98,8	114,5

Zakonske i druge pravne osnove

- 1. Odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica rasta troškova života
- 2. Odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima prava u sustavu socijalne skrbi, mirovinskome sustavu i sustavu skrbi o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata radi ublažavanja posljedica rasta troškova života

Opis aktivnosti

Jednokratno novčano primanje korisnicima mirovinskih primanja planirano je u iznosu od 213.030.000 EUR, a izvršeno u iznosu od 210.483.302 EUR što čini 98,8% planiranih rashoda, a isplaćeno je na temelju Odluka Vlade RH (Narodne novine, broj 152/22., Narodne novine, broj 31/23., Narodne novine, broj 56/23. – dopuna Odluke, Narodne novine, broj 107/23., Narodne novine, broj 155/23. i Narodne novine, broj 107/23.).

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2023.)	Ostvarena vrijednost (2023.)
Sredstva jednokratnog primanja korisnicima mirovinskih primanja upućena na isplatu u odnosu na potrebna sredstva na temelju ostvarenih prava	Isplata jednokratnog primanja korisnicima mirovinskog primanja prema ostvarenom pravu	%	100%	HZMO	100%	100%

T753024 ISPLATE PO RJEŠENJIMA O OVRSI

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
T753024-ISPLATE PO RJEŠENJIMA O OVRSI	4.311	15.000	00	0,0	0,0

Zakonske i druge pravne osnove

1. Uputa Ministarstva financija Zatvaranje računa u Hrvatskoj poštanskoj banci

Opis aktivnosti

Ova aktivnost odnosi se na isplatu mirovina i mirovinskih primanja korisnicima koji su pravo na isplatu ostvarili temeljem ovršnih rješenja.

T753037 PREUZETE OBVEZE UMIROVLJENIČKOG FONDA

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
T753037-PREUZETE OBVEZE UMIROVLJENIČKOG FONDA	20.759	15.000	20.329	135,5	97,9

Zakonske i druge pravne osnove

1. Zakon o prestanku važenja Zakona o Umirovljeničkom fondu

Opis aktivnosti

Stupanjem na snagu Zakona o prestanku važenja Zakona o Umirovljeničkom fondu (Narodne novine, broj 127/17) prestao je postojati umirovljenički fond, a Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje preuzima imovinu, prava i obveze Umirovljeničkog fonda te predmete u sudskim postupcima koji se vode za račun Fonda, a koji nisu okončani do stupanja na snagu ovoga Zakona.

Novčana sredstva koja čine dio imovine Fonda koja do dana stupanja na snagu Zakona nisu iskorištena prenose se na račun državnog proračuna Republike Hrvatske kao sredstva depozita za namjene utvrđene ovim Zakonom.

Zavod će iz sredstava depozita podmirivati sve troškove nastale za račun bivšeg Fonda te troškove koji nakon stupanja na snagu Zakona nastanu u vezi s izvršenjem preostalih obveza proizašlih iz Zakona o provođenju odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. radi obeštećenja korisnika mirovine.

T753040 MIROVINSKO OSIGURAVAJUĆE DRUŠTVO

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
T753040- MIROVINSKO OSIGURAVAJUĆE DRUŠTVO	10.620.298	00	00	0,0	0,0

Zakonske i druge pravne osnove

Opis aktivnosti

IZVRŠENJE FINACIJSKOG PLANA HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE ZA 2023. GODINU

I. OPĆI DIO

SAŽETAK RAČUNA PRIHODA I RASHODA I RAČUNA FINANCIRANJA

SAŽETAK RAČUNA PRIHODA I RASHODA

EUR						
BROJČANA OZNAKA I NAZIV	OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2022. - 12.2022.	IZVORNI PLAN ILI REBALANS 2023.	TEKUĆI PLAN 2023.	OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2023. - 12.2023.	INDEKS (5)/(2)	INDEKS (5)/(4)
1	2	3	4	5	6=5/2*100	7=5/4*100
6 PRIHODI POSLOVANJA	6.487.676.034,53	7.650.680.000	7.496.550.000	7.472.156.522,51	115,17	99,67
7 PRIHODI OD PRODAJE NEFINACIJSKE IMOVINE	1.478.746,96	1.400.000	1.400.000	4.009.734,52	271,16	286,41
PRIHODI UKUPNO	6.489.154.781,49	7.652.080.000	7.497.950.000	7.476.166.257,03	115,21	99,71
3 RASHODI POSLOVANJA	6.467.606.940,03	7.642.275.000	7.488.145.000	7.467.352.549,63	115,46	99,72
4 RASHODI ZA NABAVU NEFINACIJSKE IMOVINE	9.086.715,14	10.420.000	10.420.000	4.435.838,77	48,82	42,57
RASHODI UKUPNO	6.476.693.655,17	7.652.695.000	7.498.565.000	7.471.788.388,40	115,36	99,64
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK	12.461.126,32	-615.000	-615.000	4.377.868,63	35,13	

SAŽETAK RAČUNA FINANCIRANJA

EUR						
BROJČANA OZNAKA I NAZIV	OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2022. - 12.2022.	IZVORNI PLAN ILI REBALANS 2023.	TEKUĆI PLAN 2023.	OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2023. - 12.2023.	INDEKS (5)/(2)	INDEKS (5)/(4)
1	2	3	4	5	6=5/2*100	7=5/4*100
8 PRIMICI OD FINACIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	0,00	0	0	0,00		
5 IZDACI ZA FINACIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	10.620.297,67	0	0	0,00	0,00	
RAZLIKA PRIMITAKA I IZDATAKA	-10.620.297,67	0	0	0,00	0,00	
PRIJENOS SREDSTAVA IZ PRETHODNE GODINE	15.178.848,97	17.019.682	17.019.682	17.019.683,42	112,13	100,00
PRIJENOS SREDSTAVA U SLJEDEĆE RAZDOBLJE	-17.019.680,57	-16.404.682	-16.404.682	-21.397.552,05	125,72	130,44
NETO FINANCIRANJE	-12.461.129,27	615.000,00	615.000,00	-4.377.868,63	35,13	
VIŠAK/MANJAK + NETO FINANCIRANJE *	-2,95	0,00	0,00	0,00		

Napomena: Iznosi u stupcu "OSTVARENJE/IZVRŠENJE 1.-12.2022." preračunati su iz kuna u eure prema fiksnom tečaju konverzije (1 EUR=7,53450 kuna) i po pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.
 * razlika u 2022. godini nastala radi primjene fiksnog tečaja konverzije

I. OPĆI DIO

RAČUN PRIHODA I RASHODA

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

BROJČANA OZNAKA I NAZIV		OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2022. - 12.2022.		IZVORNI PLAN ILI REBALANS 2023.		TEKUĆI PLAN 2023.		OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2023. - 12.2023.		INDEKS (5)/(2)		INDEKS (5)/(4)	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
UKUPNI PRIHODI													
6	Prihodi poslovanja		6.489.154.781,49	7.652.080.000	7.497.950.000	7.476.166.257,03	115,21	99,71					
62	Doprinosi		6.487.676.034,53	7.650.680.000	7.496.550.000	7.472.156.522,51	115,17	99,67					
622	Doprinosi za mirovinsko osiguranje		3.801.827.186,67	4.331.464.286	4.331.464.286	4.384.075.736,32	115,31	101,21					
6221	Doprinosi za mirovinsko osiguranje		3.801.827.186,67			4.384.075.736,32	115,31						
63	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna		1.417.518,30	1.991.300	1.991.300	1.522.062,10	107,38	76,44					
632	Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU		1.417.518,30			1.522.062,10	107,38						
6323	Tekuće pomoći od institucija i tijela EU		288.787,37			724.415,53	250,85						
6324	Kapitalne pomoći od institucija i tijela EU		1.128.730,93			797.646,57	70,67						
64	Prihodi od imovine		10.620.297,67										
641	Prihodi od financijske imovine		10.620.297,67										
6417	Prihodi iz dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih institucija po posebnim propisima		10.620.297,67										
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada		133.718,64	100.000	100.000	58.899,71	44,05	58,90					
652	Prihodi po posebnim propisima		133.718,64			58.899,71	44,05						
6526	Ostali nespomenuti prihodi		133.718,64			58.899,71	44,05						
66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija		383.795,89	372.000	372.000	365.627,75	95,27	98,29					
661	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga		383.795,89			365.627,75	95,27						
6615	Prihodi od pruženih usluga		383.795,89			365.627,75	95,27						
67	Prihodi iz proračuna		2.673.293.517,36	3.316.752.414	3.162.622.414	3.086.134.196,63	115,44	97,58					
671	Prihodi iz proračuna		2.673.293.517,36	3.316.752.414	3.162.622.414	3.086.134.196,63	115,44	97,58					
6711	Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda		2.673.185.895,17			3.086.035.887,24	115,44						
6712	Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda		107.622,19			98.309,39	91,35						
7	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine		1.478.746,96	1.400.000	1.400.000	4.009.734,52	271,16	286,41					
72	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine		1.478.746,96	1.400.000	1.400.000	4.009.734,52	271,16	286,41					
721	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine		1.478.746,96			4.009.734,52	271,16						
7211	Stambeni objekti		1.478.746,96			909.493,52	61,50						
7212	Poslovni objekti					3.100.241,00							

I. OPĆI DIO

RAČUN PRIHODA I RASHODA

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

BROJČANA OZNAKA I NAZIV		EUR						
		1	2	3	4	5	6	7
			OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2022. - 12.2022.	IZVORNI PLAN ILI REBALANS 2023.	TEKUĆI PLAN 2023.	OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2023. - 12.2023.	INDEKS (5)/(2)	INDEKS (5)/(4)
3	UKUPNI RASHODI		6.476.693.655,17	7.652.695.000,00	7.498.565.000,00	7.471.788.388,40	115,36	99,64
31	Rashodi poslovanja		6.467.606.940,03	7.642.275.000	7.488.145.000	7.467.352.549,63	115,46	99,72
311	Rashodi za zaposlene		46.895.111,95	57.583.500	57.583.500	57.175.107,01	121,92	99,29
311	Plaće (Bruto)		38.987.177,65			47.407.291,54	121,60	
3111	Plaće za redovan rad		38.795.437,53			46.006.025,87	118,59	
3112	Plaće u naravi		13.237,43			11.394,84	86,08	
3113	Plaće za prekovremeni rad		178.502,69			1.389.870,83	778,63	
312	Ostali rashodi za zaposlene		1.879.431,00			2.444.865,43	130,09	
3121	Ostali rashodi za zaposlene		1.879.431,00			2.444.865,43	130,09	
313	Doprinosi na plaće		6.028.503,30			7.322.950,04	121,47	
3132	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje		6.020.922,31			7.321.665,70	121,60	
3133	Doprinosi za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti		7.580,99			1.284,34	16,94	
32	Materijalni rashodi		16.201.073,90	21.767.500	21.767.500	18.207.327,61	112,38	83,64
321	Naknade troškova zaposlenima		1.347.244,16			1.636.178,40	121,45	
3211	Službena putovanja		68.969,93			90.232,16	130,83	
3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život		1.206.508,66			1.337.828,03	110,88	
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika		66.884,61			200.560,92	299,86	
3214	Ostale naknade troškova zaposlenima		4.880,96			7.557,29	154,83	
322	Rashodi za materijal i energiju		2.255.802,65			1.805.529,46	80,04	
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi		524.558,23			669.154,54	127,57	
3223	Energija		1.673.225,50			1.077.204,67	64,38	
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje		39.366,46			48.224,42	122,50	
3225	Stitni inventar i auto gume		14.256,93			5.783,04	40,56	
3227	Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća		4.395,53			5.162,79	117,46	
323	Rashodi za usluge		11.881.825,64			14.060.422,70	118,34	
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza		1.870.560,32			2.296.518,26	122,77	
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja		890.275,41			1.220.981,77	137,15	
3233	Usluge promidžbe i informiranja		115.034,26			155.939,99	135,56	
3234	Komunalne usluge		531.534,60			489.423,31	92,08	
3235	Zakupnine i najamnine		3.033.031,88			3.942.155,72	129,97	
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge		81.634,62			141.531,91	173,37	
3237	Intelektualne i osobne usluge		209.750,42			288.062,29	137,34	
3238	Računalne usluge		4.091.124,74			4.306.538,97	105,27	
3239	Ostale usluge		1.058.879,39			1.219.270,48	115,15	
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa		1.202,26					
3241	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa		1.202,26					
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja		714.999,19			705.197,05	98,63	
3291	Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično		21.711,54			22.411,08	103,22	
3292	Premije osiguranja		56.795,69			49.262,16	86,74	
3293	Reprezentacija		37.411,98			38.548,79	103,04	
3294	Članarine i norme		10.276,16			1.857,02	18,07	
3295	Pristojbe i naknade		73.963,01			59.894,00	80,98	

BROJČANA OZNAKA I NAZIV		OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2022. - 12.2022.		IZVORNI PLAN ILI REBALANS 2023.	TEKUĆI PLAN 2023.	OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2023. - 12.2023.	INDEKS (5)/(2)	INDEKS (5)/(4)
		1	2	3	4	5	6	7
3296	Troškovi sudskih postupaka		472.520,14			475.960,53	100,73	
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja		42.320,67			57.263,47	135,31	
34	Financijski rashodi		2.575.193,73	2.701.000	2.676.000	2.491.100,79	96,73	93,09
342	Kamate za primljene kredite i zajmove		67.886,32			68.899,95	101,49	
3423	Kamate za primljene kredite i zajmove od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora		67.886,32			68.899,95	101,49	
343	Ostali financijski rashodi		2.507.307,41			2.422.200,84	96,61	
3431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa		2.354.616,62			2.291.891,98	97,34	
3433	Zatezne kamate		152.681,48			129.865,70	85,06	
3434	Ostali nespomenuti financijski rashodi		9,31			443,16	4.760,04	
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade		6.401.935.560,45	7.560.182.000	7.406.077.000	7.389.478.568,37	115,43	99,78
371	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja		5.161.182.873,90			6.011.751.313,19	116,48	
3711	Naknade građanima i kućanstvima u novcu - neposredno ili putem ustanova izvan javnog sektora		5.161.182.873,90			6.011.751.313,19	116,48	
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna		1.240.752.686,55			1.377.727.255,18	111,04	
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu		1.240.752.686,55			1.377.727.255,18	111,04	
38	Ostali rashodi			41.000	41.000	445,85		1,09
383	Kazne, penali i naknade štete					445,85		
3831	Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama					445,85		
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine		9.086.715,14	10.420.000	10.420.000	4.435.838,77	48,82	42,57
41	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine		1.375.354,77	465.000	465.000	321.848,78	23,40	69,21
412	Nematerijalna imovina		1.375.354,77			321.848,78	23,40	
4123	Licence		1.271.549,77			272.459,94	21,43	
4124	Ostala prava		103.805,00			49.388,84	47,58	
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine		4.149.247,08	3.555.000	3.555.000	2.529.232,09	60,96	71,15
422	Postrojenja i oprema		3.375.249,99			1.774.219,40	52,57	
4221	Uredska oprema i namještaj		3.308.119,15			1.721.074,88	52,03	
4222	Komunikacijska oprema		8.462,52			10.036,75	118,60	
4223	Oprema za održavanje i zaštitu		33.693,46			31.150,97	92,45	
4225	Instrumenti, uređaji i strojevi		69,85			70,83	101,40	
4227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namijene		24.905,01			11.885,97	47,73	
423	Prijevozna sredstva		88.854,30			76.159,11	85,71	
4231	Prijevozna sredstva u cestovnom prometu		88.854,30			76.159,11	85,71	
426	Nematerijalna proizvedena imovina		685.142,79			678.853,58	99,08	
4262	Ulaganja u računalne programe		685.142,79			678.853,58	99,08	
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini		3.562.113,29	6.400.000	6.400.000	1.584.757,90	44,49	24,76
451	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima		3.562.113,29			1.584.757,90	44,49	
4511	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima		3.562.113,29			1.584.757,90	44,49	

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA PREMA IZVORIMA FINANCIRANJA

EUR

BROJČANA OZNAKA I NAZIV	OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2022. - 12.2022.		IZVORNI PLAN ILI REBALANS 2023.		TEKUĆI PLAN 2023.		OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2023. - 12.2023.		INDEKS (5)/(2)		INDEKS (5)/(4)	
	1	2	3	4	5	6	7					
PRIHODI												
1 Opći prihodi i primici		6.489.154.781,49	7.652.080.000	7.497.950.000	7.476.166.257,03	115,21	99,71					
11 Opći prihodi i primici		2.673.293.517,36	3.316.752.414	3.162.622.414	3.086.134.196,63	115,44	97,58					
12 Sredstva učešća za pomoći		2.673.154.643,05	3.316.541.714	3.162.411.714	3.085.973.665,31	115,44	97,58					
2 Doprinosi za obavezna osiguranja		138.874,31	210.700	210.700	160.531,32	115,59	76,19					
21 Doprinosi za mirovinsko osiguranje		3.801.827.186,67	4.331.464.286	4.331.464.286	4.384.075.736,32	115,31	101,21					
3 Vlastiti prihodi		3.801.827.186,67	4.331.464.286	4.331.464.286	4.384.075.736,32	115,31	101,21					
31 Vlastiti prihodi		383.795,89	372.000	372.000	365.627,75	95,27	98,29					
4 Prihodi za posebne namjene		383.795,89	372.000	372.000	365.627,75	95,27	98,29					
43 Ostali prihodi za posebne namjene		10.750.560,36	100.000	100.000	58.899,71	0,55	58,90					
5 Pomoći		10.750.560,36	100.000	100.000	58.899,71	0,55	58,90					
51 Pomoći EU		1.417.518,30	1.991.300	1.991.300	1.522.062,10	107,38	76,44					
56 Fondovi EU		473,95	2.000	2.000	1.550,04	327,05	77,50					
58 Instrumenti EU nove generacije		786.954,10	1.169.300	1.169.300	909.677,47	115,59	77,80					
7 Prihodi od nefin. imovine i nadoknade štete s osnova osig.		630.090,25	820.000	820.000	610.834,59	96,94	74,49					
71 Prihodi od nefin. imovine i nadoknade štete s osnova osig		1.482.202,91	1.400.000	1.400.000	4.009.734,52	270,53	286,41					
RASHODI												
1 Opći prihodi i primici		6.476.693.655,17	7.652.695.000	7.498.565.000	7.471.788.388,40	115,36	99,64					
11 Opći prihodi i primici		2.673.293.517,36	3.316.752.414	3.162.622.414	3.086.134.196,63	115,44	97,58					
12 Sredstva učešća za pomoći		2.673.154.643,05	3.316.541.714	3.162.411.714	3.085.973.665,31	115,44	97,58					
2 Doprinosi za obavezna osiguranja		138.874,31	210.700	210.700	160.531,32	115,59	76,19					
21 Doprinosi za mirovinsko osiguranje		3.801.827.189,61	4.331.464.286	4.331.464.286	4.384.075.736,32	115,31	101,21					
3 Vlastiti prihodi		3.801.827.189,61	4.331.464.286	4.331.464.286	4.384.075.736,32	115,31	101,21					
31 Vlastiti prihodi		975,92	180.000	180.000	454,78	46,60	0,25					
4 Prihodi za posebne namjene		975,92	180.000	180.000	454,78	46,60	0,25					
43 Ostali prihodi za posebne namjene		80.639,01	57.000	57.000	55.938,57	69,37	98,14					
5 Pomoći		80.639,01	57.000	57.000	55.938,57	69,37	98,14					
51 Pomoći EU		1.417.518,31	1.991.300	1.991.300	1.522.062,10	107,38	76,44					
56 Fondovi EU		473,95	2.000	2.000	1.550,04	327,05	77,50					
58 Instrumenti EU nove generacije		786.954,11	1.169.300	1.169.300	909.677,47	115,59	77,80					
7 Prihodi od nefin. imovine i nadoknade štete s osnova osig.		630.090,25	820.000	820.000	610.834,59	96,94	74,49					
71 Prihodi od nefin. imovine i nadoknade štete s osnova osig		73.814,96	2.250.000	2.250.000	0,00	0,00	0,00					
		73.814,96	2.250.000	2.250.000	0,00	0,00	0,00					

IZVJEŠTAJ O RASHODIMA PREMA FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI

EUR

BROJČANA OZNAKA I NAZIV		1	2	3	4	5	6	7
			OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2022. - 12.2022.	IZVORNI PLAN ILI REBALANS 2023.	TEKUĆI PLAN 2023.	OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2023. - 12.2023.	INDEKS (5)/(2)	INDEKS (5)/(4)
10	UKUPNO RASHODI		6.476.693.655,17	7.652.695.000,00	7.498.565.000,00	7.471.788.388,40	115,36	99,64
101	Socijalna zaštita		6.476.693.655,17	7.652.695.000	7.498.565.000	7.471.788.388,40	115,36	99,64
102	Bolest i invaliditet		1.178.894.416,86	1.421.510.000	1.395.780.000	1.393.887.098,26	118,24	99,86
103	Starost		4.303.854.690,05	4.922.177.000	4.838.612.000	4.828.060.739,95	112,18	99,78
104	Slijednici		740.520.942,70	1.040.560.000	997.775.000	995.165.945,26	134,39	99,74
	Obitelj i djeca		172.888.013,98	167.333.000	165.333.000	164.684.719,20	95,26	99,61
107	Socijalna pomoć stanovništvu koje nije obuhvaćeno redovnim socijalnim programima		7.952.510,67	10.001.000	9.951.000	9.936.358,42	124,95	99,85
109	Aktivnosti socijalne zaštite koje nisu drugdje svrstane		72.583.080,91	91.114.000	91.114.000	80.053.527,31	110,29	87,86

IZVJEŠTAJ RAČUNA FINANCIRANJA PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

EUR

BROJČANA OZNAKA I NAZIV		1		2		3		4		5		6		7	
				OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2022. - 12.2022.		IZVORNI PLAN ILI REBALANS 2023.		TEKUĆI PLAN 2023.		OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2023. - 12.2023.		INDEKS (5)/(2)		INDEKS (5)/(4)	
5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova			10.620.297,67		0		0		0,00		0,00		0,00	
53	Izdaci za dionice i udjele u glavnici			10.620.297,67		0		0		0,00		0,00		0,00	
531	Dionice i udjeli u glavnici kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru			10.620.297,67						0,00		0,00		0,00	
5314	Dionice i udjeli u glavnici ostalih financijskih institucija u javnom sektoru			10.620.297,67						0,00		0,00		0,00	

IZVJEŠTAJ RAČUNA FINANCIRANJA PREMA IZVORIMA FINANCIRANJA

EUR

BROJČANA OZNAKA I NAZIV		1	2	3	4	5	6	7
			OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2022. - 12.2022.	IZVORNI PLAN ILI REBALANS 2023.	TEKUĆI PLAN 2023.	OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2023. - 12.2023.	INDEKS (5)/(2)	INDEKS (5)/(4)
IZDACI								
4	Prihodi za posebne namjene		10.620.297,67	0	0	0,00	0,00	0,00
43	Ostali prihodi za posebne namjene		10.620.297,67	0	0	0,00	0,00	0,00

II. POSEBNI DIO
IZVJEŠTAJ PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI

EUR					
	BROJČANA OZNAKA I NAZIV	IZVORNI PLAN ILI REBALANS 2023.	TEKUĆI PLAN 2023.	OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2023. - 12.2023.	INDEKS (4)/(3)
		2	3	4	5
08620	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	7.652.695.000	7.498.565.000	7.471.788.388,40	99,64
11	Opći prihodi i primici	3.316.541.714	3.162.411.714	3.085.973.665,31	97,58
12	Sredstva učešća za pomoći	210.700	210.700	160.531,32	76,19
21	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	4.331.464.286	4.331.464.286	4.384.075.736,32	101,21
31	Vlastiti prihodi	180.000	180.000	454,78	0,25
43	Ostali prihodi za posebne namjene	57.000	57.000	55.938,57	98,14
51	Pomoći EU	2.000	2.000	1.550,04	77,50
561	Europski socijalni fond (ESF)	1.169.300	1.169.300	909.677,47	77,80
581	Mehanizam za oporavak i otpornost	820.000	820.000	610.834,59	74,49
71	Prihodi od nefin. imovine i nadoknade štete s osnova osig.	2.250.000	2.250.000	0,00	0,00

II. POSEBNI DIO
IZVJEŠTAJ PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI

BROJČANA OZNAKA I NAZIV					IZVORNI PLAN ILI REBALANS 2023.		TEKUĆI PLAN 2023.	OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2023. - 12.2023.	INDEKS (4)/(3)
1					2	3	4	5	
08620		Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje			7.652.695.000	7.498.565.000	7.471.788.388,40	99,64	
40		SOCIJALNA SKRB			177.334.000	175.284.000	174.621.077,62	99,62	
4001		SOCIJALNE POMOĆI I NAKNADE			10.001.000	9.951.000	9.936.358,42	99,85	
A789012		NACIONALNA NAKNADA ZA STARIJE OSOBE			10.001.000	9.951.000	9.936.358,42	99,85	
11		Opći prihodi i primici			10.001.000	9.951.000	9.936.358,42	99,85	
34		Financijski rashodi			1.000	1.000			
37		Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge			10.000.000	9.950.000	9.936.358,42	99,86	
3721		naknade							
3721		Naknade građanima i kućanstvima u novcu					9.936.358,42		
4011		MATERIJALNO PRAVNA ZAŠTITA			167.333.000	165.333.000	164.684.719,20	99,61	
A753029		DOPLATAK ZA DJECU			148.001.000	146.501.000	145.959.849,69	99,63	
11		Opći prihodi i primici			148.001.000	146.501.000	145.959.849,69	99,63	
34		Financijski rashodi			1.000	1.000			
37		Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge			148.000.000	146.500.000	145.959.849,69	99,63	
3721		naknade							
3721		Naknade građanima i kućanstvima u novcu					145.959.849,69		
T789018		JEDNOKRATNO PRIMANJE KORISNICIMA			19.332.000	18.832.000	18.724.869,51	99,43	
11		DOPLATKA ZA DJECU			19.332.000	18.832.000	18.724.869,51	99,43	
37		Opći prihodi i primici			19.332.000	18.832.000	18.724.869,51	99,43	
3721		Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge							
3721		naknade							
3721		Naknade građanima i kućanstvima u novcu					18.724.869,51		
41		MIROVINSKA SIGURNOST			7.475.361.000	7.323.281.000	7.297.167.310,78	99,64	
4101		PODRŠKA SUSTAVU MIROVinskog OSIGURANJA			90.114.000	90.114.000	80.027.118,43	88,81	
A688026		ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE HRVATSKOG			71.019.000	71.019.000	68.242.681,90	96,09	
11		ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE							
11		Opći prihodi i primici			24.000	24.000	23.950,60	99,79	
37		Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge			24.000	24.000	23.950,60	99,79	
3721		naknade							
3721		Naknade građanima i kućanstvima u novcu					23.950,60		
21		Doprinosi za mirovinsko osiguranje			70.772.000	70.772.000	68.181.200,27	96,34	
31		Rashodi za zaposlene			57.404.000	57.404.000	56.997.950,66	99,29	
3111		Plaće za redovan rad					45.867.851,03		
3113		Plaće za prekovremeni rad					1.389.870,83		

BROJČANA OZNAKA I NAZIV		IZVORNI PLAN ILI REBALANS 2023.	TEKUĆI PLAN 2023.	OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2023. - 12.2023.	INDEKS (4)/(3)
1		2	3	4	5
3121	Ostali rashodi za zaposlene			2.444.865,43	
3132	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje			7.294.079,03	
3133	Doprinosi za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti			1.284,34	
32	Materijalni rashodi	12.606.000	12.606.000	10.685.960,80	84,77
3211	Službena putovanja			88.682,12	
3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život			1.337.828,03	
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika			69.107,60	
3214	Ostale naknade troškova zaposlenima			7.557,29	
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi			669.154,54	
3223	Energija			1.077.204,67	
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje			48.224,42	
3225	Sitni inventar i auto gume			5.783,04	
3227	Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća			5.162,79	
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza			2.296.518,26	
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja			867.880,46	
3233	Usluge promidžbe i informiranja			141.939,99	
3234	Komunalne usluge			488.968,53	
3235	Zakupnine i najamnine			1.273.296,84	
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge			141.531,91	
3237	Intelektualne i osobne usluge			242.652,78	
3239	Ostale usluge			1.219.270,48	
3291	Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično			22.411,08	
3292	Premije osiguranja			49.262,16	
3293	Reprezentacija			38.548,79	
3294	Članarine i norme			1.857,02	
3295	Pristojbe i naknade			59.894,00	
3296	Troškovi sudskih postupaka			475.960,53	
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja			57.263,47	
34	Financijski rashodi	203.000	203.000	121.331,82	59,77
3423	Kamate za primljene kredite i zajmove od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora			1.204,84	
3431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa			5.842,26	
3433	Zatezne kamate			113.841,56	
3434	Ostali nespomenuti financijski rashodi			443,16	
38	Ostali rashodi	41.000	41.000	445,85	1,09
3831	Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama			445,85	
41	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	150.000	150.000	49.388,84	32,93
4124	Ostala prava			49.388,84	
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	368.000	368.000	326.122,30	88,62
4221	Uredska oprema i namještaj			196.818,67	
					11/17

BROJČANA OZNAKA I NAZIV		IZVORNI PLAN ILI REBALANS		TEKUĆI PLAN	OSTVARENJE/IZVRŠENJE		INDEKS
		2023.		2023.	01.2023. - 12.2023.		(4)/(3)
		1	2	3	4	5	
3111	Plaće za redovan rad				20.726,23		
3132	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje				3.389,75		
32	Materijalni rashodi		78.600	78.600	38.105,95		48,48
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika				18.224,87		
3233	Usluge promidžbe i informiranja				2.100,00		
3235	Zakupnine i najamnine				2.848,68		
3237	Intelektualne i osobne usluge				1.787,86		
3238	Računalne usluge		106.000	106.000	13.144,54		92,74
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine				98.309,39		
4221	Uredska oprema i namještaj				63.789,34		
4262	Ulaganja u računalne programe				34.520,05		
561	Europski socijalni fond (ESF)		1.169.300	1.169.300	909.677,47		77,80
31	Rashodi za zaposlene		132.400	132.400	136.657,26		103,22
3111	Plaće za redovan rad				117.448,61		
3132	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje				19.208,65		
32	Materijalni rashodi		436.900	436.900	215.933,73		49,42
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika				103.274,24		
3233	Usluge promidžbe i informiranja				11.900,00		
3235	Zakupnine i najamnine				16.142,52		
3237	Intelektualne i osobne usluge				10.131,27		
3238	Računalne usluge				74.485,70		
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine		600.000	600.000	557.086,48		92,85
4221	Uredska oprema i namještaj				361.472,84		
4262	Ulaganja u računalne programe				195.613,64		
T789015	DIGITALNA TRANSFORMACIJA HZMO-a – NPOO		820.000	820.000	610.834,59		74,49
581	Mehanizam za oporavak i otpornost		820.000	820.000	610.834,59		74,49
32	Materijalni rashodi		579.000	579.000	370.274,50		63,95
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika				9.954,21		
3237	Intelektualne i osobne usluge				33.490,38		
3238	Računalne usluge				326.829,91		
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine		241.000	241.000	240.560,09		99,82
4262	Ulaganja u računalne programe				240.560,09		
4102	MIROVINE I MIROVINSKA PRAMANJA		7.385.247.000	7.233.167.000	7.217.140.192,35		99,78
A688022	NAKNADE ZA ISPLATU MIROVINA		2.416.000	2.391.000	2.302.073,86		96,28
11	Opći prihodi i primici		2.416.000	2.391.000	2.302.073,86		96,28
34	Financijski rashodi		2.416.000	2.391.000	2.302.073,86		96,28
3431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa				2.286.049,72		
3433	Zatezne kamate				16.024,14		
A688025	OSIGURANJE SREDSTAVA ZA DOPRINOSE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE ZA POJEDINE KATEGORIJE OSIGURANIKA		2.600.000	2.400.000	2.264.770,60		94,37

BROJČANA OZNAKA I NAZIV		IZVORNI PLAN ILI REBALANS 2023.		TEKUĆI PLAN 2023.	OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2023. - 12.2023.		INDEKS (4)/(3)
1		2	3	4	5		
11	Opći prihodi i primici	2.600.000	2.400.000	2.264.770,60	94,37		
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	2.600.000	2.400.000	2.264.770,60	94,37		
3711	Naknade građanima i kućanstvima u novcu - neposredno ili putem ustanova izvan javnog sektora			2.264.770,60			
A688037	MIROVINE HRVATSKE VOJSKE	61.910.000	61.840.000	61.782.444,29	99,91		
11	Opći prihodi i primici	61.910.000	61.840.000	61.782.444,29	99,91		
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	61.910.000	61.840.000	61.782.444,29	99,91		
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu			61.782.444,29			
A688038	MIROVINE SABORSKIH ZASTUPNIKA	8.230.000	8.215.000	8.200.719,86	99,83		
11	Opći prihodi i primici	8.230.000	8.215.000	8.200.719,86	99,83		
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	8.230.000	8.215.000	8.200.719,86	99,83		
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu			8.200.719,86			
A688039	MIROVINE PRIPADNIKA BIVŠE JNA	24.900.000	24.700.000	24.646.906,92	99,79		
11	Opći prihodi i primici	24.900.000	24.700.000	24.646.906,92	99,79		
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	24.900.000	24.700.000	24.646.906,92	99,79		
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu			24.646.906,92			
A688040	MIROVINE BIVŠIH RADNIKA PROFESIONALNO IZLOŽENIH AZBESTU, UGLJENOKOPA "TUPLJAK" I OSTALO	2.950.000	2.940.000	2.929.282,98	99,64		
11	Opći prihodi i primici	2.950.000	2.940.000	2.929.282,98	99,64		
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	2.950.000	2.940.000	2.929.282,98	99,64		
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu			2.929.282,98			
A688041	MIROVINE BIVŠIH POLITIČKIH ZATVORENIKA	7.960.000	7.925.000	7.905.056,08	99,75		
11	Opći prihodi i primici	7.960.000	7.925.000	7.905.056,08	99,75		
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	7.960.000	7.925.000	7.905.056,08	99,75		
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu			7.905.056,08			
A688042	MIROVINE HAZU	520.000	505.000	492.677,11	97,56		
11	Opći prihodi i primici	520.000	505.000	492.677,11	97,56		
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	520.000	505.000	492.677,11	97,56		
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu			492.677,11			
A688043	MIROVINE BORACA NOR-A	10.220.000	10.190.000	10.163.525,57	99,74		
11	Opći prihodi i primici	10.220.000	10.190.000	10.163.525,57	99,74		
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	10.220.000	10.190.000	10.163.525,57	99,74		

BROJČANA OZNAKA I NAZIV		IZVORNI PLAN ILI REBALANS		TEKUĆI PLAN	OSTVARENJE/IZVRŠENJE		INDEKS
		2023.		2023.	01.2023. - 12.2023.		(4)/(3)
		1	2	3	4	5	
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu				10.163.525,57		
A688044	MIROVINE MUP-A		66.600.000	66.600.000	66.538.363,26	99,91	99,91
11	Opći prihodi i primici		66.600.000	66.600.000	66.538.363,26	99,91	99,91
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade		66.600.000	66.600.000	66.538.363,26	99,91	99,91
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu				66.538.363,26		
A688045	MIROVINE HRVATSKE DOMOVINSKE VOJSKE		2.480.000	2.460.000	2.439.040,85	99,15	99,15
11	Opći prihodi i primici		2.480.000	2.460.000	2.439.040,85	99,15	99,15
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade		2.480.000	2.460.000	2.439.040,85	99,15	99,15
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu				2.439.040,85		
A688046	MIROVINE NA TEMELJU OSIGURANJA - STAROSNE MIROVINE		4.680.000.000	4.520.000.000	4.512.368.096,07	99,83	99,83
11	Opći prihodi i primici		1.398.552.714	1.238.552.714	1.168.733.424,20	94,36	94,36
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade		1.398.552.714	1.238.552.714	1.168.733.424,20	94,36	94,36
3711	Naknade građanima i kućanstvima u novcu - neposredno ili putem ustanova izvan javnog sektora				1.168.733.424,20		
21	Doprinosi za mirovinsko osiguranje		3.281.447.286	3.281.447.286	3.343.634.671,87	101,90	101,90
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade		3.281.447.286	3.281.447.286	3.343.634.671,87	101,90	101,90
3711	Naknade građanima i kućanstvima u novcu - neposredno ili putem ustanova izvan javnog sektora				3.343.634.671,87		
A688047	MIROVINE NA TEMELJU OSIGURANJA - INVALIDSKE MIROVINE		551.500.000	526.000.000	524.619.580,30	99,74	99,74
11	Opći prihodi i primici		139.500.000	114.000.000	113.654.088,40	99,70	99,70
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade		139.500.000	114.000.000	113.654.088,40	99,70	99,70
3711	Naknade građanima i kućanstvima u novcu - neposredno ili putem ustanova izvan javnog sektora				113.654.088,40		
21	Doprinosi za mirovinsko osiguranje		412.000.000	412.000.000	410.965.491,90	99,75	99,75
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade		412.000.000	412.000.000	410.965.491,90	99,75	99,75
3711	Naknade građanima i kućanstvima u novcu - neposredno ili putem ustanova izvan javnog sektora				410.965.491,90		
A688048	MIROVINE NA TEMELJU OSIGURANJA - OBITELJSKE MIROVINE		995.000.000	952.500.000	950.011.415,84	99,74	99,74
11	Opći prihodi i primici		443.400.000	400.900.000	398.846.845,59	99,49	99,49
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade		443.400.000	400.900.000	398.846.845,59	99,49	99,49

BROJČANA OZNAKA I NAZIV		IZVORNI PLAN ILI REBALANS		TEKUĆI PLAN	OSTVARENJE/IZVRŠENJE		INDEKS
		2023.		2023.	01.2023. - 12.2023.		(4)/(3)
		1	2	3	4	5	
3711	Naknade građanima i kućanstvima u novcu - neposredno ili putem ustanova izvan javnog sektora				398.846.845,59		
21	Doprinosi za mirovinsko osiguranje		551.600.000	551.600.000	551.164.570,25		99,92
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade		551.600.000	551.600.000	551.164.570,25		99,92
3711	Naknade građanima i kućanstvima u novcu - neposredno ili putem ustanova izvan javnog sektora				551.164.570,25		
A688049	OSTALA MIROVINSKA PRIMANJA (TO I TPNJ)		22.600.000	22.500.000	22.461.041,50		99,83
11	Opći prihodi i primici		22.600.000	22.500.000	22.461.041,50		99,83
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade		22.600.000	22.500.000	22.461.041,50		99,83
3711	Naknade građanima i kućanstvima u novcu - neposredno ili putem ustanova izvan javnog sektora				22.461.041,50		
A753010	MIROVINE HRVATSKIH BRANITELJA		808.100.000	807.940.000	807.485.073,67		99,94
11	Opći prihodi i primici		808.100.000	807.940.000	807.485.073,67		99,94
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade		808.100.000	807.940.000	807.485.073,67		99,94
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu				807.485.073,67		
A753038	PRIJENOS MIROVINSKIH PRAVA IZ REPUBLIKE HRVATSKE U EUROPSKU UNIJU		1.000.000	1.000.000	26.408,88		2,64
21	Doprinosi za mirovinsko osiguranje		1.000.000	1.000.000	26.408,88		2,64
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade		1.000.000	1.000.000	26.408,88		2,64
3711	Naknade građanima i kućanstvima u novcu - neposredno ili putem ustanova izvan javnog sektora				26.408,88		
A753039	ISPLATA DUGA ZA DOKUPljENE MIROVINE		1.000	1.000	83,85		8,39
43	Ostali prihodi za posebne namjene		1.000	1.000	83,85		8,39
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade		1.000	1.000	83,85		8,39
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu				83,85		
T753022	JEDNOKRATNO PRIMANJE KORISNICIMA MIROVINSKIH PRIMANJA		136.230.000	213.030.000	210.483.302,35		98,80
11	Opći prihodi i primici		136.230.000	213.030.000	210.483.302,35		98,80
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade		136.230.000	213.030.000	210.483.302,35		98,80
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu				210.483.302,35		
T753024	ISPLATE PO RJEŠENJIMA O OVRSI		15.000	15.000			
11	Opći prihodi i primici		15.000	15.000			
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade		15.000	15.000			
T753037	PREUZETE OBVEZE UMIROVLJENIČKOG FONDA		15.000	15.000	20.328,51		135,52

BROJČANA OZNAKA I NAZIV		IZVORNI PLAN ILI REBALANS 2023.	TEKUĆI PLAN 2023.	OSTVARENJE/IZVRŠENJE 01.2023. - 12.2023.	INDEKS (4)/(3)
1		2	3	4	5
43	Ostali prihodi za posebne namjene				
32	Materijalni rashodi	15.000	15.000	20.328,51	135,52
3235	Zakupnine i najamnine	5.000	5.000	4.578,34	91,57
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	10.000	10.000	4.578,34	
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu			15.750,17	157,50
				15.750,17	

PREGLED ZADUŽIVANJA KOJE JE UGOVORIO ILI PREUZEO HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE U RAZDOBLJU OD 01.01.2023. - 31.12.2023.

EUR

Redni broj	Naziv proračunskog korisnika/Glava/RKP	Datum sklapanja ugovora	Vrsta instrumenta*	Naziv	Kreditor	Visina odobrenog kredita	Valuta**	Kamatna stopa	Datum posljednje uplate	Povučena sredstva u 2023. godini	Ukupno povučena sredstva stanje na dan 31.12.2023.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	HZMO/08620/23911	11.05.2023.	Financijski leasing	Nabava računalne opreme putem financijskog leasinga za potrebe HZMO-a, Grupa A	UniCredit Leasing Croatia d.o.o.	568.749,13	EUR	5,99	30.08.2027.	53.036,44	53.036,44
2	HZMO/08620/23911	11.05.2023.	Financijski leasing	Nabava serverske i mrežne opreme putem financijskog leasinga za potrebe HZMO-a, Grupa B	UniCredit Leasing Croatia d.o.o.	568.701,80	EUR	5,99	30.08.2027.	53.091,90	53.091,90

* dugoročni zajam/kredit

** ugovoreno u valuti

IZVJEŠTAJ HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE O KORIŠTENJU SREDSTAVA FONDOVA
EUROPSKE UNIJE U 2023. GODINI

PRIHODI I RASHODI IZ FONDOVA EUROPSKE UNIJE

EUR				
NAZIV	REBALANS 2023.	TEKUĆI PLAN 2023.	OSTVARENJE/ IZVRŠENJE 1.-12.2023.	INDEKS
1	2	3	4	5=4/3*100
UKUPNI PRIHODI	1.989.300	1.989.300	1.520.512,06	76,43
OPERATIVNI PROGRAM UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI 2014.-2020.	1.169.300	1.169.300	909.677,47	77,80
56 FONDOVI EU	1.169.300	1.169.300	909.677,47	77,80
561 Europski socijalni fond (ESF)	1.169.300	1.169.300	909.677,47	77,80
63 Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	1.169.300	1.169.300	909.677,47	77,80
DIGITALNA TRANSFORMACIJA HZMO-a – NPOO	820.000	820.000	610.834,59	74,49
58 Instrumenti EU nove generacije	820.000	820.000	610.834,59	74,49
581 Mehanizam za oporavak i otpornost	820.000	820.000	610.834,59	74,49
63 Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	820.000	820.000	610.834,59	74,49
UKUPNI RASHODI	1.989.300	1.989.301	1.520.512,06	76,43
OPERATIVNI PROGRAM UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI 2014.-2020.	1.169.300	1.169.300	909.677,47	77,80
56 FONDOVI EU	1.169.300	1.169.300	909.677,47	77,80
561 Europski socijalni fond (ESF)	1.169.300	1.169.300	909.677,47	77,80
31 Rashodi za zaposlene	132.400	132.400	136.657,26	103,22
32 Materijalni rashodi	436.900	436.900	215.933,73	49,42
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	600.000	600.000	557.086,48	92,85
DIGITALNA TRANSFORMACIJA HZMO-a – NPOO	820.000	820.001	610.834,59	74,49
58 Instrumenti EU nove generacije	820.000	820.001	610.834,59	74,49
581 Mehanizam za oporavak i otpornost	820.000	820.001	610.834,59	74,49
32 Materijalni rashodi	579.000	579.000	370.274,50	63,95
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	241.000	241.001	240.560,09	99,82

Napomena: Izvor podataka SAP sustav Državne riznice

U postupku planiranja i izvršavanja primjenjuje se modificirano novčano načelo sukladno Uputi o primjeni modificiranog novčanog načela u postupku planiranja i izvršavanja državnog proračuna i financijskih planova izvanproračunskih korisnika državnog proračuna od 11. prosinca 2019. KLASA: 401-01/15-01/131, URBROJ: 513-05-03-19-3

UGOVORENA SREDSTVA PO PROJEKTIMA U TIJEKU IZ FONDOVA EUROPSKE UNIJE

EUR		
REDNI BROJ	NAZIV	UKUPNO UGOVORENA SREDSTVA
1	2	3
OPERATIVNI PROGRAM UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI 2014.-2020.		2.238.801,53
1.	Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje	2.238.801,53
2.	Moja mirovina – unapređenje usluga REGOS-a na tržištu rada*	
DIGITALNA TRANSFORMACIJA HZMO-a – NPOO		23.280.586,10
1.	Modernizacija IKT podrške Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje	17.081.504,01
2.	Digitalizacija arhive Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje	6.199.082,09

Napomena: Prikazuju se podaci od početka provedbe projekta u tijeku zaključno s 31.12.2023.

* Nositelj projekta je REGOS, HZMO je bio partner na projektu

**IZVJEŠTAJ O STANJU POTRAŽIVANJA, DOSPJELIH OBVEZA I STANJU
POTENCIJALNIH OBVEZA PO OSNOVI SUDSKIH SPOROVA
HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE**

EUR

Naziv	Saldo na dan 31.12.2023.
1	2
Nenaplaćena potraživanja za prihode	638.787.450,00
Nepodmirene dospjele obveze	78.850,48
Potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova	5.617.067,30

IMPRESSUM

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

A. Mihanovića 3, 10000 Zagreb

Infotelefoni:

+385 1 4595 011

+385 1 4595 022

www.mirovinsko.hr

ISSN 2991-2970

lipanj 2024.

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

Središnja služba
A. Mihanovića 3
10000 Zagreb

INFOTELEFONI

01 4595 011
01 4595 022

mirovinsko.hr